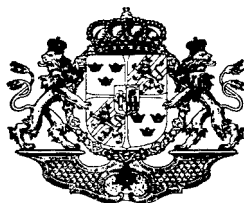

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1943

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1945

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

444083

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1911-1979.
1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.
1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède. 1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskolegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskolegium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1987/88-1991/92

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1916-1949.

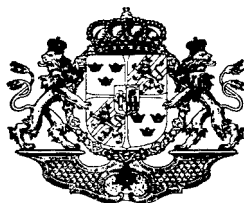
Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. År 1943. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1943

AV

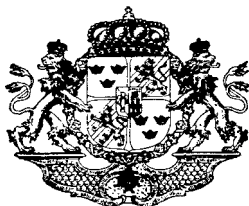
KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1945

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

444083

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE
ET SERVICE SANITAIRE
EN
SUÈDE
EN
1943
PAR
LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ÉTAT

Innehållsförteckning.

A. Textavdelning med texttabeller.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet	Sid. 3
1. Medicinalstyrelsens organisation	» 3
2. Antal ärenden	» 3
3. Utgivna meddelanden från medicinalstyrelsen	» 3
4. Av medicinalstyrelsen utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse	» 3
5. Instruktioner	» 5
6. Statens kostnader för vissa hälso- och sjukvårdsändamål	» 5
Statens bakteriologiska laboratorium	» 6
Statens rättskemiska laboratorium	» 9
Statens farmaceutiska laboratorium	» 11
II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket	» 15
1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen)	» 15
2. Allmänna hälsovården	» 15
A. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet	» 15
Tab. A. Skyddskoppypningen i riket	» 23
B. Förebyggande mödra- och barnvården	» 28
C. Folktandvården	» 30
D. Karantänsväsendet m. m.	» 31
E. Tuberkulosdispensärer	» 31
F. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos	» 32
G. Förgörande av ohyra och andra insekter	» 33
Tab. B. Antal cyanvätegasbehandlingar	» 33
3. Sjukvården utom sjukhusen	» 33
A. Smittsamma könssjukdomar	» 33
B. Spetälska	» 34
C. Sjukdomsförhållandena i fängelserna	» 35
D. Hälsobrunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter	» 35
E. Barnmorskeväsendet	» 35
F. Hälso- och sjukvårdspersonal	» 35
Tab. C. Sjukskötersketjänster	» 37
4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar	» 38
A. Sjukvårdsbyggnader	» 38
B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.	» 40
Tab. D. Omsättningen å civila vårdanstalter för kroppsligt sjuka	» 41
» E. Verksamheten vid röntgenlaboratorier	» 42
C. Kostnader för sjukhusvård	» 44
Tab. F. Översikt av utgifter och inkomster vid civila sjukvårdsanstalter	» 45
D. Skador och förgiftningar	» 46
5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen	» 49

III. Sinnessjukvården	Sid. 50
1. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder	» 50
2. Anstalter för sinnessjuka	» 50
A. Statens sinnessjukhus	» 50
B. Kommunala sinnessjukhus	» 51
C. Enskilda sinnessjukhus	» 53
D. Vårdhem för sinnessjuka	» 53
3. Hjälpverksamhet m. m.	» 54
4. Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka	» 55
5. Anstalter för psykopatiska och nervösa barn	» 56
6. Sinnessjuknämndens årsberättelse	» 57
IV. Rättsmedicin	» 59
A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse	» 59
B. Rättspsykiatri	» 60
V. Apoteksväsendet	» 65

B. Tabellbilagor.

Tab. 1. Läkare och civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt	Sid. 67
» 2. Barnmorskor och sjuksköterskor	» 68
» 3. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal	» 69
» 4. Infektionssjukdomar med anmälningsplikt	» 70
» 5. Infektionssjukdomar utan anmälningsplikt	» 75
» 6. Den förebyggande mödra- och barnvården	» 76
» 7. Folktandvårdens omfattning, personal samt verksamhet	» 78
» 8. Folktandvårdens inkomster och utgifter	» 79
» 9. a. Fall av smittsam könssjukdom efter boningsort	» 80
» 9. b. Fall av smittsam könssjukdom efter ålder och kön	» 80
» 9. c. Fall av smittsam könssjukdom efter smittningsort	» 81
» 10. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker	» 82
» 11. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten	» 84
» 12. Lasarettens inkomster	» 87
» 13. Lasarettens utgifter	» 90
» 14. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 94
» 15. Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 97
» 16. Platsantal, beläggning, avlidna, underhållsdagar, väntetid och vårdtid vid vårdanstalter för tuberkulosjuka	» 104
» 17. Inkomster och utgifter vid vårdanstalter för tuberkulosjuka	» 108
» 18. Dispensärernas inkomster och utgifter	» 112
» 19. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter ang. antalet sjuksängar, intagna, avlidna, underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 113
» 20. Å enskilda förlossningshem intagna, avlidna, underhållsdagar, inkomster och utgifter	» 116
» 21. Antal patienter och underhållsdagar vid barnbördsanstalter	» 118
» 22. Å barnbördsanstalter intagna och avlidna, fördelade i grupper	» 120
» 23. Å barnbördsanstalter födda och avlidna barn	» 123
» 24. Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 125
» 25. Å enskilda (mindre) sjuk- och vilohem intagna, avlidna och underhållsdagar	» 132

Tab. 26. Å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar fördelade efter skadans natur och tillkomstsätt	Sid. 133
» 27 a. Samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall fördelade efter skadans natur, tillkomstsätt och påföljd	» 136
» 27 b. Samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall fördelade efter stadens tillkomstsätt och påföljd	» 137
» 28. De statliga sinnessjukhusens driftkostnader	» 138
» 29. Antal intagna å sinnessjukhus, tillhöriga staten eller städer, som övertagit hela sin sinnessjukvård	» 140
» 30. Antal avgångna, ävensom befintliga samt expektanter å sinnessjukhus, tillhöriga staten eller städer som övertagit hela sin sinnessjukvård	» 142
» 31. Antal vårdplatser, medeltal vårdade, underhållsdagar och kostnaden för sjukhus- och familjevården vid statens sinnessjukhus	» 144
» 32. Antal befattningshavare och kostnader per patient vid statens sinnessjukhus	» 145
» 33 a. Intagna, döda samt befintliga med fördelning efter sjukdomsform å statens och vissa städers sinnessjukhus (se Tab. 29)	» 146
» 33 b. Ålder vid första insjuknandet hos de enligt Tab. 29, grupp D, intagna	» 146
» 34. Orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit hos de å statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B.	» 147
» 35. De i Tab. 34 med ärftlig psykopatisk belastning upptagna med fördelning efter sjukdomsform	» 147
» 36. Uppgifter ang. återställda å statens och vissa städers sinnessjukhus	
A. Sjukdomens bestånd hos de under året återställda	» 148
B. Återställda bland de under de sista 10 åren intagna	» 148
» 37. De å statens och vissa städers sinnessjukhus (se Tab. 29) intagna, grupp B, med fördelning efter hemort	» 149
» 38. Dödsorsaker för de å statens och vissa städers sinnessjukhus avlidna	» 149
» 39. Antal intagna, utskrivna m. m. vid kommunala (grupp b) och enskilda sinnessjukhus	» 150
» 40. Antal intagna, utskrivna m. m. fördelade efter sjukdomsform, vid kommunala (grupp b) och enskilda sinnessjukhus	» 151
» 41. Antal platser och vård dagar samt inkomster och utgifter vid kommunala vårdhem för sinnessjuka	» 152
» 42. Omsättningen vid kommunala vårdhem för sinnessjuka	» 153
» 43. Omsättningen vid kommunala vårdhem för sinnessjuka, med fördelning efter sjukdomsform	» 154

Table des matières.

A. Rapport de l'année 1943.

I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de l'Etat, expédition, etc.	Page 3
Laboratoire bactériologique de l'Etat	6
Laboratoire de chimie légale de l'Etat	9
Laboratoire pharmaceutique de l'Etat	11
II. Hygiène générale et assistance médicale	15
1. Médecins à fonctions publiques (en dehors des hôpitaux)	15
2. Hygiène générale	15
A. Conditions sanitaires en général	15
Tabl. A. Vaccination	23
B. Soins préventifs aux mères et aux enfants	28
C. Service national de soins dentaires publics	30
D. Quarantaines	31
E. Dispensaires pour les tuberculeux	31
F. Ligue nationale suédoise contre la tuberculose	32
G. Désinfection	33
Tabl. B. Nombre de fumigations de gaz hydrocyanique	33
3. Assistance médicale en dehors des hôpitaux	33
A. Maladies vénériennes	33
B. Léprositè	34
C. Assistance médicale des prisons	35
D. Eaux minérales, stations balnéaires, etc.	35
E. Sages-femmes	35
F. Personnel des services d'hygiène et de santé	35
Tabl. C. Infirmières (places réglées)	37
4. Hôpitaux civils	38
A. Constructions	38
B. Mouvement de la clientèle des hôpitaux civils	40
Tabl. D. Mouvement de la clientèle des hôpitaux civils pour maladies corporelles	41
E. Laboratoires de rayons x	42
C. Dépenses des hôpitaux, etc.	44
Tabl. F. Relevé des dépenses et des recettes des hôpitaux civils	45
D. Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements	46
5. Assistance médicale aux malades civils des hôpitaux de garnison	49
III. Soins médicaux aux aliénés	50
1. Mesures importantes décrétées par le Gouvernement et la Diète	50
2. Etablissements d'aliénés	50
A. Hôpitaux d'aliénés de l'Etat	50
B. Hôpitaux d'aliénés communaux	51
C. Hôpitaux d'aliénés privés	53
D. Hospices pour aliénés	53

3. Activité assistante aux aliénés, etc.	Page 54
4. Etablissements pour des hébétés et d'épileptiques	» 55
5. Etablissements pour des enfants psychopathiques et nevrasthéniques	» 56
6. Rapport de la Commission psychiatrique	» 57
IV. Médecine légale. Médecine légale proprement dite. Psychiatrie judiciaire . . .	» 59
V. Service pharmaceutique	» 65

B. Tableaux annexés.

Tabl. 1. Nombre de médecins diplômés et de charges médicales civiles	Page 67
--	---------

Col. 1. I. Villes, bourgs, etc. II. Campagne. Col. 2—7. Médecins diplômés: ayant une charge médicale civile (col. 2), ayant une pratique privée (col. 3), non exerçants (col. 4); hommes (col. 5), femmes (col. 6), total (col. 7). Col. 8—18. Charges médicales civiles: départementales (col. 8), cantonales (col. 9); des districts urbains (col. 10 et 11); des hôpitaux antituberculeux (col. 12); des hôpitaux pour autres maladies corporelles (col. 13), des hôpitaux d'aliénés (col. 14), des prisons (col. 15); du personnel des chemins de fer (col. 16); professorats des facultés de médecine (col. 17); autres fonctions (col. 18).

» 2. Sages-femmes et gardes-malades	» 68
---	------

Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2—5. Sages-femmes de district, autres engagées par les communes, aux maternités, privées. Col. 6—9. Gardes-malades, engagées par les conseils départementaux ou par les communes aux dispensaires, par les paroisses etc., privées.

» 3. Dentistes, exerçants de gymnastique médicale, personnel des pharmacies . . .	» 69
---	------

Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2, 3. Dentistes (h. et f.). Col. 4, 5. Exerçants de gymnastique médicale. Col. 6—13. Personnel des pharmacies: propriétaires de pharmacie, autres chefs, autres pharmaciens diplômés, étudiants en pharmacie, élèves, total (h., f. et total).

» 4. Maladies infectieuses, rapportées par tous les médecins, par mois et département	» 70
---	------

Col. 1. Scarlatina; Variola; Diphtheria; Febris typhoides et paratyphus; Dysenteria; Poliomyelitis anterior ac.; Meningitis cerebro-spinalis ep.; Encephalitis lethargica; Febris undulans; Spirochaetosis icterohæmorrhagica; Hepatitis epidemica; Morbus Weillii; Malaria (Febris intermittens); Typhus abdominalis.

» 5. Maladies infectieuses, rapportées par les médecins de service, par mois et département	» 75
---	------

Col. 1. Morbilli, Parotitis epidemica, Pertussis, Influenza epidemica, Bronchopneumonia et Bronchitis capill., Pneumonia acuta, Pleuritis, Gastritis et enteritis acuta.

» 6. Soins préventifs aux mères et aux enfants	» 76
--	------

Col. 1. Départements, villes. Col. 2—8. Organes de protection sanitaire: centres de consultation pour mères, type I (col. 2), idem pour nourrissons, type I (col. 3), idem pour mères type II (col. 4), idem pour nourrissons type II (col. 5), idem pour mères et nourrissons, type II (col. 6), services de consultation pour mères et nourrissons (col. 7), filiales (col. 8). Col. 9—14. Mères: total (col. 9), dont surveillées, nombre (col. 10), % (col. 11), moyenne des visites au médecin par femme enceinte (col. 12), idem à l'accouchense (col. 13), moyenne des visites domiciliaires de l'accouchense par femme enceinte (col. 14). Col. 15—20. Nourrissons: nés vivants (col. 15), dont surveillés: nombre (col. 16), % (col. 17), moyenne des visites au médecin par nourrisson (col. 18), idem à l'infirmière par nourrisson (col. 19), moyenne des visites domiciliaires de l'infirmière par nourrisson (col. 20). Col. 21—24. Enfants de 1—2 ans: nombre (col. 21), moyenne des visites au médecin (col. 22), idem à l'infirmière (col. 23), moyenne des visites domiciliaires de l'infirmière (col. 24). Col. 25—28. Enfants de 2—7 ans: nombre (col. 25). Col. 26—28. Voir col. 22—24. Col. 29. Dépenses totales, en couronnes.

Tabl. 7. Service national de soins dentaires publics, personnel et activité Page 78

<i>Col. 1.</i> Voir Tabl. 6, col. 1. <i>Col. 2.</i> Population le 31 déc. <i>Col. 3.</i> Dont, en %, population des districts ayant des services dentaires publics. <i>Col. 4-6.</i> Nombre de cliniques dentaires, de dentistes, d'infirmières le 31 déc. <i>Col. 7, 8.</i> Soins dentaires aux enfants d'âge pré-scolaire: enfants traités systématiquement (traitement achevé) (col. 7), cas aigus (col. 8). <i>Col. 9, 10.</i> Soins dentaires aux enfants d'âge scolaire: enfants traités systématiquement (col. 9), cas aigus (col. 10). <i>Col. 11-13.</i> Soins dentaires aux adultes: cas complètement traités (col. 11), cas partiellement traités, cas aigus (col. 12), autres cas (col. 13). <i>Col. 14, 15.</i> Heures de travail des dentistes attachés au traitement: des enfants (col. 14), des adultes (col. 15).	
8. Recettes et dépenses du service national de soins dentaires publics	79
<i>Col. 1.</i> Voir Tabl. 6, col. 1. <i>Col. 2-8.</i> Recettes, en couronnes: taxes payées pour soins aux enfants (col. 2), taxes d'après le taux du service national de soins dentaires (col. 3); allocations de l'Etat, des conseils départementaux, des communes (col. 4-6); autres revenus (col. 7); total (col. 8). <i>Col. 9-12.</i> Dépenses en couronnes: salaires (col. 9), locaux, nettoyage, chauffage, éclairage (col. 10), autres dépenses (col. 11), total (col. 12).	
9. a. Cas de maladies vénériennes d'après le domicile	80
<i>Col. 1.</i> Départements, (grandes) villes. — M. = Hommes, Kv. = Femmes.	
9. b. Relevé des maladies vénériennes avec répartition par âge et par sexe	80
<i>Col. 1.</i> Syphilis (de toute espèce): hommes, femmes. <i>Col. 2.</i> Total. <i>Col. 3.</i> Au-dessous de 1 an. <i>Col. 12.</i> Au-dessus de 60 ans. <i>Col. 13.</i> Âge inconnu.	
9. c. Cas de maladies vénériennes d'après le lieu d'infection	81
<i>Col. 1.</i> Départements, (grandes) villes; st = villes, lb = campagne. — M. = Hommes, Kv. = Femmes.	
10. Résumé des journaux des sages-femmes	82
11. Lits disponibles, entrés, décédés, jours d'entretien, etc. dans hôpitaux	84
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2.</i> Lits disponibles au 31 déc. <i>Col. 3, 4.</i> Entrés, décédés. <i>Col. 5.</i> Jours d'entretien de tous les soignés. <i>Col. 6.</i> Moyennes des soignés par jour. <i>Col. 7, 8.</i> Maximum, minimum des malades soignés par jour. <i>Col. 9.</i> Séjour moyen des soignés.	
12. Recettes des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 11)	87
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2-9.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Total. <i>Col. 3, 4.</i> Taxes payées par les malades. <i>Col. 5.</i> Indemnités consenties par l'Etat. <i>Col. 6.</i> Allocations des conseils départementaux. <i>Col. 7.</i> Idem des communes. <i>Col. 8.</i> Revenu des fondations, etc. <i>Col. 9.</i> Autres.	
13. Dépenses des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 11)	90
<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2-15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Total. <i>Col. 3.</i> Salaires et pensions. <i>Col. 4.</i> Expéditions. <i>Col. 5.</i> Diverses. <i>Col. 6.</i> Médicaments. <i>Col. 7.</i> Articles de pansement. <i>Col. 8.</i> Alimentation des malades et du personnel. <i>Col. 9.</i> Chauffage, éclairage, eaux. <i>Col. 10.</i> Blanchissage, nettoyage et fournitures. <i>Col. 11.</i> Mobiliers, instruments, appareils et fournitures. <i>Col. 12.</i> Entretien des immeubles. <i>Col. 13.</i> Activité spéciale. <i>Col. 14.</i> Frais par jour d'entretien. <i>Col. 15.</i> Frais par malade. <i>Col. 16.</i> Loyers. <i>Col. 17.</i> Constructions.	
14. Relevé des rapports des infirmeries concernant les lits disponibles, les entrés, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses .	94
<i>Col. 1.</i> Départements, infirmeries. <i>Col. 2-8.</i> Voir Tabl. 11, col. 2-7 et 9. <i>Col. 9-12.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 9.</i> Total. <i>Col. 10.</i> Taxes payées par les malades. <i>Col. 11.</i> Allocations de l'Etat. <i>Col. 12.</i> Allocations des conseils départementaux et des communes. <i>Col. 13-15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 13.</i> Total. <i>Col. 14.</i> Salaires. <i>Col. 15.</i> Alimentation des malades et du personnel. <i>Col. 16.</i> Frais par jour d'entretien. <i>Col. 17.</i> Loyers. <i>Col. 18.</i> Constructions et reconstructions.	
15. Relevé des rapports des hôpitaux épidémiques sur les lits disponibles, les entrés, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	97

Col. 1. Départements, hôpitaux épidémiques. *Col. 2—7.* Voir Tabl. 11, col. 2—5, 7 et 9. *Col. 8—12.* Voir Tabl. 14, col. 9—12. *Col. 13—16.* Voir Tabl. 14, col. 13, 14, 16 et 18.

Tabl. 16. Nombre de lits, fréquentation, décédés, jours d'entretien, temps d'expectation, temps de curation, etc. dans les sanatoria Page 104

Col. 1. Etablissements antituberculeux. I. Sanatoria de la Fondation jubilaire de sa Majesté le roi Oscar II. II, III. Sanatoria des conseils départementaux, des communes, etc. IV. Sanatoria privés. *Col. 2—4.* Lits disponibles. *Col. 5—9.* Entrées. *Col. 10—14.* Soignés pour la première fois. *Col. 15—19.* Décédés. *Col. 20—23.* Temps moyen d'expectation (jour). *Col. 24.* Jours d'entretien. *Col. 25—27.* Moyennes des soignés. Max., min. de soignés, survenu par jour. *Col. 28.* Nombre de patients sortis (y compris les décédés). *Col. 29—32.* Temps de curation: un mois max., 1—4 mois, 4—12 mois, 1 an et au-dessus. *Col. 33.* Temps de curation (jours) de patients sortis. Vuxna = adultes; barn = enfants. — m. = hommes; kv. = femmes.

• 17. Recettes et dépenses des établissements antituberculeux • 108

Col. 1. Voir Tabl. 16. *Col. 2—8.* Voir Tabl. 12, col. 2—9. *Col. 9—23.* Voir Tabl. 13, col. 2—14, 16 et 17.

• 18. Recettes et dépenses des dispensaires • 112

Col. 1. Départements. *Col. 2, 3.* Dispensaires centraux, dispensaires de district. *Col. 4—9.* Recettes. *Col. 4—6.* Voir Tabl. 8, col. 4—6. Contribution de la Ligue antituberculeuse suédoise (col. 7), idem des Lignes départementales, dons, revenus des fondations, etc. (col. 8), total (col. 9). *Col. 10—14.* Dépenses. *Col. 10, 11.* Dépenses à la charge de l'Etat: des dispensaires centraux (col. 10), des dispensaires de district (col. 11). *Col. 12, 13.* Dépenses non à la charge de l'Etat: des dispensaires centraux (col. 12), des dispensaires de district (col. 13). *Col. 14.* Total.

• 19. Hôpitaux privés, maisons privées de santé et autres établissements hospitaliers concernant les lits disponibles, les entrées, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses, etc. • 113

Col. 1. A. Hôpitaux privés et maisons privées de santé. *B.* Etablissements pour enfants malades. *C.* Sanatoria pour tuberculose chirurgicale. *D.* Etablissements pour les estropiés. *E.* Maisons de convalescence. *F.* Hôpitaux annexés à des asiles. *G.* Maternités. *Col. 2—9.* Voir Tabl. 14, col. 2—9. *Col. 10—14.* Voir Tabl. 17, col. 3—7. *Col. 15—17.* Voir Tabl. 14, col. 13, 16 et 18.

• 20. Maisons d'accouchement privées: entrées, décédés, jours d'entretien, recettes et dépenses • 116

Col. 1. Maisons d'accouchement. *Col. 2—5.* Voir Tabl. 11, col. 2—5. *Col. 6—9.* Voir Tabl. 14, col. 9—12. *Col. 10.* Dons, allocations de sociétés, etc. *Col. 11.* Total des dépenses, y compris loyers. *Col. 12.* Frais par jour d'entretien.

• 21. Nombre d'entrées et jours d'entretien dans les maternités (A), les sections d'accouchement attachées à des hôpitaux (B), attachées à des infirmeries (C), les maternités privées (D) • 118

Col. 1. Maternités et sections d'accouchement. *Col. 2—8.* Voir Tabl. 11, col. 2—7 et 9.

• 22. Idem; entrées et décédés, réparties par groupes d'âge • 120

Col. 1. Voir Tabl. 21, col. 1. *Col. 2—11.* Nombre d'entrées. *Col. 2.* Groupe A, comprenant les femmes accouchées d'un enfant devant être rapporté par le médecin. *Col. 3—10.* Groupe B, femmes accouchées d'un fœtus que le médecin n'a pas d'obligation de rapporter. *Col. 3—4.* Moins de 20 ans, mariées, non mariées. *Col. 5—6.* 20—30 ans, m., non m. *Col. 7—8.* 30—40 ans, m., non m. *Col. 9—10.* Plus de 40 ans. *Col. 11.* Groupe C, entrées pour autre cause qu'accouchement ou non encore accouchées. *Col. 12—14.* Décédés dans: groupes A, B, C.

• 23. Idem: enfants nés et décédés • 123

Col. 1. Voir Tabl. 21, col. 1. *Col. 2—7.* Nombre de naissances dans l'année. *Col. 2—4.* Nés à terme: mort-nés, nés vivants, décédés. *Col. 5—7.* Nés avant terme: mort-nés, nés vivants, décédés.

Tabl. 24. Asiles pour les maladies chroniques concernant les lits disponibles, les entrées, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	Page 125
<i>Col. 1.</i> Départements, hospices. <i>Col. 2—6.</i> Voir Tabl. 11, col. 2—6. <i>Col. 7—12.</i> Voir Tabl. 12, col. 2—8. <i>Col. 13—16.</i> Voir Tabl. 14, col. 13, 14, 16 et 18.	
» 25. Entrées, décédés, jours d'entretien dans les maisons de santé privées moins grandes et les maisons de convalescence privées	» 132
<i>Col. 1.</i> Maisons de santé, maisons de convalescence. <i>Col. 2—5.</i> Voir Tabl. 11, col. 2—5.	
» 26. Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries, répartis d'après la nature, l'origine et les suites de l'accident	» 133
<i>Col. 1.</i> Nature et origine de l'accident. <i>Col. 2—4.</i> Entrés pendant l'année, h., f., total. <i>Col. 5—7.</i> Suite de l'accident: mort, invalidité permanente, invalidité passagère.	
» 27 a. Ensemble des accidents de la circulation, soignés dans les hôpitaux ou à domicile, répartis d'après la nature, l'origine et les suites des lésions (d'après les données fournies par l'ensemble des hôpitaux, infirmeries et hôpitaux militaires	» 136
<i>Col. 1.</i> Nature de la lésion. <i>Col. 2—12.</i> Origine de l'accident. Lésions survenues à des personnes employant un des moyens de transport suivants, ou pendant la marche: avion (col. 2), chemin de fer (col. 3), tramway (col. 4), automobile ou omnibus (col. 5), camion automobile (col. 6), motocyclette (col. 7), motocyclette légère (col. 8), bicyclette (col. 9), autre moyen de transport (col. 10); piétons (col. 11). <i>Col. 12.</i> Total des accidents. <i>Col. 13—15.</i> Suites de l'accident: mort (col. 13), invalidité permanente (col. 14), invalidité passagère (col. 15).	
» 27 b. Ensemble des accidents de la circulation, soignés dans les hôpitaux ou à domicile, répartis d'après l'origine et les suites de l'accident	» 137
<i>Col. 1.</i> «Sujet» de la lésion. Causes et suites de l'accident. <i>Col. 2—5.</i> Voir Tabl. 27 a, col. 2—4. <i>Col. 5, 6.</i> Automobile, omnibus: chauffeur, passager. <i>Col. 7, 8.</i> Camion automobile: chauffeur, passager. <i>Col. 9, 10.</i> Motocyclette: motocycliste, passager. <i>Col. 11—13.</i> Voir Tabl. 27 a, col. 8—10. <i>Col. 14—16.</i> Piétons: moins de 10 ans, de 10 à 60 ans, plus de 60 ans. <i>Col. 17.</i> Total.	
» 28. Frais d'entretien des hôpitaux d'aliénés de l'Etat	» 138
<i>Col. 1.</i> Hôpitaux. <i>Col. 2—3.</i> Recettes devant couvrir le total des frais: taxes d'entretien des malades (col. 2), contribution de l'Etat en plus des taxes d'entretien (col. 3). <i>Col. 4—18.</i> Coût de l'entretien des malades. <i>Col. 4, 5.</i> Salaires du personnel. <i>Col. 6.</i> Indemnités de déplacement. <i>Col. 7.</i> Chauffage, éclairage, eaux. <i>Col. 8.</i> Expéditions. <i>Col. 9.</i> Objets mobiliers et matériel. <i>Col. 10.</i> Blanchissage et nettoyage. <i>Col. 11.</i> Alimentation. <i>Col. 12.</i> Linge, vêtements, literie. <i>Col. 13.</i> Médicaments, etc. <i>Col. 14.</i> Entretien de malades dans des familles. <i>Col. 15.</i> Automobiles et transports. <i>Col. 16.</i> Occupations et distractions des malades. <i>Col. 17.</i> Divers. <i>Col. 18.</i> Total. <i>Col. 19.</i> Recette d'impôts spéciaux, etc. <i>Col. 20.</i> Excédent de l'exploitation horticole et agricole. <i>Col. 21.</i> Coût net de l'entretien des malades. <i>Col. 22, 23.</i> Immeubles: recettes (col. 22), dépenses (col. 23). <i>Col. 24.</i> Coût total de l'entretien. <i>Col. 25—27.</i> Coût moyen de l'entretien par jour: dans des hôpitaux (col. 25), dans des familles (col. 26), pour l'ensemble du service (col. 28). <i>Col. 28.</i> Autres dépenses.	
» 29. Données des hôpitaux, appartenant à l'Etat ou à des villes, qui se sont chargées des soins de leurs aliénés, concernant les admis pendant l'année	» 140
Groupe B. Total des malades admis pendant l'année, sauf les aliénés transférés d'autres hôpitaux d'aliénés, appartenant à l'Etat ou à ville qui s'est chargée des soins de ses aliénés.	
Groupe C. Admis de nouveau, non compris sous B.	
Groupe D. Malades admis sous groupe B, sauf les malades admis auparavant pour soins.	
Groupe E. Transférés des hôpitaux mentionnés sous B.	
m = hommes; kv. = femmes.	

Tabl. 30. Idem concernant les sortis, ainsi que les restants et les expectants à la fin de l'année	Page 142
31. Lits disponibles, moyenne de malades soignés, jours d'entretien et dépenses des hôpitaux d'aliénés de l'Etat et du placement, par ces hôpitaux, d'aliénés dans des familles <i>Col. 1. Hôpitaux. Col. 2. Lits disponibles. Col. 3. Moyenne de malades soignés par jour. Col. 4—8. Jours d'entretien: en chambre particulière (col. 4), en salle commune, payant taxe entière (col. 5), payant demi-taxe (col. 6), gratuits (col. 7). Col. 8. Total. Col. 9—10. Coût de l'entretien des malades: total (col. 9), par jour (col. 10). Col. 11. Coût total du service.</i> 32. Personnel des hôpitaux d'aliénés de l'Etat au 31 déc. et coût de l'entretien par malade <i>Col. 1. Hôpitaux. Col. 2—11. Personnel au 31 déc. d'après l'état fixé par la Direction générale des services médicaux. Col. 2. Médecins. Col. 3. Economes et personnel de bureau. Col. 4. Inspecteurs. Col. 5. Directrices. Col. 6, 7. Autre personnel infirmier: h., f. Col. 8, 9. Personnel domestique excepté concierge: h., f. Col. 10. Nombre de lits par tête de personnel infirmier. Col. 11. Personnel infirmier féminin dans les sections d'hommes, en % de tout le personnel infirmier. Col. 12—22. Coût moyen, en couronnes, par an et par malade. Col. 12. Personnel. Col. 13—22. Voir Tabl. 28, col. 6—13, 15 et 16. Col. 23, 24. Coût par jour, en francs: pour les malades en chambre particulière (col. 23), en salle commune (col. 24).</i> 33 a. Idem Tabl. 29, concernant les malades admis, les décédés et les restants à la fin de l'année d'après la forme de la maladie 33 b. Idem Tabl. 29 concernant l'âge, où la maladie a commencé, parmi les admis du groupe D. 34. Idem Tabl. 29 concernant les causes, sous l'influence desquelles la maladie pourrait avoir son origine, chez les admis du groupe B 35. Aperçu des malades, mentionnés au Tabl. 34, avec des tendances psychopathiques héréditaires et répartis d'après la forme de la maladie 36. Relevé des données fournies par les hôpitaux d'aliénés et contenues dans le Tabl. 29, concernant les malades guéris au cours de l'année. A. Durée qu'a eu la maladie chez les malades guéris au cours de l'année <i>Col. 1. Forme de la maladie. Col. 2, 3. 0—1 mois: h., f. Col. 4, 5. 1—6 mois: h., f. Col. 6, 7. 6—12 mois: h., f. Col. 8, 9. 1—3 ans: h., f. Col. 10, 11. Plus de 3 ans: h., f. Col. 12, 13. Inconnu. Col. Totaux.</i> <i>B. Malades guéris parmi les admis pendant les dix dernières années. Col. 1. Le malade guéri a été admis avant l'année du compte-rendu, ou pendant: Col. 2—10. la 9e année (1934), la 8e (1935), la 7e (1936), la 6e (1937), la 5e (1938), la 4e (1939), la 3e (1940), la 2e (1941), la 1e (1942). Col. 11. L'année du compte-rendu.</i> 37. Données desdits hôpitaux concernant les admis, groupe B, répartis d'après le domicile 38. Aperçu des causes de décès des malades admis auxdits hôpitaux 39. Nombre d'admis, de sortis, etc. dans les hôpitaux d'aliénés des communes (groupe b) et privés <i>Col. 1. Hôpital (adjoint à établissement de l'Assistance publique = F). Col. 2. Lits disponibles. Col. 3—4. Admis. Col. 5—16. Sortis. Col. 5—6. En vertu du paragr. 17 de la loi sur les hôpitaux d'aliénés. Col. 7—8. Idem du paragr. 18. Col. 9—10. Transférés dans un autre hôpital. Col. 11—12. Après observation terminée (évent. non terminée). Col. 13—14. Décédés. Col. 15—16. Ensemble. Col. 17—18. Restants au 31 déc. Col. 19. Jours d'entretien. m. = hommes. kv. = femmes.</i> 40. Nombre d'admis, de sortis, etc. dans les hôpitaux d'aliénés des communes (groupe b) et privés, répartis d'après la forme de la maladie <i>Col. 1. Forme de la maladie. Col. 2—17. Voir Table 39, col. 3—18.</i>	144 145 146 146 147 147 148 149 149 150 151

Tabl 41.	Lits disponibles, jours d'entretien, recettes et dépenses dans les infirmeries d'aliénés des communes	Page 152
	<i>Col. 1.</i> Infirmeries. <i>Col. 2.</i> Lits disponibles. <i>Col. 3.</i> Jours d'entretien de tous les malades soignés. <i>Col. 4—7.</i> Recettes, en couronnes: taxes payées par les malades (col. 5), allocation de l'Etat (col. 6), appoint de la commune (col. 7). <i>Col. 8—11.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 8.</i> Total. <i>Col. 9—10.</i> Dont: salaires (col. 9), alimentation (col. 10). <i>Col. 11.</i> Coût par jour d'entretien.	
» 42.	Mouvement des hospitalisés dans les infirmeries des communes	» 153
	<i>Col. 1.</i> Infirmeries. Forme de la maladie. <i>Col. 2—3.</i> Restants de l'année précédente. <i>Col. 4—5.</i> Admis. <i>Col. 6—17.</i> Sortis: guéris (col. 6—7), améliorés (col. 8—9), non améliorés (col. 10—11), transférés dans des hôpitaux d'aliénés (col. 12—13), décédés (col. 14—15), total (col. 16—17). <i>Col. 18—19.</i> Restants au 31 déc. h. = hommes, kv. = femmes.	
» 43.	Mouvements des hospitalisés dans les infirmeries des communes, avec répartition d'après la forme de la maladie	» 154
	<i>Col. 1—19.</i> Voir Tabl. 42.	

Till
Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § i den för styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse om hälso- och sjukvården i riket för år 1943.

Berättelsen innefattar särskilda redogörelser för

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

Statens bakteriologiska laboratorium.

Statens rättskemiska laboratorium.

Statens farmaceutiska laboratorium.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvården (utom sjukhusen).

2. Allmänna hälsovården.

3. Sjukvården utom sjukhusen.

4. Sjukvården å civila sjukvårdsinrättningar.

III. Sinnessjukvården.

IV. Rättsmedicin.

V. Apoteksväsendet.

Beträffande veterinärväsendet får styrelsen hänvisa till särskild av styrelsen avgiven berättelse.

Stockholm den 1 december 1944.

J. AXEL HÖJER

Erik Annell.

/ Olof Melén.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

1. Medicinalstyrelsens organisation.

Å medicinalstyrelsens stat för budgetåret 1943/44 har uppförts en konsulentbefattning i lönegraden Eo 24 för handläggning av ärenden rörande smittsam kastning hos nötkreatur.

2. Antal ärenden.

Antalet under år 1943 inkomna ärenden uppgick till 55 355, vartill komma 37 705 räkningar och 23 910 anmälningar och rapporter m. m. Sammanlagda antalet inkomna ärenden uppgick alltså till 116 970.

3. Utgivna meddelanden från medicinalstyrelsen.

Nr 88. Medicinalstyrelsens råd och anvisningar rörande tillämpning av 1941 års steriliseringslag och abortlagen.

4. Av medicinalstyrelsen utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse.

- Jan. 14. Cirkulär angående prissättningen å importerade läkemedel, m. m.
- Jan. 21. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande Acidum boricum och Solutio acidi borici.
- Jan. 26. Cirkulär till sjukvårdsläkarna vid samtliga sinnessjukhus med riktlinjer för anmälan vid utskrivning av patient, som icke bör betros med att innehava skjutvapen.
- Jan. 26. Cirkulär till läkarna vid kommunala vårdhem för sinnessjuka angående viss anmälan vid utskrivning av patient, som icke bör betros med att innehava skjutvapen m. m.
- Febr. 11. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande Balsamum peruvianum.
- Febr. 18. Meddelande om registreringar av farmaceutiska specialiteter, ur kratt trädde registreringar samt ändringar av beviljade sådana, avseende tiden från och med den 1 oktober till och med den 31 december 1942 m. m.
- Febr. 25. Cirkulär angående ändringar i gällande medicinaltaxa.
- Mars 4. Cirkulär angående förskrivning av vissa vitaminhaltiga läkemedel m. m.

- Mars 19. Cirkulär angående ändring av medicinalstyrelsens cirkulär den 1 juli 1939 med närmare bestämmelser angående kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn.
- Mars 24. Kungörelse angående tillämpning å dolantin och beredningar därav av vissa bestämmelser rörande narkotika.
- April 10. Cirkulär angående ytterligare inskränkning i försäljningen från apoteksinrättning av Paraffinum liquidum.
- April 15. Meddelande om registreringar av farmaceutiska specialiteter, ur kraft trädde registreringar samt ändringar av beviljade sådana, avseende tiden från och med den 1 januari till och med den 31 mars 1943 m. m.
- Maj 13. Cirkulär angående ändringar i och tillägg till gällande medicinaltaxa.
- Maj 13. Cirkulär till huvudmän och direktorer för samtliga anstalter för sluten kroppssjukvård i riket, angående Calmettevaccination av sjukhuspersonal.
- Maj 20. Cirkulär angående ändringar i gällande medicinaltaxa.
- Maj 25. Cirkulär till för sjukvården ansvariga läkare vid sinnessjukhus och sinnesslöanstalter angående anmälan om intagning och utskrivning av värnpliktiga.
- Juni 25. Cirkulär angående tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa norska kvinnor och barn.
- Juli 1. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande Kalii stibyli tartras.
- Juli 15. Cirkulär angående ändringar i gällande medicinaltaxa.
- Juli 15. Meddelande om registreringar av farmaceutiska specialiteter, ur kraft trädde registreringar samt ändringar av beviljade sådana, avseende tiden från och med den 1 april till och med den 30 juni 1943 m. m.
- Juli 26. Cirkulär till samtliga läkare i riket angående sjukdomen rots.
- Sept. 9. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande Mentholum och Liquor antidontalgicus.
- Sept. 23. Cirkulär angående ändringar i och tillägg till gällande medicinaltaxa.
- Sept. 23. Cirkulär angående angelägenheten av att prisbilliga läkemedel förskrivas.
- Okt. 1. Cirkulär till samtliga läkare med ändrade föreskrifter angående anmälan om utförda vaccinationer med Calmettes vaccin (BCG).
- Okt. 7. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande mjölksocker.
- Okt. 14. Cirkulär till styresmännen vid samtliga lasarett samt till sjukstuguläkarna i riket, angående kontroll av vid operation begagnade dukar och kompresser.
- Okt. 21. Meddelande om registreringar av farmaceutiska specialiteter, ur kraft trädde registreringar samt ändringar av beviljade sådana, avseende tiden från och med den 1 juli till och med den 30 september 1943 m. m.
- Okt. 22. Cirkulär angående ändringar i och tillägg till gällande medicinaltaxa.
- Okt. 25. Cirkulär till samtliga läkare i riket med anvisningar rörande behandling av gonorré.

- Okt. 25. Cirkulär till samtliga läkare i riket med anvisningar rörande påvisande av gonokocker genom odling.
- Okt. 29. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande *Oleum jecoris*.
- Okt. 29. Cirkulär angående tillägg till gällande medicinaltaxa.
- Okt. 30. Cirkulär angående utdelning av artikeln: »Barnmorskans och sjuk-sköterskans arbetsuppgifter inom den förebyggande mödra- och barnvården».
- Nov. 15. Cirkulär om vissa ändringar av medicinalstyrelsens föreskrifter angående sättet för utförande av fysikalisk-kemisk och bakteriologisk undersökning jämlikt bestämmelserna i 12 § Kungl. Maj:ts förordning den 19 juli 1941 (S. F. S. nr 654) om kontroll av vattenledningsvatten.
- Nov. 16. Cirkulär till sjukvårdsläkarna vid samtliga sinnessjukhus angående chockbehandling av psykos.
- Nov. 23. Cirkulär angående ändrad lydelse av gällande svenska farmakopés föreskrifter rörande *Adeps suillus*.
- Nov. 23. Cirkulär angående ändringar i och tillägg till gällande medicinaltaxa.
- Dec. 1. Cirkulär angående iakttagande av sträng sparsamhet med vissa läkemedel m. m.
- Dec. 8. Cirkulär till läkarna vid samtliga sjukvårdsanstalter (förutom epidemisjukhus) i riket angående råd och anvisningar för bekämpande av difteri.
- Dec. 11. Cirkulär till läkarna vid epidemisjukhusen i riket och tjänsteläkarna angående råd och anvisningar för bekämpande av difteri.

5. Instruktioner.

- Jan. 19. Instruktion för stadsläkare i Filipstad.
- Jan. 19. Ändring av instruktion för stadsläkare i Enköping.
- Febr. 12. Instruktion för läkare vid vårdhem för lättskötta sinnessjuka, tillhörigt Kronobergs läns landsting.
- Maj 26. Instruktion för stadsläkare i Värnamo.
- Dec. 23. Instruktion för stadsläkare i Solna.

6. Statens kostnader för vissa hälso- och sjukvårdsändamål.

För nedannämnda hälso- och sjukvårdsändamål hava statens utgifter under budgetåret 1943/44 uppgått till följande belopp:

sinnessjukvård (inkl. byggnadskostnader)	¹ 41 361 183 kr.
vård av sinnesslöa och fallandesjuka	² 4 348 419 »
vård av psykopatiska och nervösa barn	90 076 »
vård av barn på lasarettssavdelningar (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	452 456 »

¹ Beloppet utgör statens nettoutgifter; vid statens sinnessjukhus inftutna vårdavgifter m. fl. inkomster (16 761 411 kr.) äro sålunda frändragna. — ² Beloppet utgör statens nettoutgifter; vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa och statens anstalt för fallandesjuka inftutna vårdavgifter m. fl. inkomster (319 793 kr.) äro sålunda frändragna.

tuberkulossjukvård	7 721 555 kr.
dispensärverksamhet	1 163 641 »
epidemisjukvård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	3 036 422 »
vård av kroniskt sjuka (inkl. bidrag till byggnadskostnader) ...	1 226 311 »
radiologisk behandling av kräftsjuka	622 262 »
vanförevård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	4 095 544 »
förlossningsvård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	1 942 117 »
förebyggande mödra- och barnavård	911 945 »
åtgärder mot utbredning av könssjukdomar	622 260 »
skyddskoppympningen	108 166 »
skyddsympning mot difteri	153 809 »

Statens bakteriologiska laboratorium.

Referent: T. f. byråchefen Wickbom.

Ur den av föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium, professor Carl A. Kling, avgivna årsrapporten för år 1943 må anföras följande:

Verksamheten vid laboratoriets diagnostiska avdelning.

Enligt förordnande av medicinalstyrelsen ha under år 1943 vissa av laboratoriets tjänstemän företagit resor med anledning av inträffade fall av smittsamma sjukdomar. Sådana resor ha företagits för utredning av nervfeberepidemi i Valla, difteriepidemier i Enebyberg, Katrineholm, Norrköping, Borås, Gällivare och Kiruna, dysenteriepidemi vid sjökrigsskolan i Viggbyholm, barnförlamningsepidemier i Jönköping, Karlskrona och Sibbarp samt Haffsjuikdomen vid sjön Ymsen nära Mariestad. Tjänsteresa har även företagits till Halmstad, för studier av reaktionerna i samband med difteriympning.

Under året hava 2 906 *blodprov* underkastats serologisk undersökning (Wedals reaktion) med hänsyn till tyfoidfeber, paratyfus B och C, Gärtnerinfektion, undulantfeber och tularämi samt i vissa fall med hänsyn till dysenteri. Av dessa utfördes 1 423 enligt s. k. bacillbärarteknik (begynnelsespädning $\frac{1}{10}$), varvid ett flertal mer eller mindre starka reaktioner iakttogos, vilka dock här icke närmare specificeras. 1 138 av de övriga proven gävo negativt och 345 positivt resultat. De positiva proven fördelade sig på följande sätt i fråga om de olika infektionerna.

Tyfoidfeber	43	S. oregon	1
Paratyfus B	105	Dysenteri, Kruse-Sonne	2
» Vaccinations-Widal	78	» » Flexner	1
S. typhi murium (Breslau)	5	Undulantfeber	105
S. S:t paul	1	Tularämi	3
S. morificans bovis	1		
		Summa	345

Å koaglet från flertalet av dessa blodprov har odling i galla företagits enligt Kirsteins metod. Härvid hava isolerats i 2 prov tyfusbakterier och i 5 prov S. paratyphi B (Schottmüller).

8 584 *avförings- och urinprov* ha undersökts på förekomst av salmonellabakterier (tyfus-paratyfusgruppen) och dysenteribakterier. Av dessa voro 6 329 negativa. I 2 255 prov påvisades följande bakterier:

Salmonella typhi	93	Salmonella oregon	1
» paratyphi B Schottmüller	343	» » monteideo	1
» typhi murium Breslau	51	B. dysenteriae Kruse-Sonne	1,758
» S:t paul	4	» » Flexner	2
» bovis morificans	2		
		Summa	2,255

17 vattenprov, 9 mjölkprov och 35 prov av matvaror hava undersökts med avseende på förekomst av salmonella- eller dysenteribakterier, samtliga med negativt resultat.

Å 1310 vattenprov har titrering å halten av coli-ærogenesbakterier utförts.

Av 7 blodprov och 6 prov av galla, som insänts för påvisande av salmonellabakterier, gävo 9 negativt resultat. I 1 blodprov och 1 gallprov påvisades *S. typhi* samt i 2 gallprov *S. paratyphi B*.

31 upphostningsprov hava undersökts på förekomst av Bordet-Gengous bakterie (*hæmophilus pertussis*), i 3 fall med positivt resultat.

28 049 svalg- eller näsprov ha undersökts på förekomst av difteribakterier. I 2 650 av dessa prov påvisades difteribakterier.

I 288 svalg- eller näsprov har förekomsten av hämolyserande streptokocker efterforskats. 116 prov gävo positivt resultat.

9 svalgprov ha med negativt resultat undersökts på förekomst av meningokocker.

Å 1406 prov av upphostning, pleuravätska, ventrikelsköljväska, urin, var, ledpunktat etc. har marsvinsympning och i regel även kulturförsök utförts i syfte att påvisa tuberkelbakterier. I 375 av dessa prov påvisades tuberkelbaciller. 12 av dessa prov befunnos innehålla bakterier av bovin typ, övriga voro av human typ.

15 upphostningsprov ha underkastats mikroskopisk undersökning på förekomst av tuberkelbakterier, i 13 fall med positivt resultat.

Å 145 blodprov från såsom sepsis misstänkta fall ha odlingsförsök utförts, varvid 25 givit positivt, övriga negativt resultat.

58 prov av lumbalvätska ha undersökts på förekomst av sjukdomsalstrande bakterier. 45 prov gävo negativt resultat, de övriga 13 positivt.

143 upphostnings-, svalg- eller öronprov eller kulturer hava prövats med hänsyn till förekomst av pneumokocker. 59 prov gävo negativt resultat, i 12 prov påvisades α -hämolyserande och i 17 β -hämolyserande streptokocker. I 55 prov påvisades pneumokocker av följande typer:

Typ	Antal	Typ	Antal	Typ	Antal	Typ	Antal
1	9	10	3	29	1	19	2
2	4	12	1	31	1	21	2
3	12	16	2	5	5	22	2
4	1	23	2	6	1	?	3
8	1	25	2	7	1		
						Summa	55

Komplementbindningsreaktion har utförts med misstanke på undulantfeber, gonorré och echinokocksjukdom. Antalet prov och resultatet av undersökningen framgår av nedanstående sammanställning.

	Pos.	Neg.	Summa
Undulantfeber	25	95	120
Gonorré	8	210	218
Echinokock	0	5	5

Å 1537 blodprov ha agglutinationsförsök utförts mot Weils spirochæter. Av dessa voro 332 insända med misstanke på Weils sjukdom. 6 av dessa senare men intet av de övriga proven gävo positivt resultat.

Å 25325 prov från genitalorgan ha odlingsförsök anställt i syfte att påvisa gonokocker. 2467 prov gävo positivt, övriga negativt resultat.

77 blodprov ha undersökts genom Paul-Bunnells reaktion, i 15 fall med positivt resultat.

54 blodprov ha undersökts med Weil-Felix' reaktion, samtliga med negativt resultat.

27 blodprov eller svalgprov ha undersökts med hänsyn till rots med negativt resultat.

48 prov av *var*, *punktionsvätska*, *urin*, etc. ha genom odling undersökts på förekomst av sjukdomsalstrande bakterier. 20 prov voro negativa.

Även en del andra undersökningar hava utförts.

Wassermans reaktion har utförts på 26 169 prov, därav voro 2 098 positiva.

Verksamheten vid laboratoriets serologiska avdelning.

För beredning av animalt ympämne inköptes 100 kalvar. Samtliga ympades. 3 av dessa kasserades. Av de återstående 97 kalvarna användes 17 till framställning av stamlymfa (retrovaccin I) och 80 till framställning av lymfa, avsedd för ympning av människor (retrovaccin II).

Sammanlagda mängden skördad lymfa avsedd för ympning av människor uppgick till 1 923 gram; i medeltal erhöles 24 gram från varje kalv.

Vid årets slut fanns kvar kontrollerat ympämne för omkring 919 000 personer samt okontrollerat ympämne för 4 011 300 personer.

I genomsnitt hava av de vid prövningen av vaccinen anlagda risporerna 97,3 % slagit an. Ympämnet har sålunda varit av synnerligen god beskaffenhet.

Vid vaccinprövning så sent som 37—56 månader efter vaccinens skördande har icke någon nämnvärd försvagning av lymfan kunnat konstateras.

Beträffande framställningen av övriga bakteriologiska preparat har serologiska avdelningens arbete, liksom tidigare varit fallet alltsedan krigsutbrottet, främst inställt på täckande av de militära och civila behov, som stå i samband med försvarsberedskapen. Produktionen har därför även under det gångna året gällt serum mot stelkramp och gasbrand samt ympämnerna mot tarmtypus, paratypus A och B, difteri och stelkramp.

Sera hava dessutom tillverkats mot difteri, epidemisk meningit, streptokocksjukdomar och skarlakansfeber. Konvalescentverksamheten har inbragt relativt rikliga mängder serum från scarlatina och poliomyelitkonvalescenter men ringa mängder mässlingkonvalescentserum.

Ympämnerna hava tillverkats mot stelkramp, difteri, tarmtypus, paratypus A och B, fläckfeber, vattuskräck, dysenteri Shiga Kruse, gonokockinfektion, influensakomplikationer, katarrhala luftvägsinfektioner, kikhosta m. m.

Tuberkulin har under året framställts i betydligt större utsträckning än tidigare. Försök att framställa tuberkulin i torr form pågå. Utsändning av tuberkulin i spädningarna $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{1000}$ och $\frac{1}{10000}$ har under år 1943 ytterligare ökats.

Verksamheten vid laboratoriets serumexpedition.

Av laboratoriets bakteriologiska preparat hava levererats bland annat omkring 200 flaskor serum mot barnförlamning, 14 000 flaskor serum mot difteri, 2 300 flaskor serum mot skarlakansfeber, 64 000 flaskor serum mot stelkramp m. m., vidare ympämne mot tarmtypus 430 ml, mot tarmtypus + paratypus A och B 385 000 ml, mot paratypus 350 ml, mot kikhosta 95 000 ml, m. m.

Antalet under år 1943 expedierade serum- och vaccinförsändelser har uppgått till c:a 30 500 mot c:a 20 800 under år 1942. Dessutom hava månatligen levererats cirka 300 försändelser av animal vaccin till barnavårdscentraler och -stationer.

Laboratoriets vetenskapliga verksamhet.

De epidemiologiska och biologiskt-experimentella barnförlamningsstudierna hava planmässigt pågått under år 1943.

Undersökningar hava utförts rörande *difteribakteriernas tillväxt och toxinbildning, rening av difterianatoxin, framställningsmetoder för difteritoxin* och olika specifika ämnens inverkan vid immunisering av djur med difterianatoxin. Vidare

hava prövats moderna metoder för *difteridiagnostiken* och anatoxinframställning. Särskilt intresse har ägnats åt problem i samband med frågan om en allmän skyddsympning mot difteri.

Vidare hava studier bedrivits rörande den akuta *binjureinsufficiensen* orsakad av bakterietoxiner, *staphylococcanatoxin*, *pneumokocker*, *streptokocker*, *salmonellabakterier*, *gonokockodling*, *hepatitis epidemica*, den *serologiska syfilisdiagnostiken*, *tanusanatoxin*, *fläcktyfusympämn*e, *immuniseringsämnen mot tuberkulos*, *influenzavirus*, *parotitvirus*, *kemoterapi med sulfanilamider*, *Haffsjukdomens etiologi*, *anæroba sporbildare*, *malaria*, *zostersjukdomen*, *munhålets bakteriologi* m. m.

Kontroll av vissa för människor använda bakteriologiska preparat.

Ur den av kontrollanten B. Malmgren avgivna rapporten för år 1943 anføres följande.

A. Sera framställda å eller importerade genom statens bakteriologiska laboratorium.

1. Av laboratoriets tillverkning under år 1943 hava kontrollerats sera mot difteri, stelkramp, gasbrand, barnförslamning, scharlakansfeber, epidemisk hjärnhinneinflammation och streptokocksjukdomar.

2. Genom laboratoriet importerat serum mot stelkramp.

B. Ympämnen framställda å eller importerade genom statens bakteriologiska laboratorium.

1. Av laboratoriets tillverkningar hava kontrollerats ympämnen mot kikhosta, katarrhala luftvägsinfektioner, kolera, gonokockinfektioner, tarmtyfus, paratyfus A och B, meningokocksjukdomar, stelkramp och difteri.

2. Av aktiebolaget Astra framställda ympämnen Staphygal och staphylokokkvaccin hava kontrollerats.

C. Ympämne importerat genom Apotekarnas Droghandelsaktiebolag.

Ympämnet Posterisan har under år 1943 kontrollerats.

Torrplasma och blodplasma från aktiebolaget Kärnbolaget hava i stor procent icke godkänts på grund av bakterieväxt. Sedan kontrollanten avlagt två besök å Kärnbolaget och ingående studerat intorknings- och dispenseringsprocedurerna samt i anslutning därtill givit vissa direktiv om ändringar vid nämnda procedurer, hava samtliga preparationer varit fria från levande bakterier och godkänts.

Statens rättskemiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet Byttnér.

Ur den av föreståndaren för Statens rättskemiska laboratorium, professorn E. Wolff, avgivna berättelsen för år 1943 må anföras följande:

Från 1942 överfördes till 1943 121 ärenden. Dessa slutbehandlades under 1943 med undantag av 88, som avskrevos (i alla dessa fall gällde det blodgruppsbestämning i faderskapsärenden).

Antalet under 1943 nyinkomna ärenden utgjorde 1 992. I 21 fall ansågs undersökning i tjänsten icke böra utföras vid laboratoriet, varför ärendet alls icke föranledde någon undersökning eller remitterades till annan institution.

Till 1944 överfördes 167 under 1943 inkomna ärenden, som icke voro slutbehandlade vid årsskiftet (respektive beträffande faderskapsärenden vid tidpunkten för årsrapportens upprättande). Vidare avskrevos 6 under året inkomna faderskapsärenden. Hela antalet under året slutbehandlade ärenden utgör således 1 831.

I 22 fall rörde det sig om skriftliga utlåtanden eller utredningar delvis av ganska

omfattande natur, men icke om undersökningar. Antalet under året slutbehandlade undersökningsärenden utgör således 1 809.

Undersökningsföremålen hava utgjorts av likdelar (organdelar och/eller blod och/eller urin från död människas kropp) i 117 fall, blodprov för faderskapsbevisning i 886 fall, blodprov från levande personer för alkoholbestämning i 744 fall, andra föremål i 62 fall, varjämte vid sidan av likdelar även andra föremål i 7 fall blivit undersökta.

Vid undersökningen av likdelar (organdelar, blod och/eller urin) har intet giftigt ämne anträffats i 43 fall, medan giftigt ämne av något slag anträffats i 74 fall.

Detta ämne utgjordes av: Arsenik i två fall (i 1 fall jämte koppar, i 1 fall jämte spår av vismut); Barbitursyreföreningar i 11 fall (i 1 fall jämte koloxid i blodet till 70 % mättnings, i 1 fall jämte etylalkohol; i 4 fall var det fråga om veronal, i 2 fall om luminal, ej närmare karakteriserat i 5 fall); Bromural i 1 fall; Cyanväteförening i 1 fall; Eter i 1 fall; Etylalkohol i 29 fall (i 4 av fallen blott i ringa mängd eller spår); Halogensubstituerat kolväte, sannolikt trikloretylen i 1 fall; Kokain i 1 fall; Koloxid i 22 fall (därav i 1 fall i tämligen ringa mängd; koloxidhalt under 5 % mättnings har räknats som negativt resultat); Metylalkohol + etylalkohol i 2 fall; Morfin i 2 fall (i det ena fallet jämte spår av barbitursyreförening); Stryknin + arsenik i 1 fall.

I de 7 fall, då förutom likdelar även andra föremål undersökts, hava dessa utgjorts av: 1) en flaska innehållande uppkräkt maginnehåll, vari påvisades arsenik (c:a 5-2 mg på 100 ml maginnehåll); 2) en flaska innehållande svagt sprithaltig vätska, vidare pulverrester (å ett dricksglas) bestående av något barbitursyrederivat samt luminaltabletter och tabletter bestående av en blandning av barbitursyrederivat; 3) en flaska kinaredoxontabletter, en tub vepydontabletter och en flaska innehållande eter; 4) en flaska innehållande s. k. blåsprit; 5) en flaska innehållande vatten med någon tjärartad tillblandning, en flaska med vattenglas, en blandning av kopparsulfatlösning och blyarsenat, en flaska nikotinlösning, en flaska ören koncentrerad svavelsyra, en flaska med kalciumnitrat i substans, en flaska med kalcium- och järnhaltig sulfat-fosfatblandning, en mjölkflaska (i vilken en trasmatla lagts i blöt) med skölvatten, som var tämligen starkt järnhaltigt; 6) en flaska innehållande koncentrerad råsprit, vars sprithalt, c:a 92 viktsprocent, till alldeles övervägande del härrörde från etylalkohol och endast till en ringa del från metylalkohol; 7) en injektionsflaska, som innehöll ett par droppar vätska, vari påvisades morfin.

I de 886 fall, där blodgruppsbestämning för faderskapsbevisning slutförts under tiden från föregående årsrapports avgivande till dato, var en uteslutning av en uppgiven barnafader möjlig i 126 fall.

Uteslutningstyperna voro följande: Klassiska uteslutningar 50 (därav 8 MN-dubbeluteslutningar); Bernsteinuteslutningar 12 (därav 1 MN-dubbeluteslutning); A₁A₂-uteslutningar 11 (därav 2 MN-dubbeluteslutningar); MN-uteslutningar 53 (däribland 1 »farmors»-MN-dubbeluteslutning jämför nedan, de 11 ovan angivna dubbeluteslutningarna icke medräknade). Endera eller båda parternas mödrar undersöktes i 19 fall, varvid i 3 fall faderskapsuteslutningar kommo till stånd (det ena av dessa fall inräknat i ovanstående). Totala antalet uteslutningar blir alltså 128.

Under sista kvartalet av år 1943 har bestämning av den så kallade Rh-(eller Rhesus-)faktorn regelbundet utförts i alla faderskapsärenden. Införandet av Rh-bestämningar som rutinmetod hade föregåtts av en prövning av metodiken under ungefär ett halvår.

Även bestämning av P-faktorn och av den så kallade utsöndrar-egenskapen (utsöndring av gruppsubstans med saliven) ha under året i en del fall utförts.

Av 62 remisser, som gällt andra föremål än likdelar, blodprov för faderskapsbe-

stämning eller blodprov för alkoholbestämning, hava 36 i huvudsak avsett eventuellt påvisande av spermafläckar å persedlar respektive av sperma i vaginalprov och dylikt. I 7 fall kunde spermatozoer påvisas på åtminstone något av föremålen, i de övriga 29 fallen utföll undersökningen negativt. I 2 av de förstnämnda fallen kunde också gruppbestämning å spermafläckarna utföras. I 1 av fallen där spermatozoer icke kunde påvisas, gällde undersökningen även eventuella blodfläckar; fläckar av människoblod kunde därvid påvisas.

I 15 fall gällde undersökningen uteslutande eller i huvudsak påvisande av blodfläckar å vapen, klädespersedlar eller dylikt ävensom fastställande av blodets art, eventuellt gruppbestämning. I 12 av fallen kunde blodfläckar påvisas på åtminstone något av de undersökta föremålen, i 3 fall utföll undersökningen helt negativt. I 9 av de 12 fallen med positivt resultat kunde blodet karakteriseras som människoblod, men endast i 1 fall lämnade gruppbestämningen ett tämligen säkert resultat; i 3 av fallen kunde blodets art icke fastställas (endast helt ringa blodspår).

I de 11 återstående fallen utgjordes undersökningsföremålen av: 1) L vaginalspekulum och 1 sond; inga karakteriserbara fläckar å det förstnämnda, å den sistnämnda epitelceller liknande sådana från kvinnliga könsorgan; 2) rester av uppkastningar undersökta på sömnmedel och alkaloider med negativt resultat; 3) prov av lut samt maginnehåll, luten: c:a 36 viktsprocent NaOH, i maginnehållet 1 procent NaOH; 4) matrester (för ringa mängd för analys, resultat av djurförsök osäkert); 5) 3 lakan och tygstycke, intet mineralgift; 6) 2 flaskor innehållande med pottaska renad rödspit; 7) kostym och underkläder för undersökning på urinfläckar (osäkert resultat); 8) tabletter (citronsyra) och maginnehåll (för ringa mängd för analys); 9) triklorättiksyra och anatoxin berett med triklorättiksyra, den förstnämnda innehöll Hg och spår av Fe, den sistnämnda Al i övrigt inga metaller; 10) blod och magskölningsvätska och prov av vätska: etylalkohol i riklig mängd, spår av metylalkohol, råspit (c:a 92 viktsprocent); 11) blod och ventrikel-skölningsvätska: rikligt med etylalkohol, ringa mängd metylalkohol.

Statens farmaceutiska laboratorium.

Referent: Byråchefen Wilund.

Ur den av föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium, docenten H. Ryd in, avgivna redogörelsen för verksamheten vid laboratoriet under år 1943 må anföras följande:

Under året hava avgivits 553 undersökningsprotokoll och skriftliga utlåtanden. Av dessa utgöra 267 undersökningsprotokoll (därav 139 efterkontrollprotokoll), som avse undersökning jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse angående handel med farmaceutiska specialiteter den 15 juni 1934. På uppdrag av Kungl. Medicinalstyrelsen eller med dess medgivande hava förutom protokoll över undersökningar av i bilaga III vid apoteksvarustadgan upptagna varor 148 protokoll eller yttranden avgivits. Antalet undersökta läkemedel och varuslag för vilka redogörelse lämnats i de nämnda undersökningsprotokollen har utgjort 136.

De undersökningar av i bilaga III vid apoteksvarustadgan upptagna, utom apoteken saluhållna varor, vilka under året utförts, gälla 138 försäljare och omfatta 474 varor. Å de undersökta varorna hava gjorts 444 anmärkningar, vilka i 69 fall avsett oriktig sammansättning eller otillräcklig renhetsgrad hos ingående beståndsdelar, i 357 fall oriktig signering (i 82 av dessa fall har anmärkning endast gällt att uppgift om säljarens firma saknats) samt i 18 fall för högt pris.

Vidare har å laboratoriet utförts all taxering, såväl å under året undersökta pre-

parat som i samband med varje kvartal förekommande prisändringar och nyttkomna förpackningsstorlekar å registrerade farmaceutiska specialiteter samt deklara-tionsgranskningar.

Därjämte har ett stort antal reklamtexter granskats och utlåtanden avgivits för såväl under tidigare år registrerade specialiteter som under året undersökta sådana. Vidare har laboratoriet granskat strödda annonser i dags- och veckopressen rörande läkemedelsreklam.

Laboratoriet har åt statens reservförrådsnämnd utfört ett större antal undersökningar av varuprov å läkemedel i avsikt att avgöra, huruvida varan varit provhållig enligt farmakopéns fordringar. För militärapotekets räkning ha dessutom ett antal hållbarhetsprövningar av läkemedel utförts.

Förste laboratoriebiträdet *Harriet Sjöstedt* har under en tid av c:a 4 månader biträtt Kungl. Medicinalstyrelsen med revision av avgifter för farmaceutiska specialiteter.

På uppdrag av Kungl. Medicinalstyrelsen har föreståndaren för kemiska avdelningen *Edvard Bengtsson* visiterat 30 stycken apotek i Stockholm samt dessutom inspekterat 5 stycken apotek. I anslutning till nämnda kontrollförrättningar hava från apoteken avhämtats prover, vilka av laboratoriet undersökts.

Förutom laboratoriets egen personal ha under året följande personer bedrivit vetenskapligt arbete vid laboratoriet: överläkaren, med. dr *Herbert Fredriksson*: Vetenskaplig undersökning över inverkan av thyreoideapreparat på ämnesomsättning och vissa inresekreteriska organs förhållande vid pseudograviditet hos kanin; med. doktorerna *Per Hedenius* och *Gösta Widström*: Fosfengasstudier på kaniner och möss med särskild hänsyn tagen till lungornas histaminhalt; apotekaren *Gunnar Källrot*: Galeniska digitalisberedningars hållbarhet; med lic. *Gunnar Lindgren*: Djurexperimentella och kliniska undersökningar över etyleterns autoxidation och dess praktiska betydelse; med. lic. *Gösta Rodhe*: Studier över kaninlungans utveckling; med. kand. *Astrid Henriksson*: Djurexperimentella studier över arsenikens inverkan på syrgasförbrukningen; med. stud. *Stellan Ljungberg*: Djurexperimentell undersökning över inverkan av nikotinsyra och dess derivat på blodtrycket; apotekarna *Carl Lennart Ellison*, *Arne Brunzell* och *Sven Wester*: Undersökningar över chelidoniets farmakodynamik.

På Kungl. Medicinalstyrelsens uppdrag eller med dess medgivande har under sökning utförts och yttrande avgivits angående:

1) Två tabletter, tillvaratagna av stadsfiskalen i Nyköping, 2) Två piller, tillvaratagna av statspolisen i Malmö, 3) »Confiture Amoreuse», 4) Perubalsam, 5) homeopatisk medicin, insänd av kyrkoherde G. Lundén, Gnesta, 6) vitt pulver, insänt från kriminalpolisen i Stockholm, 7) vissa härmedel, tillvaratagna hos Orla Valdemar Halvarsson-Planting, 8) Adeps lanae, 9) argentinsk insulin, 10) digitalispreparat, 11) Elektricitet, blå, gul, röd, vit och grön, 12) visst pulver, tillvarataget av kriminalstatspolisen i Luleå, 13) choklad och kex åt Kungl. Flygförvaltningen, 14) jordnötolja, 15) piller och salva, översända från stadsfiskalen i Varberg, 16) vissa medikamenter, tillvaratagna av kriminalstatspolisen i Umeå, 17) »kaffe», insänt från provinsialläkaren Erik Falkeström, Arvidsjaur, 18) papaverini hydrochloridum, 19) Kali stibyli tartaras, 20) Mecodrin-tabletter, översända från kriminaltekniska anstalten, 21) prochinin, 22) pastill, översänd från kriminaltekniska anstalten, 23) digitalisampuller, 24) två prover härmedel, försålda av »hårspecialisten» K. E. G. Backer, Göteborg, 25) strofantinberedningar, 26) salyprov, insänt från apoteket i Bollnäs, 27) »Sexualdroppar», 28) pulverblandning, insänd från viss person i Sangis, 29) ett rättgift, benämnt C. W. Rättddöd, 30) ögondroppar, expedierade av apoteket Kronan i Jönköping, 31) tre prov härväxtmedel, försålda av »hårspecialisten» R. Backer, Linköping, 32) tre prover medicin, som ordinerats av s. k. klok gubbe, 33) vissa föremål, tillvaratagna av polisen i Bollnäs, 34) ett argentiskt insulinpreparat, 35) 21 preparat från Hälsoinstitutet Natura, 36) homeopa-

tiska preparat, insända från apoteket i Luleå, 37) Oleum jecoris, 38) en ampull Jodairal från Sahlgrenska sjukhuset, 39) två chokladbitar, insända från kriminaltekniska anstalten, 40) »Garbonellys Fräkencreme», 41) viss homeopatisk medicin, 42) vissa grynn, översända från landsfiskalen i Offerdals distrikt, 43) två flaskor som prov på sjöfynd, översända från tullkammaren i Strömstad, 44) Yerba Maté, 45) Larvol, 46) Adeps suillus, 47) glykoslösning, 48) medel mot sockersjuka, ordinerade av A. Jones, 49) vätska och tabletter, insända från Psykiatriska sjukhuset.

Vidare har yttrande afgivits angående: 1) Tjänstenämningar m. m., 2) etyldiglykol, 3) farmakopéns artikel Acidum boricum, 4) Åhnbergs Maltnäring, 5) Topiol-Hudkräm och Topiol-Sårsalva, 6) Bomans Ex-salva-Vertigo, 7) Neral, 8) sanering av läkemedelsnamnen, 9) nödvändigheten av glycerin i vissa Pharmaciapreparat, 10) nödvändigheten av glycerin i vissa Astrapreparat, 11) nödvändigheten av vissa varor, tillverkade av Medico Kemiska Fabrik, 12) Bravosin-Liniment, 13) farmakopéns artikel Balsamum peruvianum, 14) bakteriologiska preparat, 15) Salvacid tabletter, 16) event. licens å potatismjöl för Mohrbutters Kemikalieaffär, Halmstad, 17) nödvändigheten av vissa preparat, tillverkade av Maria Enquist, 18) värdet av substansen »phosphoenergonum», 19) metylsalicylat, 20) nödvändigheten av glycerin i vissa Tika-preparat, 21) Tussipect-sirup, 22) Simanitsalva, 23) Atoxol, 24) från Statens institut för folkhälsan inkomna räkningar å vitaminprövningar, 25) oleogenum jodi och oleogenum salicylatum, 26) nödvändigheten av glykos i siraper, 27) önskvärdheten av vissa Ferrosanpreparat, 28) ansökan om registrering av ett varumärke bestående av ordet Aseptine, 29) Salvacid tabletter, 30) KV spen- och sårsalva, 31) förklarande av vissa varor såsom giftiga ämnen av första klassen, 32) derrickpreparaten Rotox, 33) Solesan stark, 34) medicinalstyrelseutredningens till Konungen avgivna utredning med förslag ang. lämpligaste anordningarna för kontrollen över farmaceutiska specialiteter, 35) d:o (kemiska avdelningen), 36) uppfödning av vita möss vid laboratoriet, 37) Rogén, 38) uppfödning av vita möss vid laboratoriet, 39) Saridon, 40) Durferrit-salter, 41) önskvärdheten av vissa preparat, 42) önskvärdheten av A. P.-tabletter Ferrosan 43) Asal Ört-te, 44) Purex, 45) åtgärder för undvikande av överkonsumtion av vitaminhaltiga läkemedel, 46) Lazarin, 47) Hyliko, 48) nödvändigheten av vissa Hässle-preparat, 49) nikotinhaltig besprutningsvätska, 50) emballage för arsenikpuder, 51) förfrågan från apoteket i Skara, huruvida skyldighet föreläge att expediera visst recept, 52) viss del av narkoseterundersökningen, 53) hudnäringskräm, 54) nytt kollektivavtal för städerskor, 55) begärd licens å vaselin och ullfett från Tekniska fabriken Sama, 56) Deveran, 57) farmakopéns artikel Kalii stübyli tartras, 58) annonser från Hälsoinstitutet Natura, Göteborg, 59) hårmedel, försälda av »hårspecialisten» K. E. G. Backer, Göteborg, 60) två medicinflaskor, översända från landsfiskalen i Norunda distrikt, 61) skrivelse från 1942 års civilanställningssakkunniga, 62) av A. R. Edström och A. B. Rutqvist bedriven verksamhet med botemedel mot härsjukdomar, 63) Astomago, 64) iakttagande av sparsamhet vid förordnande av läkemedel, 65) av A. R. Edström och A. B. Rutqvist bedriven verksamhet med botemedel mot härsjukdomar, 66) licens å vetestärkelse, begärd av apoteket Fläktä Örns sjukvårdsaffär, Malmö, 67) licens å bomolja, begärd från B. A. Wiklander, Slättån, 68) Topiol-Hudkräm och Topiol-Sårsalva, 69) prisstopp å farmaceutiska specialiteter, 70) önskvärdheten av Leos Bronchial pastiller, 71) bomolja för framställning av salva för sår och eksem, 72) Medicinalstyrelsens cirkulär ang. särskild signering av vissa läkemedel, 73) Iduns Hälsobalsam, 74) ersättande av folium belladonnae med folium stramonii, 75) tulltaxeringen av aluminiumhydroxidsuspension, 76) farmakopéns artikel Sacharum lactis, 77) skrivelse från innehavaren av apoteket i Dannemora, 78) skrivelse från apoteket Hägern i Stockholm om Taxoltabletter, 79) protaminsulfatlösning, 80) medel mot transpirationsbesvär, 81) farmaceutiska specialiteter mot pernicios anemi, 82) avslagna specialiteten Comred, 83) regenerering av vissa jodhaltiga lösningar m. m., 84) beräknade inkomster från laboratoriet under budget-

åren 1943/44 och 1944/45, 85) till riksdagens revisorer ang. telefonavgifter m. m., 86) skabbmedlet Thiosan, 87) vitaminpreparatet Deltafor. 88) tilldelning av glycerin för Leos räkning, 89) priser å vita möss, 90) assistenttjänsten å biologiska avdelningen, 91) vissa Lundbeck-preparat, 92) tulltaxering av Radiolit »C», 93) med anledning av skrivelse från Landsfiskalen i Vättle distrikt, huru med vissa preparat skulle förfaras, 94) preparat, ordinerade av »hårsspecialisten» E. Backer, Linköping, 95) assistenttjänst å kemiska avdelningen, 96) broschyren »Fria apoteksvaror — råd och anvisningar ang. dess användning», 97) korrektur till ny M. B., 98) tillämpning å β -fenylisopropylamin av vissa bestämmelser rörande narkotika, 99) tulltaxering av »Compressyl Salbenkompresse».

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Kungl. Maj:t har genom beslut *dels* den 30 juni 1943 inrättat Överums och Ullångers provinsialläkardistrikt samt förordnat om uppdelning av Nederkalix provinsialläkardistrikt i två distrikt, benämnda Nederkalix södra och Nederkalix norra provinsialläkardistrikt, båda med läkarstation i Kalix municipalsamhälle, *dels ock* den 1 oktober 1943 förordnat om uppdelning av Lycksele provinsialläkardistrikt i två distrikt, benämnda Lycksele norra och Lycksele södra provinsialläkardistrikt, båda med läkarstation i Lycksele köping.

Tjänstårsberäkning har under året av Kungl. Maj:t medgivits *dels* för fyra extra provinsialläkare, nämligen i Bodafors den 5 mars, i Tibro den 30 april, i Perstorp den 14 maj och i Kristineberg den 1 oktober, *dels ock* för två municipalläkare, nämligen i Aneby den 26 februari och i Arvidsjaur den 4 juni.

Genom beslut den 28 maj 1943 har Kungl. Maj:t förordnat om fortsatt tillämpning av föreskrifter om tjänsteresor av provinsialläkaren i Lima distrikt för anordnande av mottagningar å vissa platser inom distriktet.

2. Allmänna hälsovården.

A. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet.

Referent: Medicinalrådsassistenten Hultgren.

Efterföljande framställning utgör en sammanfattning av innehållet i årsberättelserna från förste provinsialläkarna samt hälsovårdsnämnderna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Hälsingborg för år 1943, varvid i allmänhet endast behandlats ämnen, som falla under hälsovårdsbyråns handläggning.

Av årsberättelserna framgår, att världskriget inverkat hämmande inom vida områden av hälso- och sjukvårdsarbetet. Skörden har varit tämligen god. Arbetslöshet har i stort sett ej förekommit. Å landsbygden har tvärtom den allmänna beredskapen medfört brist på arbetskraft med ofta förekommande överansträngning och svårigheter, särskilt för husmödrarna.

I ett stort antal län tryckes numera icke förste provinsialläkarens årsberättelse, varigenom en betydelsefull kontakt avklippts i verksamheten mellan å ena sidan förste provinsialläkarna och å andra sidan övriga läkare, landstingsmän, hälsovårdsnämnder och övriga hälso- och sjukvårdsfunktionärer.

Vattentillgång och vattnets beskaffenhet.

Den obligatoriska dricksvattensundersökning, som genom år 1941 utfärdade officiella bestämmelser påbjudits för vissa samhällen att gälla från och med år 1942, har visat sig vara av stort värde. Vid dessa vattenundersökningar har man här och var konstaterat föroreningar, vilket gett vederbörande hälsovårdsnämnd anledning att ingripa och vidtaga åtgärder för att erhålla ett tillfredsställande vatten.

Vattentillgången har i allmänhet varit god och vattnet av god beskaffenhet. Behovet av dricksvatten har tillgodosetts i nästan alla städer samt ett stort antal köpingar och municipalsamhällen genom allmänna vattenledningsverk, varvid vattnet i allmänhet utgjorts av grundvatten, ofta med tillblandning av renat ytvatten.

Här och var hava särskilda åtgärder vidtagits för att förbättra vattenledningsvattnet. Under nuvarande kristid har det dock emellanåt på grund av materialbrist varit svårt att få ledningsarbeten utförda, varför många vattenfrågor fått vänta på bättre tider. Norrköpings nya vattenverk beräknas bliva färdigt i slutet av år 1944. Det påbörjade reningsverket i Trelleborg har nalkats sin fullbordan och beräknas färdigt att användas under sommaren 1944.

Arbetena med anläggande av Karlskoga vattenverk, som påbörjats under år 1942, äro delvis redan färdiga. Nytt vattenverk för Bodens stad är under byggnad. Förslag föreligger till nytt vattenverk i Haparanda med vattenintag från Torne älv.

Anmärkningar hava riktats mot vattnets beskaffenhet i åtskilliga städer och andra större samhällen. I Vaxholm är vattnet hårt och till kvantiteten otillräckligt. Hässelby villastads vatten, som hämtas direkt från Mälaren, har visat sig vara otjänligt till förtäring; först i slutet av året har en kloreringsapparat installerats, vilket förbättrat förhållandena. Vattnet i Gränna, vilket hämtas från sjön Bunn har varit föremål för anmärkningar varför reningsverket förbättrats och klorering införts. Dricksvattnet i Karlskrona utgöres av ytvatten från Lyckebyån och har utsatts för anmärkningar att hava lukt av jord och hög järnhalt. Vattnet från östra vattentäkten i Trelleborg förorenas tidvis genom tillflöden från den förbiflytande Gislöfvån. I de nyinkorporerade delarna av Örebro stad har vattnet visat sig vara av dålig beskaffenhet, varför framdragande dit av stadens vattenledning är ofrånkomligt. Ludvikas dricksvatten har vid upprepade prov visat sig vara förorenat av colibakterier. I Haparanda har vattnet tämligen konstant varit av mindre tjänlig beskaffenhet på grund av alltför hög järn- och manganhalt; i motsats till föregående år har dock vattenmängden varit tillräcklig.

Å den egentliga landsbygden finnes ofta å större platser mindre vattenledningsverk. Eljest hämtas vattnet ur grävda brunnar, rörbrunnar, naturliga källor och även från vattendrag. I allmänhet synes befolkningens insikt om vikten av att på betryggande sätt erhålla dricksvatten hava stegrats. På många ställen vidtagas förbättringar och planeras enskilda och allmänna vattenledningar.

Fortfarande riktas dock här och var anmärkningar mot vattnets kvalitet, ofta till följd av brunnarnas dåliga beskaffenhet. Ehuru under senare år ett stort antal nya, ur sanitär synpunkt utmärkta brunnar anlagts, företer dock brunnshygienien alltjämt vissa brister. Hälsovårdsförbundet i Blekinge län har under år 1943 slutfört en omfattande undersökning av 1 691 i länet befintliga brunnar, varvid visat sig att ej mindre än 48 % ej äro skyddade mot tillrinning av ytvatten, 31 % anses innehålla ytvatten och 69 % grundvatten. Endast 15 % av brunnarna voro försedda med betongringar, 16 % utgjordes av gropar eller hålor i markytan. Endast 53 % voro täckta. Vid 10 % vattnades kreatur, 23 % sinade under någon del av året, 37 % lågo på mindre än 20 meters avstånd från ladugård, svinhus eller avträde. Resultatet visar sålunda behovet av att befolkningen bibringas större förståelse för vikten av god brunnshygien. I Örbyhus samhälle i Uppsala län finnes ett stort antal brunnar, där vattnet under regnperioder får dålig lukt och smak, vilket torde bero på att grunden är förorenad genom bristfälliga avlopp. Vattnet i Hällefors i Örebro län är starkt järnhaltigt och ibland förorenat av skifferolja.

Avledning av spillvatten.

I städer och även i andra större samhällen avledes spillvattnet som regel fullständigt genom underjordiska avloppsledningar.

I flera städer och municipalsamhällen hava revisionsarbeten å kloaknätet utförts. Utökningen av Stockholms avloppsnät har under år 1943 fortgått inom ett flertal ytterområden. Stadens avskärande ledning har utbyggt från Rosenbadsparken till Kungsholmstorg, varigenom större delen av Kungsholmens avloppsnät anslutits till reningsverket vid Henriksdal. Reningsverket vid Åkeshov har utbyggt. Pumpverket för avloppsvatten vid Reimersholme har tagits i bruk.

Otillfredsställande avloppsförhållanden, särskilt i form av förorening av vattendrag, hava iakttagits å en del orter. På ett flertal platser, bland annat i Östergötlands län, uppges denna olägenhet vara i hög grad tilltagande. Fyrisån och Enköpingsån förorenas grovt från Uppsala resp. Enköping. Det framhålles av förste provinsialläkaren som en nödvändighet, att dessa städer snarast erhålla reningsverk. Avledningen av spill- och grundvatten inom de utom stadsplan belägna områdena i Norrköping fungerar alltjämt otillfredsställande. Hälsovårdsnämnden i Linköping omnämner, att den stadens avloppsledning, som utan reningsanordning mynnar vid Nykvarn, ger anledning till betydande vattenförorening av Stångån. I Mariannelunds köping förorenas Brusaån av avlopp från Hässleby sanatorium, Brusafors sulfittfabrik och köpingens kloaknät. Kloakledningarnas utlopp i havsbandet vid Visby välla alltjämt avsevärd förorening. En reglering av dessa förhållanden är alltjämt under utredning. Göteborgs avloppsnät når ej fram till samtliga smärre byggnadsområden, som vuxit upp i stadsområdets periferi. Olägenheterna från Mölndalsån hava under år 1943 hållit sig inom rimliga gränser. Med stöd av en vidlyftig vattenhygienisk undersökning vid Statens institut för folkhälsan kan man rätt tydligt utpeka de för-

nämsta källorna till åvattnets förorening. I Svenljunga är avloppsfrågan icke ordnad. En del fastigheter släppa ut slasken i hålor, andra i öppna diken, varifrån stank sprides. Dessutom förorenas Åtran starkt genom avlopp från samhället, icke minst från två garverier som sakna reningsverk. Den planerade utökningen av reningsverket i Borås, varigenom även industriernas avloppsvatten skulle tillföras reningsverket, har icke kommit till stånd på grund av vägrat byggnadstillstånd. I Alingsås, Örebro och Karlskoga förefinnes stort behov av ett reningsverk. I Hindås bör avloppssystemet ordnas på ett mera tillfredsställande sätt. Gävles avloppsförhållanden äro inom vissa delar av staden synnerligen otillfredsställande. En rening av avloppsvattnet i Härnösand, Sundsvall och Örnsköldsvik anses böra komma till stånd med det snaraste. I Härnösand hava lasarettet och Gådeå sjukhus enats om en gemensam Emscherbrunn för sina avlopp, vilka utmynna i samma vattendrag som stadens. Staden har dock ännu icke vidtagit några av de åsyftade åtgärderna. Från Boden påpekas, att Bodån företer betydande förorening av kloakvatten samt att staden snarast måste anordna reningsanläggning.

Avledandet av spillvatten, särskilt från de tätbebyggda områdena på landsbygden, vållar stundom vissa olägenheter. Framför allt gäller detta platser med livlig byggnadsverksamhet. I samband med bostadsförbättringar hava på den rena landsbygden även avloppsledningar börjat anläggas i allt större utsträckning. Dessa tömmas ofta på ganska kort avstånd från husen och icke sällan i öppna diken. På den platta och leriga upplandsslätten erbjuder bortledandet och slutbehandlingen av spill- och grundvatten ofta stora svårigheter. De obetydliga vattendragen därstädes förorenas mestadels grovt, i många fall får man nöja sig med att utleda avloppsvattnet i öppna floddiken eller i infiltrationsbrunnar, som i synnerhet sommartid sprida dålig lukt och vilka lätt förorena närbelägna vattentäkt. Som en viktig sanitär förbättring inom Blekinge län kan framhållas, att Kallinge bruksamhälle anordnat vatten- och avloppsväsen; på grund av kristiden har dock det därstädes planerade reningsverket för avloppsvatten ej kunnat komma till utförande.

Vattenförorening från sulfat-, sulfid- och andra fabriker omnämnes från flera län. Förste provinsialläkaren i Blekinge län har efter ingående besiktning av länets talrika stärkelsefabriker funnit, att dessa vålla betydande sanitära olägenheter i de flesta av länets vattendrag och med anledning därav föreslagit, att utredning verkställas av Statens institut för folkhälsan syftande till att gemensamma bestämmelser utfärdas angående anordnandet av avloppen från dessa fabriker. Vattenledningsvattnet i Piteå har alltjämt en oangenäm bismak beroende på att vattenintaget i Pite älv under vissa betingelser förorenas av spolningsvatten från Skuthamns sulfatfabrik.

Renhållning.

I städer och samhällen, där hälsovårdsstadgans bestämmelser för stad äro gällande, tillgodoses latrinrenhållningen dels såsom regel genom tunnsystem, dels genom ett år från år ökat antal vattenklosetter. Nämnvärda missförhållan-

den synas icke föreligga. Bortforslingen brukar ske genom renhållningsverk, särskilt antagna entreprenörer eller genom gårdsägarnas egen försorg.

Uppsamling av sopor och köksavfall sker i allmänhet i särskilda kärl, här och var med två- eller tredelning av sopor, köksavfall m. m. Här och var rapporteras framsteg och förbättringar genom nyanskaffning av ändamålsenliga uppsamlingskärl, ordnad tömning och bättre sinne för renlighet hos allmänheten.

Renhållning av gård och gata har på en del håll givit anledning till anmärkningar.

Från Boden och Haparanda rapporteras missförhållanden beträffande förvaring och bortforsling av sopor.

Flerstädes finnas särskilda upplagsplatser för avfallet, vilka på flera håll givit anledning till klagomål (flugor, råttor, lukt).

På allt flera ställen i landet hava anordnats avstjälningsplatser med kontrollerad tippning enligt Bradfordsystemet. Från Gävleborgs län anmärkes på sättet att anordna och sköta dessa avstjälningsplatser.

Renhållningen å landsbygden har med åren förbättrats alltmer. De anmärkningar, som framställts hava i allmänhet gällt mer eller mindre bristfälliga avträden. Dessa äro ej sällan förlagda alltför nära bostadshusen och icke försedda med kärl eller behållare för latrinens uppsamlande.

Olämpligt anordnade och dåligt skötta slaskhögar och komposter förekomma ganska ofta ehuru förbättringar vidtagas i allt större omfattning.

Begravningsplatser.

Från flera håll omtalas nyanläggningar, utvidgningar och dräneringar. Kapellet och kyrkogården i Strömsund har varit föremål för anmärkning på grund av bristande omvårdnad och osnygghet.

I Uppsala har förslaget till krematorium slutgiltigt granskats. Nytt krematorium är under anläggning i Karlskoga.

Fabriker och näringar.

Sanitära missförhållanden i fabriker och liknande anstalter anföras här och var. Beträffande vattenförorening genom spillvatten hänvisas till vad ovan sagts under rubriken »Avledning av spillvatten». Klagomål över besvärande lukt, gaser och rök samt buller omnämnas från en del håll. Till Hälsovårdsnämnden i Norrköping hava under år 1943 inkommit förnyade klagomål över elak lukt från Aktiebolaget Nordisk Silkecellulosas anläggningar i östra stadsdelen. Denna industri, som i nuvarande tidsläge är outhärlig för folkförsörjningen, har redan avsevärt försämrat det tidigare ganska omtyckta bostadsläget i detta distrikt. Från Växjö meddelas, att ett linberedningsverk åstadkommit sanitär olägenhet såväl genom elak lukt som genom vattenförorening I Karlshamn har en fisktorkanläggning förorsakat besvärande rök och lukt. I Domnarvet har järnverkets stora kolupplag vållat olägenheter därigenom att kolstoff inträngt i bostäder och affärer. På en del platser hava uppstått olägenheter genom rök och elak lukt från kolmilor och kolugnar. Detta har varit förhållandet bl. a. i Unnaryds provinsialläkardistrikt i Jönköpings län, Söderåkra

distrikt i Kalmar län, Klippans distrikt i Kristianstads län samt Långavs distrikt i Värmlands län.

Besiktning av minderåriga arbetare verkställles såsom regel helt eller delvis av vederbörande förste provinsialläkare. Iakttagna missförhållanden hava i många fall givit anledning till föreskrift om ändrad sysselsättning eller särskilda villkor för arbetets utförande. Vid dessa läkarundersökningar har man icke kunnat finna, att kristiden inverkat menligt på de minderåriga arbetarnas hälsotillstånd. Förste provinsialläkaren i Värmlands län påpekar, att de minderåriga arbetarnas kosthåll och arbetsförhållanden på skilda ställen äro mycket onöjaktiga, i det att de få stiga upp redan vid 5-tiden eller tidigare på morgonen och icke äta ett ordentligt mål lagad mat förrän efter hemkomsten från arbetet på eftermiddagen.

Vid Fagersta bruk hava konstaterats tre nya fall av silikos. Den vanligaste förgiftningen och yrkessjukdomen vid Fagersta bruk utgör koloxidförgiftning. De flesta fallen inträffa i hyttan. Reparörer av gasledningarna därstädes drabbas ofta av akuta förgiftningar under det att arbetarna uppe på kransen äro mera utsatta för kronisk koloxidpåverkan. Särskilt vid ogynnsamma väderleksförhållanden är det ej ovanligt att en arbetare på kransen vid slutet av ett 8-timmarsskift har omkring 31 % COHb. Visserligen få de ibland huvudvärk eller känna sig vingliga i benen, men i förhållande till den höga blodkoncentrationen äro de förvånande opåverkade. Känsligheten växlar och i många fall äger en tillvänjning rum. Vid Surahammars bruk synes risken för koloxidförgiftning genom olika åtgärder hava nedbringats avsevärt under år 1943. I Grängesberg har lindrig silikos konstaterats hos en rätt stor procent av de undersökta arbetarna, men gravare former hava varit sällsynta.

Bostäder.

I fråga om städer, köpingar och municipalsamhällen innehålla årsberättelserna kortfattade upplysningar om bostadsinspektion, dess organisation och verksamhet.

Ordnad bostadsinspektion enligt gällande föreskrifter har icke utförts i bl. a. Saltsjöbadens köping samt i ett flertal municipalsamhällen i Stockholms län.

Visserligen har byggnadsverksamheten under år 1943 varit livligare än föregående år, men alltjämt föreligger dock, särskilt i städerna, en bostadsbrist i så stor omfattning, att hälsovårdsnämnderna icke kunnat ingripa i önskvärd utsträckning för att sanera det sämre bostadsbeståndet. Sålunda har hälsovårdsnämnden i Norrtälje måst tillåta, att utdömda bostäder fortfarande bebos, t. o. m. av familjer med minderåriga. Förste provinsialläkaren i Kopparbergs län meddelar, att någon egentlig bostadsinspektion ej kunnat bedrivas, då det ej finnes några bostäder att ersätta de gamla med; i en del fall har man måst återinflytta i redan utdömda och utrymda bofälliga bostäder. Från Västerbottens län meddelas, att bostadsbristen är kännbar i alla tätorter, under det att man ute på landsbygden har gott om utrymmen. Den förbättring av bostadsbeståndet, som påbörjades före kriget, har i stort sett avstannat. Bostadsfrågan be-tecknas här och var som den allvarligaste hygieniska frågan för närvarande.

Landsbygdens bostäder äro i stort sett ganska bra, ehuru mycket ännu återstår att göra, innan förhållandena kunna anses vara tillfredsställande. Speciellt lantarbetarbostäderna äro på många håll i dåligt skick. Förutom bostadsbrist äro trångboddhet, otillräckliga biutrymmen och dålig ombonad icke sällsynta fel. Interesse och vilja till förbättringar finnes säkerligen, men bristande ekonomisk förmåga hos den enskilde samt brist på arbetsfolk och material hava hindrat byggnadsverksamheten. Nybyggnader och förbättringar hava dock i många fall möjliggjorts genom den statliga låne- och bidragsverksamheten. Tendensen att flytta in till städer och större samhällen tilltar alltmer.

I fråga om bostadsskötseln finnas allttjämt brister att avhjälpa. På många håll finner man att familjen, även om den har flera rum till sitt förfogande, tränger sig samman i ett eller två rum under det att övriga rum såsom »finrum» få stå obegagnade. Bränslebristen har på många håll varit avsevärd och medfört inskränkningar i antalet begagnade rum.

Samlingslokaler.

Anmärkningar hava gjorts mest på skollokaler med ohygieniska dricksvattenanordningar, otillfredsställande belysnings- och uppvärmningsanordningar samt bristfälliga, illa skötta avträden. Anmärkningar på skollokaler hava gjorts särskilt inom vissa distrikt i Blekinge och Örebro län. Från Örebro provinsialläkardistrikt påtalas olägenheten av vattenhink med muggar, någon gång t. o. m. gemensam mugg.

Även dans- och teaterlokaler, missionshus och andra samlingslokaler hava varit föremål för kritik, särskilt beträffande belysning, uppvärmning, ventilationsanordningar och bekvämlighetsinrättningar.

Förste provinsialläkaren i Värmlands län anser, att hälsovårdsnämnderna på många håll icke tillräckligt beivra sanitära brister ifråga om samlingslokaler i det de icke utnyttja de möjligheter, som finna stöd i hälsovårdsstadgan.

Bad och badanstalter.

Inom tätare bebyggda samhällen, framför allt städerna, synas möjligheterna till varmbad vara tämligen väl tillgodosedda. Karlskoga har erhållit nytt, förstklassigt varmbadhus, där upp till 1 000 bad per dag kunna serveras. I Fjugesta i Örebro län föreligger stort behov av rymligare badinrättning. Den nya, moderna badinrättningen i Hällefors har redan visat sig vara för liten i förhållande till frekvensen. Ludvika saknar ett förstklassigt varmbadhus. Även i Avesta är varmbadhuset otillräckligt och otidsenligt. Boden har anslagit medel till uppförande av större, modernt badhus, försett med simhall.

Å landsbygden äro möjligheterna till varma bad ännu tämligen begränsade. Tillfälle därtill finnes vid brukssamhällen, industriella anläggningar, ålderdomshem, mejerier, bryggerier och järnvägsstationer. Förste provinsialläkaren i Kopparbergs län framhåller, att bybadhusen, byggda så att de även kunna användas som skolbad, utgöra goda propagandacentraler för bad och renlighet på landsbygden. Dessa små badinrättningar, mestadels en kombination av bastu med ett eller ett par varmbadkar, som inrättats med ekonomiskt stöd från Pensions-

styrelsen, anses fylla en synnerligen viktig funktion i folkhälsans tjänst. Betydelsen av badrum i hemmen får ej heller underskattas. Sådana inredas numera i allt större utsträckning på landsbygden. Där det ej anordnats badrum, finnes ej sällan tvättrum med varmvatten från en kopparslinga i spisen, vilket har stor betydelse för möjlighet till ökad renlighet i hemmen.

Möjligheterna till kallbad sommartid utnyttjas alltmer och intresset härför är stort. Vid många städer finnas goda anordningar för friluftsbad. I Jönköping har badning å vissa platser i Tabergsån och Vättern förbjudits på grund av vattnets höga halt av bakterier. Badhuset vid hamnen i Gränna har varit stängt, emedan badvattnet förorenats av avlopp. Badmöjligheterna i Karlskoga äro starkt beskurna på grund av Möckelns förorening. Även sjön Alsen är betydligt förorenad, vilket försvårar tillgången till friluftsbad för befolkningen i Askersund. I Avesta äro möjligheterna till friluftsbad mindre goda, då älvvattnet under större delen av sommaren är rätt kallt och förorenat från kloaker. I Sundsvall har vattnet i friluftsbadet varit förorenat av hartsämnen, som utsläppts från omkringliggande industrier, varför det varit mindre tjänligt till bad.

Födoämnen och njutningsmedel.

I fråga om städer och andra samhällen innehålla årsberättelserna uppgifter om antagande av matvarustadga, om införande av köttbesiktningstvång eller frivillig köttbesiktning, om mjölkkontroll ävensom förekomsten av slakthus och slakterier. Särskilda uppgifter lämnas över beslagtagna födoämnen, i huvudsak animaliska. Vidare redogöres för åtgärder för undanröjande av missförhållanden i lokaler för tillverkning och försäljning av livsmedel ävensom å näringsställen.

Den allmänna livsmedelshygienen å landsbygden uppvisar en fortskridande förbättring.

Kringföringshandeln med matvaror har praktiskt taget upphört.

Ändringen av kostvanorna till följd av ransoneringen har i stort sett icke medfört menliga inverkningar av betydenhet. Den i jämförelse med år 1942 icke oväsentligt ökade livsmedelstillgången under år 1943 torde vara en av de bidragande orsakerna till det goda hälsotillstånd, som under sistnämnda år varit rådande i landet.

Bland svårlösta livsmedelshygieniska problem böra särskilt nämnas svårigheten att på ett tillfredsställande sätt ordna mjölktransporterna. Långa transportvägar från producenterna till mejerierna samt restriktiva åtgärder beträffande all motorfordonstrafik inverka menligt på konsumtionsmjölkens kvalitet. Särskilt i Norrbottens län, där kreatursbesättningarna merendels äro små och avlägset belägna från större samhällen, har man haft att kämpa med stora svårigheter för att kunna utminutera tillräckligt med mjölk av god kvalitet.

Alkohol.

Ökning av spritmissbruk, i synnerhet bland ungdomen, påtalas särskilt från vissa distrikt i Stockholms. Uppsala, Västernorrlands och Jämtlands län.

Skyddskoppympning.

Den under åren 1941 och 1942 påvisade vikande tendensen i vaccinations-frekvensen har ytterligare accentuerats under år 1943. I stort sett har dock befolkningen visat förståelse för vaccinationens betydelse. I allt större utsträckning försiggår nu skyddsympning på mödra- och barnavårdscentraler resp. -stationer.

I *tab. A* meddelas en redogörelse för ympningens omfattning inom de olika länen; revaccinationer inom försvarsväsendet ingå ej här.

Tab. A. Skyddskoppympningen i riket år 1943.

Stad, län	A. Vaccina- tion	B. Revacci- nation	Stad, län	A. Vaccina- tion	B. Revacci- nation
Stockholms stad	9 484	448	Hallands län	2 486	16
» län	4 217	75	Göteborgs stad	2 633	
Uppsala »	1 967	1	Göteb. o. Boh. l. i övr. .	2 903	126
Södermanlands »	1 866	7	Älvsborgs län	5 214	31
Norrköpings stad	1 014	3	Skaraborgs »	3 124	17
Östergötlands l. i övr. .	3 474	16	Värmlands »	4 202	14
Jönköpings län	2 029	13	Örebro »	3 265	11
Kronobergs »	1 842	4	Västmanlands »	2 760	18
Kalmar »	2 930	74	Kopparbergs »	2 502	2
Gotlands »	726	14	Gävleborgs »	3 323	13
Blekinge »	2 310	—	Västernorrlands »	2 861	80
Kristianstads »	3 532	48	Jämtlands »	1 861	3
Malmö stad	2 374	69	Västerbottens »	3 803	48
Hälsingborgs stad	803	7	Norrbottnens »	3 058	41
Malmöhus l. i övr. . . .	3 956	26			
			Summa	86 519	1 225

Här och var förekomma fortfarande anmärkningar mot skolstyrelser, hälso-vårdsnämnder och pastorsämbeten för slapphet och bristande kontroll i fråga om övervakandet av skyddskoppympningens efterlevnad.

Väsentliga anmärkningar hava icke riktats mot vaccinsens beskaffenhet.

I följande tablå anges från statens bakteriologiska laboratorium utlämnade portioner *vaccin* (numera endast animal) under olika månader år 1943.

Månad	För antal personer	Månad	För antal personer
Januari	17 410	Augusti	32 781
Februari	11 531	September	31 507
Mars	19 076	Oktober	30 893
April	66 243	November	19 767
Maj	119 813	December	7 640
Juni	45 923		
Juli	18 109	Summa	419 796

Undantagande från skyddskoppympning. Under år 1943 hava till Medicinalstyrelsen inkommit 248 framställningar om befrielse från skyddskoppympning jämlikt 5 §, 2 och 3 mom., lagen om skyddskoppympning. Av dessa hava 207 bifallits, 14 underställts Kungl. Maj:ts prövning, 13 ej upptagits till prövning

på grund av ofullständiga ansökningshandlingar samt 14 hänvisats till vederbörande ympare för erhållande av uppskov med ympningen.

Kvacksalveri.

Kvacksalveri omnämnes alltså från en del län och utövas framför allt av kringresande homeopater, ögondiagnostici och chiropracter.

I Hässleholm har kvacksalveri förekommit i stor utsträckning. I Malmö har en därstädes bosatt kvinna ordinerat en synnerligen drastisk kur mot sängväta hos barn. Kuren har bestått i att modern skulle infånga en mus och lägga den levande i en panna innehållande ett dricksglas mjölk. När mjölken blivit kokt och musen var död skulle barnet dricka mjölken. Kvinna uppgives vara flitigt besökt av kvacksalvare och affärerna tycks vara lysande.

Infektionssjukdomar.

Allmänna hälsotillståndet inom landet år 1943 kan betecknas såsom gott eller mycket gott. Ransoneringen på livsmedel synes ej hava haft menlig inverkan på befolkningens hälsotillstånd.

Beträffande infektionssjukdomarnas frekvens under olika månader hänvisas för de anmälningspliktiga till tab. 4 och för vissa andra sjukdomar till tab. 5. Enligt dessa tabeller hava av vederbörande läkare anmälts 162 685 fall av ifrågavarande sjukdomar, varav av influensa 40 883, av mässling 3 798 och av scharlakansfeber 29 812 fall.

Totalsummorna för åren 1934—1943 voro följande:

År 1934	85 669	År 1939	166 788
” 1935	117 979	” 1940	131 926
” 1936	125 959	” 1941	183 672
” 1937	126 019	” 1942	110 909
” 1938	105 582	” 1943	162 685

Av epidemiska sjukdomar, beträffande vilka anmälningsplikt gäller för samtliga läkare i riket, hava nedanstående år anmälts följande antal sjukdomsfall:

	År									
	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Scharlakansfeber	10 912	8 081	7 567	14 572	26 113	40 505	24 373	12 953	20 684	29 812
Difteri	935	916	781	299	107	181	290	280	1 284	2 457
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nervfeber och paratyfus	382	429	511	545	447	479	456	643	270	444
Rödsot	1 557	776	464	328	522	228	166	652	1 458	1 669
Barnförlämning	1 173	1 049	3 112	1 888	1 450	615	433	720	750	1 940
Sömnsjuka	67	66	68	28	31	28	25	21	59	13
Epid. hjärnfeber	48	45	51	51	53	31	32	104	110	77
Frossa	3	3	16	3	4	3	1	1	1	1
Undulantfeber	145	130	191	181	167	114	111	71	51	47
Weils sjukdom	—	—	17	10	35	17	31	8	54	44
Infektös ikterus	1 353	1 231	841	1 412	773	633	1 041	1 126	4 281	17 636
Denguefeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tularämia	29	1	1	115	57	20	—	—	1	—
Summa	16 604	12 727	13 620	19 432	29 759	42 854	26 959	16 579	29 008	44 140

¹ Hepatitis epidemica.

I epidemilagen närmast avsedda sjukdomar.

Scharlakansfebern synes merendels hava varit godartad eller av medelsvår beskaffenhet men utbredd över hela landet. Totala antalet fall var år 1943 29 812 mot 20 684 år 1942. På 1 000 invånare kommo 4.9 fall i såväl hela riket, som å landsbygden och i städerna. Antalet sjukdomsfall har jämfört med år 1942 ökat i samtliga län utom Gotlands. Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Göteborgs och Bohus län samt Malmö stad. Största antalet fall har förekommit under årets sista 3 månader. Sjukdomen har varit mest utbredd i Östergötlands, Gävleborgs och Västernorrlands län samt i Stockholm och Göteborg. På Gotland hava förekommit endast 76 fall.

Beträffande mera anmärkningsvärda iakttagelser angående sjukdomens förlopp och karaktär i de olika länen må följande framhållas. I Stockholms län, där antalet sjukdomsfall liksom i de flesta andra län var i stigande under sista kvartalet 1942, konstaterades en något minskad frekvens i början av år 1943, varefter en ökning ånyo inträdde med kulmen under juni månad 1943. Från Östergötlands län meddelas att motsvarighet till en så omfattande sjuklighet i scharlakansfeber ej förekommit sedan landstinget blev huvudman för epidemisjukvården. Sjukdomen, som under år 1938—1939 varit lokaliserad till nordöstra och östra delen av länet, började under hösten 1942 att vinna stark spridning i västra och södra delarna för att under senare halvåret 1943 företrädesvis vara lokaliserad till centrum och västra delarna av länet. Från flera län, varibland särskilt må nämnas Östergötlands och Jämtlands län, rapporteras tämligen talrika fall med komplikationer, mest i form av öron- och njurinflammation.

Difterien har visat en betydande ökning från 1 244 fall år 1942 till 2 457 fall år 1943. Kulmen nådde sjukdomen under första hälften av mars med 217 fall. Största antalet fall har rapporterats från Stockholms (408), Södermanlands (228), Jönköpings (161), Malmöhus (274), Älvsborgs (174), Västmanlands (237) och Norrbottens (178) län samt Stockholms stad (186). I några län har dock iakttagits en ganska låg sjukdomsfrekvens. Sälunda har i Skaraborgs län förekommit endast 2 fall, i Gotlands län 7 och i Kalmar län 8.

Difterien i Stockholms stad företer med 186 anmälda fall av vilka 148 registrerades under andra halvåret en betydande stegring från år 1942 med 46 och år 1941 med endast 2 anmälda fall; störst var sjukligheten under september, oktober och december månader. I Uppsala stad, där sjukdomen icke förekommit på 11 år, har under år 1943 inträffat sammanlagt 14 fall med ett dödsfall i december. I februari utbröt en difteriepidemi i Katrineholm, där de första fallen syntes härstamma från Kullbergsska sjukhuset. Sedan expert tillkallats från Statens bakteriologiska laboratorium och erforderliga åtgärder vidtagits för sjukdomens bekämpande samt difterivaccinering företagits på omkr. 1 300 barn, kunde epidemien anses hävd i början av april; sammanlagda antalet i staden inträffade fall av difteri- och difteribacillbärare under år 1943 utgjorde ej mindre än 114, varav 41 på Kullbergsska sjukhuset. Från Östergötlands län meddelas, att sjukdomen emellanåt haft synnerligen elakartat förlopp. Difteriepidemien i Västmanlands län, som började 1942, fortsatte under 1943 och omfattade nästan

hela länet: inalles påvisades 237 kliniska fall och 153 bacillbärare. Två tredjedelar av de insjuknade voro barn under 15 år; dödligheten bland dessa var 7 %, bland de vuxna 4 %. I Kopparbergs län, varest under år 1942 inträffade endast 2 fall av difteri, har sjukdomen liksom på många andra håll visat tydlig tendens till ökning (sammanlagt 22 fall) och malignisering.

Med hänsyn till den ökade difterifrekvensen och befarad ytterligare spridning av sjukdomen har under år 1943 på olika håll i landet igångsatts frivillig skyddsympning mot difteri. Sålunda hava i Stockholm 8 000 folkskolebarn ympats före årets slut. I Östergötlands län hava under tiden 1 december 1942—1 december 1943 genom landstingets försorg skyddsympats cirka 17 000 barn. Därefter har ympningen fortsatt i statlig regi enligt av Medicinalstyrelsen godkänd plan. Allmänna frivilliga difteriympningar hava under år 1943 på grund av hotande difteriepidemier utförts även i Växjö. Landskrona med angränsande kommuner. Borås, stora delar av Västmanlands län samt i Kiruna.

Av *pest*, *fläckfeber* och *smittkoppor* hava inga fall förekommit.

Av *nervefeber* hava enligt de preliminära rapporterna sammanlagt 52 fall förekommit. Inga större anhopningar hava rapporterats.

Paratyfus har anmälts i sammanlagt 393 fall, varav 77 i Stockholm. En mindre epidemi på 10 fall inträffade under januari i Köping. Under maj månad inträffade i Gävle en explosionsartad paratyfusepidemi om cirka 100 fall.

Antalet under hela året anmälda fall av *rödsot* utgjorde 1 669, varav de flesta förekommit i Stockholm (126) och Göteborg (308), Stockholms län (241), Gotlands län (134), Älvsborgs län (154) och Norrbottens län (114). Vid sjökrigsskolan i Näsby hava förekommit två epidemier, den ena med 31 fall i februari och den andra med 51 fall i augusti, båda sannolikt förorsakade av infekterat dricksvatten. Från flottans förläggning vid Hårsfjärden rapporterades under juli—september 44 fall. Under höstmånaderna hade sjukdomen epidemisk karaktär med 72 fall i Örebro.

Den *akuta barnförlamningen* har jämfört med år 1942 visat en betydande stegring med 1 940 fall (varav 1 569 paralytiska) år 1943 mot 750 fall (varav 629 paralytiska) år 1942. Sjukdomen har uppträtt under alla årets månader men som vanligt haft epidemisk karaktär endast under sensommaren och hösten. Följande tabell åskådliggör sjukdomsfrekvensen för hela landet månadsvis under sista halvåret 1943.

juli	71 fall	oktober	482 fall
augusti	355 "	november	281 "
september	509 "	december	128 "

Såsom framgår av tabellen var sjukdomsfrekvensen ännu så sent som under december månad påfallande hög. Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge och Malmöhus län hava varit mest hemsökta. Särskilt från Jönköpings, Kronobergs och Blekinge län uppges sjukdomen hava uppträtt med ett stort antal svåra fall. I Kronobergs län, där sjukdomen uppträdde i samtliga läkar-distrikt, drabbades särskilt Emmaboda distrikt med 25 fall av inalles 167 fall i hela länet. I Blekinge län uppträdde de första sjukdomsfallen i juni på öar

utanför Karlskrona och spred sig sedan till i stort sett hela länet men med största frekvens i länets östra delar och i Karlskrona stad. Höjdpunkten inföll i augusti med 127 fall i hela länet. I december ebbade epidemien ut.

Av *epidemisk hjärnfeber* hava under året anmälts 77 fall från olika delar av landet, varav de flesta hava inträffat i Västernorrlands län (7) samt i Stockholms stad (9).

Inom hela landet hava under året 13 fall av *sömnssjuka* anmälts.

Undulantfeber och *Weils sjukdom* hava förekommit endast i enstaka fall spridda över större delen av landet, inalles 47 resp. 44 fall under hela året.

Övriga epidemiska sjukdomar.

Under år 1943 hava anmälts 7 636 fall av *hepatitis epidemica*, vilket utgör en betydande ökning jämfört med år 1942. Ökning har konstaterats inom de flesta län. Största antalet fall har rapporterats från Stockholms stad (987) samt Stockholms län (609), Gotlands (444), Älvsborgs (687), Västmanlands (566), Gävleborgs (634) och Västerbottens (400) län. Av anmälningspliktiga epidemiska sjukdomar i Stockholm har smittsam gulsot jämte scharlakansfeber varit de vanligast förekommande under år 1943 liksom under föregående år. Från Jönköpings län meddelas, att några lällpunkter för att sjukdomen spridits genom dåligt vatten icke iakttagits. I Göteborg har sjukdomsfrekvensen sprungit upp till 344 fall, vilket utgör 1·2 promille mot 0·8 år 1942; under åren 1933—1942 utgjorde den relativa frekvensen endast 0·42. I Örebro län har sjukligheten minskat från 210 fall under år 1942 till 107 fall år 1943.

Influenta har varit ganska allmänt utbredd över hela landet under årets första tre och fyra månader. Sjukdomen har i allmänhet haft tämligen lindrig karaktär.

Mässling torde icke hava vunnit anmärkningsvärt stor utbredning under år 1943.

Kikhosta har varit ganska utbredd särskilt i Stockholm och Jönköpings län samt i Malmö.

Ett stort antal fall av *påssjuka* har konstaterats i Kronobergs län.

Några anmärkningsvärda anhopningar av *röda hund* och *vattenkoppor* hava icke förekommit under året.

Frossa har konstaterats i Stockholm hos en 35-årig tjänsteman vid främmande beskickning. Han hade sannolikt ådragit sig sjukdomen i Ryssland.

Ett stort antal provinsialläkare i olika delar av landet hava fäst uppmärksamheten på, att smittsamma hudsjukdomar såsom *skabb* och *impetigo contagiosa* uppträtt i allt större utsträckning, vilket allmänt sättes i samband med den minskade tillgången på tvättmedel.

Vård och isolering.

Personer, lidande av eller misstänkta att lida av någon av de i epidemilagen avsedda sjukdomarna, hava i regel intagits på epidemisjukhus. Därstädes hava även vårdats fall av mässling, kikhosta, influensa och andra smittsamma sjukdomar, vilka intagits på »sociala indikationer». Den i föregående årsberättelse

omnämnda observationspaviljongen vid Linköpings epidemisjukhus har kunnat tagas i bruk under oktober månad 1943, varigenom sjukhusets normalbeläggning utökats med 25 vårdplatser. Förste provinsialläkaren i Värmlands län framhåller, att det föreligger behov av ett epidemisjukhus i västra Värmland, vilket borde förläggas till Arvika och anordnas så att det skulle kunna användas även som infektionsavdelning för Arvika lasarett, med vilket epidemisjukhuset borde bilda en vårdenhet. Epidemisjukhusen i Gävleborgs län hava visat sig svåra att driva på grund av bristen på personal, varför man därstädes står inför nödvändigheten att trots pågående och synbarligen ökande antal epidemiska sjukdomsfall, nödgas stänga i gång varande sjukhus.

Den goda erfarenhet, man 1939 gjorde i Göteborg av hemvård vid scharlakansfeber har medfört, att i viss utsträckning dylik fortfarande medges därstädes, när sjukdomen upptäckts långt fram i fjällningsstadiet eller när i undantagsfall hemmiljön anses medge annan form av betryggande isolering och nöjaktig vård. Dylik vård har efter hemmets undersökning ordnats i ett femtiotal fall. Möjligen har denna vård medfört ett sekundärfall, sålunda en ringa procent av det antal dylika fall, som sjukhusvård ger upphov till.

I Malmö har hälsovårdsnämnden för att bekämpa scharlakansfeberepidemien därstädes funnit sig nödsakad att fortfarande under en stor del av året disponera det provisoriska epidemisjukhuset i f. d. Welanderhemmet i Kulladal. Dessutom har hälsovårdsnämnden även under år 1943 givit tillstånd till isolering av sjuka i hemmet enligt epidemilagens § 3 i sådana fall, där detta vore tillrådligt.

B. Förebyggande mödra- och barnavården.

Referent: Föredraganden i mödra- och barnavård docenten Ström.

Under år 1943 hade den förebyggande mödra- och barnavården, vad beträffar de blivande mödrarna och spädbarnen, kommit i gång i hela landet. I fråga om småbarnsåldrarna voro förhållandena mycket olika. I några av de största städerna hade hälsokontrollen påbörjats för 1—2-åringarna — i Stockholm och Hälsingborg t. o. m. för samtliga åldrar intill skolåldern. Även ett par landstingsområden hade infört hälsoövervakning av 1—2-åringarna.

I landet funnos 22 mödravårdscentraler av typ I och 54 barnavårdscentraler av typ I i verksamhet år 1943. Därtill kom 15 barnavårdscentraler i Göteborg, för vilka statsbidrag ej utgår. Inom 15 landstingsområden saknades fortfarande centraler av typ I och dessutom saknades i Stockholms län barnavårds- och i Malmöhus och Jämtlands län mödravårdscentraler av typ I. Under 1943 tillkommo mödravårdscentraler av typ I i Östergötlands, Värmlands och Örebro län samt Gävle stad och barnavårdscentraler av typ I i Östergötlands, Malmöhus och Värmlands län. — Antalet mödravårdscentraler och barnavårdscentraler av typ II uppgick till respektive 24 och 23 och mödra- och barnavårdscentraler av typ II till 30. Sedan föregående år representerar detta en ökning med 4 mödravårdscentraler och 3 barnavårdscentraler samt 5 mödra- och barna-

vårdscentraler. Antalet stationer voro 387 med 435 filialer, vilket utgör en ökning med 34 stationer och 199 filialer sedan 1942. Härtill kommer provinsialläkarnas mottagningar för mödrar och spädbarn å tjänsteresor i de nordligaste länen.

Organisationen av den förebyggande mödra- och barnavården hade under 1943 nått den omfattningen, att 6·12 millioner eller 93·9 % av Sveriges befolkning hade tillgång till denna hälsovård (föregående år voro motsvarande siffror 5·57 millioner och 86·2 %).

Övervakningsprocenten å hälsovårdsorganen visar vissa variationer, som äro naturliga med hänsyn till de olikartade yttre förhållanden, under vilka verksamheten arbetar i städer och på landsbygd samt i rikets olika delar. I nedanstående tablå belyses övervakningsprocenten å de olika typerna av hälsovårdsorgan. Sedan föregående år har övervakningsprocenten inom de områden, som organiserat förebyggande mödra- och barnavård, visat en obetydligt sjunkande tendens för mödrarna — från 55 % till 54 % — men har däremot fortsatt att stiga för spädbarnen — från 73 % till 79 %.

Hälsovårdsorgan	Övervakningsprocent		Besök hos läkaren pr individ och år				Hembesök av barnmorska (sköt.) pr individ och år		
	mödr.	sp.barn	mödr.	sp.barn	1-2 år	2-7 år	mödr.	sp.barn	1-2 år 2-7 år
	%	%							
Centraler av typ I									
i städer utanför landsting .	62	79	2·7	4·6	1·6	1·4	6·9	1·8	0·8
i landstingsområdena . . .	55	85	2·1	3·3	2·7	1·4	4·1	3·9	
Centraler av typ II	75	84	2·5	4·0	1·9	1·6	4·0	1·1	0·8
Stationer	43	76	1·8	2·2	1·4	0·6	0·3	3·7	1·5 0·5
Samtliga	54	79	2·2	3·2	1·6	1·3	0·1	4·4	1·7 0·8

Av tablå framgår vidare, att övervakningsprocenten liksom föregående år är störst beträffande spädbarnen å centralerna av typ I inom landstingsområdena, obetydligt lägre å centraler av typ II samt lägst å centraler av typ I i städer utanför landsting. I fråga om mödrarna är däremot övervakningen störst å centralerna av typ II och lägst å typ I inom landstingsområdena. Stationerna visa som naturligt är de lägsta talen. Det är dock anmärkningsvärt, hur liten skillnaden numera är i fråga om spädbarnsövervakningen i kvantitativt hänseende på landsbygd och i stad. Fortfarande ligger övervakningen av de blivande mödrarna betydligt under övervakningen av spädbarnen.

Barnaföderskornas antal uppgick under år 1943 till 127 672, av vilka 63 860 eller 50·0 % stodo under hälsokontroll. Av levande födda spädbarn, som uppgingo till 124 921, kontrollerades å centralerna 93 054 eller 74·5 %. Motsvarande siffror för föregående år voro för barnaföderskor 53 820 (46·3 %) och för spädbarnen 71 419 (62·8 %). Ökningen är alltså avsevärd i fråga om de kontrollerades antal och även i procentuellt hänseende. I runt tal var det ungefär $\frac{1}{3}$ färre mödrar än spädbarn, som utnyttjade hälsovårdskontrollen.

Beträffande den medicinska övervakningen visar tab. 6, att barnaföderskorna i medeltal besökte läkaren 2·2 och barnmorskan 0·7 gånger per graviditet och spädbarnen besökte läkaren 3·2 och sköterskan 0·9 gånger per år. Hembesöken uppgingo till 4·4 per spädbarn och år. Tendensen sedan de närmast föregående två åren med någon minskning i fråga om spädbarnskontrollen såväl hos läka-

ren på mottagning som av sköterskan i hemmet har fortsatt att göra sig gällande (motsvarande siffror voro 1942 3·5 och 5·0), likaså i fråga om mödrakontrollen hos läkaren (år 1942 2·4 besök hos läkaren). Siffrorna pressas sannolikt nedåt på grund av det ökade antalet kontrollerade individer, vilket sammanhänger med den större procentuella anslutningen och den stegrade nativiteten. Givetvis växla talen avsevärt inom olika landsdelar på grund av de ytterst olikartade yttre förhållandena. Ovanstående tablå utvisar vidare den skillnad, som råder mellan de olika hälsovårdsorganen i fråga om övervakningens utformning. Mödrakontrollen är intensivast i storstäderna, likaså spädbarnskontrollen, vilket framgår av såväl antalet besök hos läkaren som av sköterskan i hemmet. För 1—2 åringarna är däremot övervakningen mest utvecklad å typ I-centralerna på landsbygden.

Hälsökontroll av småbarnen hade 1943 påbörjats på vissa platser. Antalet kontrollerade 1—2 åringar utgjorde 23 206 och 2—7 åringar 7 371.

Totalkostnaderna för den förebyggande mödra- och barnvården, fränsett kostnaderna för skyddsläkemedel, uppgingo 1943 till 1 702 999 kronor (föregående år 1 254 841 kronor). I statsbidrag utbetalades 637 835 kronor utgörande 37·5 % av totalutgifterna. På huvudmännens lott föll alltså 1 065 164 kronor utgörande 62·5 % av totala utgifterna. Kostnaden per år och övervakad individ utgjorde kronor 8·85 (föregående år kronor 9·22).

C. Folktandvården.

Referent: Byrådirektören Maunsbach.

Kungl. Maj:t har den 3 juni 1938 utfärdat kungörelse angående statsbidrag till folktandvård (S. F. S. nr 358, ändrad genom S. F. S. nr 351 och 1058 år 1940 samt nr 422 år 1942), Taxa för folktandvård (S. F. S. nr 359) samt Förordning om lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader m. m. (S. F. S. nr 360, ändrad genom S. F. S. nr 423 år 1942), vilka bestämmelser trädde i kraft den 1 januari 1939. Taxan för folktandvård har ersatts av taxa den 18 december 1942 (S. F. S. nr 955). Den 30 juni 1943 har utfärdats lag om viss begränsning av legitimation som tandläkare. Slutligen har Kungl. Maj:t den 29 juli 1943 utfärdat kungörelse om stipendier för blivande distrikts-tandläkare m. fl.

Vid ingången av år 1943 förelågo godkända planer för folktandvården i samtliga landstingsområden utom Västernorrlands läns ävensom för Hälsingborgs och Gävle stad. Under loppet av år 1943 fastställdes tandvårdsplanen för Västernorrlands läns landstingsområde. Vid 1943 års slut voro sålunda planer godkända för alla landstingsområden och två städer utom landsting.

Av Tab. 7 framgår, att vid 1943 års slut folktandvård var organiserad med 147 tandpolikliniker, vilkas distrikt inneslöto 24·7 % av rikets hela folkmängd. Endast inom Södermanlands län samt Hälsingborgs och Gävle stad var folktandvård införd i hela administrationsområdet. Vid samma tidpunkt voro 228 tandläkartjänster och lika många tandskötersketjänster tillsatta. Sammanlagda antalet arbetstimmar (av tandläkare) under år 1943 utgjorde c:a 315 000, varav över 175 000 i tandvård för barn.

Under år 1943 blevo c:a 5 500 barn före skolåldern och 91 000 skolbarn systematiskt behandlade (behandlingarna avslutade), varjämte 11 000 akuta fall bland barn behandlats. Vid tandvården för vuxna, inberäknat den behandling, som meddelats vid centraltandpoliklinik, redovisas 31 000 helt sanerade fall och omkring 43 000 akuta. Övriga partiellt sanerade fall utgjorde c:a 5 600.

Enligt Tab. 8 uppgingo utgifterna för folktandvården till 4 346 348 kr. Av inkomsterna utgjordes 8·0 % av behandlingsavgifter för barn, 51·3 % av influtna avgifter (enligt tandvårdstaxan), 13·3 % bidrag av staten, 21·9 % av landsting och 4·6 % av kommuner samt återstående 0·9 % av andra inkomster. Dessutom höllo i vissa län kommunerna lokaler, vilkas hyresvärde ej ingår i de redovisade inkomsterna och utgifterna.

Referenten har senast i Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets kalender 1944 under rubriken »Folktandvårdsinstitutionen» samt i Sveriges Tandläkareförbunds tidning, häfte 8 1944, under titeln »Om profylax och terapi under folktandvårdens uppbyggnadsskede» lämnat ytterligare uppgifter i ämnet.

D. Karantänsväsendet m. m.

Referent: Medicinalrådsassistenten Hultgren.

Jämlikt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts karantänskungörelse den 4 maj 1934 (nr 142) hava karantänstationer varit anordnade i följande 9 hamnstäder nämligen Stockholm, Kalmar, Malmö, Hälsingborg, Göteborg, Gävle, Sundsvall, Umeå och Luleå.

Observationsplats enligt 3 § i nämnda kungörelse har under år 1943 icke varit anordnad.

Periodisk rättutrotning, varom sägs i 2 § Kungl. Maj:ts kungörelse om rättutrotning å fartyg den 4 maj 1934 (nr 143), verkställs i ovannämnda hamnstäder, där karantänstationer varit anordnade, samt dessutom tillsvidare efter medicinalstyrelsens bemyndigande i Norrköping, Karlshamn, Landskrona, Västerås, Sölvesborg, Lysekil, Trelleborg, Oskarshamn, Oxelösund och Köping.

E. Tuberkulosdispensärer.

Referent: Föredraganden för tuberkulosärenden med. d:r J. Lundquist.

Under år 1943 har inspektion verkställts av Sjö-Gunnarsbo, Västersåsens, Gävle, Kroppefjälls, Falkenbergs, Halmstads och Stora Ekebergs centraldispensärer.

Vid 1943 års slut funnos inom landet 50 centraldispensärer (därav 27 fristående och 23 anslutna) och 440 distriktsdispensärer. I Tab 18 lämnas en redogörelse för statsunderstödda dispensärers *inkomster* och *utgifter*. Inkomsterna uppgingo till 5 178 863 kr., varav staten bidragit med 26·6 %, landsting med 36·6 %, kommuner med 27·4 %, nationalföreningen mot tuberkulos med 4·3 % och länsföreningar, enskilda etc. med 5·1 %. Centraldispensärernas utgifter uppgingo till 3 819 271 kr., varav 1 465 172 kr. voro berättigade till statsbidrag. Distriktsdispensärernas utgifter slutade på 2 339 064 kr., varav 2 055 893 kr.

voro berättigade till statsbidrag. Dispensärernas sammanlagda utgifter uppgingo sålunda till 5 157 335 kr.

Rörande dispensärernas verksamhet hänvisas till »Översikt över dispensärernas verksamhet», publicerad i Svenska nationalföreningens mot tuberkulos kvartalsskrift, h. 2, 1944, ur vilken följande huvudsiffror må anföras. Antalet personer, som remitterats till centraldispensärerna under året, var 85 953, antalet röntgenfotograferingar 286 246, antal nytillkomna, hos vilka påvisats tuberkulos 20 312. Vid årets slut voro i centraldispensärernas register upptagna 95 811 personer behäftade med tuberkulos (14·8 pr 1 000 inv.), därunder c:a 9 800 med öppen tuberkulos. Antalet av distriktsdispensärläkare utförda undersökningar uppgick till 116 232. Vid central- och distriktsdispensärer har utförts 351 112 tuberkulinprövningar och 57 866 Calmettevaccinationer. Antalet av distrikts- och dispensärsköterskor gjorda hembesök uppgick till 158 310.

Dessutom hava i distriktsdispensärernas speciella vård av friska barn från tuberkulösa hem omhändertagits c:a 5 880 barn, varav c:a 4 970 på sommarkoloni samt 912 utackorderade i fosterhem eller på barnhem.

I samband med dispensär har på många håll inrättats *barnhem för tuberkuloshotade barn* (friska barn från hem, där fall av tuberkulos finnes). I dylika av Svenska nationalföreningen mot tuberkulos understödda hem — till antalet inalles 41 med 910 platser — vårdades under år 1943 sammanlagt 1 551 barn, antalet underhållsdagar uppgick till 260 122 och vårdkostnaden till 968 329 kr. eller i genomsnitt 3 kr. 86 öre per dag. Närmare redogörelse härom lämnas i nationalföreningens årsberättelse.

F. Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos.

Från föreningens sekreterare hava erhållits följande uppgifter.

Upplysningsarbetet har fortgått såsom förut genom föreläsningar i skilda delar av landet. Sålunda hava 120 föredrag på nationalföreningens initiativ och till stor del på dess bekostnad hållits av 12 olika föreläsare för inalles 8 065 åhörare. I allt hava under åren 1904—1943 hållits 4 470 föredrag för 522 898 åhörare.

Föreningens *kvartalsskrift* har utgått i 17 000 à 18 000 exemplar. En broschyr i tuberkulosfrågan har utdelats till samtliga värnpliktiga inom armén, marinen och flygvapnet, vilka inställt sig till inskrivningsförrättningarna. Föreningens övriga *meddelanden* i olika tuberkulosfrågor hava i stor utsträckning kostnadsfritt utdelats till allmänheten.

Nationalföreningens bidrag till *dispensärverksamheten* uppgick till 225 862 kr., varjämte till vetenskaplig tuberkulosforskning utbetalats 96 444 kr. och till Calmettevaccination 61 613 kr. Vid nationalföreningens skärmbildsbuss har undersökts sammanlagt 83 943 personer i olika delar av landet, vid föreningens övriga ambulatoriska skärmbildsundersökningar i landsorten 62 526 och i Stockholm 49 668 personer samt vid föreningens skärmbildsbyrå i Stockholm 5 050 personer. Vid landets central- och studentdispensärer har med bidrag från nationalföreningen 40 378 personer röntgenundersökts.

Såsom *bidrag till utackordering i friska hem* av 227 späda barn från tuberkulösa familjer ha utbetalats 22 053 kr. Bidrag ha lämnats till 41 *barnhem för friska barn från tuberkulösa familjer* med 128 914 kr. Till kostförbättring åt tuberkuloshotade barn och yngre personer i familjer, där familjeförsörjaren varit inkallad till beredskapstjänst, har utbetalats 17 874 kr.

Föreningens *inkomster* uppgingo till 1 293 293 kr., därav medlemsavgifter 6 343 kr., välgörenhetsmärken 137 392 kr. och lyxtelegramblanketter 800 369 kr. *Utgifterna* belöpte sig till 1 015 563 kr. Föreningens tillgångar uppgingo till 4 996 389 kr.

G. Förgörande av ohyra och andra insekter.

Under år 1943 blevo omkring 6 600 lägenheter med inalles c:a 17 800 rum underkastade behandling med cyanvätegas. Såvitt medicinalstyrelsen har sig bekant inträffade inga dödsfall i samband med cyanvätegasbehandling. Föreselser mot gällande bestämmelser hava icke rättsligen beivrats i något fall. Närmare redogörelse om verksamheten meddelas i *Tab. B.*

Tab. B. Antal cyanvätegasbehandlingar inom olika områden i riket år 1943.

Städer och län	Lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Far-tyg	Å särsk. anstalt	Städer och län	Lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Far-tyg	Å särsk. anstalt
Stockholm . . .	388	1 182	42	53	406	Kopparbergs län	368	876	2	—	10
Göteborg . . .	121	310	58	127	88	Gävleborgs »	88	262	2	4	34
Malmö . . .	133	385	21	12	46	Västernorrlands »	188	575	14	—	24
Norrköping . . .	655	1 613	12	2	1	Jämtlands »	173	536	35	—	117
Hälsingborg . . .	302	745	24	18	40	Västerbottens »	164	400	2	—	18
Stockholms län	56	186	—	1	13	Norrbottnens »	272	656	10	3	255
Uppsala »	138	545	1	—	27	Summa	6 568	17 803	372	273	2 123
Södermanl. »	500	1 069	23	21	94	Därav utförda under					
Östergötlands »	315	903	9	—	56	januari . . .	125	374	13	9	83
Jönköpings »	275	790	7	—	42	februari . . .	155	440	21	9	122
Kronobergs »	167	483	7	—	27	mars . . .	328	974	22	27	227
Kalmar »	238	699	5	11	25	april . . .	411	1 208	33	11	191
Gotlands »	44	137	2	5	30	maj . . .	590	1 639	17	14	192
Blekinge »	334	917	8	27	103	juni . . .	836	2 214	35	16	153
Kristianstads »	203	685	22	1	27	juli . . .	1 100	2 952	42	37	125
Malmöhus »	272	733	7	4	108	augusti . . .	1 167	3 003	49	41	207
Hallands »	190	551	14	1	76	september . . .	698	1 879	34	34	262
Göteb. o. Boh. »	34	77	7	2	—	oktober . . .	667	1 763	78	32	248
Älvsborgs »	56	150	—	—	29	november . . .	355	994	12	22	182
Skaraborgs »	280	918	20	—	91	december . . .	136	363	16	21	131
Värmlands »	243	714	8	—	75						
Örebro »	210	496	8	—	228						
Västmanlands »	161	410	2	1	33						

3. Sjukvården utom sjukhusen.

A. Smittsamma könssjukdomar.

Referent: Föredraganden i ärenden rörande könssjukvården d:r Tottie.

I tab. 9 a lämnas en översikt av anmälda fall av smittsamma könssjukdomar med fördelning å område (län, stad), där de insjuknade äro bosatta, i tab. 9 b efter ålder samt i tab. 9 c å område, där de smittats. Sjukdomsfallen äro i tab. 9 a och 9 c fördelade i medfödd och förvärdad syfilis.

Under år 1943 hava polikliniker för kostnadsfri undersökning och behandling av könssjuka varit anordnade i Stockholm, Uppsala, Eskilstuna, Norr-

köping, Linköping, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Halmstad, Göteborg, Borås, Karlstad, Örebro, Västerås och Gävle. Omfattningen av poliklinikernas verksamhet framgår av följande sammanställning.

	Män.	Kvinnor.
A. Fall av könssjukdom i smittsamt skede eller misstänkta därför . .	13 298	9 122
Därav nytillkomna under året	11 776	7 448
Antal under året avlagda besök	83 472	103 832
B. Fall av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.	15 879	18 446
Därav nytillkomna under året	14 783	14 476
Antal under året avlagda besök	41 940	47 008

Ur sundhetsinspektörernas uppgifter för år 1943.

Antalet personer, som under år 1943 anmälts på grund av underlåtelse att följa lagens föreskrifter eller för avbrott i behandlingen, var 2 024 (644 å landsb., 1 380 i städer). Av dessa hava 302 (114 å landsb., 188 i städer) överlämnats till annan sundhetsinspektör, 399 (99 å landsb., 300 i städer) icke anträffats, 151 (45 å landsb., 106 i städer) styrkt smittfrihet, under det att 1 172 (386 å landsb., 786 i städer) underkastats förnyad läkarbehandling. I 1 153 fall (263 i landsb., 890 i städer) hade anmälan gjorts till hälsovårds- resp. polismyndighet.

Antalet personer, som anmälts som misstänkta smittkällor, var 7 354 (4 132 å landsb., 3 222 i städer). Av dessa hava 1 593 (920 å landsb., 673 i städer) överlämnats till annan sundhetsinspektör, 706 (335 å landsb., 371 i städer) icke anträffats, 1 524 (886 å landsb., 638 i städer) styrkt smittfrihet, under det att 3 531 (1 991 å landsb., 1 540 i städer) tagits under läkarbehandling. I 1 241 fall (534 å landsb., 707 i städer) hade anmälan gjorts till hälsovårds- resp. polismyndighet.

B. Spetälska.

Referent: Medicinalrådsassistenten Hultgren.

Antalet fall av spetälska i riket uppgick vid 1943 års slut till 6, d. v. s. samma antal, som vid 1942 års slut. Sålunda har ingen avlidit under år 1943 och något nytt fall av sjukdomen har icke tillkommit.

I hemmen vårdades vid 1943 års slut 5 personer, 1 man och 4 kvinnor. Av dessa hade 1 insjuknat år 1900, 1 år 1912, 1 år 1916, 1 år 1926 och 1 år 1941. Allmäntillståndet var mycket gott hos 2, gott hos 2 och mindre gott hos 1 person. De vårdades hemorter voro: Malung i Kopparbergs län samt Arbrå, Färila, Ljusne och Järvsö i Gävleborgs län.

En kvinna vårdades å *Järvsö sjukhus* t. o. m. den 2 februari 1943 och därefter å alderdomshemmet i Malung. Hon har varit sjuk sedan 1899. Allmäntillståndet tämligen gott. Sedan februari 1943 har inte någon spetälskesjuk vårdats å Järvsö spetälskesjukhus. Sjukhuset utgör sedan mars 1941 en sekundäravdelning av Frösö sjukhus.

Alder. De 6 spetälskesjuka hade en ålder av resp. 56, 61, 65, 67, 68 och 69 år.

Sjukdomsform. Av samtliga 6 spetälskesjuka lida 3 av den anästetiska, 1 av den tuberösa formen och 2 av lepra mixt. med övervägande nervsymtom.

C. Sjukdomsförhållandena i fångelserna.

Se K. Fångvårdsstyrelsens berättelse: *Sveriges officiella statistik, Fångvård.*

D. Hälso- och sjukvårdspersonal och andra dylika kuranstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Sammanlagda antalet vid dylika anstalter och kurorter inskrivna badgäster uppgick under året till omkring 11 682, varav cirka 321 voro icke betalande gäster.

Nynäs kuranstalt har under året haft 1 448 intagna patienter, Tranås (pensionsstyrelsens kuranstalt) 1 176 och Åre fjällkuranstalt 651.

Verklig sjukvård lämnades till större delen av de vid Ulricehamn inskrivna patienterna, som uppgingo till 1 308, på Hultafors till 1 503 samt vid Tranås kuranstalt (privata avdelningen) till omkr. 1 000.

Vid en del sedan äldre tider kända och uppskattade hälsobrunnar genomgick ett stort antal personer regelbundna av läkare förordnade badkuror, därav vid Medevi 340, vid Söderköping 684, vid Lundsbrunn 320, vid Loka 485 och vid Sättra 767.

E. Barnmorskeväsendet.

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Kungl. Maj:t har under år 1943 utfärdat vissa författningar rörande den öppna förlossningsvården, varjämte Kungl. Maj:t i anslutning därtill fastställt vissa planer för den öppna förlossningsvårdens ordnande inom de olika barnmorskedistriktet för tiden 1944—1947. Närmare redogörelse härför kommer att lämnas i medicinalstyrelsens berättelse för Allmän hälso- och sjukvård år 1944.

Angående barnmorskornas antal och fördelning på olika landsdelar hänvisas till *Tab. 2* (tabellavd.).

I *Tab. 10* lämnas en översikt av från barnmorskor inkomna summariska utdrag ur deras dagböcker m. m.

F. Hälso- och sjukvårdspersonal.

Referent: Styrelsens statistiker, förste aktuarien Olinder.

I *Tab. 1, 2 och 3* (tabellavd.) lämnas uppgifter om antal läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster, tandläkare och apotekspersonal vid utgången av år 1943.

Läkare. Det må påpekas, att *Tab. 1* endast upptager civila läkarbefattningar med tjänstärätt; alla militärläkarbefattningar äro sålunda

uteslutna. Dessutom torde flera hundratal — huvudsakligen nyexaminerade — tillkomma, vilka på grund av bristande uppgifter ej kunnat av tjänsteläkarna medtagas i deras redogörelser. Antalet tjänsteläkare har ökats från föregående år med 34 (antalet befattningar med 66) och antalet enskilt praktiserande läkare med 59. Av nedanstående tablå framgår, att antalet läkare med tjänstårsrätt samt enskilt praktiserande läkare mer än fördubblats sedan år 1920. Samtidigt har antalet kvinnliga läkare stigit från 69 år 1920 till 190 år 1940 och 208 år 1943.

	Å r						
	1920	1925	1930	1935	1940	1942	1943
Läkare ¹ (Tab. 1)	1 634	1 917	2 239	2 639	3 024	3 174	3 439
antal inv. per läkare	3 600	3 150	2 743	2 368	2 107	2 035	1 187
Barnmorskor (Tab. 2)	3 023	2 943	2 668	2 332	1 914	1 831	1 768
Sjuksköterskor ² (Tab. 2)	1 600	1 965	2 258	2 400	2 228	2 472	2 563
Tandläkare (Tab. 3)	627	793	1 194	1 856	2 230	2 321	2 415
Sjukgymnaster (Tab. 3)	623	611	705	1 014	1 176	1 240	1 270
Apotekspersonal (Tab. 3)	1 383	1 293	1 384	1 408	1 597	1 709	1 672

B a r n m o r s k o r. Antalet distrikts- och reservbarnmorskor samt av kommun anställda barnmorskor har under året minskats med 80 å förlossningsanstalt anställda ökats med 19 och antalet enskilt praktiserande minskats med 12, sålunda inalles en minskning med 73. Av vidstående tablå framgår, att denna minskning fortgått ständigt under de två senaste årtiondena. Antalet enskilt praktiserande barnmorskor har reducerats från 776 år 1920 till 319 år 1940 och 286 år 1942. Antalet å förlossningsanstalt anställda har däremot vuxit under nämnda tid från 57 till 248 och 298. Antalet distrikts- och reservbarnmorskor samt av kommun anställda slutligen utgjorde ifrågavarande år 2 189, 1 347 och 1 184.

S j u k s k ö t e r s k o r. Antalet sjuksköterskor (ej inbegripet sådana som äro enbart anställda vid sjukvårdsanstalter) har ökat med 91 sedan föregående år. Ökningen berör endast dispensärsköterskor och sköterskor i enskild sjukvårdstjänst.

I *Tab. C* lämnas en översikt över antalet sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter (ej upptagna i *Tab. 2* eller i vidstående tablå) och vissa andra grupper av sjuksköterskor. I *Tab. C* upptagas emellertid endast sådana, vilkas befattningar blivit reglerade (beträffande pension o. d.) och avviker på grund härav ävensom av andra skäl från uppgifterna i *Tab. 2*. Hela antalet i denna tabell upptagna sjuksköterskor uppgick till 8 099, varav å sjukvårdsinrättningar 6 193 mot resp. 7 928 och 6 068 föregående år.

T a n d l ä k a r e. Under året hava 91 tandläkare legitimerats och 17 med döden avgått, vadan antalet tandläkare ökats med 74. Av de legitimerade voro 23 kvinnliga. Enligt *Tab. 3* var antalet i riket praktiserande tandläkare 2 415 mot 2 321 föregående år. Enligt omstående tablå har tandläkarkåren mer än fördubblats under 1930-talet.

¹ Civila läkare med tjänstårsrätt och enskilt praktiserande; de icke praktiserande äro sålunda uteslutna. — ² Här ingå ej sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter (se *Tab. C*).

Tab. C. Antal den 31 december 1943 pensionsberättigade sjukskötersketjänster, anslutna till statens pensionsanstalt, resp. inrättade vid staten tillhöriga sjukhus och anstalter med undantag av statens sinnessjukhus.

Anställningsområde	An- ställda å anstalt	Anställda i den öppna vården				Bruks- sköter- skor	Summa sjuk- sköterske- tjänster
		Distrikts- sköterskor	Sjuk- sköterskor vid dis- pensär	I stad o. kommun ¹			
				Stad	Kom- mun		
Stockholms stad	1 546	—	13	136	—	17	1 712
Stockholms län	232	73	1	10	10	5	331
Uppsala »	249	23	8	11	8	—	299
Södermanlands »	150	53	1	9	4	4	221
Norrköpings stad	83	—	2	14	—	—	99
Östergötlands län i övr.	174	61	2	10	7	4	258
Jönköpings län	177	30	5	16	1	5	234
Kronobergs »	75	29	2	2	2	1	111
Kalmar »	115	37	7	15	12	2	188
Gotlands »	33	6	2	2	—	—	43
Blekinge »	91	24	6	6	1	1	129
Kristianstads »	151	35	6	7	15	3	217
Malmö stad	159	—	4	22	—	—	185
Malmöhus län i övr.	354	25	17	23	17	7	443
Hallands län	121	24	5	5	3	—	158
Göteborgs stad	501	—	10	35	—	6	572
Göteborgs o. Bohus län i övr.	108	27	11	2	9	1	158
Älvsborgs län	211	41	11	23	12	5	303
Skaraborgs »	188	25	1	6	17	3	240
Värmlands »	164	51	8	10	8	5	246
Örebro »	153	52	5	8	4	8	280
Västmanlands »	127	37	1	7	2	5	179
Kopparbergs »	199	69	6	11	14	4	303
Gävleborgs »	191	59	3	25	8	8	294
Västernorrlands »	237	85	3	13	5	9	352
Jämtlands »	98	54	1	3	1	—	157
Västerbottens »	152	39	5	5	2	4	207
Norrbottens »	154	51	11	2	11	1	230
Summa	6 193	1 010	157	458	173	108	8 099

Sjukgymnaster. Enligt tab. 3 var antalet praktiserande legitimerade sjukgymnaster 1 270 mot 1 240 föregående år. Antalet har sålunda enligt dessa siffror ökat med 30, de manliga minskats med 31 och de kvinnliga ökat med 61. Enligt omstående tablå ökade antalet sjukgymnaster obetydligt under 1920-talet men tillväxte under åren 1930—35 med över 40 procent för att sedan öka i långsammare takt.

¹ Sjuksköterskor anställda i annan öppen vård än såsom distrikts- och dispensärsköterskor och brukssköterskor.

4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar.

A. Sjukvårdsbyggnader.

a. Lasarett.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Inspektioner.

Under år 1943 ha inspektioner verkställtts vid lasaretten i Eskilstuna, Flen, Kullbergsska i Katrineholm, Kisa, Finspång, Värnamo, Ljungby, Borgholm, Visby, Karlskrona, Uddevalla, Strömstad, Smedjebacken, Mora och Piteå samt Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm ävensom större sjukstugan i Bäckefors.

Nybyggnader och utvidgningar.

Under år 1943 avslutade ny- och ombyggnader vid *Södersjukhuset*: barnbördsavdelning, medicinska avdelningar och neurokirurgisk avdelning hava tagits i bruk.

Stocksunds lasarett: operationsavdelningen ombyggd.

Löwenströmska lasarettet: familjebostad med 4 lägenheter à 2 rum och kök uppförd.

Akademiska sjukhuset i Uppsala: ny kvinnoklinik.

Flens lasarett: bostadshus för underläkaren.

Eskilstuna lasarett: ny underläkarexpedition vid medicinska avdelningen, ny operationssal på kirurgiska operationsavdelningen m. m.

Finspånga lasarett: lasarettsläkarvillan har fullständigt reparerats.

Vadstena lasarett: bad-, tvätt-, mottagnings- och operationsavdelningarna tillbyggda.

Linköpings lasarett: medicinska avdelningen ombyggd, nybyggnad för sköterskor, underläkare och sysslomansexpedition. Bostad för sysslomannen färdigställd. Röntgenavdelningen provisoriskt utökad med ett rum.

Jönköpings lasarett: renovering av medicinska paviljongen.

Eksjö lasarett: nya personalmatsalar.

Kristianstads lasarett: överläkarbostaden reparerad.

Malmö allmänna sjukhus: ny hud- och könspoliklinik, vissa tillfälliga anordningar för att avhjälpa bristen på vårdplatser.

Lunds lasarett: sjukhusapotek iordningsställt.

Halmstads lasarett: nya kylrum i ekonomibyggnaderna.

Sahlgrenska sjukhuset: nya ångkokgrytor till köket. Ändring av kvinnopolikliniken, inredning av ny barnsal å kvinnokliniken. Konung Gustaf V:s jubileumsklinik togs i bruk den $\frac{5}{7}$ 1943.

Lidköpings lasarett: renovering och utvidgning av barnbördsavdelningen.

Karlstads lasarett: ny paviljong, inrymmande obstetrisk- gynekologisk avdelning samt barnavdelning med mödra- och barnavårdscentral.

Filipstads lasarett: ny personalbostad.

Karlskoga lasarett: utvidgning av barnbördsavdelningen.

Örebro lasarett: provisorisk barnavdelning anordnad.

Västerås lasarett: provisorisk avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar samt för ögonsjukdomar, ävensom uppförande av bostadshus för underläkare; specialavdelning för medicinska barnsjukdomar.

Norbergs lasarett: lasarettsläkarbostaden renoverad.

Faluns lasarett: ny barnavdelning har tagits i bruk.

Avesta lasarett: ekonomiavdelningarna omändrade.

Ljusdals lasarett: barnbördsavdelningen utökad.

Sundsvalls lasarett: elevhem och obduktionslokal färdigställda.

Kalix lasarett: barnbördsavdelningen utökad.

b. Sjukstugor.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Lenhovda sjukstuga: om- och tillbyggnad.

Säffle sjukstuga: provisorisk bostad för underläkaren.

Askersunds sjukstuga: nybyggnad för sjukstugan.

Ammarnäs sjukhärbärge: genomgående reparation.

c. Epidemisjukhus.

Referent: tf. byråchefen Wickbom.

Kristianstads läns landsting har erhållit statsbidrag dels med högst 25 000 kr. för uppförande vid epidemisjukhuset i Kristianstad av en paviljong avsedd för 10 vårdplatser, dels med högst 135 000 kr. för uppförande av epidemisjukhus i Hässleholm avsett för 54 vårdplatser. Göteborgs och Bohus läns landsting har befriats från skyldighet att återbetala statsbidrag å 77 500 kr. som uppburits för nedlagda 31 vårdplatser vid epidemisjukhuset i Lysekil, varjämte samma landsting erhållit statsbidrag med 10 000 kr. för anordnande av 4 nya vårdplatser vid epidemisjukhuset i Uddevalla, som därmed är avsett för 35 vårdplatser. Västernorrlands läns landsting har erhållit statsbidrag med högst 230 000 kr. för uppförande av två nya epidemisjukhus, det ena i Örnsköldsvik och det andra i Sollefteå, vardera avsett för 46 vårdplatser.

d. Tuberkulosjukvårdsanstalter.

Referent: Föredraganden för tuberkulosärenden med. dr J. Lundquist.

Under år 1943 har inspektioner verkstälts vid Solhems sjukhus, Sjö-Gunnarsbo, Västeråsens, Jonas Selggrens, Högbo, Kroppefjälls och Fagereds sanatorier, tuberkulosjukstugan i Falkenberg. Styrsö kustsanatorium och Stora Ekebergs sanatorium. Under året har statsbidrag till byggnadskostnader utgått till Romanäs sanatorium med 96 000 kr., till Styrsö kustsanatorium med 111 000 kr. och till Kronprinsessan Victorias kustsanatorium med 188 094 kr.

e. Vårdanstalter för kroniskt sjuka.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Under år 1943 har en nybyggnad av hemmet i Alingsås för kroniskt sjuka ägt rum.

f. Barnbördshus.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Barnbördshus. Under år 1943 godkända barnbördsavdelningar: avdelning vid lasaretten i Arvika, Nässjö och Kalix, avdelning vid sjukstugorna i Vilhelmina, Dorotea, Arjeplog, Arvidsjaur (provisorisk) och Åskersund samt förlossningshemmet i Övertorneå.

B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.

Referent: Styrelsens statistiker, förste aktuarien Olinder.

En översikt över omsättningen å de civila sjukhusen år 1943 meddelas i *Tab. D*. Av tabellen framgår, med bortseende från vissa mindre anstalter, att totala antalet civila vårdanstalter för **k r o p p s l i g t s j u k a**, från vilka uppgifter ingått, uppgick till 565 med c:a 53 500 vårdplatser. Det dagliga antalet å samtliga anstalter vårdade uppgick till över 48 600. Av dessa anstalter intaga lasaretten det viktigaste rummet. De förfoga över ett platsantal av omkring 24 200, och var dag erhöles över 23 300 sjuka därstädes vård. Å tuberkulossjukhusen med 8 900 sjuksängar vårdades i medeltal pr dag 8 200 sjuka, å sjukstugor 1 700, å epidemisjukhus 4 100, å försörjningsanstalternas sjukhus 1 600 samt å sjukhem för kroniskt sjuka 5 500. Antalet vård dagar pr patient å samtliga anstalter uppgick till 26·0 mot 27·0 föregående år.

a. Lasarett och sjukstugor.

Under år 1943 hava två lasarett tillkommit genom att Södersjukhuset i Stockholm börjat tagas i bruk och genom att sjukstugan i Nässjö förändrats till lasarett. I samband med öppnandet av Södersjukhuset har Åsö sjukhus i Stockholm upphört att vara medicinskt lasarettssjukhus och det användes från och med år 1944 efter sammanslagning med Stigbergets sjukhus som vårdanstalt för kroniskt sjuka (Stigberget-Åsö sjukhus).

Vid årsskiftet 1943/44 voro 467 vårdplatser disponibla vid Södersjukhuset. Genom tillkomsten av Nässjö sjukhus ökades antalet vårdplatser med 54. I övrigt redovisas nytillkomna vårdplatser främst av Karlstads lasarett samt Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg med resp. 114 och 73 nya platser. Platsminskning har inträtt bl. a. genom att sinnessjukavdelningen vid Falkenbergs lasarett fr. o. m. år 1943 redovisas som sinnessjukhus samt genom att Maria sjukhus i Stockholm börjat nedläggas, varför sjukhuset vid 1943 års slut redovisade endast 178 platser (283 år 1942). Vid 1943 års slut var totalantalet vårdplatser vid lasarett 24 245, vilket innebär en ökning med 715 platser i jämförelse med föregående år¹.

¹ Efter avdrag av 385 sinnessjuksvårdplatser vid S:t Eriks sjukhus i Stockholm, vilka innefattats i det antal lasarettplatser, som redovisats i 1942 års berättelse över Allmän hälso- och sjukvård.

Tab. D. Omsättningen å civila vårdanstalter för kroppsligt sjuka år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8
	Antal an- stal- ter ¹	Antal ord.vård- platser ² d. 31/12	Under året intagna	Under året döda	Under- hålls- dagar	Medel- tal vår- dade pr dag	Vård- dagar pr patient
Lasarett (Tab. 11)	102	24 245	503 815	13 111	8 516 027	23 331	16.9
däraf sinnessjukavd.	3	128	32	7	35 360	97	.
tuberkulosavd. ³	8	433	1 996	184	189 073	381	.
barnavd.	12	485	7 166	310	148 087	406	20.7
barnbördsavd.	79	1 965	80 118	133	758 690	2 079	9.5
konvalescentavd.	1	67	984	9	20 087	55	20.4
öfriga avd.	102	21 167	425 828	12 468	7 414 730	20 314	17.4
Sjukstugor, exkl. tbc.-avd. (Tab. 14)	79	1 662	42 893	1 010	613 991	1 688	14.3
däraf barnbördsavd.	32	182	6 641	6	55 752	173	8.4
öfriga avd.	79	1 480	36 252	1 004	558 239	1 513	15.4
Epidemisjukhus (Tab. 15)	130	6 782	46 366	525	1 503 901	4 120	32.4
Anstalter för tuberkulossjuka (Tab. 16)	101	8 885	18 378	2 312	3 004 133	8 231	.
jubileumsfondens sanatorier	4	528	1 084	90	196 135	538	.
landstings, kom. etc. A-anstalter ⁴	38	6 493	14 297	1 526	2 236 612	.	.
» » » B- » ⁵	63	1 862	2 997	696	571 386	.	.
enskild anstalt	1	74	133	17	23 128	63	.
Sanatorier för kirurgisk tuberkulos (Tab. 19)	6	926	1 565	64	328 289	898	.
Enskilda sjukhus och sjukhem ⁶ (» »)	12	1 113	12 788	293	363 384	995	28.4
Barnsjukhus och barnsjukhem ^{4, 8} (» »)	11	1 099	18 171	588	352 020	974	19.4
Sjukhus v. försörjningsinrättningar ⁴ (» »)	9	1 808	4 656	1 334	585 007	1 601	.
Barnbördsavd. ⁸ (Tab. 19)	8	362	15 811	13	153 512	420	10.0
Sjukhem för kroniskt sjuka (Tab. 24)	92	6 186	11 833	3 775	2 058 970	5 543	.
Anstalter för vanföra, sjukavd. (Tab. 19)	5	508	4 486	15	182 415	500	40.7
Konvalescenthem ⁸ (Tab. 19)	10	477	4 241	8	125 798	344	29.7
Samtliga civila anstalter för kroppssjukdomar ⁷	565	53 492	682 975	22 857	17 613 014	48 168	26.0
Lasarettssavd. för sinnessjuka	3	128	32	7	35 360	97	.
Summa	565	53 620	683 007	22 864	17 648 374	48 265	26.1

Under år 1943 intogos på lasarett över 503 000 sjuka, vilka erhöilo vård i medeltal 16.9 dagar pr patient. Vårdtiden har givetvis varierat avsevärt mellan de olika avdelningarna.

I genomsnitt vårdades 23 331 pr dag, vilket innebär en medelbeläggning av 96 å 97 %, om hänsyn tages till att de nya platserna icke varit tillgängliga under hela året. Såsom framgår av tab. 11 har inom flera län överbeläggning förekommit på de olika lasarett. Särskilt synes överbeläggning ha varit nödvändig på lasarettens barnbördsavdelningar. På samtliga barnbördsavdelningarna vårdades nämligen i medeltal 2 079 per dag under det att antalet platser vid årsskiftet 1943/1944 utgjorde 1 960.

För sjukstugorna (exkl. tuberkulosavdelningarna) redovisas 1 662 vårdplatser vid årets slut. Antalet intagna var inemot 42 900 med en medelvårdtid av 14.3 dagar. Platserna voro i genomsnitt fullbelagda under hela året.

¹ Avdelningar vid lasarett, sjukstugor, epidemisjukhus eller andra anstalter, åro ej räknade såsom särskilda anstalter. — ² Redovisas även bland anstalter för tuberkulossjuka (Tab. 16). — ³ Flera epidemisjukhus hava under längre eller kortare tid utnyttjats såsom lasarett m. m. — ⁴ Uppgifterna avse endast anstalter, från vilka berättelser ingått. — ⁵ Håri även tbc.-avd. vid 8 lasarett och 15 sjukstugor (utom i kol. 2), se not 2. — ⁶ Mindre enskilda anstalter här ej medtagna (Tab. 20, resp. 24). — ⁷ Se not 7. — ⁸ Vederbörande avd. vid lasarett och sjukstugor ej medräknade. — ⁹ Dessutom 121 avd. vid ålderdomshem etc.

Tab. E. Verksamheten vid röntgenlaboratorier år 1943.

Lasarett	Diagnostik		Terapi		Lasarett	Diagnostik		Terapi	
	Pati- enter (nya)	Under- sök- ningar	Pati- enter (nya)	Be- hand- lingar		Pati- enter (nya)	Under- sök- ningar	Pati- enter (nya)	Be- hand- lingar
Karolinska sjukhuset .	37 130	—	—	—	Karlshamn lasarett .	3 265	5 069	366	2 723
K. Serafimerlasarettet .	27 086	1 195	6 500	—	Kristianstads » . .	4 784	6 627	462	—
Sabbatsbergs sjukhus .	22 547	1 038	5 902	—	Angelholms » . .	1 545	2 356	—	—
St Görans sjukhus . .	14 950	1 350	14 110	—	Hässelholms » . .	1 902	2 922	—	—
St Eriks sjukhus . . .	19 895	1 823	14 141	—	Lunds »	—	25 101	—	27 790
Södersjukhuset	2 138	—	1 170	—	Landskrona » . . .	4 568	5 718	—	—
Maria sjukhus	12 646	721	6 707	—	Hälsingborgs » . .	—	10 601	718	5 213
Åsö sjukhus	2 438	1 190	8 342	—	Ystads »	1 814	2 400	—	—
Stockholms läna central- lasarett	6 793	302	2 390	—	Hörby »	—	1 714	—	—
Löwenströmska las. . .	1 507	—	213	—	Allmänna sjukh., Malmö	9 843	16 076	1 310	8 474
Södertälje lasarett . .	4 742	7 216	2 426	—	Halmstads lasarett . .	5 152	8 154	480	4 758
Norrälje »	—	2 521	256	1 258	Uddevalla »	—	7 758	762	8 138
Östhammars »	—	934	—	—	Sahlgrenska sjukhuset	120 536	29 636	5 571	26 081
Akad. sjukh. i Uppsala	13 873	15 630	981	5 882	Vänersborgs lasarett . .	6 738	7 994	1 107	7 456
Nyköpings lasarett . . .	—	4 416	—	—	Borås »	—	10 811	1 275	4 437
Eskilstuna »	—	9 042	244	—	Mariefads »	—	2 915	—	—
Kullbergskas sjukhuset .	1 139	1 180	—	—	Lidköpings »	5 900	8 689	930	5 292
Linköpings lasarett . . .	—	11 185	617	—	Falköpings »	—	3 559	—	—
Söderköpings »	—	2 055	—	—	Karlstads »	—	9 388	—	6 338
Finnpånga »	1 821	2 015	—	—	Örebro »	13 872	15 070	799	6 664
Kisa »	386	933	—	—	Karlskoga »	2 243	3 037	—	—
Norrköpings sjukhus . .	6 093	9 340	1 409	—	Västerås »	—	12 409	—	21 938
Jönköpings lasarett . .	6 196	8 088	379	—	Falu »	—	8 603	—	—
Ulfparre-Hägerflycht- ska lasarettet	—	2 368	—	—	Ludvika »	2 000	3 125	—	—
Värnamo lasarett	—	989	—	—	Gävle o. Gästrik. las.	—	13 398	1 232	8 022
Näsejö »	—	1 014	—	—	Hudikvalle lasarett . .	—	3 992	187	529
Vaxjö »	—	6 347	407	3 059	Härnösands »	3 544	5 367	—	—
Ljungby »	—	3 307	136	810	Sundsvalls »	—	10 750	325	3 938
Västerviks »	—	5 910	—	2 031	Sollefteå »	2 977	4 362	—	—
Kalmar »	—	5 853	540	4 223	Östersunds »	8 163	9 132	277	3 672
Oskarshamn »	1 167	1 390	—	—	Svega »	—	1 672	—	—
Karlskrona »	—	5 219	232	1 901	Umeå »	7 760	9 248	834	6 170
					Skellefteå »	3 688	5 884	223	1 871
					Piteå »	—	3 561	—	—

b. Polikliniker.

Vid Stockholms stads polikliniker (kommunens egna och av kommunen understödda) behandlades under året inalles 337 457 personer (nyttillkomma) mot 288 770 föregående år, härä även medräknade sådana, som erhållit behandling för smittsam könssjukdom (11 171 mot 6 845 föregående år).

Vid akademiska sjukhuset i Uppsala ha å kirurgiska polikliniken behandlats 13 834 patienter med 36 931 besök.

Å allmänna polikliniker i Malmö behandlades 44 093 personer, därav 12 834 för kirurgiska sjukdomar och 14 361 för tarmsjukdomar.

Vid Lunds lasarett ha poliklinikerna besökts av 38 150 nya patienter (ej å kliniker intagna), därav å kirurgiska polikliniken 6 301, medicinska 4 348, polikliniken för barnsjukdomar 993, kvinnosjukdomar 3 048, ögonpolikliniken 6 917, öron-, näs- och halspolikliniken 7 451, radiologiska 2 543, ortopediska 4 880, psykiatriska 637 samt å tandpolikliniken 1 032.

Vid Göteborgs stads polikliniker ha behandlats 130 350 patienter. därav å kirurgiska poliklinikerna 36 718, å röntgen- och radiologavdelningarna 14 082 och å tandpoliklinikerna 10 488.

c. Röntgenlaboratorier och ljusinstitut.

Röntgenlaboratorier. Sådana finnas numera vid samtliga lasarett. Ur tillgängliga uppgifter har tabellen å föregående sida sammanställts.

Vid de olika lasarettens *ljusinstitut* ha givits behandlingar med diathermi, kortvåg, båg ljus, kvartsljus etc. Uppgifterna härom äro emellertid alltför oenhetliga för att medge en statistisk sammanställning.

d. Epidemisjukhus.

Antalet godkända vårdplatser har ökats med 806 sedan föregående år. Flera epidemisjukhus hava mer eller mindre tillfälligt upplåtits för annat ändamål. Antalet vård dagar har ökats från 980 000 under föregående år till 1 500 000 eller med 53 % mot föregående år. Då medelbeläggningen per dag varit 4 120 och platsantalet uppgått till 6 782, voro sålunda i medeltal 60 % belagda, d. v. s. att två femtedelar av platstillgången i genomsnitt varit lediga mot fyra femtedelar föregående år. Frekvensen av epidemiska sjukdomar med anmälningsplikt har ökats med 50 % från föregående år.

Av sjukdomar, som enligt epidemilagen i första hand skola vårdas å epidemisjukhus, torde praktiskt taget samtliga fall ha där intagits. Samtliga anmälda sjukdomsfall redovisas i Tab. 4. Det må emellertid påpekas, att bland de å sjukhus intagna även ingå s. k. bacillbärare, vilket icke torde vara fallet med uppgifterna i Tab. 4. En del fall torde ej heller ha i vederbörlig ordning anmälts och därför ej kunnat inflyta i sistnämnda tabell.

e. Tuberkulosvårdanstalter.

Under år 1943 har vård lämnats vid 124 anstalter för lungtuberkulos, däri inräknade avdelningar vid lasarett och sjukstugor, och 6 anstalter för kirurgisk tuberkulos. Platsantalet vid årets slut var 8 885 resp. 926, d. v. s. ungefär samma antal som föregående år. Under året intogos omkring 18 500 resp. 1 600 sjuka. I medeltal vårdades per dag 8 231 resp. 898. Medelbeläggningen var sålunda 93 resp. 97 %.

I Svenska nationalföreningens mot tuberkulos kvartalsskrift har en närmare redogörelse lämnats för verksamheten vid anstalter för tuberkulossjuka. (»Översikt över tuberkulossjukvårdsanstalternas och dispensärernas verksamhet under år 1943», Svenska nationalföreningens mot tuberkulos kvartalsskrift 1944. nr 2.)

f. Barnbördsanstalter.

Antalet vårdplatser, intagna, avlidna och underhållsdagar vid *barnbörds-husen, lasarettens* och *sjukstugornas* barnbördsavdelningar samt *enskilda (mindre) förlossningshem* redovisas i Tab. 19 (avd. G), 20 och 21. Där följas

emellertid rörande intagna och avlidna kvinnor delvis andra principer än i *Tab. 22*, som meddelar en fördelning i grupper, närmare angivna i tabellen.

I *Tab. 23* redovisas de å barnbördsanstalter födda barnen med fördelning på levande födda och dödfödda bland fullgångna och ofullgångna samt en översikt av de därstädes avlidna barnen.

Av de enligt *Tab. 22* till grupp A hörande 93 501 intagna, avledo 175 d. v. s. 1.9 på 1 000 intagna, av grupp B intagna, tillhoppa 4 554, avledo 9 eller 2.0 på 1 000 och av grupp C — däri ingår även ett eller annat 100-tal oförlösta — 3.4 på 1 000 intagna.

Antalet av de å barnbördsanstalter, fränsett enskilda förlossningshem, födda barnen visar, såsom framgår av nedanstående sammanställning, en successiv ökning, såväl absolut som relativt. Härvid må emellertid påpekas, att av barnmorskornas klientel ett antal blivit förlösta å förlossningshem (*Tab. 10*), för nedannämnda år i ordning 1 338, 2 938, 5 846, 7 084 och 7 417. Om vid sammanställningen nedan hänsyn härtill tages, bliva procentalen för barnmorskor i stället 80, 75, 64, 50 och 19.

Samtliga i riket levande födda	Antal, år					Procent, år				
	1918	1925	1930	1935	1943	1918	1925	1930	1935	1943
Därav										
å barnbördsanstalter .	10 960	17 497	22 826	33 003	88 228	9	16	24	38	71
med bitr. av barnmorska	95 923	82 850	66 580	49 844	31 424	81	78	71	58	25

De å barnbördsanstalterna levande födda barnen utgjorde sålunda år 1918 endast 9 % av samtliga i riket levande födda, men hade år 1943 stigit till 72 % därav, allt enligt till styrelsen inkomna uppgifter. Härtill kommer ett antal barn, födda å mindre förlossningshem.

Redovisningen av enskilda (mindre) förlossningshem (*Tab. 20—23*) torde vara något ofullständig.

En del — sannolikt flertalet — av där vårdade kvinnor och födda barn synas även vara medräknade i sammandragen av barnmorskornas dagböcker (*Tab. 10*).

g. Enskilda sjukhem och vilohem.

I *Tab. 25* lämnas en kortfattad redogörelse för vissa enskilda (mindre) sjukhem och vilohem. Det dagliga medeltalet å dessa anstalter vårdade uppgick under året till 608. Uppgifterna äro i en del fall bristfälliga och i fråga om sjukhemmens ekonomiska skötsel i allmänhet knapphändiga.

Ett antal *småbarnshem* samt hem för *ensamstående mödrar* m. fl. hava insänt årsberättelser, men då de ej äro direkt avsedda för sjukvård och för övrigt äro tämligen ofullständiga, hava de här ej medtagits.

C. Kostnader för sjukhusvård.

En översikt över *utgifter och inkomster* vid de civila sjukvårdsinrättningarna under året meddelas i *Tab. F*. Summa utgifter för driften för samt-

¹ Preliminär siffra.

Tab. F. Översikt av *utgifter och inkomster* vid civila sjukvårdsanstalter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Summa utgifter, kr.			Summa inkomster för driften, kr.	Vårdavgifter för intagna och polikliniskt behandlade	Bidrag till driften				Övriga inkomster ²
	för driften	för nyanläggning, nyanskaffning o. hyror	för drift pr vård dag			staten	landsting	kommun	övriga bidrag ¹	
Lasarett (Tab. 12—13)	96 941 085	36 302 028	11·88	96 941 085	30 646 231	7 195 913	42 186 852	16 261 344	563 425	87 270
därav tuberkulosavd. ⁷	1 459 187	—	10·49	1 459 187	—	286 717	—	—	—	—
övriga avd.	95 481 838	—	11·40	95 481 838	2 477 256	6 959 196	—	—	563 425	87 270
Sjukstugor, exkl. tbc.-avd. (Tab. 14)	5 279 907	418 996	8·60	5 279 907	1 303 161	105 975	3 870 771	—	—	—
Epidemisjukhus (Tab. 15) ⁸	9 554 875	345 472	6·44	9 554 875	456 675	2 111 264	4 628 583	2 357 853	—	—
Anstalter för tuberkulossjuka (Tab. 17) ⁴	21 532 678	1 098 309	7·17	21 539 447	—	5 199 544	—	—	—	—
jubilæumsfondens sanatorier	1 309 329	19 501	7·12	1 309 329	1 143 913	—	—	—	180 766	34 650
landstings, kom. etc. A-anstalter	16 150 823	838 058	7·22	16 150 273	—	4 180 175	—	—	—	—
„ „ B- „	3 739 324	240 750	6·54	3 739 324	—	1 019 369	—	—	—	—
enskild anstalt	333 202	—	14·41	340 521	335 548	—	—	—	—	4 978
Sanatorier f. kirurgisk tuberk. (Tab. 19)	1 927 335	34 720	5·87	1 927 335	895 770	1 465 416	—	—	66 149	—
Enskilda sjukhus och sjukhem („ „) ⁵	3 637 915	12 279	10·01	3 637 915	2 297 596	1 088 763	22 262	32 684	196 610	—
Barnsjukhus och barnsjukhem („ „) ⁶	2 811 871	23 697	13·16	2 811 871	564 785	189 403	23 381	1 841 681	192 121	—
Sjukhus vid försörjningsinrätt. („ „) ⁵	2 956 262	—	5·05	2 956 262	638 936	—	—	2 310 771	6 555	—
Barnbördshus („ „ „) ⁵	2 257 775	34 732	14·71	2 257 775	427 037	142 450	262 795	383 788	77 555	—
Sjukhem för kroniskt sjuka (Tab. 25)	11 720 904	571 087	5·83	11 720 904	3 538 426	1 190 213	1 647 159	4 293 557	424 669	—
Anstalter för vanföra, sjukavd. (Tab. 19)	1 855 855	—	10·17	1 855 855	109 212	986 605	—	184 386	575 652	—
Konvalescenthem („ „ „) ⁸	726 749	—	7·08	726 749	190 217	—	—	463 437	73 095	—

Anm. Vid beräkning av kostnaden för underhållsdag hava endast de anstalter medtagits, från vilka fullständiga uppgifter ingått.

¹ Häri avkastning av donationer, gåvor. — ² Av särskild verksamhet, hyror etc. — ³ I vårdkostnaden skola även ingå utgifter (löner, underhåll) för en del sjukhus, som under året varit stängda, men för flera sjukhus saknas dylika uppgifter, vadan den totala kostnaden blir något för låg. — ⁴ Här äro medtagna även de särskilt redovigade tuberkulosavd. vid lasarett (St Görans och Sabbatsbergs sjukhus, sjukhus i Norrköping, lasarett i Linköping och Lund, Allm. sjukhuset i Malmö samt lasarettet i Skellefteå). — ⁵ Från en del saknas uppgifter (jfr Anm. ovan) och äro för några ofullständiga. — ⁶ Utom avdelningar för barnsjukdomar som ingå bland lasarett. — ⁷ Se tab. 12, anm. — ⁸ Vederbörande avd. vid lasarett och sjukstugor ej medräknade.

liga i tabellen upptagna anstalter uppgick år 1943 till 159·4 milj. kr. mot 146·3 milj. kr. föregående år. Driftkostnader för lasarett, sjukstugor och epidemisjukhus uppgingo inalles till 111·8 milj. och övriga utgifter till 37·0 milj. eller tillhopa 148·8 milj. Dessa anstalters driftkostnader täcktes av patienterna själva¹ till 29 %, av landsting och kommuner till 62 % samt av stat till 8 %, sålunda av det allmänna till 70 % av det hela, vartill komma samhällets kostnader för byggnader och inventarier samt hyror.

Beträffande n y b y g g n a d e r må här påpekas, att årsberättelserna ej alltid innehålla fullständiga uppgifter härom. I de fall, då byggnadsarbetena utföras under två eller flera år, uppstå svårigheter att fördela kostnaderna på de olika åren; någon gång medtagas dessa kostnader på sista byggnadsåret men utelämnas vanligen.

Driftkostnaden för underhållsdag för samtliga lasarett uppgick år 1943 till i medeltal 11·38 kr. mot 10·78 föregående år och *pr intagen patient* till 192 resp. 196 kr. Kostnaderna växla givetvis mellan de olika lasaretten av många skäl.

Kostnaderna *pr underhållsdag* för samtliga sjukstugor utgjorde 8·60 kr. mot 8·20 föregående år.

För epidemisjukhusen växlar dagkostnaden avsevärt år från år framför allt på grund av ökning eller minskning i beläggningen. Den var 6·44 kr. år 1943 mot 7·47, 9·29 och 6·34 kr. de närmast föregående åren. Sjukhusen måste nämligen oavsett beläggningen stå i beredskap med i viss mån fasta kostnader för personal etc. Den angivna kostnaden torde i verkligheten vara något större, enär utgifterna för en del under året helt stängda sjukhus icke äro medräknade i brist på uppgifter.

Höga dagkostnader redovisas även för barnsjukhus och barnbördshus med 13·16 resp. 14·71 kr., relativt låga kostnader däremot av sjukhem för kroniskt sjuka (5·83 kr.), sjukhus vid försörjningsinrättningar (5·05 kr.), konvalescenthem (7·03 kr.) och tuberkulossjukvårdsanstalter (7·17 kr.).

D. Skador och förgiftningar.

Referent: Styrelsens statistiker, förste aktuarien Olinder.

I *Tab. 26* lämnas en redogörelse för å lasarett, sjukstugor och garnisons-sjukhus (civila) intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadornas *natur* och *tillkomstsätt*. Med hänsyn till skadans natur har största gruppen utgjorts av (enkla och komplicerade) brott i benets och bäckengördels ben 8 398 fall, därefter av sårskada 6 845 fall, av hjärnskakning 4 784 fall, av brott i armens och skuldergördels ben 3 454 fall och kontusioner 3 140 fall. Brotten i benets och bäckengördels ben hava i 314 fall lett till döden.

Med hänsyn till skadornas tillkomstsätt voro 37 441 olycksfall (26 413 män, 11 028 kvinnor) och 609 självmord eller självmordsförsök (266 män, 343 kvinnor).

¹ Detta gäller endast nominellt; i verkligheten har en del av dessa gäldats av landsting och kommuner.

Av samtliga å lasarett och sjukstugor intagna patienter under år 1943 (ca 546 700) hade sålunda omkring 7 % intagits för skador vid olycksfall. Olycksfallens andel av hela antalet vård dagar kan förmodas vara än större; uppgifter härom saknas emellertid.

De skador vid olycksfall, som här redovisas, utgöra givetvis endast en del av samtliga inträffade. Först och främst äro olycksfall vid militärtjänstgöring undantagna. Av de svåraste fallen komma vidare många på grund av snar dödlig utgång icke att kräva sjukhusvård. Även om det bortses från drunkningsfall, kommer ej ens hälften av inträffade dödsfall i samband med olyckor till ifrågasvarande anstalters kännedom. För de lindrigaste fallen å andra sidan är sjukhusvistelse onödig. Men även jämförelsevis allvarliga fall komma i okänd utsträckning icke till lasarett eller sjukstugor, enär vården sker å andra anstalter eller i hemmet.

Beträffande olycksfallens påföljd noteras, att 778 fall eller 2 % lett till döden, 4 063 eller 11 % lämnat kvarstående men och övriga 32 600 eller 87 % varit av övergående natur.

Olycksfallen ha uppkommit framför allt genom halkning och omkullfallning (7 845), vid trafik (6 874) och genom fall från höjd (4 139).

Antalet å lasarett och sjukstugor intagna (jämte civila fall å garnisonssjukhus) för skador vid olycksfall och efter självmordsförsök under vart och ett av de senaste tio åren framgår av följande sammanställning:

<i>Intagna för olycksfall vid genom</i>	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
hanter. av yxa, såg . . .	1 326	1 308	1 557	1 448	1 348	1 354	1 289	1 881	1 859	2 293
» » an. redskap . . .	1 168	1 163	1 168	1 152	1 159	1 166	1 178	1 077	1 201	1 228
ras	1 695	1 646	1 758	1 846	1 809	1 941	1 956	1 859	2 314	2 405
fall från höjd	3 093	3 304	3 407	3 817	3 835	3 959	3 778	3 402	4 259	4 139
halkn., omkullfallande . .	5 559	5 739	5 830	6 642	6 857	7 036	7 713	7 834	7 758	7 845
stöt, slag, bett av djur . .	1 332	1 343	1 340	1 618	1 815	1 815	1 814	1 649	1 904	1 870
inträngande föremål . . .	1 900	1 964	1 955	2 058	2 285	2 323	2 076	1 879	2 041	2 187
hett vatten, ånga	438	455	520	538	593	673	583	678	677	692
sprängskott, explämne . .	310	325	306	247	278	274	382	476	536	550
skjutvapen	173	155	158	145	151	171	439	356	400	424
arbetsmaskiner o. d. . . .	990	1 034	1 040	1 097	1 090	1 131	1 237	1 214	1 349	1 288
förgiftn.: kolos (gengas) .	38	39	51	66	87	76	171	427	544	251
» : annat ämne	220	201	288	342	551	442	403	615	704	804
skid- o kälkåkning	228	397	575	663	413	519	1 206	1 000	1 169	475
annan idrott, sport	1 087	905	993	998	1 140	1 062	1 082	1 053	1 153	1 078
lek	1 016	909	906	782	854	947	656	740	704	749
trafik	6 429	5 858	6 593	7 460	8 905	8 576	6 814	6 406	6 833	6 874
övr. olycksfall	1 620	1 543	1 728	1 662	2 029	2 111	2 228	2 107	2 522	2 289
Summa	28 622	28 289	30 173	32 581	35 199	35 576	35 005	34 153	37 927	37 441

därav med påföljd:

döden	869	822	890	940	994	1 004	808	789	771	778
kvarstående men	3 657	3 483	3 652	3 722	3 983	3 824	3 971	3 900	3 763	4 063
övergående men	24 096	23 983	25 631	27 919	30 222	30 748	30 226	29 464	33 393	32 600

Intagna efter självmord eller självmordsförsök

	346	323	351	360	455	239	429	497	377	609
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

därav med påföljd:

döden	61	61	72	55	58	53	76	72	53	83
kvarstående men	16	23	22	26	21	26	19	19	24	18
övergående men	269	239	257	279	376	210	334	406	300	508

Antalet intagna för skada vid olycksfall steg hastigt under åren 1935—1939. Därefter inträdde en minskning under åren 1940 och 1941 under det att åren 1942 och 1943 uppvisa större antal intagna personer än något tidigare år. Efter år 1939 påverkas antalet i hög grad av minskningen i antalet trafikolycksfall. Under åren 1941 och 1942 och framför allt under år 1943 inträffade många olycksfall vid hanterandet av yxa och såg (antagligen i samband med skogsavverkning etc.). Antalet olyckor vid skid- och kälkåkning var anmärkningsvärt stort åren 1940—1942. Antalet förgiftningar genom kolos eller gengas utgjorde 427 år 1941 och 544 år 1942 under det att 251 fall rapporterats år 1943 (varav 160 fall uppgivits vara kolosförgiftning och 91 fall gengasförgiftning). Huruvida den stegring av antalet olycksfall, som enligt föreliggande uppgifter i regel inträffat under det senaste årtiondet, beror på en faktisk ökning i antalet inträffade olycksfall eller på den omständigheten att olycksfall i allt större utsträckning föranleda sjukhusvård kan svårigen avgöras.

Antalet personer som intagits på sjukhus eller lasarett i anledning av självmordsförsök uppvisar en anmärkningsvärd stegring under år 1943.

De såväl i slutet som öppen vård behandlade *trafikolycksfallen* under år 1943 redovisas i *Tab. 27*. Hela antalet skador (ej skadade personer) utgjorde 20 262. Med hänsyn till skadans natur har den största gruppen utgjorts av sårskada (4 849), därefter komma kontusion (4 174), hjärnskakning (2 559), armbrott (2 139), benbrott (2 115) och ledvrickning (1 899). Bland svårare skador må nämnas brott å hjärnskalens botten (295) med 62 dödsfall och andra brott å huvudets ben (489) med 27 dödsfall.

Under år 1943 redovisade lasarett och sjukstugor 16 550 skadade personer vid trafikolycksfall. Vid en jämförelse med *Tab. 26* befinnas blott 6 874 eller 42 % av dessa ha intagits för vård, medan övriga kommit i kontakt med ifrågasvarande anstalter i den öppna vården.

Den ojämförligt vanligaste gruppen av olycksfall var kullkörning vid färd med trampeykel; icke mindre än 9 317 eller 56 % av samtliga skadades på detta sätt. Därtill komma 2 636 cyklister, som skadats på annat sätt, 686 fotgängare, som skadats genom kollision med trampeykel, och 44 genom dylik kollision skadade personer, som färdats med annat fortskaffningsmedel. Hela antalet skadade vid trafikolyckor i samband med trampeykel uppgick sålunda till 12 683 eller 77 % av samtliga.

Vid trafikolyckor i samband med automobil skadades inalles 2 822 personer eller 17 % av samtliga redovisade skadade personer. Sålunda skadades 690 personer vid färd med automobil, medan 1 015 cyklister, 136 andra personer, som färdats med annat fortskaffningsmedel, och 981 fotgängare skadades vid kollision med automobil.

Antalet vid lasarett och sjukstugor behandlade personer (inkl. civila å garnisonssjukhusen), skadade vid trafikolycksfall under vart och ett av åren 1934—1943, redovisas i följande tablå:

Skadans påföljd	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Döden	277	220	260	291	366	350	227	209	1225	202
Kvarst. men	573	540	556	595	738	708	555	533	1597	497
Överg. men	11 306	11 129	12 405	13 868	16 800	16 766	15 791	16 386	17 626	15 851
Summa	12 156	11 889	13 221	14 754	17 904	17 824	16 573	17 128	18 448	16 550
därav intagna för vård	6 429	5 858	6 593	7 460	8 905	8 576	6 814	6 406	6 833	6 874

Från år 1942 till år 1943 har antalet personer som skadats vid olycksfall i samband med automobil, minskats med 555 och antalet personer som skadats vid olycksfall i samband med trampeykel med 897.

5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen.

I berättelse från K. arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse redogöres för den totala omsättningen å garnisonssjukhusen. Beträffande vården av *civila sjuka* lämnas här nedan en redogörelse enligt uppgifter, som erhållits från nämnda styrelse, rörande intagna, döda och underhållsdagar under år 1943.

Garnisonssjukhus	Under året		Antal vård-dagar	Antal vårdade			Vård-dagar pr patient
	intagna	avlidna		pr dag	på en gång högst	lägst	
Stockholm	357	7	5 251	14	30	1	14.7
Karlsborg	701	29	11 686	32	49	22	16.2
Boden (inkl. epidemipatienter)	4 985	97	84 899	233	279	173	17.0
Skövde	1 181	34	19 728	54	61	36	16.7
Visborg	—	—	—	—	—	—	—
Linköping	326	3	6 577	18	27	8	20.2
Eksjö	744	30	13 621	37	45	18	18.3
Sollefteå	999	51	22 658	62	74	28	22.7
Summa	9 293	251	164 420	450	565	286	17.7

Barnbördsavdelningar finnas vid garnisonssjukhusen i *Boden* och *Karlsborg*; dessa redovisas i Tab. 21, 22 och 23.

I redovisningen i Tab. 26 och 27 av skador, förgiftningar och självmordsförsök samt trafikolycksfall ingå även de å garnisonssjukhusen under året intagna och behandlade civila fallen.

¹ Rättad uppgift.

III. Sinnessjukvården.

Referent: Medicinalrådet Björck.

1. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder.

Kungl. Maj:t har i brev den 2 april 1943 efter riksdagens beslut bemyndigat medicinalstyrelsen att med anlitan­de av för budgetåret 1943/44 anvisade investeringsanslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. gå i författning om förvärv för statens räkning för en kostnad av sammanlagt högst 1 027 800 kronor av ålderdomshemmen i Grangärde kommun, Uddevalla stad och Älvkarleby kommun samt av Långasjö enskilda vårdhem för utnyttjande såsom sekundäravdelningar i anslutning till befintliga statliga sinnessjukhus. I brev den 17 juni 1943 uppdrog sedermera Kungl. Maj:t dels åt medicinalstyrelsen att för en kostnad av högst 400 000 kronor låta iordningställa Grangärde kommuns ålderdomshem såsom sekundäravdelning till Sätters sjukhus samt att för en kostnad av högst 21 500 kronor låta iordningställa Långasjö vårdhem såsom sekundäravdelning till S:t Sigfrids sjukhus i Växjö, dels åt byggnadsstyrelsen att låta vid S:t Maria sjukhus i Hälsingborg verkställa om- och tillbyggnadsarbeten inom pav. IV jämte uppförandet av en ny arbetspaviljong för män för en sammanlagd högsta kostnad av 360 000 kronor, samt att vid Umedalens sjukhus vid Umeå låta uppföra ett tvåfamiljshus för andre läkare och 6 enfamiljshus för personal, för en kostnad av högst 216 000 kronor. Vidare har Kungl. Maj:t genom brev den 15 oktober 1943 uppdragit åt medicinalstyrelsen, att låta utföra byggnads- och renoveringsarbeten vid Gådeå sjukhus i Härnösand för en kostnad av högst 250 000 kronor. Genom ifrågavarande arbeten beräknas tillkomma sammanlagt 244 nya vårdplatser.

2. Anstalter för sinnessjuka.

A. Statens sinnessjukhus.

Psykiatriska sjukhuset. Djurgårdskommissionens övertagande under året av vissa bostäder och den inskränkning, som samtidigt skett av sjukhustomten gör frågan om sjukhusets vara eller icke vara aktuell inom en snar framtid.

Ulleråkers sjukhus. Vissa smärre detaljer hava förbättrats i byggnadsbeståndet. Sjukhusets allmänna standard är emellertid numera sådan, att den beslutade och till sin första etapp genomförda renoveringen inte länge till kan uppskjutas.

S:t Annas sjukhus. Det nya ångpannehuset är färdigt. Samtidigt därmed ha ny mekanisk verkstad och smedja ordnats.

Birgittas sjukhus. Idrottsplan har anlagts i den s. k. Kalkhagen invid sjukhusets manliga avdelning. Förbindelse till mansavdelningens område är dock inte ännu ordnad, ehuru medel härför anvisats år 1938.

Ryhovs sjukhus. Planeringen av sjukhusområdet har nu helt slutförts.

S:t Olofs sjukhus. Branddamm har anlagts som fyller medelst vindmotor-driven pump ur ett nyupptaget borrhål.

Restads sjukhus. Ombyggnaden av paviljong X har slutförts.

Mariebergs sjukhus. Då den oundgängligen genomgripande renoveringen ännu dröjer har viss nyanskaffning av teknisk utrustning för maskinavdelning, kök och tvätt inte kunnat undgås.

Sidsjöns sjukhus. Beläggningen av sjukhuset började den 15 februari. Den 30 juni hade alla transportfall emottagits. Sjukhuset invigdes den 10 juli. I november togs den sista avdelningen i bruk. Endast smärre kompletteringar och justeringar återstå vid årsskiftet. Sjukhuset uppgives genom sin planläggning och utrustning väl kunna fylla sin uppgift.

Anslagen till underhåll av de statliga sinnessjukhusens byggnadsbestånd motsvara på intet sätt behoven. Underhållet av byggnaderna är därför nu starkt eftersatt och krävas särskilda åtgärder, sedan normala tider inträtt, för att råda bot på nu bestående missförhållanden.

Översikt av *driftkostnaderna* vid statens sinnessjukhus lämnas i *Tab. 28* och en redogörelse för *vårdplatser* och *vård dagar*, *personalens storlek* och *kostnaderna för sjukvården* i *Tab. 31 och 32*.

Uppgift angående *omsättning*, *sjukdomsform m. m.* återfinnes i *Tab. 29--38*. Antalet *expekteranter* vid statens sinnessjukhus uppgick vid redovisningsårets slut till 1 311 män och 683 kvinnor, summa 1 994, mot 1 422 män och 865 kvinnor, summa 2 287 föregående år.

Sjukvården vid sinnessjukhusen avhandlas i överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1943.

Familjevården. Vid 1943 års slut utgjorde antalet i kontrollerad familjevård vid statens sinnessjukhus omhändertagna 414 män och 266 kvinnor, summa 680. Det kan måhända vara av ett visst intresse meddela, att det ej så sällan händer att i familjevård omhändertagna straffrifyklarade såsom försöksutskrivna med lön få stanna i sin förutvarande vårdfamilj.

B. Kommunala sinnessjukhus.

Grupp a. Sinnessjukhus som Kungl. Maj:t godkänt jämlikt särskilda avtal angående vissa städers övertagande av hela sin sinnessjukvård.

Vid Malmö östra sjukhus har en ny avdelning om 16 platser för de allra känsligaste kvinnliga patienterna tillkommit. Avdelningen är inrymd i det förra skötarehemmet och omfattar den — förutom bostad för avdelningssköterskan — dagrum och matsal, åtta st. dubbelrum, två arbetsrum samt erforderliga bilokaler. — Vid Lillhagens sjukhus hava genom omdisponering av vissa bilokaler tillkommit ytterligare några vårdplatser. I övrigt har endast nödvändig underhåll utförts.

Inkomster och utgifter (kr.) vid kommunala sinnessjukhus. grupp a. år 1943.

	Inkomster				Utgifter för drift ¹				Nyanläggning, nyanskaffning av inventarier
	Därav				Summa	Därav		Kostnad per vårdad, kr.	
	Summa	Patient- avgif- ter	Bidrag av staten	Tillskott av kommun		Löner etc.	Kost- håll		
Beckomberga sjukhus	5 161 458	1 448 694	1 961 709	1 751 055	5 161 458	3 506 187	843 643	8·40	—
Långbro sjukhus . .	3 648 037	810 462	1 138 546	1 699 029	3 648 037	2 612 936	517 032	10·00	2 815
S:t Eriks sjukhus ²	1 186 995	114 494	445 440	627 061	1 186 995	773 266	201 928	8·39	—
Norrstulls sjukhus	515 202	108 536	186 221	220 445	515 202	330 188	80 415	8·97	—
Rånäs sjukhus . .	238 348	62 593	125 182	50 573	238 348	146 157	46 229	6·16	—
Malmö östra sjukhus	1 416 957	335 654	906 901	174 402	1 416 957	822 439	285 048	7·21	—
Lillhagens sjukhus	2 696 960	934 982	1 761 978	—	2 696 960	1 649 152	500 552	6·45	—
Summa	14 863 957	3 815 415	6 525 977	4 522 565	14 863 957	9 840 325	2 474 847	8·12	—

Här upptagas endast så stora inkomster, att de täcka sjukhusens driftkostnader, sålunda med uteslutande av utgifter för hyror (ingå ej i tabellen) samt nybyggnader. *Dagkostnaden* ställer sig rätt olika, lägst för Rånäs sjukhus med 6·16 kr. och högst för Långbro sjukhus med 10·00 kr.

Antalet vårdplatser vid 1943 års slut uppgingo till 4 832, fördelade på de olika sjukhusen enligt nedanstående tabell.

Vårdplatser och vård dagar vid kommunala sinnessjukhus. grupp a. år 1943.

S j u k h u s	Antal vårdplatser			Medeltal vårdade per dag	Antal vård- dagar
	Män	Kvinnor	Summa		
Beckomberga sjukhus	802	802	1 604	1 684	614 475
Långbro sjukhus	444	444	888	999	364 746
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessjuka ⁷	56	329	385	386	140 837
Norrstulls sjukhus, » » »	—	165	165	157	57 468
Rånäs sjukhus	—	105	105	106	38 685
Malmö östra sjukhus	245	283	528	538	196 522
Lillhagens sjukhus	581	576	1 157	1 145	418 102
Summa	2 128	2 704	4 832	5 015	1 830 835

Medeltalet per dag av de å dessa sjukhus vårdade uppgick till 5 015, vadan en överbeläggning av 3·8 % förelåg mot 4·8 % föregående år. Den minskade överbeläggningen beror huvudsakligen därpå att medeltalet vårdade per dag vid Beckomberga sjukhus sänkts från 1 712 år 1942 till 1 684 år 1943.

Uppgifter angående *omsättning m. m.* återfinnas sammanförda med motsvarande uppgifter för statens sinnessjukhus i tabellavdelningen. Tab. 28—38.

Sjukvården vid kommunala sinnessjukhus, grupp a, avhandlas i överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1943.

¹ Frånsett utgifter för hyror samt nybyggnader och nyanläggning av inventarier. — ² Inkl. avd. för alkoholister. — ³ Därav folkpensionsmedel 520 876 kr. — ⁴ D:o 360 432 kr. — ⁵ D:o 61 115 kr. — ⁶ D:o 44 454 kr. — ⁷ Exkl. 7 platser för alkoholister med 33 intagna och 632 vård dagar.

Grupp b. Övriga kommunala sinnessjukhus.

I tabellavdelningen *Tab. 39* redogöres för omsättningen å dessa sjukhus och i *Tab. 40* för intagna, utskrivna och vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

Det dagliga antalet vårdade å de i *Tab. 39* upptagna sjukhusen uppgick under året till 1 457 mot 1 480 föregående år. Den ordinarie platstillgången uppgick vid 1943 års slut till 1 478.

Psykiatriska kliniken vid Karolinska sjukhuset. Å kliniken, som räknar 109 platser, hava under år 1943 intagits 332 m., 370 kv. och hava därifrån utskrivits 335 m. och 356 kv., varav återställda 65 m., 111 kv., förbättrade 159 m., 128 kv., oförbättrade 51 m., 39 kv., till annat sinnessjukhus 30 m., 32 kv., efter observation 28 m., 43 kv., avlidna 2 m., 3 kv. Vid årets slut voro för vård intagna 50 m. och 53 kv. Antalet underhållsdagar för samtliga vårdade uppgick till 35 598.

År 1943 hade den till psykiatriska kliniken vid Karolinska sjukhuset anslutna polikliniken 7 713 besök med 3 173 nyinskrivna patienter.

Psykiatriska kliniken i Lund. Å kliniken, som räknar 102 platser, hava under år 1943 intagits 312 m. och 422 kv., och hava därifrån utskrivits 323 m. och 428 kv., varav förbättrade 154 m. och 226 kv., oförbättrade 140 m. och 148 kv., till annat sinnessjukhus 25 m. och 34 kv., till annan avdelning av sjukhuset 4 m. och 20 kv. Ingen har avlidit under året. Vid årets slut voro för vård intagna 25 m. och 57 kv. Av dessa voro 4 intagna före år 1943 och 78 under redovisningsåret. Antalet vård dagar uppgick till 37 517. Uppgifterna ingå ej i *Tab. 39—40*.

C. Enskilda sinnessjukhus.

Rörande omsättningen vid de enskilda sinnessjukhusen hänvisas till tabellavdelningens *Tab. 39* och beträffande intagna, utskrivna och vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsfall till *Tab. 40*.

Under år 1943 hava å dessa sjukhus vårdats 41 patienter i medeltal per dag mot 45 under föregående år.

D. Vårdhem för sinnessjuka.*Kommunala vårdhem*

(enl. 4 kap. stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 sept. 1929 och Kungl. kungörelsen den 4 juni 1943).

Under året hava tillkommit Falkenbergs kommunala vårdhem (Hallands läns landsting) 70 pl., Folkarbo kommunala vårdhem, Krylbo (Kopparbergs läns landsting) 40 pl., Gysinge kommunala vårdhem (Gävleborgs läns landsting) 79 pl. Smärre justeringar av platsantalet å vissa redan i drift varande vårdhem ha företagits.

Rörande inkomster och utgifter m. m. se *Tab. 41*. Antalet vård dagar uppgick till 900 780 och det dagliga medeltalet vårdade till 2 468. Dagskostnaderna å dessa anstalter hålla sig omkring kronor 379. Rörande omsättningen och sjukdomsformerna se *Tab. 42* och *43*.

Enskilda vårdhem.

Godkända enligt Kungl. brev den 14 augusti 1920.

	Plats- antal		Plats- antal
Samariterhemmet, Uppsala . . .	20	Paulströms vilohem, Tyringe . .	15
Vrå, Alsike	12	Thulins vilohem, Ängelholm . .	27
Lyckås, Mjölby	33	Katrinelund, Stehag	12
Lundagård, Bredaryd	18	Solliden, Åkarp	16

Godkända enligt stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929.

	Plats- antal		Plats- antal
Aspudden, Stockholm	10	Sjöås, Eksjö	14
Högländsgården, Ålsten	8	Björkhem, Eksjö	12
Ekenbergs vårdhem, Lidingö	13	Berglunda vårdhem, Eksjö	15
Majgården, Lidingö	33	Lillvik, Ormaryd	16
Saltsjöbadens enskilda vårdhem	14	Sjögårda, Skaftet	15
Mikaelgårdens enskilda vårdhem, Järna	25	Solviken, Målilla	14
Vångelsta, Uppsala	22	Manhem, Tyringe	25
Stora Sunnersta, Uppsala	14	Herthahemmet, Eslöv	15
Göranssons enskilda vårdhem, Bergsbrunna	16	Tomarpshemmet, Skytts Tomarp	10
Anzelii vårdhem, Flen	20	Vilohemmet Tusculum, Hörby	12
Bulsjö, Österbymo	16	Fredriksdal, Göteborg	38
Eriksberg, Motala	11	Thorskogs herrgård, Lilla Edet	30
Ekvallen, Sommen	21	Anneborg, Lundsbrunn	18
Stora Vänhem, Österkorsberga	23	Sjövillan, Sunne	16
Sjövik, Stensjön	12	Säters enskilda vårdhem, Säter	23
		Furugården, Mellansel	20
		Summa	704

3. Hjälpverksamhet m. m.

Hjälpverksamheten vid statens sinnessjukhus (enl. 93—100 §§ stadgan angående sinnessjukvården i riket). Angående hjälpverksamheten vid de statens sinnessjukhus, som hava eget upptagningsområde, hänvisas till överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1943.

Annan hjälpverksamhet för de sinnessjuka. Kurators verksamhet i Stockholm, Norrköping, Malmö och Göteborg har fortgått efter samma linjer som föregående år.

Sinnessjukvårdens hjälpförening. Under året ha sammanlagt 20 lokalföreningar varit verksamma. Deras medlemsantal uppgick under år 1943 till 2 074. I understöd från centralföreningen ha under året till lokalföreningarna överlämnats sammanlagt 3 000 kronor. Lokalföreningarna hava i sin verksamhet utbetalat tillsammans 11 939 kronor. Centralföreningens tillgångar hava under året ökat med 492 kronor och utgjorde vid årets slut 102 232 kronor.

4. Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka.

Beträffande sinnesslö- och epileptikervården gälla utan förändring i 1941 års berättelse lämnade uppgifter. Verksamhetens omfattning framgår av nedanstående sammanställningar. (Beträffande de anstalter, som äro statliga sinnessjukhus se dessa.)

Antal platser och omsättning vid anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka år 1943.

Anstalter	Antal anstalter	Godkänt platsantal 31/12 1943	Under året				Den 31/12 1943 befintliga		Exspektanter		
			intagna		utskrivna				Skolelever	Arbets-hems-elever	Obildbara (el. barn < 6 år)
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
<i>För bildbara sinnesslöa .</i>	76	4 378	360	284	317	299	2 540	1 971	296	156	—
Kommunala (internat . .	27	2 564	191	141	173	109	1 592	1 160	238	69	—
anstalter (externat . .	4	342	44	31	31	77	141	109	2	—	—
Enskilda anstalter . . .	45	1 472	125	112	113	113	807	702	56	87	—
<i>För obildbara sinnesslöa .</i>	81	4 132	370	315	300	209	2 164	1 921	—	—	428
Kommunala anstalter . .	21	1 512	134	104	100	78	794	701	—	—	248
Enskilda	60	2 620	236	211	200	131	1 370	1 220	—	—	180
<i>För epileptici</i>	13	921	94	78	103	68	517	366	—	8	—
Statens anstalt för fallandesjuka	1	222	11	18	15	31	95	109	—	8	—
Enskilda anstalter . . .	11	649	77	59	86	36	398	236	—	—	—
Vårdhem för obildbara .	1	50	6	1	2	1	24	21	—	—	—

De vid anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka befintliga den 31 december 1943.

Anstalter	Bildbara				Obildbara el. barn < 6 år		Summa summarum					
	Skol- elever	Arb.-hems- elever	I kontr. fam.-vård	Summa								
	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.					
<i>För bildbara sinnesslöa .</i>	1 112	793	1 196	1 118	282	120	2 559	1 971	—	—	2 559	1 971
Kommunala { internat . .	807	506	598	552	187	102	1 592	1 160	—	—	1 592	1 160
anstalter { externat . .	141	109	—	—	—	—	141	109	—	—	141	109
Enskilda anstalter . . .	164	118	598	566	45	18	826	702	—	—	826	702
<i>För obildbara sinnesslöa</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	2 164	1 921	2 164	1 921
Kommunala anstalter . .	—	—	—	—	—	—	—	—	794	701	794	701
Enskilda	—	—	—	—	—	—	—	—	1 370	1 220	1 370	1 220
<i>För epileptici</i>	74	55	417	288	7	—	498	343	26	23	524	366
Statens anstalt för fallan- desjuka	51	38	42	69	—	—	93	107	2	2	95	109
Enskilda anstalter . . .	23	17	375	219	7	—	405	236	—	—	405	236
Vårdhem för obildbara .	—	—	—	—	—	—	—	—	24	21	24	21

Inkomster och utgifter vid sinnesslö- och epileptikeranstalter år 1943.

	Inkomster, kr.			Utgifter för driften, kr.			Genomsnittlig kostnad per vårdplats/år
	Summa	Statsbidrag	Avgifter	Summa	Avlöningar	Kosthåll	
<i>Sinnesslöanstalter</i>	12 417 027	3 318 201	4 994 919	12 033 419	3 939 192	3 364 333	1 411
Kommunala { internat	6 452 901	1 619 338	1 260 601	6 211 114	2 204 074	1 658 113	1 674
{ externat	253 413	60 050	213	249 575	158 443	9 756	1 330
Enskilda anstalter	5 710 713	1 638 813	3 734 105	5 572 730	1 576 675	1 696 464	1 229
<i>Epileptikeranstalter</i>	1 938 360	757 346	997 808	1 936 783	926 318	381 766	2 220
Statens anstalt för fallandesjuka	578 705	421 577	157 128	578 705	414 038	81 694	2 756
Enskilda anstalter	1 359 655	335 769	840 680	1 358 078	512 280	300 072	1 683

5. Anstalter för psykopatiska och nervösa barn.

Enligt Kungl. kungörelsen den 4 juni 1937 lämnar staten bidrag till barnhem (skolhem) för psykopatiska och nervösa barn. Här nedan hava gjorts ett par siffersammanställningar av inkomna rapporter från dylika anstalter år 1943.

Antal platser och vård dagar samt omsättning vid skolhem år 1943.

Skolhem	Antal vård- plat- ser d. 31/12	Under året				D. 31/12 befint- liga		Vård- dagar för samt- liga vårdade	Medel- antal vårdade per dag	Högsta antal någon dag vårdade	Dag- avgift kr.
		in- tagna		ut- skrivna							
		g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.				
Mellansjö, Täby	47	12	10	16	7	31	15	17 260	47	50	3.50
Råbyholm, Lund	24	3	2	3	1	17	4	7 255	19.6	21	2.—
Frölundaborg, Göteborg	34	20	5	19	6	27	6	12 215	34	34	3.—
Skärso, Alingsås	23	9	—	11	—	21	—	8 358	23	24	3.—

Inkomster och utgifter vid skolhem 1943.

Skolhem	Inkomster, kr.					Utgifter för driften, ² kr.				
	Summa	Vård-av-gifter	Statsbidrag till		Från en-skilda	Summa	Därav		Per vård-dag	Övriga ut-gifter
			driften	lärare			avlö-ning	kost-håll		
Mellansjö, Täby	121 979	60 060	34 204	27 676	38	122 351	58 326	27 607	7.09	—
Råbyholm, Lund	42 293	17 205	14 510	9 977	—	39 155	14 604	11 108	5.44	³ 10602
Frölundaborg, Göteborg	75 323	36 663	24 560	14 100	—	75 323	18 442	18 548	6.17	—
Skärso, Alingsås	59 731	25 228	16 716	11 158	—	59 959	23 596	13 387	6.38	—

¹ Enligt vilket statsbidrag utgår. — ² Frånsett utgifter för hyror, nybyggnader, underhåll av fastigheter m. m. — ³ Nyanläggning och nyanskaffning.

6. Sinnessjuknämndens årsberättelse för år 1943.

Under året hava hållits 48 sammanträden av vilka 1 å S:t Maria sjukhus i Hälsingborg, 1 å S:t Lars sjukhus i Lund, 1 å Salberga sjukhus i Sala, 1 å Frösö sjukhus vid Östersund och de övriga i Stockholm.

Förhör, som omförmäles i 5 kap. sinnessjuklagen har ej under året av nämnden påkallats.

Rörande nämndens verksamhet i övrigt meddelas följande

Översikt.

Från år 1942 balanserade ärenden	62	
Under redovisningsåret inkomna ärenden	3 189	3 251
Under året behandlade		
utskrivningsärenden	3 019	
ärenden av annan art	138	3 157
Till år 1944 balanserade ärenden	94	3 251

Redogörelse för utskrivningsärenden.

	Utskrivning	Utskr. rätten deleg. på sjvl.	Försöksutskr. > 1 mån.	Försöksutskr. < 1 mån.	Forts. försöksutskrivning	Ändring i villkoren	Återförvisn. t. sjukv.-läk.	Avslag	Summa
N-fall . . .	154	117	443	158	394	88	—	791	2 145
O-fall . . .	52	—	114	17	97	14	—	183	477
P-fall . . .	2	—	3	—	—	—	48	344	397
Summa	208	117	560	175	491	102	48	1 318	3 019

N-fall = För brott tilltalade, otillräknelig förklarade.

O-fall = Övriga, i första hand på nämndens beslut ankommande fall.

P-fall = I första hand på sjukvårdsläkarens beslut ankommande fall.

I översikten hava ej upptagits 762 ärenden, som föranlett beslut om allenast läggande till handlingarna, överlämnande till annan myndighet, bordläggning för ytterligare utredning m. m. eller som på grund av gällande bestämmelser icke upptagits till prövning.

Antalet utgående expeditioner under året hava varit 6 142.

Utöver i årsberättelsen upptagna 3 157 ärenden hava under år 1943 föredragits

dels utskrivningsärenden, som ej upptagits till prövning på grund av	§ 22:2	220
	§ 22:1	19
dels efter granskning beslutade remisser för ytterligare utredning		77
dels anmälningar om återintagning o. dyl.		227
dels framställningar om försöksutskrivning, ändrade villkor o. dyl., som av sjukvårdsläkaren bifallits och därför av sinnessjuknämnden ej upptagits till prövning		65
dels ärenden, som icke tillhört nämndens befogenhetsområde och föranlett antingen överlämnande till annan myndighet eller ingen åtgärd		154
	Summa	762
Föredragna i medeltal per sammanträde		
Huvudärenden		66
Småärenden		13
	Summa	79

Försöksutskrivningstiden har år 1943 utgått för 807 patienter, varjämte 427 varit försöksutskrivna tills vidare. (Försöksutskrivningar för kortare tid än en månad ej inräknade.)

Under 1943 ha av de försöksutskrivna 210 återintagits (därav på grund av återfall i brott 55) och 17 avlidit. Återintagning har alltså skett i c:a 17 % av fallen (återfall i brott har skett i c:a 4·5 % av fallen).

Antalet försöksutskrivna den 31 december 1943: 1 059.

Försöksutskrivningstiden utgår under år 1944 för 688; de återstående 371 äro försöksutskrivna tills vidare.

IV. Rättsmedicin.

A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse.

Referent: Medicinalrådet Byttnar.

Under år 1943 hava till medicinalstyrelsen inkommit 443 protokoll från läkare i riket rörande av dem på vederbörligt förordnande verkställda medikolegala förrättningar. Av dessa utgöras 410 av obduktionsprotokoll och 33 av protokoll över besiktningar å levande personer.

Obduktioner å foster hava verkställts i sammanlagt 38 fall och har genom dessa ådagalagts, att i 8 fall fostret ej varit livsdugligt, att i 4 fall fostret varit dödfött, att i 2 fall ej blivit fastställt om fostret varit med liv framfött, att i 6 fall döden varit naturlig samt att i 3 fall dödsorsaken varit obestämbar; i övriga 15 fall har fastställts våldsam död, därav i 7 fall genom handaverkan och i 8 genom bristande vård.

Övriga obduktioner, verkställda i rättsligt syfte, hava utgjort tillhoppa 372. 6 av dessa ärenden befinna sig ännu under utredning. I 98 fall av dessa har obduktionen ådagalagt naturlig död, i 6 fall har dödsorsaken varit obestämbar. I övriga 262 fall (212 män och 50 kvinnor) har genom obduktion fastställts våldsam död. I 26 av dessa har dödsorsaken varit kvävning (14 fall drunkning, 2 fall strypning, 1 fall hängning och i 9 fall annan kvävning), 101 fall krosskada, 3 fall stick- och skärskada, 19 fall skottskada, 56 fall förgiftning (i 11 fall med sömnmedel, i 25 med koloxid, i 10 med alkohol, i 3 med cyanföreningar, i 1 med arsenik, i 1 med trikloretylén, i 1 troligen med nicetamid, och i vardera 1 fall med fosforförening, etvlenglykol och saltsyra, samt i 1 troligen med neosalvarsan), 4 fall elektrisk död, 8 fall förbränning, 3 fall förfrysning och 42 fall annan våldsam död. Av omnämnda 262 fall kunna 31 rubriceras såsom sannolika självmord, 21 som mord, dråp eller misshandel och 36 fall såsom följd av ingrepp i fosterfördrivande syfte. I 68 fall hade den dödliga skadan uppstått vid trafikolycka (38 fall med motorfordon, 30 fall annan trafikolycka).

Besiktningar å levande personer hava verkställts för utrönande av följder av föregående misshandel i 10 fall, av utövad otukt i 20 fall och av fosterfördrivningsingrepp i 3 fall, inalles 33 fall.

Översikt över i *rättsmedicinska nämnden* under år 1943 avgivna utlåtanden i ärenden angående:

Misshandel	3	Simulation	2
Vållande till annans död	6	Brott mot lagen om vener. sjukd.	3
Barnamord	4	Rattfylleri	8
Arekränkning	1	Förgiftning	2
Fosterfördrivning	19	Faderskap och äktenskaplig börd	78
Fel och försummelse i tjänst	9	Ersättning och skadestånd	13
Kvacksalveri	4	Återgång av köp	2
Illojal konkurrens	2		
Otukt	1		
		Summa	157

Rättsmedicinska nämnden har under året sammanträtt 50 gånger och därvid förutom ovan anförda ärenden handlagt 164 protokoll med utlåtande över rättsmedicinska obduktioner.

B. Rättspsykiatri.

Referenter: e. o. medicinalrådet Loberg, biträdande föredraganden G. Lundquist.

I. Redogörelse för medicinalstyrelsens verksamhet inom dess rättspsykiatriska nämnd år 1943.

(Civilmål och socialpsykiatriska ärenden.)

Rörande rättspsykiatriska nämndens verksamhet må nämnas, att under året slutbehandlats 159 ärenden, varvid avgivits 148 utlåtanden.

Från år 1942 balanserade ärenden	11	
Under år 1943 inkomna ärenden	154	165
» » » avgivna utlåtanden	148	
» » » avgjorda ärenden utan utlåtande	11	
Till år 1944 balanserade ärenden	6	165

Rättspsykiatriska nämnden har under år 1943 därjämte avgivit yttranden i 189 ärenden angående äktenskap.

	Steriliserings- ärenden	Abort- ärenden
Från år 1942 balanserade ärenden	8	3
Under år 1943 inkomna »	1 241	417
Summa ärenden	1 249	420
Därav under år 1943 avgjorda ärenden	1 238	412
till år 1944 balanserade »	11	8

II. Redogörelse för föredragandens i rättspsykiatri verksamhet angående övriga ärenden år 1943.

Förslag å läkare för undersökning enligt Kungl. kungörelserna den $22/2$ 1935 (undersökning av lärare) och den $18/7$ 1935 (undersökning av tjänstemän) hava lämnats i 12 fall. Till styrelsen hava under året inkommit 6 utlåtanden avgivna i enlighet med samma kungörelser.

¹ Därav 1 195 tillstånd, 20 ej tillstånd, 23 övriga ärenden.

² Därav 350 tillstånd, 14 ej tillstånd, 22 övriga ärenden och 26 ingen åtgärd.

Antal legala aborter enligt under år 1943 inkomna rapporter.

	Grupp I (Medicinalstyrelsens tillstånd)					Grupp II (tillst. av två läkare)		Grupp III Nöd-fall ⁵	S:a
	Eugenisk indikation				Rätts-inkapabla ²	Med. indik. ³	Huma-nitär indik. ⁴		
	ssj-dom	sslö-het	epi-lepsi	svår kroppsl. sj.dom ¹					
Arvsrisk från ♀	87	90	17	3	.	.	.	.	.
	29	7	7	2	.	.	.	.	.
♀ + ♂	14	10	2	2	.	.	.	.	.
Summa	130	107	26	7	17	392	8	16	703

¹ *Grupp I. eug. ind., svår kroppslig sjukdom:* Arvsrisk från ♀: Ovarialinsufficiens 1, dystrophia myoton. 1, Friedreichs ataxi 1; arvsrisk från ♂: Asthma 1, haemophili 1; arvsrisk från ♀ + ♂: Pseudobulbärparalys + starr 1, retinit. pigm. + deletär myopi 1.

² *Grupp I, rättsinkapabla:* Psykotiska tillstånd utan säker arvsrisk.

³ *Grupp II, medicinsk indikation:* Lungtuberkulos 143, depressionstillstånd 46, organiskt hjärtfel 36, neuros och neurasteni 21, kron. nefrit 14, utsläpad moder 8, bronkialastma 7, otoskleros 7, pleurit. exs. 5, tuberkulös spondylit 5, nefropatia gravidar. 5, hypertoni 5, uttrötningstillstånd 5, stat. post poliomyelit. 4, myocardiit. kron. 4, polyartrit 4, varicer 4, bentuberkulos 4, psykos 3, eklampsi 3, diabetes 3, pyelonefrit 3, kongenit. hjärtfel 2, akut nefrit 2, bröstkräfta 2, epilepsi 2, Parkinsonism 2, hyperemesis gravidar. 2, risk för sinnessjukdom 1, psykopati 1, risk för psykos-recidiv 1, hemiplegia spast. 1, chorea minor rec. 1, oligofreni 1, atrofia musc. progr. 1, scleros. dissem. 1, stat. post tumor cerebri 1, tumor cerebri 1, dyst. musc. progr. 1, hjäraneurysm 1, encefalit 1, chorea gravidar. 1, ablatio ret. sin. 1, sarcom. reg. brach. op. 1, lymfogranulomatos 1, myelomatos 1, ulcus ventr. 1, varic. oesoph. 1, anämia grav. 1, trombosbenägenhet 1, trombofleb. crur. 1, stat. post trombos. 1, insuffic. gland. parathy. 1, dvärgväxt 1, adipositas 1, hepatit. subac. 1, spondylolistes. 1, kyfosciosis 1, artros. column.vert. 1, lumbago-ischias kron. 1, bäckendeformitet 1, morbus Perthes 1, pyuri (i kvarvar. njure) 1, stenbildn. (i kvarvar. njure) 1, hydronefros 1, risk för uterusruptur 1, stat. post kolporaph. 1, abscess. abdom. + fist. intest. 1, livs-hotande blödningsstendens 1.

⁴ *Grupp II, humanitär indikation:* ♀ hävdad under lagstridigt tvång (S. L. 15:12) 4 fall, ♀ under 15 år (S. L. 18:8) 2 fall, ♀ hävdad genom incest (far-dotter) 1 fall (S. L. 18:1) och (broder-syster) 1 fall (S. L. 18:3).

⁵ *Nödfall:* Eklampsi 3, hyperemesis gravidar. 3, tbc. pulm. + tbc. spondylit. 1, myoma necrotic. 1, psychasthenia + graviditetsphobi 1, depression + utmattning 1, nephrit. chron. + hypertonia 1, nephritis + anämia 1, pyelonephrit. chron. 1, anämia grav. 1, diabetes 1, sclerosis dissem. 1.

Komplikationer ha förekommit i 63 fall (dödsfallen här ej medräknade): 26 av fallen voro kombinerade med sterilisering: Feber 26, blödnig 9, trombos 5, bronchopneumoni 3, enterit 3, hämatom 3, aktivering av tbc. 2, pneumoni 1, sårinfektion 1, hjärtinsufficiens 1, hotande ileus 1, urinvägsinfektion 1, suturvandring 1, bukväggsabscess 1, intraperiton. abscess 1, abscess i parametriet 1, lungemboli 1, tromboflebit 1, intrauterin infektion 1.

Dödsfall 7, i 5 fall hade samtidig sterilisering verkställt: Urämi 3, peritonit + myocardiit 1, pelveoperitonit 1, pyonephros 1, lungemboli 1.

Antal steriliserade enligt under år 1943 inkomna rapporter.

	Grupp I (Medicinalstyrelsens tillstånd)						Grupp II (Medstns tillst. i samband med abort)				Grupp III (tillst. av två läkare)		Grupp IV ⁶ (nöd- fall)	S:a
	Eugenisk indikation				So- cial in- dik. ²	Eugenisk indikation				a ⁴ utan abort	b ⁵ med abort			
	sslö- het	ssj- dom	epi- lepsi	kroppsl. sj.dom l. lyte ¹		sslö- het	ssj- dom	epi- lepsi	kroppsl. sj.dom ³					
Män ♂	380	35	11	1	31	—	—	—	—	—	—	—	—	458
Kvinnor ♀	369	51	30	3	21	28	105	89	17	3	40	105	8	869
Summa	749	86	41	4	52	28	105	89	17	3	40	105	8	1327

¹ Grupp I. eug. ind., kroppslig sjukdom eller lyte: Dövstumhet 1, progressiv muskelatrofi (♂) 1, hered. cereb. ataxi 1, ärftlig blindhet 1.

² Grupp I. medicinsk ind.: Svaghet 24, svaghet + depression 1, depression 3.

³ Grupp II. eugenisk ind., kroppslig sjukdom: Retin. pigm. 1, dystrofia myotonica 1, Friedreichs ataxi 1.

⁴ Grupp III a: Trångt bäcken 9, vit. org. cordis 7, nephrit 6, prolaps. uteri (et vag.) 3, varicer 2, myocardit 2, scleros. dissem. 2, otoscleros 2, tbc. pulm. 2, Parkinsonism 1, polyarthrit. chron. 1, cancer uteri 1, cystnjurar 1, njurmissbildning 1.

⁵ Grupp III b: Vit. org. cordis 28, tbc. pulm. 15, otoscleros 5, nephropathia 4, myocardit. chron. 4, tbc. spondylit 4, asthma bronch. 3, varicer 3, nephrit. 3, diabetes mellit. 2, hypertonia 2, eklampsi 2, polyarthrit. chron. 2, trångt bäcken 2, utsläpad moder 2, hemiplegia spast. 1, stat. post poliomyelit. 1, scleros. dissem. 1, dystr. muscul. progr. 1, Parkinsonism 1, stat. post tumor cerebri op. 1, epilepsia 1, psychasthenia 1, arthrosis 1, spondylolistesis 1, kyphoscolios. (rachit.) 1, tbc. coxitis 1, pyelonephrit. chron. 1, pyuri 1, hyperemesis gravid. 1, adipositas 1, struma 1, cancer (mam.) 1, parathyr. insuff. 1, pleurit. m. m. 1, varices oesophag. 1, stat. post colporaphiam 1, lymfgranulomatos. 1, livshotande blödning 1.

⁶ Grupp IV: Trångt bäcken 2, graviditetsphobi m. m. 1, eklampsi 1, uterusruptur 1, trångt bäcken + scleros. dissem. 1, scleros. dissem. 1, nephrit. chron. m. m. 1.

Komplikationer ha förekommit i 54 fall: Feber 7, hämatom (i bukväggen) 7, trombos 6, bronchopneumoni 4, bukväggsabscess 4, infektion i buksåret 3, lungemboli 2, pneumoni 2, infektion i ena såret (♂) 2, scrotalhämatom 1, uterusperf. 1, intraperitoneal abscess 1, hämatom i parametriet 1, pelveoperitonit. supp. 1, bäckenabscess 1, brustet laparotomisår 1, urämi + ileus 1, cystit 1, pyelit 1, enterit m. feber 1, pharyngit 1, exacerb. av lungtbc. 1, trombophlebit 1, ulcus corneae sin. (sannolikt eterskada) 1, insuffic. cordis 1, psykos (recidiv) 1.

Dödsfall 5: Urämi 2, sepsis 1, peritonit 1, lungemboli 1.

III. Redogörelse för medicinalstyrelsens verksamhet inom dess rättspsykiatriska nämnd år 1943.

(Brottmål.)

Rörande rättspsykiatriska nämndens verksamhet må nämnas, att under året slutbehandlats 229 ärenden, varvid avgivits 220 utlåtanden.

Från år 1942 balanserade ärenden	13	
Under år 1943 inkomna ärenden	230	243
» » » avgivna utlåtanden	220	
» » » avgjorda ärenden utan utlåtande	9	
Till år 1944 balanserade ärenden	14	243

Antal av rättspsykiatriska nämnden avgivna utlåtanden år 1943.

Ärendenas art	Otillräkneliga	Förminskat tillräkneliga	Tillräkneliga	Summa
I. Brottmål.				
Brott mot offentlig myndighet	—	—	—	—
Hemfridsbrott	1	—	—	1
Förfalskning	11	2	1	14
Mened o. konkursförbrytelse	2	1	—	3
Mord o. dråp	2	—	2	4
Barnmord	1	—	—	1
Misshandel m. m.	5	4	1	10
Fosterfördrivning	2	1	—	3
Brott mot annans frihet	—	—	—	—
Sedlighetsbrott	16	9	2	27
Mordbrand o. skadegörelse	2	1	1	4
Stöld och rån	49	44	5	98
Bedrägeri m. m.	11	10	—	21
Brott av ämbetsman	—	—	—	—
Brott mot motorfordonsförordn.	2	—	—	2
Militära förseelser	3	4	1	8
Falsk angivelse o. ärekränkning	—	1	—	1
Spioneri	—	1	—	1
Förskingring	5	4	3	12
Brott mot ransoneringsbest.	3	2	—	5
Gäldenärsbrott	1	—	—	1
Brott mot rusdrycksförordn.	—	2	—	2
Summa	116	86	16	218
%	53.21	39.45	7.34	
II. Lösdriverimål				12
				Inalles
				220

¹ Sinnessjuka.

IV. Redogörelse för biträdande föredragandens i rättspsykiatri verksamhet i ärenden angående undersökning av tilltalad år 1943.

För granskning jämlikt 42 resp. 43 och 46 §§ sinnessjuklagen hava inkommit 1 531 läkarutlåtanden, av vilka a) 1 427 granskats utan åtgärd och b) 104 hava synts erfordra ytterligare psykiatrisk granskning.

Anm. Medicinalstyrelsens utlåtande har av domstol jämlikt 44 § sinnessjuklagen infördrats i 116 av de under a) och i 101 av de under b) upptagna fallen.

Förordnanden av läkare jämlikt 43 § sinnessjuklagen hava utfärdats i 961 fall.

Antal för granskning inkomna läkarutlåtanden år 1943.

Ärendenas art	Otillräkneliga	Förminskat tillräkneliga	Tillräkneliga	Summa
I. Brottmål.				
Brott mot offentlig myndighet	7	3	2	12
Hemfridsbrott	6	1	3	10
Förfalskning	58	21	7	86
Mened o. konkursförbytelse	8	3	—	11
Mord o. dröp	25	2	2	29
Barnamord	4	1	—	5
Misshandel m. m.	26	12	3	41
Fosterfördrivning	6	7	3	16
Brott mot annans frihet	8	4	2	14
Sedlighetsbrott	115	33	17	165
Mordbrand o. skadegörelse	13	6	3	22
Stöld o. rån	391	257	73	721
Bedrägeri m. m.	56	67	11	134
Brott av ämbetsman	4	2	1	7
Brott mot motorfordonsförordn.	3	2	—	5
Militära förseelser	75	43	20	138
Falsk angivelse o. ärekränkning	7	2	3	12
Spioneri	1	6	2	9
Förskingring	37	30	7	74
Brott mot ransoneringsbest.	2	1	3	6
Gäldenärsbrott	1	—	—	1
Brott mot rusdrycksförordn.	1	1	—	2
Summa	854	504	162	1 520
%	56.18	33.16	10.66	
II. Lösdriverimål				111
				Inalles 1 581

¹ Därav sinnessjuka 5, sinnesslöa 4, ej sinnessjuka 2.

V. Apoteksväsendet.

Referent: Byråchefen Wilund.

Antalet apoteksinnehavare och övrig farmaceutiskt utbildad personal samt apotekselever utgjorde den 31 december 1943:

Apoteksinnehavare	392
Övriga legitimerade apotekare	472
Farmacie kandidater	613
Apotekselever	156

Summa **1 633**

Den 1 januari 1943 funnos inom landet 453 apoteksinrättningar fördelade sålunda: 416 självständiga apotek och 37 filialapotek, därav 1 med personligt privilegium.

Under året har beslut fattats om inrättande av ett filialapotek i Alfredshem.

Det tidigare beslutade filialapoteket i Arbrå har avsynats och öppnats för allmänheten.

Beslut har vidare meddelats om inrättande av ett sjukhusapotek.

Den 31 december 1943 uppgingo alltså landets apoteksinrättningar till 454 fördelade sålunda: 416 självständiga apotek och 38 filialapotek, därav 1 med personligt privilegium.

Med stöd av bestämmelserna i Kungl. brevet den 7 december 1928 har medicinalstyrelsen under år 1943 meddelat tillstånd till inrättande av 4 läkemedelsförråd.

Privilegium har under året tilldelats i 59 fall.

Dessa privilegier hava kungjorts lediga på grund av innehavarens död i 10 fall, innehavarens pensionering i 24 fall, innehavarens befordran till annat privilegium i 25 fall.

För kontroll av apoteksinrättningarna hava utförts 378 visitationer, 75 inspektioner och 1 avsyning.

— — — — —

68 Tab. 2. Barnmorskor och sjuksköterskor vid slutet av år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Barnmorskor			Sjuksköterskor ³						Barnmorskor			Sjuksköterskor ³				
	Distrikts- och reservbarnmorskor	Anställda i kommun 1	Enskilt praktiserande i förlossningsanstalt ²	Distriktsköterskor	Dispensersköterskor	Övr. av komm. förs., hnk m. m. fast anst.	I enskild sjukvårds-fjänst			Distrikts- och reservbarnmorskor	Anställda i kommun 1	Enskilt praktiserande i förlossningsanstalt ²	Distriktsköterskor	Dispensersköterskor	Övr. av komm. förs., hnk m. m. fast anst.	I enskild sjukvårds-fjänst	
I. Städer, köpingar, municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkar-distrikt)									I. Städer, köpingar, municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkar-distrikt)								
II. Landsbygd									II. Landsbygd								
Stockholms stad	4	—	86	25	—	18	36	319	Göteborgs stad	4	—	27	41	10	8	44	141
Stockholms st.	7	—	1	4	19	1	12	5	Göteborgs st.	8	—	2	4	10	3	3	2
län . . . lb.	32	—	1	5	58	—	9	3	Boh. län lb.	42	—	18	21	7	6	2	2
Uppsala län st.	1	1	12	—	—	2	6	17	Älvsborgs st.	7	—	15	6	13	5	13	3
län lb.	22	—	1	1	23	6	9	—	län lb.	66	1	2	12	33	8	20	1
Söderman- st.	7	—	7	1	12	—	12	6	Skaraborgs st.	17	—	—	6	6	—	—	—
lands län lb.	30	—	1	2	43	—	6	—	län lb.	31	—	—	10	19	—	24	—
Norrköpings st.	4	—	5	—	—	2	4	—	Värmlands st.	9	—	9	3	16	1	9	1
Östergöt- st. ⁴	4	—	11	3	10	—	2	37	län lb.	67	4	1	8	45	4	12	3
lands län lb.	33	—	1	2	55	—	11	8	län lb.	6	—	6	—	10	3	1	—
Jönköpings st.	5	—	7	4	9	3	14	4	Örebro län lb.	32	—	3	4	42	1	8	—
län lb.	34	—	3	10	28	2	9	1	Västmanl. st.	9	—	6	5	13	1	13	5
Kronobergs st.	2	—	—	1	3	1	5	—	län lb.	27	—	—	3	28	—	9	1
län lb.	37	—	—	11	26	—	—	1	Koppar- bergs län lb.	7	—	7	5	6	—	12	6
Kalmar län lb.	6	—	5	—	3	2	5	2	Gävleborgs st.	56	—	1	5	65	2	22	2
Gotlands län lb.	56	—	1	4	34	2	9	—	län lb.	5	1	5	6	7	2	23	5
Blekinge st.	2	—	—	—	2	2	3	—	Västernorr- st.	38	1	3	9	53	1	25	3
län lb.	18	—	—	2	4	—	—	—	lands län lb.	4	—	6	2	7	2	10	3
Kristian- st.	4	—	8	2	1	4	7	9	Jämtlands st.	62	—	1	2	81	2	26	2
stads län lb.	14	—	—	4	23	1	3	—	län lb.	4	—	—	4	5	1	—	2
Malmö stad.	2	—	2	—	12	3	4	2	Västerbott. st.	55	—	—	5	53	—	12	—
Hälsingborgs stad.	40	4	7	3	45	2	2	9	län lb.	4	—	4	—	3	4	6	5
Malmöhus st. ⁵	2	—	6	7	4	3	23	16	län lb.	75	—	1	7	41	—	10	—
län lb.	—	—	6	3	6	2	3	—	Norrbot. st.	4	—	2	3	3	1	1	—
Hallands st.	—	—	6	3	6	2	3	—	län lb.	67	—	3	5	55	4	10	1
län lb.	7	—	5	3	4	7	19	101	Hela riket	1172	12	298	286	1120	133	575	735
	59	—	2	4	26	5	37	1	Rikets städer etc.	160	2	257	144	203	86	293	697
	8	—	7	6	9	5	3	6	Rikets landsb.	1012	10	41	142	917	47	282	38
	19	—	—	6	16	—	3	—									

Anm. Enskilt praktiserande barnmorskor och sjuksköterskor äro räknade, där de äro bosatta. Ingen i denna tabell är räknad mer än en gång. Bland städer även inräknade köpingar och municipalsamhällen.

¹ Utom å förlossningsanstalter anställda: reservbarnmorskor i några län medräknade. — ² Här ingå även de, som tjänstgöra å privata förlossningsanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått godkänd sjuksköterskeskola eller av medicinalstyrelsen förklarats hava förvärvat däremot svarande kunskaper och färdighet. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna. — ⁴ Utom Norrköping. — ⁵ Utom Malmö och Hälsingborg. — ⁶ Utom Göteborg. — ⁷ Dessutom av förs. och deras fattigvårdsstyr. anställda 45 diakonissor m. fl.

Anm. och noter till Tab. 1.

Anm. Läkare äro upptagna blott en gång å kol. 2—4. Förste provinsialläkare såsom sådan förd å residens-staden. Provinsialläkare och extra provinsialläkare äro påförda sina tjänstgöringsområden, även om de äro bosatta i stad, köping eller municipalsamhälle. Övriga läkare räknade till de distrikt, där deras egentliga mottagning under större delen av året är förlagd. — Äro flera läkarbefattningar förenade hos samma person, hava de upptagits var och en för sig å kol. 8—18; vakanser även medräknade, vadan antalet befattningar kan överstiga antalet tjänsteläkare (kol. 2). — Köpingar och municipalsamhällen här sammanförda med städer.

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstärätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² F. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik. — ³ Vid Stockholms stads sjukhus vid Söderby anställda 7 läkare räknade till Stockholms län. — ⁴ Do do vid Rånäs anställd en läkare räknad till Stockholms län. — ⁵ Därav 80 tillika sjukhusläkare, även där räknade (kombinerade befattningar med gemensam tjänstärätt). — ⁶ Däri förvaltningsläkare (medicinalstyrelsen, armeförvaltningens sjukvårdsstyrelse, hälsovårdsnämnden, flygstyrelsen samt marinöverläkaren). — ⁷ Bosatt i residensstaden. — ⁸ Förste stadsläkare ingår här. — ⁹ Se not 10. — ¹⁰ Här endast professorer, laboratorer och docenter (ej medräknade de underläkare och amanuenser vid akadem. sjukhuset resp. Lunds lasarett, vilka ej äro docenter). Flertalet tillika sjukhusläkare, även där räknade (jfr not 5). — ¹¹ Utom Norrköping. — ¹² Utom Malmö och Hälsingborg. — ¹³ Utom Göteborg.

Tab. 3. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal vid slutet av år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkar-distrikt)	Tandläkare, praktiserande		Legitimerade sjukgymnaster, praktiserande		Å apotek anställd personal							
II. Landsbygd	m.	kv.	m.	kv.	Apoteksinhavare	Andra apoteks-föreståndare	Övriga legitimerade apotekare	Farmacie-kandidater	Elever	I allt		
										m.	kv.	sa
Stockholms stad	1488	144	78	233	41	8	114	142	35	188	152	340
Stockholms län	39	16	5	77	9	—	11	18	1	23	16	39
Uppsala	24	5	6	44	12	2	4	7	—	10	15	25
Södermanlands	33	5	1	10	4	—	11	10	4	14	15	29
Norrköpings stad	12	1	—	—	4	2	1	1	—	5	3	8
Östergötlands l. i övr.	44	22	4	17	10	—	15	15	3	26	17	43
Jönköpings län	11	2	1	1	7	3	1	2	2	8	7	15
Kronobergs	28	4	—	12	5	—	9	8	1	13	10	23
Kalmar	42	11	6	15	6	—	9	12	4	18	13	31
Gotlands	17	4	1	10	8	3	—	7	—	12	6	18
Blekinge	37	8	7	17	7	—	9	19	8	24	19	43
Kristianstads	36	8	3	9	7	1	1	7	—	10	6	16
Malmö stad	11	3	1	5	2	—	3	4	—	7	2	9
Hälsingborgs stad	22	4	—	7	8	2	3	4	1	12	6	18
Malmöhus län i övr.	27	4	5	10	5	—	8	7	4	16	8	24
Hallands län	17	4	2	5	9	3	3	4	—	16	3	19
Göteborgs stad	3	3	2	4	1	—	3	2	—	5	1	6
Älvsborgs län	1	2	—	—	2	1	—	1	—	3	1	4
Värmlands	26	6	2	9	6	—	6	12	5	17	12	29
Örebro	2	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Västmanlands	24	15	3	14	6	—	8	9	4	18	9	27
Kopparbergs	22	5	2	8	10	—	4	5	2	13	8	21
Gävleborgs	67	31	10	62	9	—	18	24	9	32	28	60
Västernorrlands	31	12	3	32	3	1	6	10	4	12	12	24
Jämtlands	52	11	6	61	8	—	13	21	5	21	26	47
Norrbottens	24	9	1	13	11	—	2	11	1	15	10	25
Skaraborgs	34	9	4	20	6	—	11	8	2	17	10	27
Västerbottens	2	1	—	—	3	—	—	1	1	3	2	5
Östergötlands l. i övr.	137	48	24	113	16	—	44	37	11	67	41	108
Älvsborgs län	20	3	1	2	5	2	3	8	3	14	7	21
Skaraborgs	15	1	—	1	8	1	1	2	—	10	2	12
Värmlands	61	8	9	24	8	—	18	12	6	32	12	44
Örebro	17	11	—	4	12	2	2	8	—	13	11	24
Västmanlands	35	3	2	21	8	—	9	10	7	24	10	34
Kopparbergs	11	3	—	3	6	—	1	7	—	9	5	14
Gävleborgs	37	11	6	11	5	2	8	10	3	16	12	28
Västernorrlands	19	3	1	6	11	2	1	8	—	16	6	22
Jämtlands	43	8	4	19	7	—	9	13	6	23	12	35
Norrbottens	19	3	1	5	9	2	—	8	2	14	7	21
Skaraborgs	38	6	4	16	5	—	7	12	1	15	10	25
Gävleborgs	12	4	—	7	8	2	1	2	—	10	3	13
Västernorrlands	32	6	2	19	6	—	9	6	4	16	9	25
Jämtlands	30	3	4	10	16	1	5	10	—	20	12	32
Norrbottens	39	4	4	20	7	—	11	11	2	16	15	31
Skaraborgs	25	11	3	9	14	5	2	5	—	20	6	26
Västernorrlands	25	5	1	14	6	—	11	14	9	24	16	40
Jämtlands	24	2	1	8	10	1	2	6	1	13	7	20
Norrbottens	20	2	1	5	3	—	5	7	—	11	4	15
Skaraborgs	10	2	—	4	11	—	3	6	—	14	6	20
Västernorrlands	16	6	—	1	3	—	5	9	2	13	6	19
Norrbottens	15	1	1	6	16	—	1	10	1	19	9	28
Skaraborgs	8	1	6	2	1	1	1	5	1	5	4	9
Norrbottens	22	7	3	13	14	2	4	8	2	20	10	30
Hela riket	1904	511	232	1038	425	49	436	605	157	1013	659	1672
Rikets städer etc.	1497	415	201	865	208	14	394	475	144	727	508	1235
Rikets landsbygd	407	96	31	173	217	35	42	130	13	286	151	437

¹ Därav 15 tillika läkare. — ² Därav 1 d.o. — ³ Dessutom icke legitimerade 36. — ⁴ D:o 74.

Sjukdomar, län (stad)	I n s a j u k n a d e											
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec. Summa
Scharlakansfeber.												
Stockholms stad	76	73	133	82	191	100	53	129	131	161	166	1 470
Stockholms län	82	105	117	147	148	157	125	61	49	93	63	1 298
Uppsala	49	41	17	36	58	53	75	56	67	76	88	1 072
Södermanlands	123	112	81	70	72	89	125	82	142	113	102	1 202
Norrköpings stad . . .	31	12	19	11	12	11	20	11	104	94	80	464
Östergötlands län i övr. .	115	125	122	94	105	111	105	124	170	172	201	1 645
Jönköpings län	132	114	112	97	75	126	84	93	127	149	141	1 353
Kronobergs	51	25	19	38	41	50	35	30	39	35	25	412
Kalmar	85	112	70	61	80	93	170	52	89	73	89	1 040
Gotlands	13	5	8	4	19	8	4	4	2	2	3	76
Blekinge	39	38	52	40	55	24	29	19	30	23	29	418
Kristianstads	145	199	141	83	79	68	76	82	84	85	85	1 217
Malmö stad	86	79	70	42	51	54	22	46	81	141	117	898
Hälsingborgs stad . . .	43	36	15	17	21	8	18	14	29	25	35	286
Malmöhus län i övr. . .	99	71	75	70	78	71	67	80	106	115	97	1 086
Hallands län	39	40	47	35	30	27	49	32	64	50	59	511
Göteborgs stad	195	172	166	205	153	114	67	45	113	116	173	1 700
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	63	66	65	87	102	57	60	57	38	34	37	720
Älvsborgs län	144	91	90	89	84	114	78	35	64	94	93	1 049
Skaraborgs	35	31	47	19	27	47	51	62	41	71	109	646
Värmlands	70	63	73	47	58	57	63	46	71	117	84	863
Örebro	43	32	57	38	59	79	74	37	79	89	68	714
Västmanlands	109	97	85	69	90	99	72	96	72	67	76	1 000
Kopparbergs	102	57	75	62	70	55	84	96	99	128	120	1 069
Gävleborgs	123	93	94	123	114	123	86	92	115	166	171	1 448
Västernorrlands	211	180	297	226	341	310	209	222	232	381	324	3 151
Jämtlands	99	48	70	66	95	99	86	50	134	127	112	1 071
Västerbottens	65	43	37	67	156	106	73	59	87	93	86	967
Norrbottens	105	129	103	78	98	83	55	62	104	167	195	1 366
Hela riket	2 572	2 289	2 361	2 103	2 562	2 373	2 115	1 874	2 613	3 057	3 027	29 812
Rikets landsbygd	1 628	1 371	1 375	1 273	1 503	1 542	1 525	1 224	1 535	1 712	1 720	17 999
städer	944	918	986	830	1 059	831	590	650	1 078	1 345	1 307	11 813
Smittkoppor												
Difteri.												
Stockholms stad	5	6	13	2	5	7	21	4	13	37	41	186
Stockholms län	12	56	75	46	27	21	21	19	11	15	61	408
Uppsala	3	1	2	—	—	—	—	3	—	—	20	47
Södermanlands	3	31	48	26	17	19	9	26	10	9	4	228
Norrköpings stad . . .	—	7	1	—	—	—	3	1	3	—	—	15
Östergötlands län i övr. .	—	2	18	12	13	7	2	6	6	10	14	91
Jönköpings län	34	10	31	6	8	2	11	5	4	21	15	161
Kronobergs	—	9	15	—	1	—	1	3	2	11	8	52
Kalmar	—	3	—	—	—	—	—	—	1	1	2	8
Gotlands	—	—	5	1	—	1	—	—	—	—	—	7
Blekinge	4	2	2	2	1	—	2	—	1	1	—	15
Kristianstads	8	18	15	10	4	7	13	10	3	2	4	98
Malmö stad	—	—	1	—	—	—	5	1	1	2	3	15
Hälsingborgs stad . . .	—	3	1	11	8	2	3	11	21	3	27	107
Malmöhus län i övr. . .	—	—	3	1	—	4	97	5	1	6	26	152
Hallands län	—	4	10	2	—	2	14	1	17	6	19	84
Göteborgs stad	2	3	10	2	6	2	2	1	4	5	1	41
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	—	—	—	2	1	1	—	—	6	—	10
Älvsborgs län	25	16	30	23	10	1	5	3	4	1	1	174
Skaraborgs	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Värmlands	—	6	3	3	—	—	1	3	—	—	—	16
Örebro	3	7	18	3	—	2	—	1	—	—	—	38
Västmanlands	47	30	10	12	14	15	22	18	27	15	13	237
Kopparbergs	1	1	3	5	8	—	1	—	1	1	1	22
Gävleborgs	—	2	11	—	4	—	1	—	2	—	3	28
Västernorrlands	10	7	2	—	—	—	—	—	3	—	—	22
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	1	—	—	—	3	1	1	—	1	1	7	15
Norrbottens	31	24	17	6	8	8	9	1	20	8	23	178
Hela riket	189	249	344	173	140	103	228	131	180	166	266	2 457
Rikets landsbygd	125	138	150	110	90	59	129	79	78	48	146	1 273
städer	64	111	194	63	50	44	99	52	102	118	120	1 184

Anm. Fall av de i Tab. 4 upptagna sjukdomar skola anmälas av alla läkare. — Norrköping, Malmö, Hälsingborg och Göteborg, som bilda egna sjukvårdsområden, ingår ej i resp. län.

S j u k d o m a r, län (stad)	I n s j u k n a d e											
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec. Summa
Nervfeber och paratyfus.												
Stockholms stad	7	4	13	15	22	5	2	4	4	—	1	2 79
Stockholms län	1	—	1	1	—	—	2	2	3	—	1	2 13
Uppsala »	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2 2
Södermanlands »	—	1	—	—	5	3	3	1	—	—	4	5 22
Norrköpings stad	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1 1
Östergötlands län i övr.	—	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—	4 4
Jönköpings län	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	3 3
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2 2
Kalmar »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2 2
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1 1
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2 2
Kristianstads »	3	4	1	—	—	—	1	1	1	1	—	12 12
Malmö stad	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3 3
Hälsingborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1 1
Malmöhus län i övr.	—	12	3	1	—	—	4	3	4	—	—	27 27
Hallands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 1
Göteborgs stad	2	—	1	—	—	1	1	3	3	5	4	21 21
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	2	—	—	—	1	1	1	—	—	1	1	7 7
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	4	12	3	2	6	1	29 29
Skaraborgs »	1	—	—	1	3	—	5	18	2	3	—	33 33
Värmlands »	—	—	—	—	—	—	1	9	—	—	—	10 10
Örebro »	—	—	1	—	2	—	—	1	—	1	—	5 5
Västmanlands »	12	2	—	—	—	—	2	4	1	2	—	24 24
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs »	—	1	—	—	109	4	—	2	2	—	1	119 119
Västernorrlands »	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	4 4
Jämtlands »	—	—	2	—	1	—	—	5	1	—	—	9 9
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens »	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	5	8 8
Hela riket	29	28	23	22	145	19	38	59	27	20	21	444 444
Rikets landsbygd	7	20	8	2	14	5	24	42	10	9	11	160 160
» städer	22	8	15	20	131	14	14	17	17	11	10	284 284
Rödsot.												
Stockholms stad	5	—	1	—	1	—	—	15	60	29	12	3 126
Stockholms län	2	36	2	—	—	—	27	133	29	4	3	5 241
Uppsala län »	—	3	—	—	—	—	—	—	6	5	1	2 17
Södermanlands »	—	—	—	—	—	—	—	37	1	1	—	34 73
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1 1
Östergötlands län i övr.	3	3	—	—	—	1	—	1	1	—	8	2 19
Jönköpings län	2	1	—	—	—	1	1	11	24	6	4	5 55
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	2	8 8
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	6	4	—	—	—	10 10
Gotlands »	5	1	—	—	46	21	3	25	20	13	—	134 134
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3 3
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2 2
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr.	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2 2
Hallands län	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1 1
Göteborgs stad	1	—	8	8	2	5	9	188	47	20	15	5 308
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	—	—	—	—	18	13	2	1	1	32	67 67
Älvsborgs län	1	—	4	22	31	10	8	47	11	8	2	10 154
Skaraborgs »	1	1	1	1	11	1	2	52	4	9	3	86 86
Värmlands »	—	—	7	4	—	—	1	50	9	9	5	1 86
Örebro »	7	5	—	1	—	1	—	8	26	42	6	10 106
Västmanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2 2
Gävleborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 1
Västernorrlands »	—	—	1	5	—	—	—	—	6	2	4	18 18
Jämtlands »	6	5	2	—	2	—	—	6	4	—	—	25 25
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	3	6	1	—	—	10 10
Norrbottens »	—	—	—	—	—	—	104	6	—	3	1	114 114
Hela riket	33	55	26	41	93	59	179	599	256	152	99	77 1 669
Rikets landsbygd	20	49	11	22	82	48	137	282	93	51	32	66 913
» städer	13	6	15	19	11	11	22	317	163	101	67	11 756

S j u k d o m a r, län (stad)	I n s j u k n a d e												
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Barnförslamning.													
Stockholms stad	2	1	2	1	4	1	2	6	9	20	9	4	61
Stockholms län	4	2	1	—	—	2	3	7	7	13	15	3	57
Uppsala	2	1	—	—	—	—	1	1	1	—	2	1	9
Södermanlands	1	—	—	—	—	1	1	10	15	63	27	6	124
Norrköpings stad . . .	—	—	—	—	—	—	2	3	3	2	6	4	20
Östergötlands län i övr.	—	1	—	—	1	—	—	—	9	22	10	7	50
Jönköpings län	1	1	—	—	5	7	6	7	42	42	36	14	161
Kronobergs	5	2	1	—	—	—	—	21	50	35	37	16	167
Kalmar	—	—	—	—	—	—	—	30	87	86	27	8	238
Gotlands	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4
Blekinge	—	—	—	—	—	1	15	127	79	51	23	8	304
Kristianstads	—	—	—	—	—	—	—	5	13	2	2	—	22
Malmö stad	—	—	—	—	3	6	20	39	21	11	—	—	100
Hälsingborgs stad . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr. . .	—	—	1	—	1	1	9	69	68	32	7	—	188
Hallands län	—	4	—	—	1	—	1	3	6	17	7	7	46
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	2	27
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	—	—	—	—	—	1	3	4	6	3	2	19
Älvsborgs län	—	1	—	—	—	1	—	1	6	4	11	11	35
Skaraborgs	—	—	—	—	—	1	2	10	50	25	23	5	116
Värmlands	3	4	1	—	—	—	1	—	2	4	4	1	20
Örebro	—	1	—	—	—	—	—	2	1	3	3	3	13
Västmanlands	—	1	1	—	—	—	1	4	3	8	4	7	29
Kopparbergs	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	4	3	11
Gävleborgs	3	10	—	1	—	1	—	1	3	6	—	3	28
Västernorrlands	3	2	2	—	—	1	6	4	8	6	2	3	37
Jämtlands	—	1	—	—	—	—	—	1	3	4	3	3	15
Västerbottens	2	1	—	3	1	—	—	—	14	3	3	5	32
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	1	7
Hela riket	27	33	10	5	16	23	71	355	509	482	281	128	1940
Rikets landsbygd	25	22	8	4	9	12	34	227	344	298	187	97	1267
„ städer	2	11	2	1	7	11	37	128	165	184	94	31	673
Epid. hjärnfeber.													
Stockholms stad	2	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	1	9
Stockholms län	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3
Uppsala	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Södermanlands	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3
Norrköpings stad . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län i övr.	—	—	—	1	2	—	—	1	1	—	—	—	5
Jönköpings län	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	5
Kronobergs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	4
Gotlands	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Blekinge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	5
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs stad . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr. . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	4
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Älvsborgs län	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	2	—	6
Skaraborgs	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Värmlands	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	4
Örebro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Kopparbergs	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Gävleborgs	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3
Västernorrlands	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Jämtlands	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Västerbottens	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Norrbottnens	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Hela riket	10	12	3	10	7	5	1	5	6	8	8	2	77
Rikets landsbygd	7	6	1	6	3	3	1	3	4	4	6	—	44
„ städer	3	6	2	4	4	2	—	2	2	4	2	2	33

Sjukdomar. län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
Sömnssjuka.													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län i övr.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Jönköpings län	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hälsingborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Skaraborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Värmlands »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Gävleborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	2	2	1	—	1	2	—	2	1	2	—	—	13
Rikets landsbygd	2	1	1	—	—	—	—	1	1	2	—	—	8
» städer	—	1	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	5
Undulantfeber.													
Stockholms stad	—	1	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	5
Stockholms län	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3
Uppsala »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Södermanlands »	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	1	5
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Östergötlands län i övr.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	3
Jönköpings län	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr.	—	—	1	—	5	—	2	1	—	—	1	—	10
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l. i övr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Skaraborgs »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Värmlands »	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Västmanlands »	1	—	1	—	1	1	—	—	—	2	1	—	7
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Jämtlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	2	1	5	3	9	4	2	3	7	6	3	2	47
Rikets landsbygd	2	—	5	3	8	3	2	2	2	4	2	2	35
» städer	—	1	—	—	1	1	—	1	5	2	1	—	12

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
Hepatitits epidemica													
Stockholms stad	95	67	63	55	44	43	42	94	128	126	122	108	987
Stockholms län	55	54	39	23	25	17	25	58	96	96	57	64	609
Uppsala »	29	22	35	20	19	4	10	6	22	25	12	8	212
Södermanlands »	27	23	9	13	6	1	9	30	39	36	67	66	326
Norrköpings stad	7	13	8	3	2	3	6	8	18	26	30	31	155
Östergötlands län i övr. . .	25	32	37	19	12	5	14	20	67	35	28	36	330
Jönköpings län	22	17	19	11	6	7	11	11	19	30	33	34	220
Kronobergs »	—	—	1	1	1	—	—	—	2	10	8	2	25
Kalmar »	3	2	2	—	—	8	4	5	2	12	10	7	55
Gotlands »	38	15	12	10	14	27	23	27	60	90	69	59	444
Blekinge »	7	29	13	8	1	10	3	14	3	4	7	11	110
Kristianstads »	14	9	15	10	9	4	10	12	18	18	59	31	209
Malmö stad	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Hälsingborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län i övr. . . .	21	9	13	7	10	6	4	15	20	10	14	27	156
Hallands län	1	5	3	6	7	2	1	6	3	7	3	5	49
Göteborgs stad	35	26	26	21	16	19	12	38	40	43	35	33	344
Göteborgs o. Bohus län i övr.	21	18	13	19	12	10	6	4	17	47	23	25	215
Älvsborgs län	53	39	50	41	32	17	33	68	66	100	84	104	687
Skaraborgs »	1	2	1	3	1	2	1	6	10	8	5	5	45
Värmlands »	21	14	10	10	4	3	5	15	14	30	16	16	158
Örebro »	35	27	20	9	14	6	5	6	11	10	20	15	178
Västmanlands »	42	46	38	33	23	22	20	42	82	87	87	44	566
Kopparbergs »	38	20	12	8	16	12	7	13	15	25	19	22	207
Gävleborgs »	42	33	27	15	86	37	25	64	110	67	72	56	634
Västernorrlands »	2	3	3	5	3	3	1	2	4	5	4	1	36
Jämtlands »	2	6	16	18	4	12	4	26	25	35	21	23	192
Västerbottens »	43	63	45	37	19	17	12	44	30	38	31	21	400
Norrbottens »	2	10	5	4	2	1	—	5	3	13	17	21	83
Hela riket	681	604	537	410	388	298	293	639	924	1 034	953	875	7 636
Rikets landsbygd	395	372	341	257	266	195	193	385	596	651	611	526	4 788
» städer	286	232	196	153	122	103	100	254	328	383	342	349	2 848
Weills sjukdom.													
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	7
Kristianstads »	1	—	—	—	—	—	—	4	2	1	1	—	9
Hallands »	2	—	—	—	—	—	—	—	2	3	4	1	12
Norrbottens »	2	—	3	1	—	4	4	2	—	—	—	—	16
Hela riket	5	—	3	1	—	4	4	6	4	4	7	6	44
Rikets landsbygd	4	—	3	1	—	4	4	6	2	—	3	5	32
» städer	1	—	—	—	—	—	—	—	2	4	4	1	12
Frossa.													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

Tab. 5. Infektionssjukdomar utan anmälningsplikt år 1943.

Sjukdomar	I n s j u k n a d e											
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec. Summa
Mässling.												
Hela riket	98	143	143	158	102	141	171	85	242	700	848	967 3 798
Rikets landsbygd	69	110	114	139	71	103	122	62	181	435	421	517 2 344
» städer	29	33	29	19	31	38	49	23	61	265	427	450 1 454
Påssjuka.												
Hela riket	1 742	1 889	1 854	1 427	1 077	773	485	286	210	376	452	537 11 108
Rikets landsbygd	1 136	1 132	1 080	834	545	426	321	200	140	206	286	362 6 668
» städer	606	757	774	593	532	347	164	86	70	170	166	175 4 440
Kikhosta.												
Hela riket	1 478	1 463	1 832	1 557	1 339	917	685	730	904	1 004	1 025	1 018 13 952
Rikets landsbygd	720	717	1 161	918	747	540	419	439	568	583	533	443 7 788
» städer	758	746	671	639	592	377	266	291	336	421	492	575 6 164
Influensa.												
Hela riket	1 161	1 857	1 190	1 764	4 147	608	222	161	312	494	902	1 436 40 883
Rikets landsbygd	550	749	5 861	11 685	2 978	353	122	74	109	159	227	527 23 424
» städer	611	1 108	6 045	5 962	1 169	225	100	87	233	335	675	909 17 459
Bronchopneumoni												
Kap. bronkit.												
Hela riket	1 309	1 298	1 621	1 612	1 005	599	403	343	471	815	1 049	1 423 11 948
Rikets landsbygd	809	795	1 046	1 068	672	385	262	195	265	510	594	811 7 412
» städer	500	503	575	544	333	214	141	148	206	305	455	612 4 536
Akut lunginflammation.												
Hela riket	1 060	1 100	1 313	1 486	847	490	313	259	366	562	836	1 126 9 758
Rikets landsbygd	674	686	893	1 016	565	319	225	182	217	343	500	685 6 305
» städer	386	414	420	470	282	171	88	77	149	219	336	441 3 453
Lungsäcksinflammation.												
Hela riket	162	167	184	191	154	125	80	96	109	137	152	170 1 727
Rikets landsbygd	106	108	126	131	105	87	51	63	69	92	107	111 1 156
» städer	56	59	58	60	49	38	29	33	40	45	45	59 571
Akut mag- o. tarm-inflammation.												
Hela riket	1 859	1 577	1 485	1 503	1 451	1 740	2 662	4 151	3 166	2 088	1 828	1 861 25 371
Rikets landsbygd	956	866	812	896	792	1 055	1 555	2 202	1 838	1 196	929	975 14 102
» städer	903	711	643	607	659	685	1 107	1 949	1 328	892	899	886 11 269

Anm. Tabellen upptager endast fall av dessa sjukdomar, som kommit till tjänsteläkarnas kännedom.

Tab. 6. Den förebyggande mödra-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Landstingsområde, stad	Antal hälsovårdsorgan							Barnaföderskor					
	Mödravårds- centraller typ I	Barnavårds- centraller typ I	Mödravårds- centraller typ II	Barnavårds- centraller typ II	Mödra- och barna- vårdcentraller typ II	Mödra- och bar- navårdsstationer	Förelser	Hela antalet	Därav övervakade		Medelval besök hos läkare per blivande mor	Medelval besök hos barnmorskan per blivande mor	Medelval hembesök av barnmorskan per blivande mor
									antal	%			
1. Stockholms stad . . .	7	32	—	—	—	—	—	12 771	9 466	74	3.3	—	—
2. Stockholms län . . .	1	—	2	4	—	24	66	6 102	2 584	42	2.3	0.8	0.1
3. Uppsala län	1	2	—	—	1	7	5	2 624	1 238	47	2.7	0.4	0.1
4. Södermanlands län . .	—	—	3	3	—	18	39	3 687	2 130	58	4.0	0.4	0.1
5. Östergötlands län . .	1	1	—	—	1	18	21	4 836	2 978	62	1.7	0.6	0.3
6. Norrköpings stad . . .	1	2	—	—	—	—	—	1 478	1 281	87	1.1	—	—
7. Jönköpings län	—	—	2	2	3	8	14	4 701	1 936	41	2.1	0.5	—
8. Kronobergs län	—	—	—	—	1	10	3	2 613	793	30	1.8	1.6	0.1
9. Kalmar läns norra . . .	—	—	1	1	1	7	8	4 298	789	43	2.6	1.3	0.1
10. » » södra	—	—	—	—	3	8	9		1 068		2.2	2.2	—
11. Gotlands län	—	—	—	—	1	5	1	1 302	419	32	1.4	0.4	0.1
12. Blekinge län	—	—	1	1	—	10	8	2 898	1 288	44	1.7	1.0	0.1
13. Kristianstads län . . .	1	1	2	2	1	14	7	4 810	1 708	36	1.8	0.6	0.2
14. Malmöhus län	—	1	—	—	—	11	—	5 612	80	14	1.4	0.9	0.5
15. Malmö stad	1	5	—	—	—	—	—	3 382	1 071	32	2.0	—	—
16. Helsingborgs stad . . .	1	2	—	—	—	—	—	1 290	864	67	1.3	0.6	—
17. Hallands län	—	—	—	—	1	11	—	2 792	1 149	41	2.3	0.7	0.2
18. Gbg och Bohus län . . .	—	—	—	—	2	12	4	3 574	1 266	35	1.6	3.1	0.6
19. Göteborgs stad	3	(15)	—	—	—	—	—	5 766	2 211	38	2.3	—	—
20. Älvsborgs län	1	4	4	4	1	20	52	6 076	3 122	51	2.2	0.9	0.2
21. Skaraborgs län	—	—	—	—	—	21	11	4 401	1 557	35	2.0	0.9	0.5
22. Värmlands län	1	1	—	—	—	27	22	4 643	2 064	45	2.0	1.3	0.2
23. Örebro län	1	—	4	2	1	12	15	4 510	1 321	29	3.0	0.3	0.1
24. Västmanlands län . . .	—	—	1	1	—	15	11	3 381	1 800	53	2.0	0.7	0.3
25. Kopparbergs län	—	—	1	1	3	22	11	4 851	3 027	62	1.9	1.3	0.3
26. Gävleborgs län	—	—	1	1	2	22	21	4 382	2 539	58	1.8	0.8	0.1
27. Gävle stad	1	1	—	—	—	—	—	710	616	87	1.8	—	—
28. Västernorrlands län . .	—	—	—	—	5	24	34	5 544	3 423	62	1.8	1.2	0.2
29. Jämtlands län	—	1	1	—	—	15	22	3 284	1 624	50	1.6	0.9	0.2
30. Västerbottens län . . .	1	1	1	1	—	26	15	5 214	4 576	88	2.0	0.8	0
31. Norrbottens län	—	—	—	—	3	20	36	6 140	3 872	63	1.8	0.8	0.1
32. Summa	22	54 (69)	24	23	30	387	435	127 672	63 860	50	2.2	0.7	0.1

¹ Dessutom mottagningar å tjänsteresor till avlägset belägna platser.

och barnavården år 1943.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
S p ä d b a r n						1—2 åringar				2—7 åringar				Totala kostnader, kr.
Antal levande födda	Därav övervakade		Medeltal besök hos läkaren per spädbarn	Medeltal besök hos sköterskan per spädbarn	Medeltal hembesök av sköterskan per spädbarn	Antal 1—2 åringar	Medeltal besök hos läkaren	Medeltal besök hos sköterskan	Medeltal hembesök av sköterskan	Antal 2—7 åringar	Medeltal besök hos läkaren	Medeltal besök hos sköterskan	Medeltal hembesök av sköterskan	
	antal	%												
12 491	9 624	77	5.0	1.4	5.9	6 348	1.6	0.1	1.9	5 980	1.4	—	0.8	371 369 1
5 975	4 706	79	3.4	1.2	4.1	3 064	2.1	0.6	2.2	215	1.6	2.2	1.2	70 244 2
2 577	2 160	84	3.0	0.5	3.7	—	—	—	—	—	—	—	—	44 866 3
3 613	2 313	64	3.5	0.8	3.8	1 390	1.2	0.3	0.9	—	—	—	—	43 714 4
4 728	4 136	88	2.3	0.2	4.2	371	0.7	0.1	1.4	—	—	—	—	56 696 5
1 445	1 276	88	3.9	—	11.9	—	—	—	—	—	—	—	—	23 278 6
4 608	2 856	62	4.2	0.7	4.6	494	1.8	0.5	2.4	—	0.4	0.2	1.7	52 121 7
2 551	1 373	54	2.6	0.5	2.8	50	3.6	0.3	2.8	9	—	—	—	16 129 8
4 184	1 071	67	2.9	0.6	3.1	381	1.7	0.1	—	92	0.8	—	—	23 161 9
	1 731		3.6	1.2	3.8	—	—	—	—	—	—	—	—	32 252 10
1 264	860	68	1.9	0.3	4.2	398	0.8	0.1	0.9	51	0.6	—	1.9	15 953 11
2 843	2 519	88	2.2	0.4	5.6	61	—	—	—	—	—	—	—	26 227 12
4 720	2 614	55	2.8	0.6	3.3	1 472	1.7	0.2	1.6	269	1.4	—	1.6	45 923 13
5 507	988	18	2.0	0.3	2.7	—	—	—	—	—	—	—	—	13 952 14
3 312	2 633	79	7.0	1.3	3.4	148	2.0	1.0	—	33	1.5	—	—	68 194 15
1 264	953	75	6.5	3.2	4.3	530	1.7	1.7	1.3	151	0.3	0.4	0.2	35 818 16
2 725	1 784	65	4.0	0.5	3.7	464	2.2	0.2	1.3	144	0.3	—	0.4	19 624 17
3 509	1 991	57	2.0	1.8	3.8	95	0.4	—	0.5	—	—	—	—	26 601 18
5 651	4 822	85	2.6	—	c:a 10	—	—	—	—	—	—	—	—	93 249 19
5 957	5 123	86	3.6	1.3	5.1	3 298	1.7	0.4	2.3	27	1.7	3.1	—	131 518 20
4 293	2 409	56	2.3	0.4	3.2	1 308	1.3	—	1.0	37	—	—	—	23 948 21
4 585	4 106	91	2.5	0.3	3.2	1 800	1.6	0.2	1.4	78	0.7	0.2	1.3	46 137 22
4 401	2 726	62	3.0	1.7	2.6	92	2.1	0.3	0.8	23	—	—	—	46 585 23
3 300	2 868	87	2.5	1.5	3.4	—	—	—	—	—	—	—	—	27 977 24
4 738	3 898	82	3.4	1.0	3.2	123	7.2	0.9	2.0	25	1.8	—	—	61 737 25
4 291	3 409	79	2.7	0.8	3.4	238	0.9	—	—	297	0.4	—	—	33 524 26
688	430	63	1.1	1.6	5.1	—	—	—	—	—	—	—	—	4 370 27
5 442	5 150	95	2.4	1.2	4.9	505	2.2	0.4	2.2	—	—	—	—	84 094 28
3 211	2 387	74	2.0	0.7	4.2	186	0.3	—	0.2	—	—	—	—	24 783 29
5 124	4 886	95	2.2	0.2	3.0	339	0.2	—	—	—	—	—	—	65 367 30
5 973	5 252	88	2.2	0.5	3.3	106	—	—	—	—	—	—	—	73 588 31
124 921	93 054	75	3.2	0.9	4.4	23 206	1.6	0.3	1.7	7 371	1.3	0.1	0.8	1 702 999 32

Tab. 7. Folktandvårdens omfattning, personal samt verksamhet år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Landstingsområde, stad	Folk- mängd d. 31/12	Därav i % folkm. i distrikt med folk- tandv.	Antal tand- polikli- niker d. 31/12	Antal tand- läkare d. 31/12	Antal tand- sköter- skor d. 31/12	Tandvård före skolåldern		Skoltandvården		Tandvård för vuxna			Antal arbetstim. av tandl. i tandvård för	
						Antal system. behandl. barn (avsl. beh.)	Antal akuta fall	Antal system. behandl. barn (avsl. beh.)	Antal akuta fall	Antal helt sane- rade fall	Antal partiellt san- akuta fall övriga fall		barn	vuxna
Stockholms stad	634 179	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	300 804	54.3 %	10	19	19	240	320	7 677	496	2 519	4 570	306	13 885	13 828
Uppsala »	140 682	69.4 %	6	7	7	144	88	2 776	126	1 315	2 111	511	5 669	5 652
Södermanlands »	195 924	100.0 %	13	32	32	2 765	897	18 842	1 010	8 248	7 923	856	28 312	26 365
Norrköpings stad	73 564	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ostergötlands län (i övr.)	252 697	37.6 %	5	13	13	36	539	7 802	264	2 956	2 483	983	13 370	18 934
Jönköpings län	247 563	35.2 %	13	16	16	227	283	5 194	459	1 702	2 934	858	9 895	7 671
Kronobergs »	152 500	51.6 %	5	3	3	36	31	2 028	103	644	577	103	2 711	2 061
Kalmar »	229 204	18.4 %	6	4	4	12	36	2 125	147	803	1 621	51	3 364	2 677
Gotlands »	59 431	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	147 220	9.5 %	1	2	2	4	45	441	89	267	420	52	996	1 084
Kristianstads »	250 591	46.2 %	10	18	18	754	266	3 745	687	993	2 177	159	9 965	8 601
Malmö stad	163 116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs »	64 040	100.0 %	5	10	10	—	—	3 248	—	—	—	—	8 255	—
Malmöhus län (i övr.)	312 200	42.0 %	6	24	24	21	436	6 707	529	1 316	3 337	267	16 684	11 795
Hallands »	152 698	41.1 %	5	19	19	111	92	1 423	280	479	1 255	85	2 752	2 408
Göteborgs stad	290 494	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus län (i övr.)	204 776	13.4 %	7	5	5	103	61	1 387	97	909	2 288	30	4 331	3 771
Älvsborgs »	333 862	18.7 %	10	8	8	145	123	3 562	160	1 067	1 829	327	6 624	5 112
Skaraborgs »	242 609	22.6 %	6	7	7	46	130	2 897	371	953	1 242	341	5 112	3 948
Värmlands »	270 193	11.1 %	5	4	4	96	13	1 779	101	860	667	156	3 696	3 105
Örebro »	232 109	23.6 %	7	6	6	193	129	2 720	149	559	424	9	8 453	2 191
Västmanlands »	175 235	60.4 %	5	15	15	274	531	6 295	833	1 377	2 024	355	12 322	6 208
Kopparbergs »	252 246	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävle stad	40 211	100.0 %	1	4	4	152	176	3 439	86	873	377	56	4 358	3 525
Gävleborgs län (i övr.)	233 633	23.5 %	5	9	9	71	246	4 922	194	1 939	3 116	498	7 406	5 829
Västernorrlands län	275 946	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands »	143 287	3.7 %	2	1	1	—	3	16	—	9	42	27	166	155
Västerbottens »	225 574	16.7 %	8	6	6	67	44	1 821	261	787	1 363	40	3 145	4 184
Norrhottens »	226 259	19.3 %	6	6	6	3	20	1 165	208	440	501	162	2 979	1 768
Hela riket	6 522 827	24.7 %	147	228	228	5 500	4 509	91 011	6 650	31 015	43 281	5 632	174 450	140 872

Tab. 8. Folktandvårdens inkomster och utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Landstingsområde, stad	I n k o m s t e r (kr.)						U t g i f t e r (kr.)				
	Behandl.- avgifter f. barn	Avgifter enl. folk- tandvårds- taxan	Bidrag av			Övriga inkomster	Summa, kr.	Avlö- ningar	Lokaler, städning, värme, lyse	Övriga utgifter	Summa, kr.
			staten	landsting	kommun						
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	25 910	210 503	50 112	90 135	—	19 672	396 332	264 332	22 898	109 102	396 332
Uppsala »	12 208	101 974	19 370	33 031	—	—	166 583	103 885	15 799	49 899	166 583
Södermanlands »	78 149	476 050	112 158	127 335	40 700	3 571	837 963	541 118	40 700	256 145	837 963
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län (i övr.)	31 834	157 180	46 830	62 560	—	15 820	317 224	226 090	15 473	75 661	317 224
Jönköpings län	23 320	154 196	32 829	65 975	—	—	276 320	121 819	—	154 501	276 320
Kronobergs »	8 043	37 823	8 971	25 526	—	—	80 363	50 764	8 470	21 129	80 363
Kalmar »	6 965	65 403	11 071	2 376	2 850	—	88 665	52 523	1 981	34 161	88 665
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	2 188	18 340	—	32 314	—	—	52 842	18 354	4 878	29 610	52 842
Kristianstads »	22 183	90 040	40 597	94 294	—	—	247 114	171 337	14 469	61 308	247 114
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborgs »	15 441	—	—	—	114 568	—	130 009	96 366	6 076	27 567	130 009
Malmöhus län (i övr.)	18 195	123 051	50 818	100 267	—	—	292 331	215 101	12 621	64 609	292 331
Hallands »	3 047	50 633	11 175	16 297	1 500	—	82 652	59 904	5 890	16 858	82 652
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus län (i övr.)	11 105	72 812	14 069	29 888	—	—	127 874	95 177	—	32 697	127 874
Älvsborgs »	8 987	90 455	21 998	20 720	—	—	142 160	102 953	1 294	37 918	142 160
Skaraborgs »	11 098	71 119	19 059	8 178	—	57	109 511	78 956	4 900	25 655	109 511
Värmlands »	6 636	64 842	14 356	15 000	—	—	100 834	68 715	2 750	29 369	100 834
Örebro »	6 721	31 545	18 603	59 020	—	—	115 889	88 877	5 104	21 908	115 889
Västmanlands »	19 323	95 160	36 334	61 609	—	—	212 486	152 093	4 279	56 114	212 486
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävle stad	6 875	33 050	16 226	—	39 886	—	96 037	72 594	9 127	14 316	96 037
Gävleborgs län (i övr.)	12 456	159 412	31 588	47 987	—	—	251 448	142 246	5 647	103 550	251 448
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens »	10 257	91 336	13 361	20 185	—	—	135 139	83 103	11 160	40 876	135 139
Norrbottens »	1 860	35 756	8 211	40 750	—	—	86 577	42 260	6 602	37 715	86 577
Hela riket	345 801	2 230 680	577 796	953 447	199 504	39 120	4 346 348	2 845 567	200 118	1 300 663	4 346 348

Tab. 9 a. Fall av smittsam könssjukdom år 1943 efter boupingsort jämte översikt för de senaste fem åren.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län, stad	Ärvt syfilis. Syphilis congenita		Förvärdad syfilis. Syphilis acquisita						Gonorrhoea			Ulcus molle			
			Primaria		Secundaria		Summa								
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad . . .	—	2	224	66	23	87	247	153	400	4 540	1 994	6 534	3	—	3
Stockholms län . . .	1	—	11	7	1	11	12	18	30	544	243	787	1	—	1
Uppsala län . . .	—	—	2	—	—	1	2	1	3	212	93	305	—	—	—
Södermanlands län . .	—	—	9	3	4	3	13	6	19	228	106	334	—	—	—
Norrköpings stad . . .	1	—	9	3	1	2	10	5	15	274	156	430	2	1	3
Ostergötlands län ¹ . .	—	—	3	1	1	3	4	4	8	332	88	420	—	—	—
Jönköpings län . . .	—	—	8	2	3	3	11	5	16	232	98	330	2	—	2
Kronobergs län . . .	—	1	1	—	2	1	3	1	4	73	26	99	—	—	—
Kalmar län . . .	—	—	8	2	1	2	9	4	13	307	94	401	—	—	—
Gotlands län . . .	—	—	3	—	—	—	3	—	3	85	32	117	2	—	2
Blekinge län . . .	1	2	6	2	6	4	12	6	18	281	75	356	—	—	—
Kristianstads län . . .	1	—	9	2	4	2	13	4	17	261	86	347	2	—	2
Malmö stad . . .	—	—	6	—	1	—	7	—	7	624	323	947	—	—	—
Hälsingborgs stad . . .	1	—	11	3	2	2	13	5	18	233	77	310	1	2	3
Malmöhus län ² . . .	—	1	6	2	2	3	8	5	13	356	101	457	1	—	1
Hallands län . . .	—	—	2	—	1	—	3	—	3	119	39	158	1	—	1
Göteborgs stad . . .	2	—	68	20	27	31	95	51	146	1 432	615	2 047	4	—	4
Göteborgs o. Boh. län ³	—	—	19	4	2	5	21	9	30	285	89	374	1	—	1
Älvsborgs län . . .	—	—	9	3	6	3	15	6	21	310	125	435	1	—	1
Skaraborgs län . . .	—	—	11	2	1	4	12	6	18	221	78	299	—	—	—
Värmlands län . . .	—	1	8	6	2	2	10	8	18	337	118	455	2	1	3
Örebro län . . .	—	—	8	4	5	7	13	11	24	408	185	593	1	—	1
Västmanlands län . . .	—	—	—	—	—	1	—	1	1	242	104	346	1	—	1
Kopparbergs län . . .	1	2	3	1	2	4	5	5	10	415	144	559	1	—	1
Gävleborgs län . . .	—	1	8	—	2	4	10	4	14	394	173	567	3	1	4
Västernorrlands län . .	1	—	7	4	1	1	8	5	13	680	190	870	1	—	1
Jämtlands län . . .	—	—	10	4	5	5	15	9	24	351	97	448	—	1	1
Västerbottens län . . .	—	—	8	2	3	1	11	3	14	150	46	196	—	—	—
Norrbottnens län . . .	—	—	9	4	1	3	10	7	17	259	97	356	1	—	1
Summa 1943 . . .	9	10	486	147	109	195	595	342	937	14 185	5 692	19 877	31	6	37
1942 . . .	4	14	216	62	61	91	277	153	430	10 039	3 719	13 758	27	1	28
1941 . . .	11	10	111	31	54	77	165	108	273	7 614	2 989	10 603	27	4	31
1940 . . .	12	9	153	38	56	105	209	143	352	7 186	2 820	10 006	51	3	54
1939 . . .	8	6	222	38	66	79	288	117	405	8 518	3 597	12 115	95	12	107
1938 . . .	10	7	169	46	61	67	230	113	343	8 836	3 705	12 541	78	6	84

¹ Utom Norrköpings stad. — ² Utom Malmö och Hälsingborgs städer. — ³ Utom Göteborgs stad.

Tab. 9 b. Fall av smittsam könssjukdom år 1943 efter ålder och kön.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdom	Summa	Den smittades ålder										
		under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis ¹ . . {m.	605	5	3	1	33	181	144	152	61	21	2	2
	{kv. 351	2	—	2	51	112	78	82	18	5	1	—
Summa	956	7	3	3	84	293	222	234	79	26	3	2
Gonorrhoea . . {m.	14 170	5	8	12	1 232	4 919	3 523	3 264	879	218	81	29
	{kv. 5 707	11	60	24	1 035	2 037	1 176	1 064	233	47	9	11
Summa	19 877	16	68	36	2 267	6 956	4 699	4 328	1 112	265	90	40
Ulcus molle . . {m.	30	—	—	—	3	13	3	7	3	1	—	—
	{kv. 7	—	—	—	1	2	—	3	1	—	—	—
Summa	37	—	—	—	4	15	3	10	4	1	—	—

Anm. Fall av smittsam könssjukdom, som av läkare iakttagits, skall av honom ofördröjligen anmälas till vederbörande förste provinsialläkare (förste stadsläkare).

¹ Här ingå samtliga fall av syphilis, såväl ärvt som förvärdad.

Tab. 9 c. Fall av smittsam könssjukdom år 1943 efter smittningsort. 81

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Smittningsort	Ärvt syfilis. Syphilis congenita		Förvärvat syfilis. Syphilis acquisita						Gonorrhoea			Ulcus molle		
			Primaria		Secundaria		Summa							
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.
Stockholms stad . .	—	3	229	68	23	89	252	157	409	5 070	2 053	7 123	5	—
Stockholms län {st.	—	—	4	3	—	4	4	7	11	125	89	214	—	—
{lb.	1	—	—	2	1	3	1	5	6	158	85	243	—	—
Uppsala län . . {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121	67	188	—	—
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	21	65	—	—
Södermanlands l. {st.	—	—	6	3	1	2	7	5	12	116	72	188	1	—
{lb.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	51	25	76	—	—
Norrköpings stad .	1	—	6	3	1	2	7	5	12	279	161	440	2	1
Östergötlands l. {st.	—	—	—	1	—	3	—	4	4	167	64	231	—	—
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	19	74	—	—
Jönköpings län {st.	—	—	1	1	1	1	2	2	4	148	72	220	—	—
{lb.	—	—	2	1	1	1	3	2	5	42	21	63	—	—
Kronobergs län {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	11	41	—	—
{lb.	—	2	—	—	—	1	—	1	1	22	7	29	—	—
Kalmar län . . {st.	—	—	2	1	—	—	2	1	3	176	50	226	—	—
{lb.	—	—	—	—	1	2	1	2	3	87	40	127	—	—
Gotlands län . {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	14	54	1	—
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	18	47	1	—
Blekinge län . {st.	—	1	6	2	2	1	8	3	11	164	52	216	—	—
{lb.	1	—	1	—	—	1	1	1	2	18	13	31	—	—
Kristianstads län {st.	1	—	—	1	1	—	1	1	2	94	36	130	—	—
{lb.	—	—	5	1	1	2	6	3	9	103	37	140	—	—
Malmö stad . . {st.	—	—	8	—	1	—	4	—	4	666	324	990	—	—
Malmöhus län ² {st.	1	—	12	3	—	5	12	8	20	421	127	548	1	2
{lb.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	129	50	179	1	—
Hallands län . {st.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	73	25	98	—	—
{lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	27	15	42	—	—
Göteborgs stad . .	2	—	57	20	21	32	78	52	130	1 610	647	2 257	3	—
Göteborgs och {st.	—	—	5	2	—	1	5	3	8	110	46	156	—	—
Bohus län ³ {lb.	—	—	2	2	—	2	2	4	6	55	20	75	—	—
Älvsborgs län . {st.	—	—	3	2	—	1	3	3	6	161	80	241	1	—
{lb.	—	—	1	—	—	2	1	2	3	65	27	92	—	—
Skaraborgs län . {st.	—	—	7	1	2	—	9	1	10	107	39	146	—	—
{lb.	—	—	5	2	1	1	6	3	9	66	35	101	—	—
Värmlands län . {st.	—	1	2	1	—	—	2	2	4	179	49	228	2	1
{lb.	—	—	3	5	1	1	4	6	10	172	62	234	—	—
Örebro län . . {st.	—	—	5	5	4	6	9	11	20	304	139	443	—	—
{lb.	—	—	1	—	1	—	2	—	2	94	41	135	1	—
Västmanlands län {st.	—	—	1	—	—	—	1	1	2	124	74	198	—	—
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	28	79	—	—
Kopparbergs län {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	153	51	204	—	—
{lb.	1	2	1	2	1	4	2	6	8	232	92	324	1	—
Gävleborgs län . {st.	—	1	7	1	2	2	9	3	12	192	92	284	2	—
{lb.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	194	67	261	—	1
Västernorr. län {st.	—	—	7	1	1	—	8	1	9	470	86	556	1	—
{lb.	1	—	—	1	1	—	1	1	2	204	94	298	—	—
Jämtlands län . {st.	—	—	5	—	—	4	5	4	9	180	51	231	—	—
{lb.	—	—	3	1	—	—	3	1	4	142	47	189	—	1
Västerbottens län {st.	—	—	1	1	2	—	3	1	4	66	18	84	—	—
{lb.	—	—	1	1	—	2	1	3	4	51	19	70	—	—
Norrbottens län {st.	—	—	3	1	—	1	3	2	5	128	51	179	—	—
{lb.	—	—	7	2	—	1	7	3	10	92	30	122	—	—
Norge {st.	—	—	8	—	9	2	17	2	19	22	4	26	—	—
{lb.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	7	2	9	—	—
Danmark . . . {st.	—	—	9	—	2	—	11	—	11	23	1	24	—	—
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finland . . . {st.	—	—	3	1	1	—	4	1	5	20	—	20	1	—
{lb.	—	—	2	—	—	—	2	—	2	6	—	6	—	—
Andra länder . .	—	—	46	2	16	—	62	2	64	206	1	207	7	—
Obekant . . . {st.	—	—	10	3	9	11	19	14	33	244	131	375	—	—
Summa	9	10	486	147	109	195	595	342	937	14 185	5 692	19 877	31	6

¹ Utom Norrköpings stad. — ² Utom Malmö stad. — ³ Utom Göteborgs stad.

Tab. 10. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
L ä n , s t a d	Barn- morskor	Barnaföderskor				Barnsängskvinnan var tre veckor efter förlossningen		Vid förlossningen använda operationer								Fall av				
	Antal ¹	Gifta	Ogifta	Änkor o. fränskilda	Summa	frisk	sängliggande sjuk		Inre lös- ning av efterbör- den verk- ställd av	död	Inre vänd- ning verk- ställd av		Tång anlagd av		Tryckig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	eklampsi	förebygg. moderataks utgång bakken	livmoderbristning	
							läkare barn- morska	läkare barn- morska			läkare barn- morska	läkare barn- morska								
Stockholms stad	28	83	7	2	92	92	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Stockholms län	58	299	19	5	323	322	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	28	379	24	1	404	403	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Södermanlands	48	426	21	2	449	447	1	1	1	4	—	—	1	—	15	—	—	—	—	—
Norrköpings stad	2	44	1	1	46	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län	54	572	31	7	610	602	8	—	—	3	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—
Jönköpings	55	850	47	4	901	895	5	1	—	9	—	—	1	—	13	—	—	—	—	—
Kronobergs	52	1005	68	7	1080	1068	11	1	—	4	—	—	1	—	7	—	—	—	—	—
Kalmar	86	1877	125	12	2014	2004	9	1	—	1	1	3	—	—	9	—	—	—	—	—
Gotlands	22	911	79	6	996	989	7	—	1	5	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Blekinge	40	916	64	8	988	984	4	—	—	2	—	—	1	—	17	—	—	—	—	—
Kristianstads	72	1016	62	10	1088	1087	1	—	—	2	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—
Malmö stad	11	118	10	1	129	129	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	3	—	—	—
Hälsingborgs stad	3	37	4	—	41	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län	80	442	27	4	473	469	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands	45	423	17	2	442	442	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	41	972	91	9	1072	1067	5	—	—	16	—	—	3	—	50	1	4	—	3	1
Göteb. o. Bohus län	71	956	51	5	1012	1009	3	—	—	9	—	—	2	—	21	—	1	—	3	—
Älvsborgs	92	1203	73	5	1281	1278	3	—	—	4	—	—	2	—	14	—	1	3	—	—
Skaraborgs	69	1230	68	2	1300	1289	9	2	1	2	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—
Värmlands	85	1123	112	5	1240	1232	8	—	—	8	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—
Örebro	56	1007	93	8	1108	1104	3	1	1	6	—	—	1	—	17	—	—	—	—	—
Västmanlands	45	715	49	5	769	763	3	3	—	5	—	—	2	—	14	—	2	—	—	—
Kopparbergs	84	3262	335	21	3618	3600	13	5	—	23	—	—	5	1	68	1	2	6	3	4
Gävleborgs	59	1045	157	12	1214	1205	8	1	—	10	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—
Västernorrlands	87	1509	236	20	1765	1761	4	—	2	3	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—
Jämtlands	66	1806	327	20	2153	2137	14	2	1	2	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—
Västerbottens	98	2763	204	20	2987	2962	18	7	—	12	—	—	2	—	22	—	10	10	6	1
Norrbottens	74	2958	205	22	3185	3166	14	5	—	15	—	—	3	—	7	—	1	1	1	3
Hela riket	1 611	29 947	2 607	226	32 780	32 593	156	31	7	149	4	31	1	381	2	26	44	21	17	1

¹ Inbegriper i regel endast de barnmorskor, som inkommit med föreskrivna utdrag ur dagböckerna.

Tab. 10. (Forts.) Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1943.

1	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
L ä n, s t a d	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans hem (Regl. § 24 mom. 1)	förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 o. 4)	A n t a l b ö r d e r				A n t a l f ö d d a b a r n							
			med livsdagliga foster				Miss- fall	Levande födda		Dödfödda		Summa	Därav	
			Enkelbörd	Tvillingbörd	Tritlingbörd	Summa		Fullgångna	Ofullgångna	Fullgångna	Ofullgångna		Gossar	Plickor
Stockholms stad	—	10	86	1	—	87	5	88	—	—	—	88	50	38
Stockholms län	—	242	292	3	—	295	28	285	9	2	2	298	154	144
Uppsala	2	41	388	4	—	392	12	384	9	1	3	396	190	206
Södermanlands	2	98	428	7	—	435	14	428	11	2	1	442	220	222
Norrköpings stad	—	—	44	1	—	45	1	44	1	1	—	46	23	23
Östergötlands län	—	188	579	3	—	582	28	561	15	3	6	585	294	291
Jönköpings	11	271	856	12	—	868	33	843	21	8	8	880	449	431
Kronobergs	3	184	998	16	—	1 014	66	959	49	12	10	1 030	522	508
Kalmar	1	629	1 943	27	1	1 971	43	1 925	43	21	11	2 000	1 024	976
Gotlands	3	—	965	16	1	982	14	968	18	13	1	1 000	513	487
Blekinge	—	—	917	17	—	934	54	907	27	11	6	951	477	474
Kristianstads	1	9	1 032	9	—	1 041	47	1 018	16	12	4	1 050	534	516
Malmö stad	—	96	120	1	—	121	8	111	5	4	2	122	55	67
Hälsingborgs stad	—	—	34	—	—	34	7	32	—	1	1	34	19	15
Malmöhus län	1	—	446	4	—	450	23	436	8	7	3	454	215	239
Hallands	—	—	427	4	—	431	11	418	11	3	3	435	222	213
Göteborgs stad	—	919	875	17	—	892	180	862	31	11	5	909	463	446
Göteb. o. Bohus län	1	301	931	14	—	945	67	924	18	9	8	959	502	457
Älvsborgs	8	537	1 206	12	—	1 218	63	1 185	27	11	7	1 230	624	606
Skaraborgs	65	274	1 257	13	—	1 270	30	1 242	18	11	12	1 283	658	625
Värmlands	10	72	1 189	9	—	1 198	42	1 176	19	7	5	1 207	586	621
Örebro	—	158	1 044	14	—	1 058	50	1 025	30	10	7	1 072	553	519
Västmanlands	—	85	730	6	—	736	33	711	13	12	6	742	389	353
Kopparbergs	11	1 992	3 497	39	—	3 536	82	3 370	132	44	29	3 575	1 818	1 757
Gävleborgs	3	—	1 146	15	—	1 161	53	1 128	25	13	10	1 176	601	575
Västernorrlands	2	78	1 695	21	—	1 716	49	1 680	31	12	14	1 737	885	852
Jämtlands	5	112	2 082	14	—	2 096	57	2 012	64	17	17	2 110	1 102	1 008
Västerbottens	2	342	2 893	41	—	2 937	50	2 860	84	25	12	2 981	1 543	1 438
Norrbottens	4	829	3 078	39	—	3 117	68	3 033	74	37	12	3 156	1 608	1 548
Hela riket	135	7 417	31 178	382	2	31 562	1 218	30 615	809	320	204	31 948	16 298	15 655

84 Tab. 11. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk-sängar d. 31/13	Antal patienter under året in- tagna	döda	Under hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
Stockholms stad¹	5 041	85 414	2 521	1 623 608	4 448			19.0
Karolinska sjukhuset	1 286	27 709	362	428 941	1 175	1 201	741	15.5
Därav psykiatriska kliniken	109	734	5	35 578	97	104	81	48.5
K. Serafimerlasarettet	508	7 197	342	159 026	436	499	311	22.1
S:t Eriks sjukhus (exkl. sinnes- sjukvård)	706	11 848	529	237 601	651			20.1
Sabbatsbergs sjukhus	752	13 613	388	243 961	668	721	457	17.9
S:t Görans sjukhus	1 018	11 280	566	317 282	869	979	628	28.1
Södersjukhuset ⁶	467	6 704	67	86 507	238	483	69	12.9
Maria sjukhus	178	4 967	213	89 979	247	291	112	18.1
Åsö sjukhus ⁷	—	1 014	40	29 294	80	114	16	28.9
Eastmaninstitutets sjukhus	26	541	—	8 135	22	28	6	15.0
Sjukhuset Eira ² (stadens avd.)	100	541	17	22 582	62	80	45	41.7
Stockholms län	879	16 484	491	811 271	853			18.9
Sjukhuset Eira ² (länets avd.)	67	900	21	27 885	76	95	49	31.0
Stockholms l. centrallas., Stocksund	280	5 036	158	94 263	258	292	154	18.7
Löwenströmska las. (exkl. the-sjukh.)	92	1 708	65	33 201	91	119	52	19.4
Södertälje lasarett	240	4 565	95	82 694	227	244	127	18.1
Norrälje »	135	2 797	93	48 196	132	166	74	17.2
Östhammars »	65	1 478	59	25 032	69	97	48	16.9
Uppsala län	680	14 194	439	210 604	577			14.8
Akademiska sjukhuset ³	680	14 194	439	210 604	577	819	460	14.8
Södermanlands län	685	17 919	393	245 680	673			13.7
Nyköpings lasarett	197	4 659	117	71 895	197	232	129	15.4
Ekilstuna »	305	8 175	168	102 975	282	336	180	12.6
Flens »	93	2 472	55	36 356	100	119	63	14.7
Kullbergsska sjukhuset, Katrineholm	90	2 613	53	34 454	94	138	58	13.5
Östergötlands län	727	14 090	491	255 843	701			18.2
Linköpings lasarett	532	7 108	263	132 711	363	412	249	18.7
Söderköpings »	102	1 383	47	31 017	85	104	39	22.4
Vadstena »	104	2 598	96	44 176	121	135	64	17.0
Finspångs »	81	1 939	51	28 770	79	97	45	14.8
Kisa »	58	1 062	34	19 169	53	75	31	18.0
Norrköpings stad	440	8 105	241	142 818	391			17.6
Norrköpings lasarett	440	8 105	241	142 818	391	437	295	17.6
Jönköpings län	662	16 157	402	238 030	632			14.7
Jönköpings lasarett	320	7 501	246	107 585	295	345	193	14.3
Ulfsparre-Hägerflychtiska las., Eksjö	148	2 694	46	48 849	134			18.1
Därav avd. f. sinnessjuka ⁸	60	—	—	12 956	61	62	60	—
Nässjö lasarett	54	2 172	46	26 822	73	85	46	12.3
Värnamo »	140	3 790	64	54 774	150	180	98	14.1
Kronobergs län	385	8 431	235	140 431	385			16.7
Växjö lasarett	265	5 745	180	99 132	272	286	165	17.3
Ljungby »	120	2 686	55	41 299	118	143	73	15.4
Kalmar läns nra komr.	206	4 643	110	75 512	207			16.3
Västerviks lasarett	206	4 643	110	75 512	207	232	147	16.3
Kalmar läns ssa komr.	445	9 506	257	155 582	426			16.4
Kalmar lasarett	290	5 647	159	101 632	279	309	179	18.0
Oskarshamn »	105	2 761	68	37 696	103	133	71	13.6
Borgholms »	50	1 098	30	16 204	44	60	20	14.7

¹ Rörande Norrtulls sjukhus, barnavd., se Tab. 19 gr. B och dess avd. för sinnessjuka Tab. 29. —
² Stockholms stads och läns sjukhus. — ³ Frånsett Centralasatoriet. — ⁴ Härj även Trozellijunkhuset
(the-paviljong). — ⁵ Frånsett konvalescentavd. om 24 pl. — ⁶ Sjukhuset började beläggas 1/3 1943.
— ⁷ Upphörde som sjukhus den 25/11 1943. — ⁸ Utnyttjad som sinnessjukavdelning till den 30/4 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. ^{31/12}	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Högsta	Lägsta	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda			antalet vårdade någon dag under året	vårdade under året	
Gotlands län	120	3 250	113	55 171	151			17·0
Visby lasarett	120	3 250	113	55 171	151	173	89	17·0
Blekinge län	432	9 489	244	150 801	413			16·0
Karlskrona lasarett	272	6 173	130	97 002	266	279	180	15·7
Karlskrona »	160	3 266	114	53 799	147	179	92	16·5
Kristianstads län	731	17 087	357	282 277	774			16·5
Kristianstads lasarett	400	8 550	185	150 976	414	438	280	17·7
Simrishamn »	110	2 500	64	41 957	115	144	89	16·8
Ängelholms »	121	3 284	74	46 994	129	143	90	14·3
Hässelholms »	100	2 753	34	42 350	116	135	86	15·4
Malmöhus län	1 856	36 576	869	692 866	1 899			18·9
Lunds lasarett	1 169	20 914	461	427 472	1 171	1 355	837	20·4
Därav psykiatriska kliniken ¹	114	734	—	37 560	103	122	78	51·2
Landskrona lasarett	116	3 045	67	44 793	123	136	80	14·7
Hälsingborgs »	288	5 845	186	110 565	303	340	182	18·9
Ystad »	100	2 415	27	36 054	99	121	65	14·9
Trelleborgs »	96	2 440	60	43 448	119	135	80	17·8
Hörby »	87	1 917	68	30 534	84	103	51	15·9
Malmö stad	791	14 413	380	273 532	749			19·0
Allmänna sjukhuset	791	14 413	380	273 532	749	781	599	19·0
Därav psykiatriska kliniken ¹	34	283	3	9 363	26	32	13	33·1
Hallands län	428	10 812	277	169 351	464			15·7
Halmstads lasarett	234	5 659	147	91 969	252	279	142	16·3
Falkenbergs »	60	1 830	53	26 007	71	80	42	14·2
Varbergs »	134	3 323	77	51 375	141	175	83	15·5
Göteborgs och Bohus län	599	12 710	337	203 940	559			16·0
Kungälv lasarett	54	1 016	36	18 453	51	62	24	18·2
Uddevalla »	288	6 274	173	104 706	287	322	162	16·7
Strömstads »	67	1 377	37	21 625	59	73	42	15·7
Mölnåls »	190	4 043	91	59 156	162	177	106	14·6
Göteborgs stad	1 310	29 479	536	467 153	1 280			15·8
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhuset	1 123	25 990	508	418 679	1 147	1 301	741	16·1
Därav psykiatriska klin. f. sjuka ¹	80	1 556	—	28 845	79	90	60	18·5
Holtermanska sjukhuset	133	2 449	4	28 701	79	130	44	11·7
O. och M. Ekmans sjukhus	54	1 040	24	19 773	54	77	28	19·0
Älvsborgs län	908	21 109	544	310 393	850			14·7
Vänersborgs lasarett	345	7 055	155	122 361	335	367	266	17·3
Alingsås »	139	3 358	111	44 549	122	153	65	13·1
Borås »	424	10 666	278	143 483	393	454	271	13·5
Skaraborgs län	664	15 745	387	246 553	675			15·7
Mariestads lasarett	126	3 492	82	46 890	128	152	102	13·4
Lidköpings »	365	7 510	171	126 252	346	396	206	16·8
Falköpings »	173	4 743	134	73 411	201	251	153	15·5
Värmlands län	822	17 461	385	270 280	740			15·5
Karlstads lasarett ²	479	8 649	206	144 154	395	476	273	16·7
Filipstads »	75	2 038	26	25 216	69	83	43	12·4
Torsby »	116	3 005	48	44 353	122	134	81	14·8
Ärjängs »	75	1 567	42	27 182	74	95	41	17·3
Ärvika »	77	2 202	63	29 375	80	98	45	13·3

¹ Ej vård enl. sinnessjuklagen. — ² Exkl. tuberkulosjukhuset samt epidemisjukhuset. — ³ På grund av pågående om- och tillbyggnad har platsantalet under tiden ^{1/7}—^{31/12} endast varit 108.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sångar d. ³¹ / ₁₂	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vär- dade pr dag	Högsta	Lägst	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda			antalet vårdade någon dag under året		
Örebro län	603	14 848	354	204 013	559			13·7
Örebro lasarett	516	12 163	312	171 765	471	546	375	14·1
Karlskoga »	87	2 685	42	32 248	88	93	59	12·0
Västmanlands län	618	13 283	330	228 294	625			17·2
Västerås lasarett	356	7 158	168	134 173	368	412	264	18·7
Därav avd. f. sinnessjuka	37	24	6	13 190	36	40	32	549·6
Sala lasarett	121	2 549	67	37 582	103	117	61	14·7
Köpings »	91	2 345	57	36 319	99	124	65	15·5
Norberga »	50	1 231	38	20 220	55	65	36	16·4
Kopparbergs län	750	15 309	567	263 551	722			17·2
Falu lasarett	415	7 179	344	133 093	365	421	268	18·5
Därav å E. och M. Nissers minne ¹	29	82	97	6 922	19	27	13	84·4
Åvesta lasarett	81	1 754	60	30 949	85	103	52	17·6
Mora »	110	2 738	85	47 407	130	157	83	17·3
Smedjebackens »	38	1 083	28	15 435	42	54	9	14·3
Ludvika »	106	2 555	50	36 667	100	129	60	14·4
Gävleborgs län	864	19 588	481	315 462	864			16·1
Gävle och Gästriklands lasarett	368	8 904	239	138 077	378	421	209	15·5
Söderhamns lasarett	151	2 568	86	47 445	130			18·5
Därav avd. f. sinnessjuka	31	8	1	9 214	25	30		1151·8
Hudiksvalls lasarett	174	3 600	60	63 346	174	191	122	17·6
Bollnäs lasarett	101	2 146	64	37 229	102	121	76	17·3
Ljusdals »	70	2 370	32	29 365	80	87	59	12·4
Västernorrlands län	997	23 668	537	409 206	1 121			17·3
Härnösands lasarett	170	4 012	93	67 936	186	238	124	16·9
Sundsvalls »	451	10 421	276	181 887	498	567	392	17·5
Örnsköldaviks » (exkl. tbc.-sjukh.)	189	4 361	89	79 248	217	261	143	18·2
Backe lasarett	62	1 709	37	31 295	86	100	55	18·3
Sollefteå »	125	3 165	42	48 840	134	172	87	15·4
Jämtlands län	403	8 741	255	146 914	403			16·8
Östersunds lasarett	331	7 299	215	125 819	345	388	190	17·2
Sveggs »	72	1 442	40	21 095	58	74	29	14·6
Västerbottens län	689	13 105	334	244 544	670			18·7
Umeå lasarett	452	8 652	190	156 003	427	479	244	18·0
Skellefteå »	237	4 453	144	88 541	243	262	129	19·9
Norrbottens län	510	12 249	241	182 397	499			14·9
Luleå lasarett	109	2 706	61	38 758	106	127	61	14·3
Piteå »	130	2 950	49	49 660	136	163	111	16·8
Haparanda »	45	1 418	32	17 510	48	68	22	12·3
Gällivare »	134	3 202	52	46 085	126	145	61	14·4
Kalix »	92	1 973	47	30 384	83	102	60	15·4
Samtliga lasarett	24 245	503 615	13 111	8 516 027	23 331			16·9
Därav ² sinnessjukavd.	128	32	7	35 360	97			
tuberkulosavd.	438	1 996	184	139 073	381			
barnavd.	485	7 166	310	148 087	406			20·7
barnbördsavd.	1 965	80 118	133	758 690	2 079			9·5
konvalescentavd.	67	984	9	20 087	55			20·4
övriga avd.	21 167	425 828	12 468	7 414 730	20 314			17·4

Anm. I tabellen medtagas lasarettens i sin helhet utom tbc.-sjukhusen vid Löwenströmska lasarettet, Akademiska sjukhuset, Karlstads och Örnsköldaviks lasarett samt sinnessjukavdeln. vid S:t Eriks sjukhus. Lasarettssavd. för sinnessjuka (kommunala sinnessjukhus, grupp b), som även ingår i Tab. 39 o. f., redovisas särskilt. Rörande Norrtulls sjukhus se tabellens första sida, not 1, och barnsjukh. S. och M. Sachs' minne Tab. 19.

¹ Sjukhem f. kroniskt sjuka. — ² Överflyttade mellan olika avd. ej frånräknade.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Vårdargifter för		Bidrag till driften				Övriga in- komster ³
		intagna ¹	polikl. be- handlade	staten	landsting	kommun	övriga bidrag ²	
Stockholms stad . . .	26 460 907	8 954 387	1 836 449	4 457 637	—	1 117 4219	—	38 215
Karol. sjukh. (1/7 41—30/6 42)	7 202 116	3 478 157	590 726	3 133 233	—	—	—	—
Serafimerlas. (1/7 41—30/6 42)	2 965 207	1 575 132	292 727	1 081 025	—	—	—	36 323
S:t Eriks sjukhus (exkl. sin- nessj. avd.)	3 512 511	948 185	81 723	98 058	—	2 384 545	—	—
Södersjukhuset	1 663 965	272 894	10 230	11 000	—	1 369 841	—	—
Sabbatsbergs sjukhus	4 356 836	965 209	353 686	9 109	—	3 028 832	—	—
S:t Görans sjukhus	4 293 933	1 203 752	284 181	123 712	—	2 682 288	—	—
Maria sjukhus	1 630 504	335 659	201 404	—	—	1 091 549	—	1 892
Äsö sjukhus	449 299	102 916	7 036	—	—	339 347	—	—
Eastmaninstitutets sjukhus .	150 070	20 587	14 736	—	—	114 747	—	—
Sjukhuset Eira (stadens avd.) ⁴	216 466	51 896	—	1 500	—	163 070	—	—
Stockholms län . . .	3 592 394	795 645	276	50 348	2 744 605	—	1 520	—
Sjukh. Eira (länets avd.) ⁴	267 299	—	—	500	266 799	—	—	—
Stockholms läns centrallas. Stocksund	1 234 125	270 129	276	—	963 720	—	—	—
Löwenströmska lasarettet . .	375 022	81 413	—	10 446	282 281	—	882	—
Södertälje lasarett	983 530	252 902	—	21 798	708 830	—	—	—
Norrälje	488 075	127 163	—	12 132	348 780	—	—	—
Östhammars	244 343	64 038	—	5 472	174 195	—	638	—
Uppsala län . . .	2 654 680	744 526	173 601	490 452	1 171 279	—	74 822	—
Akad. sjukh. ⁵	2 654 680	744 526	173 601	490 452	1 171 279	—	74 822	—
Södermanlands län . .	2 378 738	681 729	13 731	70 066	1 613 212	—	—	—
Nyköpings lasarett	637 694	202 485	—	15 813	419 896	—	—	—
Eskilstuna	1 088 305	298 057	13 553	32 100	744 595	—	—	—
Flens	352 051	95 425	—	11 370	245 256	—	—	—
Kullbergsga sjukhuset, Ka- trineholm	300 688	85 762	178	11 283	203 465	—	—	—
Östergötlands län . .	2 367 044	658 206	—	54 341	1 630 899	—	—	23 596
Linköpings lasarett	1 209 335	352 238	—	42 999	794 687	—	—	19 411
Söderköpings	301 004	78 586	—	—	221 845	—	—	573
Vadstena	400 231	121 688	—	—	277 752	—	—	791
Finspångs	260 549	65 939	—	6 570	185 217	—	—	2 823
Kisa	195 925	39 755	—	4 772	151 398	—	—	—
Norrköpings stad . .	1 632 993	597 681	6 419	51 060	66 595	903 695	7 543	—
Norrköpings lasarett	1 632 993	597 681	6 419	51 060	66 595	903 695	7 543	—
Jönköpings län . . .	2 264 083	670 772	—	78 170	1 514 766	—	297	78
Jönköpings lasarett	1 173 253	320 831	—	28 470	823 807	—	145	—
Ulfesparre-Hägerflychtska las.	433 953	142 621	—	10 317	281 015	—	—	—
Värnamo lasarett	414 555	143 340	—	27 758	243 605	—	152	—
Nässjö	242 022	63 980	—	11 625	166 339	—	—	78
Kronobergs län . . .	1 223 453	401 848	—	37 989	733 616	—	—	—
Värjö lasarett	858 158	293 366	—	19 710	545 082	—	—	—
Ljungby	365 295	108 482	—	18 279	238 534	—	—	—
Kalmar läns nya komr.	691 824	177 668	—	14 232	499 739	—	185	—
Västerviks lasarett	691 824	177 668	—	14 232	499 739	—	185	—

Anm. Tabellen upptager samtliga i Tab. 11 nämnda sjukhus. — I summa inkomster äro ej medtagna landstings eller (större) städers bidrag till täckande av utgifter för hyror samt för nybyggnader etc. (se Tab. 13). — Statens bidrag avser i regel lasarettens barnbördsavdelningar.

¹ Här även inräknad ersättning av folkpensionsmedel och kommunalt pensionstillägg. — ² Här avkastning av donationer, gåvomedel. — ³ Av särskild verksamhet (jfr Tab. 13, kol. 13, not) o. dyl.; innefattar möjligen även i vissa fall donationer och gåvomedel. — ⁴ Se Tab. 11, not. 2. — ⁵ Frånsett Centralsanatoriet. — ⁶ Elevargifter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Vårdavgifter för		Bidrag till driften				Övriga in- komster ³
		intagna ¹	polikl. be- handlade	staten	landsting	kommun	övriga bidrag ²	
Kalmar läns ssa län:	1 439 461	457 756	613	30 777	950 644	—	71	—
Kalmar lasarett	906 338	296 539	—	24 297	585 431	—	71	—
Oskarshamn »	372 947	111 584	—	6 080	255 283	—	—	—
Borgholms »	160 176	49 633	613	—	109 930	—	—	—
Gotlands län	561 384	149 693	—	600	411 091	—	—	—
Viby lasarett	561 384	149 693	—	600	411 091	—	—	—
Blekinge län	1 458 618	386 257	6	30 720	1 040 906	—	729	—
Karlshamn lasarett	886 145	250 273	6	18 612	617 254	—	—	—
Karlshamn »	572 473	135 984	—	12 108	423 652	—	729	—
Kristianstads län	2 486 184	688 615	—	82 494	1 763 171	—	1 854	—
Kristianstads lasarett	1 275 921	351 352	—	47 454	876 846	—	269	—
Simrishamn »	367 622	84 939	—	10 950	271 633	—	100	—
Angelholms »	433 687	106 703	—	13 140	313 844	—	—	—
Hässleholms »	406 904	95 621	—	10 950	300 848	—	1 485	—
Malmöhus län	7 857 337	1 822 040	1 473	787 987	4 069 824	651 176	24 684	153
Lunds lasarett	4 883 922	1 318 978	—	743 486	2 300 438	—	21 020	—
Landskrona »	567 886	70 281	—	15 821	480 877	—	877	—
Hälsingborgs »	1 233 333	237 326	1 473	—	343 358	651 176	—	—
Ystad »	333 652	76 334	—	9 852	297 313	—	—	153
Trelleborgs »	445 254	77 414	—	14 436	351 134	—	2 270	—
Hörby »	343 320	41 707	—	4 392	296 704	—	517	—
Malmö stad	3 441 752	869 109	—	118 445	—	2 375 547	74 694	3 957
Allmänna sjukhuset	3 441 752	869 109	—	118 445	—	2 375 547	74 694	+ 3 957
Hallands län	1 468 292	460 838	—	33 942	973 361	—	151	—
Halmstads lasarett	818 803	256 354	—	15 330	541 968	—	151	—
Falkenbergs »	244 309	66 031	—	6 570	171 708	—	—	—
Varbergs »	410 180	138 453	—	12 042	259 685	—	—	—
Göteborgs o. Bohus län	1 959 555	462 500	4 168	45 714	1 446 655	—	—	518
Kungälv lasarett	159 992	43 610	410	—	115 972	—	—	—
Uddevalla »	1 073 830	246 029	1 339	21 381	805 053	—	—	28
Strömstads »	198 351	45 223	—	5 970	147 095	—	—	63
Mölnåls »	527 382	127 638	2 419	18 363	378 535	—	—	427
Göteborgs stad	6 259 326	1 992 728	422 530	239 283	46 274	3 520 254	36 037	2 220
Allm. o. Sahlgrenska sjukh.	5 668 832	1 810 784	390 834	239 283	46 274	3 143 400	36 037	+ 2 220
Holtermanska sjukhuset	292 947	93 263	25 248	—	—	174 436	—	—
Ekmaniska sjukhuset	297 547	88 681	6 448	—	—	202 418	—	—
Älvsborgs län	2 975 433	998 667	7 916	68 919	1 897 073	—	789	2 069
Vänersborgs lasarett	1 138 825	561 151	—	18 030	604 644	—	—	—
Alingsås »	422 725	103 245	—	15 792	303 233	—	455	—
Borås »	1 368 883	334 271	7 916	35 097	989 196	—	334	+ 2 069
Skaraborgs län	2 092 365	684 318	—	39 171	1 213 816	—	155 060	—
Mariestads lasarett	418 977	123 794	—	15 396	279 787	—	—	—
Lidköpings »	1 056 143	317 395	—	18 923	569 765	—	155 060	—
Falköpings »	617 245	243 129	—	9 852	364 264	—	—	—

¹ Se föreg. sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ Elevavgifter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Vårdavgifter för		Bidrag till driften				Övriga in- komster ³
		intagna ¹	polikl. be- handlade	staten	landsting	kommun	övriga bidrag ²	
Värmlands län . .	2 974 933	626 286	—	65 250	2 282 427	—	864	106
Karlstads lasarett ⁴	1 637 972	341 562	—	32 294	1 263 952	—	164	—
Filipstad »	295 803	54 796	—	6 570	233 806	—	631	—
Torsby »	414 094	99 255	—	10 602	304 237	—	—	—
Ärjängs »	311 087	63 472	—	7 024	240 485	—	—	106
Ärvika »	315 977	67 201	—	8 760	239 947	—	69	—
Örebro län	2 117 259	526 726	1 510	11 592	1 577 015	—	—	416
Örebro lasarett.	1 742 211	443 860	—	—	1 288 087	—	—	264
Karlskoga »	385 048	82 866	1 510	11 592	288 928	—	—	152
Västmanlands län . .	2 148 578	483 940	2 888	43 470	1 436 732	2 500	179 011	37
Västerås lasarett	1 275 188	244 194	2 888	25 233	821 362	2 500	179 011	—
Sala »	348 396	102 086	—	11 667	234 643	—	—	—
Köpings »	303 766	88 297	—	6 570	208 899	—	—	—
Norbergs »	221 228	49 363	—	—	171 828	—	—	37
Kopparbergs län . .	2 537 204	682 941	—	24 961	1 811 009	9 500	5 114	3 679
Falu lasarett	1 331 701	347 426	—	6 232	972 929	—	5 114	—
Åresta »	291 724	77 366	—	—	209 358	5 000	—	—
Mora »	394 028	123 227	—	8 760	258 591	—	—	3 450
Smedjebackens »	135 777	42 393	—	—	92 819	500	—	65
Ludvika »	383 974	92 529	—	9 969	277 312	4 000	—	164
Gävleborgs län . .	3 158 152	815 823	—	64 878	2 276 697	—	—	754
Gävle o. Gästriklands lasarett	1 465 885	371 414	—	27 546	1 066 388	—	—	537
Söderhamns »	392 708	101 564	—	12 021	279 123	—	—	—
Hudiksvalls »	606 243	161 492	—	16 005	428 614	—	—	132
Bollnäs »	368 350	107 858	—	—	255 492	—	—	—
Ljusdals »	329 966	73 495	—	9 306	247 080	—	—	85
Västernorrlands län . .	3 594 602	1 007 183	74	84 143	2 501 048	—	—	2 154
Härnösands lasarett	622 438	170 737	—	14 762	436 754	—	—	185
Sundsvalls »	1 604 674	465 831	—	28 500	1 108 692	—	—	5 1651
Örnsköldsviks » (exkl. tbc- sjukh.)	633 122	170 625	—	19 710	442 683	—	—	104
Backe lasarett	215 713	60 579	74	6 258	148 802	—	—	—
Sollefteå »	518 655	139 411	—	14 913	364 117	—	—	214
Jämtlands län . . .	1 359 737	463 065	—	31 726	864 667	—	—	279
Östersunds lasarett	1 120 681	402 764	—	26 965	690 673	—	—	279
Sveggs »	239 056	60 301	—	4 761	173 994	—	—	—
Västerbottens län . .	2 339 381	714 202	4 456	—	1 611 686	—	—	9 037
Umeå lasarett	1 569 727	505 402	3 961	—	1 057 600	—	—	5 2764
Skellefteå »	769 654	208 800	495	—	554 086	—	—	6 273
Norrbottnens län . .	1 945 416	243 826	1 146	87 946	1 612 498	—	—	—
Luleå lasarett	426 193	58 257	—	9 072	358 864	—	—	—
Piteå »	571 656	57 820	726	19 692	493 418	—	—	—
Haparanda »	177 417	39 147	420	—	137 850	—	—	—
Gällivare »	457 045	53 057	—	9 697	394 291	—	—	—
Kalix »	313 105	35 545	—	49 485	228 075	—	—	—
Samtliga lasarett	96 941 035	28 168 975	2 477 256	7 195 918	39 811 305	18 636 891	563 425	87 270
Därav tuberkulosavd.	1 459 197	—	—	236 717	—	—	—	—
övriga avd.	95 481 838	—	2 477 256	6 959 196	—	—	563 425	87 270

¹ Se tabellens första sida, not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ Tuberkulos- och epidemisjukhusen ingå ej.
⁵ Incl. elevavgifter.

Tab. 13. Lasarettens utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Lasarett.	D r i f t k o s t n a d e r ¹														Övr. kostnader	
	Summa kr.	Avlöningar, pensionsavgifter	Expeditions-kostnader ²	Di-verse ³	Läke-medel ¹¹	Förbruknings-artiklar m. m. för sjukvård ⁴	Kost-håll	Värme, lyse, vatten	Tvätt och ren-håll-ning	Inven-tariers under-håll och kom-plette-ring ⁵	Fastig-heters under-håll ⁶	Sär-skild verk-samhet ⁷	Kostnad per vårdtag	Kostnad per inlagan patient	Hyror (o. hy-reser-sätt-ning)	Nyan-lägg-ning och nyan-skaff-ning
Stockholms stad.	26 460 907	15750587	819788	164877	1198756	2121047	3018394	2807269	516 920	617 910	455 859	—	16 300	309 850	808020	8083506
Karolinska sjukh. (1/7 41—30/6 42) ⁸	7 202 116	3 965 715	116708	40 083	323 095	768 817	870 272	767 074	72 869	179 097	100 386	—	16 79	259 92	—	—
K. Serafimerlas. (1/7 41—30/6 42) ⁹	2 985 207	1 775 374	42 000	7 017	140 486	259 089	304 182	246 588	23 688	150 367	36 416	—	18 77	414 78	61 229	—
S:t Eriks sjukh. (exkl. sinnessj. avd.)	8 512 511	2 432 546	21 027	16 694	173 818	196 611	338 241	193 557	36 479	62 798	38 740	—	14 82	296 46	3 850	—
Södersjukhuset ¹²	1 063 965	949 856	34 412	8 135	67 659	115 521	171 714	207 927	88 554	15 712	4 475	—	19 17	248 20	183740	2399753
Sabbatabergs sjukhus	4 356 836	2 529 581	35 145	45 180	194 139	368 360	598 828	356 519	45 501	77 042	106 841	—	17 86	320 05	—	214 689
S:t Görans sjukhus	4 293 983	2 517 538	43 263	26 051	193 292	251 157	508 266	351 889	163 501	101 699	137 277	—	13 58	380 67	42 000	110 023
Maria sjukhus	1 630 504	1 025 144	17 302	17 271	75 222	143 921	137 794	122 465	61 331	15 807	14 247	—	18 12	328 27	11 451	4 507
Asö sjukhus	449 299	324 880	3 908	1 739	15 480	6 805	42 141	24 753	15 662	5 931	8 000	—	15 34	443 10	750	11 784
Eastmansinstitutets sjukhus	150 070	103 652	2 972	101	2 474	6 811	10 274	12 920	7 018	2 934	914	—	18 45	277 89	—	—
Sjukhuset Eira (stadens avd.)	216 466	126 601	3 051	2 106	8 091	3 955	31 682	23 577	2 317	6 523	8 563	—	9 59	400 12	—	—
Stockholms län.	3 592 304	1 653 941	68 007	49 040	187 148	203 686	614 635	404 584	42 106	178 889	81 573	48 790	11 54	217 93	56 197	196 501
Sjukhuset Eira (länets avd.)	267 299	156 331	3 767	2 600	9 992	4 884	39 122	29 114	2 860	8 055	10 574	—	9 59	297 00	—	—
Stockholms läns centrallasarett																
Stocksund	1 234 125	572 552	26 158	16 620	65 548	95 538	184 309	151 934	15 239	63 501	27 011	15 685	13 09	245 06	17 618	177 197
Löwenströmska lasarettet	875 022	155 322	6 470	7 750	13 507	15 032	73 265	55 792	5 520	18 368	12 611	11 385	11 80	219 86	4 796	4 105
Södertälje lasarett	968 580	430 472	19 097	11 856	64 783	49 451	180 007	127 460	13 210	49 441	16 031	21 720	11 89	215 45	22 417	12 450
Norrälja	488 075	226 015	9 155	7 954	24 169	30 058	87 400	63 481	3 069	27 806	9 228	—	10 13	174 50	11 866	—
Osthammars	244 848	113 249	3 360	2 618	9 144	8 723	50 532	36 803	2 208	11 718	5 988	—	9 76	165 82	—	2 749
Uppsala län.	2 654 680	1 228 708	41 963	115 406	127 317	165 227	438 458	334 958	28 213	153 393	5 108	15 929	12 61	187 03	—	—
Akad. sjukhuset ¹⁰	2 654 680	1 228 708	41 963	115 406	127 317	165 227	438 458	334 958	28 213	153 393	5 108	15 929	12 61	187 03	—	—
Södermanlands län.	2 878 738	966 952	42 182	31 181	142 069	170 225	516 756	277 202	22 680	129 042	67 416	13 033	9 68	132 74	76 627	29 358
Nyköpings lasarett	637 694	260 374	10 689	6 579	41 768	37 510	132 299	77 931	3 149	42 436	24 959	—	8 87	136 87	16 539	7 425
Ekilstuna	1 068 305	404 723	20 929	11 041	65 603	100 111	257 240	133 879	13 293	48 591	26 213	6 682	10 37	133 12	36 283	—
Flens	852 051	154 180	5 698	6 660	20 885	16 175	70 882	43 482	4 128	19 041	10 883	37	9 68	142 42	5 994	4 102
Kullbergsga sjukhuset, Katrineholm	300 688	147 675	4 866	6 901	13 813	16 429	56 385	21 910	2 110	18 974	5 361	6 314	8 78	115 07	17 811	17 831
Östergötlands län.	2 367 044	987 843	33 035	28 980	123 008	146 944	476 909	377 010	20 234	116 241	55 506	1 244	9 25	167 99	75 667	270 966
Linköpings lasarett	1 209 335	503 251	16 863	14 629	66 329	72 856	252 737	182 356	11 883	61 081	28 050	—	9 11	170 14	51 391	184 884
Söderköpings	301 004	150 841	4 521	4 020	11 575	17 624	44 189	41 698	2 165	13 771	10 002	598	9 70	217 64	11 457	4 690
Vadstena	400 231	139 817	5 287	4 801	20 929	27 516	86 612	75 287	4 269	27 670	8 043	—	9 06	154 05	7 250	55 648
Finspångs	260 549	110 673	4 079	3 152	13 226	19 497	50 619	47 533	1 077	8 259	2 318	116	9 06	134 37	5 569	25 744
Kisa	195 925	83 261	2 285	2 578	10 949	9 451	42 752	30 136	1 340	5 460	7 183	530	10 22	184 49	—	—

Norrköpings stad.	1 632 993	681 401	32 887	14 752	88 780	95 289	318 538	230 761	88 758	53 629	28 198	—	11 43	201 48	62 856	80 344
Norrköpings lasarett	1 682 993	681 401	32 887	14 752	88 780	95 289	318 538	230 761	88 758	53 629	28 198	—	11 43	201 48	62 856	80 344
Jönköpings län.	2 264 088	841 276	37 528	36 505	124 673	133 414	445 038	879 503	50 041	148 511	66 994	—	9 51	140 13	75 010	146 680
Jönköpings lasarett	1 178 253	438 238	18 266	13 481	58 329	64 664	225 038	223 584	16 916	77 257	37 500	—	10 91	156 41	51 291	133 090
Ulfsparré-Hägerflychtska las., Eksjö	433 953	164 809	6 855	11 436	20 939	26 495	85 583	69 156	15 313	20 628	12 739	—	8 88	161 08	7 137	—
Värnamo lasarett	414 855	152 678	7 462	8 460	27 906	27 372	83 205	50 248	8 927	35 709	12 894	—	7 57	109 46	2 653	8 100
Nässjö »	242 022	85 561	4 945	3 128	17 505	14 883	51 222	36 515	9 485	14 917	3 861	—	9 02	111 48	13 929	5 490
Kronobergs län.	1 223 435	482 825	21 265	11 206	58 241	90 703	250 743	141 062	20 481	62 600	34 039	25 161	8 71	145 11	19 828	49 104
Växjö lasarett	288 158	341 015	15 279	7 292	61 838	65 263	180 694	93 167	15 176	38 443	21 088	18 903	8 66	149 37	10 731	14 838
Ljungby »	365 295	141 810	5 986	4 001	21 403	25 530	70 049	47 895	5 255	24 157	12 951	6 258	8 85	136 00	8 597	34 326
Kalmar läns nya l. omr.	691 824	291 802	9 285	10 585	37 356	46 207	110 544	123 889	9 948	31 760	20 639	309	9 16	149 00	16 517	—
Västerviks lasarett	691 824	291 802	9 285	10 585	37 356	46 207	110 544	123 889	9 948	31 760	20 639	309	9 16	149 00	16 517	—
Kalmar läns s. l. omr.	1 489 461	597 060	20 992	28 837	94 406	85 499	260 494	177 855	21 049	80 786	53 333	19 150	9 26	151 43	20 442	15 487
Kalmar lasarett	906 398	380 804	12 976	15 562	62 638	60 951	150 715	104 782	9 275	56 272	33 218	19 150	8 92	160 49	17 251	—
Oskarshamn »	372 947	151 408	5 281	10 021	20 403	18 133	79 560	48 920	10 240	15 206	13 775	—	9 90	135 08	5 603	14 971
Borgholm »	160 176	64 848	2 735	3 254	11 365	6 415	30 219	24 153	1 534	9 308	6 345	—	9 88	145 88	3 588	516
Gotlands län.	561 384	221 678	11 055	8 654	30 320	40 034	120 596	73 218	5 458	24 403	19 747	6 221	10 18	172 73	22 471	37 694
Visby lasarett	561 384	221 678	11 055	8 654	30 320	40 034	120 596	73 218	5 458	24 403	19 747	6 221	10 18	172 73	22 471	37 694
Blekinge län.	1 458 618	611 305	26 775	19 178	69 416	75 740	271 099	226 346	18 580	99 806	39 688	85	9 67	154 58	37 008	18 408
Karlskrona lasarett	896 145	364 926	16 970	10 963	45 345	47 757	160 448	149 878	10 871	60 786	18 201	—	9 14	143 55	11 300	18 408
Karlskrona »	572 473	246 379	9 805	8 215	24 071	27 983	111 251	76 468	7 709	39 020	21 487	85	10 64	175 28	25 703	—
Kristianstads län.	2 486 134	1 123 266	41 370	33 961	146 699	153 422	454 709	303 979	31 829	125 344	71 169	386	8 81	145 50	9 178	17 759
Kristianstads lasarett	1 275 921	595 676	18 549	17 357	79 552	83 241	205 316	158 957	12 302	67 893	37 078	—	8 45	149 23	5 643	13 052
Simrishamn »	367 622	161 253	5 121	5 936	18 992	19 121	76 902	45 523	7 064	17 712	9 998	—	8 76	147 05	—	—
Ängelholms »	433 637	191 000	8 319	5 349	23 098	19 854	94 951	47 075	6 359	20 665	17 017	—	9 23	132 06	1 850	2 000
Hässelholms »	408 904	175 337	9 381	5 319	25 057	31 206	77 540	52 424	6 104	19 074	7 076	386	9 66	148 53	1 685	2 707
Malmöhus län.	7 857 337	3 270 250	110 837	60 522	464 268	582 877	1490 793	679 151	118 775	346 480	227 384	—	10 62	201 15	384 527	57 882
Lunds lasarett	4 938 922	1 932 004	62 988	28 834	283 673	380 197	908 812	389 035	78 883	187 568	131 928	—	10 26	209 62	281 421	—
Landskrona »	567 856	287 682	10 967	7 370	30 018	38 486	86 725	54 505	5 888	26 613	20 202	—	12 68	186 49	—	8 651
Hälsingborgs »	1 233 333	525 591	17 455	11 025	84 542	108 898	254 846	110 250	14 221	67 373	33 132	—	11 15	211 01	50 710	31 232
Ystad »	383 652	164 462	6 515	5 659	25 596	18 016	73 973	39 731	10 152	22 905	16 643	—	10 64	158 86	24 335	306
Trelleborgs »	445 254	189 991	6 282	8 557	31 061	19 059	100 637	44 002	5 906	26 760	13 009	—	10 25	182 48	28 061	4 996
Hörby »	343 320	171 120	6 630	5 077	9 378	18 221	65 810	41 628	3 725	15 261	6 470	—	11 24	179 09	—	12 694
Malmö stad.	3 441 752	1 907 612	61 757	13 122	173 570	178 002	529 976	268 366	42 522	181 749	85 076	—	12 58	238 79	7 800	1530 360
Allmänna sjukhuset i Malmö .	3 441 752	1 907 612	61 757	13 122	173 570	178 002	529 976	268 366	42 522	181 749	85 076	—	12 58	238 79	7 800	1530 360

Anm. Tabellen upptager samtliga i Tab. II medtagna anstalter (jfr Tab. II, anm.). I tabellen ingå även i förekommande fall kostnader för polikliniker och röntgenlaboratorier.

¹ Frånsett utgifter för hyror samt nyanläggning av byggnader och nyanskaffning av inventarier. — ² Skrivutensilier, tryckningskostnader, post-, telegram- o. telefonavgifter o. d. — ³ Skatter, försäkringsavgifter, facklitteratur, undervisningsmateriel, tandvård, patienters förströelse och sysselsättning o. d. — ⁴ Förbandsartiklar, röntgen- och ljusbearbetningsmateriel, laboratorieundersökningar o. d. — ⁵ Instrument, möbler, linne-, gång- o. sängkläder o. d. — ⁶ Parker, gårdar, vägar (även renhållning) o. d. — ⁷ Automobiler (stall), verkstäder, trädgård och jordbruk, skogskötsel o. d. — ⁸ Motsvarande antal underhållsdagar 427 501. — ⁹ D:o 138 020. — ¹⁰ I utgifter är Central-sanatoriet icke medräknat. — ¹¹ Incl. insulinbehandl. — ¹² Började beläggas d. 1/3 1943.

Tab. 13. (Forts.) Lasarettens utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Lasarett	Summa kr.	D r i f t k o s t n a d e r ¹													Övr. kostnader	
		Avlösningar, pensions- avgifter	Expe- ditions- kost- nader ²	Di- verse ³	Läke- medel	För- bruk- nings- artiklar m. m. för sjuk- vård ⁴	Kost- håll	Värme, lyse, vatten	Tvätt och ren- håll- ning	Inven- tari- ers under- håll och kom- plette- ring ⁵	Fast- ghe- ters under- håll ⁶	Sär- skild verk- samhet ⁷	Kostnad per vårdad ⁸	Kostnad per inlagan patient	Ilyror (o. hy- reser- sätt- ning)	Nyan- lägg- ning och nyan- skaff- ning
Hallands län.	1 468 292	509 547	22 424	15 149	78 714	94 776	310 177	195 658	20 907	88 814	52 181	—	8-67	135-80	33 040	2 892
Halmstads lasarett	813 803	330 335	11 877	9 054	39 815	54 303	180 833	100 452	13 290	48 617	25 227	—	8-85	143-81	18 641	—
Falkenberg »	244 300	99 036	3 980	2 546	12 343	8 534	51 294	38 639	3 798	11 540	12 599	—	9-89	133-60	6 757	—
Varberg »	410 180	170 176	6 567	3 549	21 556	31 939	78 050	56 562	3 819	23 657	14 305	—	7-98	123-44	7 642	2 892
Göteborgs och Bohus län.	1 959 555	782 588	32 098	17 958	190 851	135 989	422 596	221 579	29 247	119 364	67 295	—	9-61	154-17	40 422	211 219
Kungälv lasarett	159 992	63 691	3 322	1 433	10 774	10 661	33 251	21 249	1 829	9 331	4 451	—	8-67	157-47	120	170 239
Uddevalla »	1 078 880	420 559	16 318	9 713	72 818	82 589	232 448	117 908	17 051	65 864	38 562	—	10-25	171-16	40 302	13 511
Strömstad »	198 851	78 085	3 769	2 205	13 648	13 998	38 633	20 334	4 381	17 448	5 850	—	9-17	144-05	—	3 175
Mölnåls »	527 882	220 248	8 684	4 607	33 611	28 741	113 264	62 088	5 986	26 721	18 432	—	8-92	130-44	—	24 394
Göteborgs stad.	6 259 326	3 120 072	97 318	22 267	285 880	457 791	107 2216	581 248	292 358	233 040	110 097	8 544	13-40	212-33	41 722	298 112
Allm. o. Sahlgrenska sjukhuset	5 608 882	2 828 210	89 316	19 820	263 529	431 116	965 675	525 078	239 765	212 187	86 710	7 436	13-54	218-12	41 722	285 237
Holtermanska sjukhuset	292 947	141 746	3 408	1 443	10 759	11 689	62 054	31 810	12 255	8 035	9 088	660	10-21	119-62	—	—
O. och M. Ekman's sjukhus	297 547	159 116	4 594	1 004	11 092	14 986	44 487	24 360	10 333	12 818	14 299	458	15-05	286-10	—	7 875
Älvsborgs län.	2 975 488	1 172 997	52 435	43 962	186 427	160 989	693 286	368 944	38 163	191 440	64 481	2 409	9-59	140-96	181 995	55 213
Vänersborgs lasarett	1 188 825	445 798	20 526	29 351	78 858	56 094	269 179	149 349	13 614	92 132	26 515	2 409	9-67	167-80	51 572	—
Alingsås »	422 725	165 699	8 344	4 672	31 453	29 620	92 223	42 529	6 052	26 063	16 070	—	9-49	124-77	18 546	43 463
Borås »	1 363 883	561 500	23 565	9 939	76 116	75 235	331 884	177 066	18 497	73 245	21 846	—	9-54	128-84	61 877	11 750
Skaraborgs län.	2 092 365	820 799	37 208	30 302	165 755	173 717	414 559	210 781	26 638	121 960	90 651	—	8-49	132-89	86 995	79 290
Mariestads lasarett	418 977	173 137	6 940	5 183	39 086	36 004	80 229	36 343	2 838	24 153	15 064	—	8-94	119-98	14 400	29 800
Lidköpings »	1 056 148	435 092	16 576	17 018	78 443	81 835	206 620	94 160	15 217	57 632	53 550	—	8-87	140-68	6 054	—
Falköpings »	617 245	212 570	13 687	8 101	48 226	55 878	127 710	80 278	8 583	40 175	22 037	—	8-41	130-14	16 541	49 490
Värmlands län.	2 974 933	1 175 445	55 105	43 055	147 187	159 951	617 186	380 459	36 771	181 842	148 261	29 671	11-01	170-88	142 750	258 834
Karlstads lasarett (exkl. the-sjukh.)	1 637 972	645 681	31 291	21 739	84 011	78 493	329 753	216 839	21 496	93 258	89 952	25 459	11-36	189-38	86 618	113 894
Filipstad »	205 803	117 891	6 926	4 338	8 828	18 724	65 726	33 603	3 146	20 555	15 227	839	11-73	145-14	8 732	26 179
Torsby »	414 094	163 077	6 365	4 886	20 806	26 174	88 838	59 946	4 994	27 104	9 717	2 187	9-84	137-80	3 595	24 121
Arjängs »	311 087	122 472	4 868	5 611	13 329	20 431	65 293	32 211	2 233	19 832	23 621	1 186	11-44	198-52	13 238	23 668
Arvika »	315 077	126 324	5 655	6 481	20 218	16 129	67 576	37 860	4 902	21 093	9 744	—	10-76	143-50	30 567	70 672

Örebro län.		2 117 259	757 633	42 542	31 396	159 456	195 118	449 227	287 811	39 680	96 869	57 527	—	10-38	142-60	90 542	96 769
Örebro lasarett		1 732 211	632 029	32 433	24 755	130 457	163 681	378 285	228 372	18 323	72 788	51 236	—	10-08	142-42	85 848	7 319
Karlskoga »		885 048	125 604	10 109	6 441	28 999	31 437	70 992	59 573	21 357	24 081	6 291	—	11-94	143-41	4 694	89 450
Västmanlands län.		2 148 578	804 121	40 141	25 828	103 652	163 418	464 275	295 214	37 752	156 075	58 102	—	9-41	161-75	80 997	533 652
Västerås lasarett		1 275 188	476 712	25 558	15 327	65 747	102 755	267 971	184 268	18 373	94 839	23 638	—	9-50	178-15	71 121	8 365
Sala »		348 306	131 168	6 250	2 330	14 179	16 244	88 167	51 814	3 444	18 060	16 740	—	9-27	186-68	1 825	501 748
Köpinga »		303 766	116 082	4 321	3 857	15 725	29 989	58 950	36 532	6 099	25 481	6 730	—	8-66	129-54	3 300	5 250
Norberga »		221 228	80 159	4 012	4 314	8 001	14 430	49 187	22 600	9 836	17 695	10 994	—	10-94	179-71	4 751	18 289
Kopparbergs län.		2 537 204	1045 751	46 307	33 990	184 174	199 183	502 306	307 547	42 985	140 209	80 235	4 517	9-63	165-73	37 128	496 333
Falu lasarett		1 331 701	550 173	24 676	16 449	70 449	102 602	254 509	181 790	21 314	69 660	40 079	—	10-01	185-50	14 230	58 875
Åresta »		291 724	132 667	5 589	3 888	12 629	15 322	57 935	34 262	2 154	15 861	9 910	1 507	9-48	166-82	2 688	370 120
Mora »		394 028	164 546	6 152	3 892	21 465	35 803	92 335	32 999	4 681	19 051	13 104	—	8-81	143-91	10 202	52 149
Smedjebackens »		135 777	43 289	3 019	1 986	10 105	11 639	28 227	12 785	7 738	14 189	2 800	—	8-80	125-37	2 500	3 288
Ludvika »		338 974	155 076	6 871	7 775	19 526	33 817	69 300	45 711	7 098	21 448	14 342	3 010	10-47	150-28	7 508	13 901
Gävleborgs län.		3 158 152	1292 179	52 807	28 534	206 068	193 630	650 780	394 422	34 974	201 223	102 822	693	10-01	161-23	88 910	118 424
Gävle och Gästriklands lasarett		1 465 885	604 156	25 984	12 168	101 355	105 597	312 397	147 355	8 636	105 219	43 018	—	10-62	164-68	50 022	48 456
Söderhamns »		392 708	177 593	5 065	5 809	16 624	9 326	74 084	57 986	7 353	28 246	10 622	—	8-28	152-92	1 525	8 748
Hudiksvalls »		606 243	234 951	8 698	6 331	50 644	42 466	131 879	70 263	5 334	32 095	24 082	—	9-57	168-40	15 386	61 220
Bollnäs »		363 350	144 291	6 697	1 033	17 521	10 831	62 962	74 113	6 138	18 426	20 645	693	9-76	169-82	7 150	—
Ljusdals »		329 066	131 188	6 363	3 213	19 924	25 410	69 958	44 705	7 513	17 237	4 455	—	11-24	139-23	9 827	—
Västernorrlands län.		3 594 602	1410 617	65 554	36 573	188 550	275 979	901 045	357 237	59 838	189 752	91 876	17 581	8-78	151-88	138 398	46 107
Härnösands lasarett		622 438	245 132	11 752	10 467	43 606	55 732	150 823	54 953	7 969	25 207	16 797	—	9-16	155-14	24 802	8 275
Sundsvalls »		1 604 674	624 105	28 282	10 951	87 017	123 083	406 610	172 247	30 087	84 769	34 416	3 107	8-82	153-98	48 055	—
Örnsköldsviks » (exkl. the-sjukh.)		633 122	250 164	12 440	6 179	27 932	44 061	174 743	48 490	6 500	40 556	18 726	3 331	7-99	145-18	27 515	—
Backe »		215 718	90 182	3 612	2 348	6 488	14 891	51 420	25 753	5 513	8 814	6 263	429	6-89	126-22	1 900	5 250
Sollefteå »		518 655	201 034	9 468	6 628	23 507	38 212	117 449	55 794	9 769	30 406	15 674	10 714	10-62	163-87	36 126	32 582
Jämtlands län		1 359 737	534 539	22 703	14 758	110 054	102 819	277 462	175 453	14 387	61 990	45 572	—	9-26	155-56	6 134	1 132 657
Östersunds lasarett		1 120 681	439 566	18 811	11 548	97 894	89 107	233 324	137 068	12 217	45 446	35 700	—	8-91	153-54	2 166	1 132 657
Svegs »		239 056	94 973	3 892	3 210	12 160	13 712	44 138	38 385	2 170	16 544	9 872	—	11-38	165-78	3 968	—
Västerbottens län.		2 339 381	942 569	35 371	23 002	142 184	179 642	516 227	214 618	31 589	109 657	143 715	837	9-57	178-51	84 890	20 074
Umeå lasarett		1 569 727	618 440	23 368	12 542	98 661	116 542	342 251	140 969	24 412	73 222	118 448	857	10-06	181-48	59 011	—
Skellefteå »		769 654	324 129	11 988	10 460	43 473	63 100	173 976	73 649	7 177	36 435	25 267	—	8-69	172-84	25 879	20 074
Norrbottnens län.		1 945 416	662 204	40 757	36 065	123 819	148 796	394 087	246 257	91 835	134 001	67 595	—	10-67	158-82	65 902	166 848
Luleå lasarett		426 198	135 055	10 457	6 416	27 031	25 562	94 125	56 064	29 887	25 941	15 655	—	11-00	157-50	23 520	5 825
Piteå »		571 656	168 604	13 718	11 819	43 469	66 882	103 853	61 614	41 560	44 920	15 217	—	11-51	193-78	25 158	9 512
Haparanda »		177 417	70 113	2 209	4 645	10 569	7 293	35 896	30 626	1 745	7 719	6 602	—	10-13	125-12	1 198	—
Gällivare »		457 045	166 627	7 953	7 579	27 721	37 818	92 765	58 180	4 326	35 691	18 385	—	9-92	142-74	11 932	56 392
Kalix »		313 105	121 805	6 420	5 606	15 029	11 241	67 448	39 773	14 317	19 730	11 736	—	10-30	158-69	4 094	95 119
Samtliga lasarett		969 110 355	45 740 502	1 321 486	1 035 252	5 243 243	6 930 154	10 998 711	10 001 876	1 805 263	4 371 770	2 402 129	194 580	11-38	192-41	218 748	363 020 28
Därav: tuberkulosavd.		1 459 197												10-49	731-06		
öfriga avd.		95 481 838												11-40	190-27		

¹ Se föregående upplag not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ D:o not 6. — ⁷ D:o not 7.

Tab. 14. Sammanställning av uppgifterna från *sjukstugorna* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patient- ter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Med- del- tal vård- ade pr dag	Hög- sta antal någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster för driften, kr.	D ä r a v			Summa utgifter för driften, ¹ kr.	D ä r a v		Kostnad per ¹ underhållsdag, kr.	Hyror	Nyan- lägg- ning, nyan- skuffn.
		in- tagna	av- lidna						patient- avgifter	bidrag av staten	tillskott av lands- ting (kom- mun)		avlö- ningar	kosthåll			
Uppsala län.	46	960	87	12 902	86		13	122 016	23 510	—	98 506	122 016	47 925	24 266	9 46	—	—
Enköping	30	748	22	9 386	26	33	12	90 065	18 057	—	72 008	90 065	35 303	17 233	9 60	—	—
Lövsta bruk	16	212	15	3 516	10	17	17	31 951	5 453	—	26 498	31 951	12 622	7 033	9 09	—	—
Södermanlands län.	69	1 836	49	26 593	74		14	206 298	76 058	1 926	128 314	206 298	78 974	41 994	7 76	3 828	2 034
Strängnäs	30	715	23	11 493	32	45	16	102 517	35 922	—	66 595	102 517	40 301	15 501	8 92	1 908	2 034
Trosa	21	654	26	8 255	23	35	13	61 597	20 324	1 926	39 347	61 597	20 804	16 240	7 46	1 560	—
Mariefred	18	467	—	6 845	19	29	15	42 184	19 812	—	22 372	42 184	17 869	10 258	6 16	360	—
Östergötlands län.	16	309	14	4 681	13		15	59 766	11 082	1 110	47 574	59 766	25 582	14 179	12 77	1 715	4 647
Rejmyre	7	166	3	2 225	6	12	13	27 036	4 801	1 110	21 125	27 036	10 243	6 323	13 15	976	—
Åtvidaberg	9	143	11	2 456	7	10	17	32 730	6 281	—	26 449	32 730	15 339	7 856	13 33	739	4 647
Jönköpings län.	102	2 982	78	44 474	124		15	462 411	104 125	9 213	349 073	462 411	142 044	94 821	10 40	5 521	1 386
Gislaved	14	346	8	5 485	15	24	16	49 302	13 512	—	35 790	49 302	18 171	11 673	8 99	—	1 386
Sävsjö	12	147	6	4 243	12	16	29	49 146	8 208	—	40 938	49 146	15 266	9 993	11 57	785	—
Tranås	30	994	22	12 969	37	55	13	124 666	32 232	—	92 434	124 666	39 010	24 165	9 61	3 526	—
Unnaröd	16	214	22	5 464	15	21	24	58 897	11 105	—	47 792	58 897	16 351	12 126	10 78	1 210	—
Vetlanda	30	1 281	20	16 308	45	53	13	180 400	39 068	9 213	132 119	180 400	54 146	36 864	11 06	—	—
Kronobergs län.	54	831	33	15 497	42		19	125 712	39 429	—	86 283	125 712	39 210	30 468	8 11	—	216 527
Lenhovda	30	481	18	7 581	21	29	16	73 894	18 928	—	54 966	73 894	21 462	15 325	9 75	—	216 527
Tingsryd	24	350	15	7 916	21	32	22	51 818	20 501	—	31 317	51 818	17 748	15 143	6 56	—	—
Kalmar län.	42	996	40	18 133	49		18	169 481	45 725	—	123 756	169 481	67 780	37 930	9 35	3 086	20 138
Vimmerby (n:a l.-omr.)	16	650	24	10 019	27	35	15	103 342	26 018	—	77 324	103 342	44 142	21 923	10 32	1 378	18 154
Mönsterås } s:a landst.-	15	190	8	4 354	12	19	22	43 331	10 734	—	32 597	43 331	15 298	9 093	9 95	1 199	—
Söderåkra } omr. {	11	156	8	3 760	10	13	24	22 808	8 973	—	13 835	22 808	8 340	6 914	6 06	509	1 984
Hallands län.	44	1 398	21	19 729	54		14	141 492	50 077	14 589	76 826	141 492	47 326	31 387	7 19	4 550	2 693
Kungsbacka	24	860	21	12 167	33	36	14	91 114	30 063	14 589	46 462	91 114	28 165	19 800	7 49	2 400	2 693
Laholm	20	538	—	7 562	21	27	14	50 378	20 014	—	30 364	50 378	19 161	11 587	6 66	2 150	—
Göteb. o. Boh. län.	30	755	16	11 247	31		15	107 536	22 243	6 201	79 092	107 536	43 728	23 098	9 56	—	—
Lysekil	30	755	16	11 247	31	42	15	107 536	22 243	6 201	79 092	107 536	43 728	23 098	9 56	—	—

Älvsborgs län.	161	4 558	126	61 023	169	13	570 025	122 258	24 934	422 833	570 025	199446	133 310	9 34	6 833	2 412
Ulrichehamn	28	867	23	12 966	36	47	15	104 731	20 175	8 493	76 063	104 731	36 197	24 696	8 07	3 408
Åmål	30	935	27	10 405	29	37	15	102 576	21 073	5 025	76 478	102 576	32 100	22 754	9 86	—
Trollhättan ¹	30	769	14	9 548	26	40	12	118 812	18 547	6 570	93 695	118 812	40 970	25 266	12 44	450
Bäckefors	49	1 536	41	21 657	60	89	14	188 112	50 839	4 846	132 427	188 112	69 932	48 169	8 69	2 975
Svenljunga	24	451	21	6 447	18	25	14	55 794	11 624	—	44 170	55 794	20 197	12 425	8 65	—
Värmlands län.	162	4 049	130	55 761	153	14	607 633	123 397	10 356	473 880	607 633	225409	128 639	10 90	15 185	48 503
Kristinehamn	40	1 305	30	16 444	45	59	13	200 800	44 477	—	156 323	200 800	73 438	43 320	12 21	2 255
Dalby ²	32	603	20	8 038	22	33	13	81 282	15 010	3 363	62 909	81 282	28 942	11 361	10 11	—
Sunne	24	330	10	6 892	19	26	21	54 371	13 987	—	40 384	54 371	25 670	10 827	7 89	—
Säffle	42	1 330	47	16 653	46	63	13	214 303	33 508	6 993	173 802	214 303	73 195	50 649	12 36	12 453
Uddeholm	24	481	23	7 734	21	31	16	56 877	16 415	—	40 462	56 877	24 164	12 532	7 35	477
Örebro län.	172	3 970	85	54 313	149	14	534 049	102 857	—	431 192	534 049	191752	118 540	9 83	780	7 614
Åsersund	38	657	17	8 625	24	47	13	84 277	15 886	—	68 391	84 277	30 207	18 818	9 77	—
Lindesberg	42	925	19	13 114	35	49	14	124 095	23 502	—	100 593	124 095	46 136	24 473	9 46	—
Nora	24	755	11	9 707	27	31	13	95 561	22 364	—	73 197	95 561	36 057	21 607	9 84	7 614
Hällefors	29	701	18	9 642	26	35	14	97 183	16 961	—	80 222	97 183	32 511	20 548	10 06	780
Ljusnarsberg	30	701	16	10 076	28	32	14	106 040	19 039	—	87 001	106 040	36 804	26 619	10 52	—
Ramsberg	9	231	4	3 149	9	14	14	26 893	5 105	—	21 788	26 893	10 037	6 475	8 64	—
Västmanlands län.	21	394	7	5 827	16	27	53 923	12 408	2 510	39 005	53 923	13 424	8 903	9 25	—	—
Östervåla	21	394	7	5 827	16	25	27	53 923	12 408	2 510	39 005	53 923	13 424	8 903	9 25	—
Kopparbergs län.	224	5 215	139	76 906	212	15	646 251	189 880	6 543	449 828	646 251	211950	143 929	8 40	8 470	17 241
By	14	221	7	5 162	14	22	23	38 281	11 534	—	26 747	38 281	13 897	7 774	7 42	350
Domnarvet ⁴	20	654	19	8 965	25	35	16	85 611	21 372	—	64 239	85 611	31 236	19 160	9 55	2 900
Gagnef (Djurås)	14	305	15	5 533	15	21	18	33 032	12 550	—	20 482	33 032	9 889	7 984	5 97	300
Grängsärde (Sunnansjö)	14	290	5	4 002	11	18	14	36 879	10 485	—	26 394	36 879	13 184	8 316	9 22	—
Grängsberg	27	677	18	9 236	25	34	25	88 548	22 680	4 647	61 221	88 548	28 666	19 376	9 69	1 374
Hedemora	16	330	—	5 093	14	20	15	47 485	12 666	—	34 819	47 485	14 344	8 967	9 32	—
Lima	7	171	6	1 877	5	10	11	19 508	5 951	—	13 557	19 508	8 406	4 346	10 39	—
Leksand	18	307	18	5 437	15	18	18	47 663	13 477	—	34 216	47 663	12 149	10 554	8 76	2 237
Långshyttan	12	253	8	4 185	11	17	17	35 762	10 745	—	25 017	35 762	13 803	7 381	8 55	102
Malung	19	559	15	6 406	18	13	11	52 350	17 350	—	35 000	52 350	14 155	14 400	8 17	—
Nås	12	341	—	4 445	12	19	13	34 603	12 348	—	22 255	34 603	11 609	9 149	7 78	964
Svårdalö	17	328	4	6 160	17	23	19	34 809	15 603	—	19 206	34 809	12 835	8 722	5 65	1 902
Särna	15	242	13	4 090	12	19	17	39 353	9 077	—	30 276	39 353	13 302	7 014	9 62	190
Älvdalen	19	537	11	6 375	18	26	12	52 367	14 072	1 896	36 399	52 367	14 475	10 786	8 20	—
Gävleborgs län.	98	2 548	40	33 998	94	13	287 422	80 260	11 841	195 321	287 422	106531	65 605	8 45	2 118	—
Hofors (tillh. bolag)	20	617	6	7 869	22	25	13	55 908	19 547	—	36 361	55 908	18 116	11 905	7 11	2 118
Ljusne	30	665	14	10 055	28	39	15	84 057	26 217	—	57 840	84 057	30 486	19 257	8 36	—
Loos (Loos kommun)	10	114	5	1 816	5	11	16	12 222	4 691	—	7 531	12 222	4 135	3 073	6 78	—
Sandviken (tillh. bolag)	38	1 152	15	14 258	39	54	12	135 235	29 805	11 841	93 589	135 235	53 794	31 430	9 48	—

¹ Frånsett utgifter för nyanläggningar och nyinköp av inventarier samt hyror (se kol. 17 och 18). — ² Frånsett the.-avd. — ³ Maria Alberts stiftelse. Tillhör landstinget. — ⁴ Tillhör bolag, drives av landstinget.

Tab. 14. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Landtingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Med- del- tal vård- ade pr dag	Hög- sta antal någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster för driften, kr.	D ä r a v			Summa utgifter för driften, ¹ kr.	D ä r a v		Kostnad ¹ per underhållsdag, kr.	Hyror	Nyan- lägg- ning, nyan- skaffn.
		in- tagna	av- lidna						patient- avgifter	bidrag av staten	tillskott av lands- ting (kom- mun)		avlö- ningar	kosthåll			
Jämtlands län.	37	675	20	9 638	26		14	86 334	81 633	—	54 701	86 334	30 301	20 444	8-96	334	39 000
Gäddede	16	301	4	4 059	11	18	13	39 835	15 510	—	24 325	39 835	14 637	10 381	9-81	—	—
Ström	21	374	16	5 579	15	24	15	46 499	16 123	—	30 376	46 499	15 664	10 063	8-83	354	39 000
Västerbottens län.	293	7 914	156	111 059	304		14	702 987	194 292	—	508 695	702 987	233 257	180 420	6-38	3 218	3 300
Bjurholm ²	14	332	9	4 686	13	24	14	28 350	8 047	—	20 303	28 350	9 841	7 029	6-05	315	—
Bureå	20	402	10	7 268	20	28	18	44 620	14 420	—	30 200	44 620	15 006	11 647	6-14	194	—
Burträsk	20	418	3	6 759	19	28	16	38 970	11 095	—	27 875	38 970	14 645	10 585	5-77	—	—
Bycke	16	565	10	5 481	15	24	10	40 695	8 780	—	31 915	40 695	12 861	7 016	7-42	71	—
Degerfors (Vindeln)	16	307	10	4 818	13	17	16	37 788	8 835	—	28 953	37 788	12 789	7 767	7-84	648	—
Dorotea ²	14	369	7	5 859	16	18	16	26 657	10 137	—	16 520	26 657	8 167	8 959	4-55	—	—
Lycksele	24	764	15	10 136	28	42	13	55 261	20 632	—	34 629	55 261	21 168	14 601	5-45	—	—
Malå ²	14	498	10	5 468	15	23	11	28 652	8 492	—	20 160	28 652	8 694	8 475	5-24	—	—
Nordmaling	27	665	10	11 224	31	48	17	74 571	20 147	—	54 424	74 571	24 319	17 905	6-64	1 090	—
Norsjö	17	366	7	6 038	17	27	17	44 008	10 493	—	33 515	44 008	14 692	11 917	7-29	—	—
Robertsfors	25	712	20	9 640	26	38	14	64 606	16 238	—	48 368	64 606	20 135	15 289	6-70	593	—
Sorsele ²	12	467	8	6 212	17	37	13	42 366	12 874	—	29 492	42 366	15 654	12 921	6-32	—	—
Stensele ²	14	560	12	6 973	19	33	12	36 608	8 437	—	28 171	36 608	10 669	10 557	5-25	—	—
Tärna ²	13	504	4	4 890	13	22	10	29 585	9 330	—	20 255	29 585	10 171	9 536	6-08	—	—
Vilhelmina	18	463	15	8 498	23	31	18	63 899	14 255	—	49 614	63 899	18 877	15 288	7-52	302	—
Åsele ²	29	522	6	7 109	19	—	14	46 351	12 050	—	34 301	46 351	15 569	10 948	6-52	—	3 300
Norrbottnens län.	91	3 508	19	52 150	142		15	396 571	73 927	16 752	305 892	396 571	154 217	113 840	7-60	—	58 501
Arjeplog ²	15	580	—	8 209	22	16	15	51 779	10 030	6 503	35 246	51 779	17 961	16 250	6-27	—	4 577
Arvidsjaur	24	814	—	10 098	28	—	12	89 161	10 028	5 948	73 185	89 161	38 907	25 805	8-88	—	34 627
Jokkmokk ²	12	699	9	7 694	21	—	11	65 248	13 336	—	51 912	65 248	23 796	17 678	8-18	—	9 966
Pajala ²	16	624	—	8 908	24	—	15	69 130	14 485	3 507	51 138	69 130	25 577	20 355	7-61	—	2 804
Vittangi ²	12	234	4	5 579	15	25	24	43 360	10 424	794	32 142	43 360	19 394	10 360	7-58	—	1 028
Övertorneå ²	12	552	6	11 662	32	48	21	77 893	15 624	—	62 269	77 893	28 582	23 892	6-68	—	499
Summa	1 662	42 893	1010	618 991	1688		14	5 279 907	1 303 161	105 975	3 870 771	5 279 907	1 859 756	1 211 883	8-60	55 683	418 996
Därav barnbördsavd.	182	6 641	6	55 752	175		15										
övriga avd.	1 479	36 030	1000	550 374	1514		15										

¹ Se föreg. sida. — ² Frånsett the.-avd. — ³ Beräknat belopp.

Tab. 15. Sammanställning av uppgifterna från *epidemi sjukhusen* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal pa- tienter un- der året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster för driften, kr.	D ä r a v				Summa utgifter för driften, ¹ kr.	Därför avlö- ningar, pens.- avg.	Kostnad per un- derhållsdag, kr. ¹	Ny- bygg- nader, nyan- skaff- ningar, hyror
		in- tagna	döda					vård- avgifter	stats- bidrag till drift	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun				
Stockholms stad.	707	4 950	101	168 239		34	1 429 878	127 012	201 214	—	1 101 652	1 429 878	841 653	11.36	139 604
Stockholms stads epidemisjukhus ²	707	4 950	101	168 239	472	34	1 429 878	127 012	201 214	—	1 101 652	1 429 878	841 653	11.36	139 604
Stockholms län	292	2 304	14	81 774		35	510 106	52 726	11 500	445 880	—	510 106	187 127	6.24	17 650
Djursholms epidemisjukhus	33	286	4	10 054	46	35	64 603	8 105	—	56 498	—	64 603	26 254	6.43	2 797
Norrtälje	28	264	2	7 392	46	28	59 711	7 185	10 000	42 526	—	59 711	25 696	5.08	—
Sundbybergs	97	893	6	31 475	119	35	184 998	21 821	—	163 177	—	184 998	67 260	5.88	8 378
Södertälje	86	626	2	24 979	96	40	145 395	13 751	—	131 644	—	145 395	45 311	5.82	6 475
Östhammars	21	107	—	4 529	29	42	22 661	—	1 500	21 161	—	22 661	9 200	5.00	—
Knivsta	27	128	—	3 345	23	26	32 738	1 864	—	30 874	—	32 738	13 406	9.79	—
Uppsala län	197	1 097	3	32 401		30	231 321	8 884	1 924	220 513	—	231 321	77 891	7.14	3 867
Uppsala epidemisjukhus	136	1 046	3	31 239	169	30	222 826	8 884	—	213 942	—	222 826	74 802	7.18	—
Lövsta bruks	9	20	—	384	13	19	2 408	—	638	1 770	—	2 408	970	6.27	—
Älvkarleö	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enköpings	29	31	—	778	25	25	6 087	—	1 286	4 801	—	6 087	2 119	6.17	3 867
Södermanlands län	230	2 130	20	69 619		33	341 476	6 527	133 544	140 607	60 738	341 476	117 914	4.90	23 259
Eskilstuna stads epidemisjukhus	120	1 052	11	32 123	119	31	181 875	—	67 202	53 935	60 738	181 875	66 835	5.66	—
Nyköpings	62	705	9	22 457	97	32	81 068	4 463	39 004	37 601	—	81 068	28 374	3.61	23 259
Flenas	32	308	—	12 368	50	40	67 018	2 064	22 166	42 788	—	67 018	16 332	5.14	—
Mariefreds	16	65	—	2 671	20	41	11 515	—	5 172	6 343	—	11 515	6 373	4.81	—

¹ Frånsett kostnader för nybyggnader och nyanskaffning av inventarier samt hyror. — ² Härav 42 396 vård dagar för ånska invalider. — ³ Öppet ²²/₁₁ — ³¹/₁₂ för epidemisjukvård. — ⁴ Upplåtet t. v. för vård av tuberkulossjuka. — ⁵ Öppet ²/₃ — ¹⁰/₆, ³⁰/₆ — ¹¹/₉, ⁷/₁₀ — ¹²/₁₂ för epidemisjukvård.

Tab. 15. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal pa- tienter un- der året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster för driften, kr.	D ä r a v				Summa utgifter för driften, ¹ kr.	Däraf avlö- ningar, pens.- avg.	Kostnad per an- delsbädd, kr. ¹	Ny- bygg- nader, nyan- skaffa., hyror
		in- tagna	döda					vård- avgifter	stats- bidrag till drift	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun				
Norrköpings stad . .	64	633	3	22 571		36	154 881	—	35 052	—	119 779	154 881	54 916	6.86	19 856
Norrköpings stads epidemisjukhus	64	633	3	22 571	160	36	154 881	—	35 052	—	119 779	154 881	54 916	6.86	19 856
Östergötlands län (i övrigt).	229	2 272	25	72 844		32	362 088	15 903	104 348	241 837	—	362 088	112 578	4.97	45 581
Linköpings epidemisjukhus . .	106	1 278	20	36 420	154	28	206 406	6 626	51 330	148 450	—	206 406	56 578	5.66	30 560
Söderköpings „	50	262	3	9 609	48	37	53 344	4 527	13 126	35 691	—	53 344	19 502	5.55	11 735
Motala „	47	505	2	19 026	71	38	68 274	736	28 988	38 550	—	68 274	24 399	3.59	2 046
Finspång „	26	227	—	7 789	34	36	34 064	4 014	10 904	19 146	—	34 064	12 094	4.37	1 190
Jönköpings län . .	310	2 455	36	79 725		32	437 272	—	178 634	258 638	—	437 272	1 407	5.48	—
Jönköpings epidemisjukhus . .	106	974	16	34 546	148	35	224 908	—	75 908	149 000	—	224 908	73 933	6.51	—
Näsås „	38	609	14	16 868	75	28	78 186	—	36 620	41 566	—	78 186	26 169	4.63	—
Ekås „	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gislaveds „	22	22	—	1 001	15	45	7 666	—	2 002	5 664	—	7 666	2 105	7.66	—
Särås „	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vetlanda „	32	288	2	10 992	56	38	50 161	—	30 920	19 241	—	50 161	15 145	4.66	—
Värnamo „	41	447	3	12 048	51	27	55 064	—	24 644	30 420	—	55 064	15 655	4.57	—
S. Unnaryda „	16	115	1	4 270	32	37	21 287	—	8 540	12 747	—	21 287	7 730	4.99	—
Kronobergs län . .	108	804	18	26 682		33	131 519	4 733	41 794	84 992	—	131 519	48 961	4.93	10 793
Växjö epidemisjukhus	64	505	13	17 627	85	35	91 753	4 231	28 222	59 300	—	91 753	33 547	5.21	9 893
Ljungby „	44	299	5	9 055	42	30	39 766	502	13 572	25 692	—	39 766	15 414	4.89	900
Kalmar län	201	1 445	26	54 622		38	288 456	8 706	92 568	192 182	—	288 456	73 269	5.28	3 312
Kalmar epidemisjukhus	59	587	15	20 345	113	35	137 670	376	40 468	96 826	—	137 670	33 957	6.77	891
Oskarshamn „	37	265	1	10 293	43	39	49 002	3 066	14 042	31 894	—	49 002	18 186	4.76	—
Västerviks „	59	457	6	18 466	73	40	68 915	—	36 172	32 743	—	68 915	18 434	3.78	971
Vimmerby „	22	61	—	3 125	27	51	13 239	—	—	13 239	—	13 239	2 692	4.24	1 450
Borgholms „	24	75	4	2 393	26	32	19 630	264	1 886	17 480	—	19 630	6 000	8.20	—

Gotlands län.	44	145	3	3 983		27	51 231	4 508	11 764	34 959	—	51 231	17 541	13-08	2 854
Visby epidemisjukhus	44	145	3	3 933	24	27	51 231	4 508	11 764	34 959	—	51 231	17 541	13-08	2 854
Blekinge län . . .	168	976	33	27 066		28	155 354	18 487	55 116	81 801	—	155 354	49 704	5-74	376
Karlskrona epidemisjukhus . .	54	671	32	16 290	89	24	113 292	16 053	33 928	63 311	—	113 292	38 657	6-96	376
Karlskrona »	34	305	1	10 776	53	35	42 062	2 384	21 188	18 490	—	42 062	11 047	3-90	—
Ronneby »	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sölvesborg »	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bräkne-Hoby »	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämshöga »	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyckeby »	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län . .	108	1 203	8	38 494		32	205 755	74	84 676	121 005	—	205 755	58 334	5-35	—
Kristianstads epidemisjukhus . .	60	654	7	20 259	74	31	107 106	74	48 836	58 196	—	107 106	27 213	5-29	—
Simrishamn »	24	289	1	9 565	40	33	50 899	—	16 854	34 045	—	50 899	13 586	5-32	—
Ängelholm »	24	260	—	8 670	45	38	47 750	—	18 986	28 764	—	47 750	17 585	5-51	—
Malmö stad	210	2 211	26	54 793		23	532 096	43 580	88 416	—	400 100	532 096	257 363	9-71	2 343
Malmö stads epidemisjukhus . .	210	2 211	26	54 793	233	23	532 096	43 580	88 416	—	400 100	532 096	257 363	9-71	2 343
Malmöhus län (i övrigt). .	421	2 424	33	80 103		33	579 924	17 859	141 492	420 548	—	579 924	241 866	7-24	7 903
Hälsingborgs epidemisjukhus . .	147	638	14	22 757	107	36	145 576	6 877	45 468	93 231	—	145 576	52 793	6-40	—
Lunds »	90	789	13	23 351	105	30	208 573	5 944	26 782	175 847	—	208 573	103 166	8-98	—
Landskrona »	44	236	2	7 657	46	32	51 812	—	17 966	33 846	—	51 812	17 562	6-77	—
Ystad »	52	227	4	6 842	34	35	71 105	2 796	13 684	54 625	—	71 105	29 782	10-89	5 620
Trelleborg »	45	310	—	11 570	48	38	61 568	1 476	23 644	37 448	—	61 568	25 807	5-32	2 283
Hörby »	31	224	—	7 926	32	35	41 290	793	14 948	25 546	—	41 290	12 756	5-21	—
Sjöbo »	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	164	796	16	28 091		35	182 001	1 278	39 996	140 727	—	182 001	64 052	6-48	285
Halmstads epidemisjukhus . .	100	369	14	12 170	71	33	100 030	1 278	15 804	82 948	—	100 030	31 220	8-22	285
Falkenbergs »	12	26	—	703	18	27	10 349	—	1 406	8 943	—	10 349	4 007	14-72	—
Varbergs »	52	401	2	15 218	76	38	71 622	—	22 786	48 836	—	71 622	28 825	4-71	—

¹ Frånsett kostnader för nybyggnader och nyanskaffning av inventarier samt hyror. — ² För epidemivård öppet tiden $\frac{1}{11}$ — $\frac{30}{4}$ 1943 = 120 dagar.
³ För epidemivård öppet tiden $\frac{1}{11}$ — $\frac{3}{4}$; $\frac{8}{7}$ — $\frac{23}{9}$ och $\frac{8}{10}$ — $\frac{14}{12}$ 1943. — ⁴ T. v. upplättet för vård av kroniskt sjuka.

Säffle	epidemi sjukhus	10	17	71	1	2 068	27	29	20 315	1 655	2 996	15 664	—	20 315	9 241	9·82	4 1326
Torsby	»	17	148	3	5 140	26	35	28 277	700	9 358	18 219	—	28 277	6 768	5·50	4 23	
Arjunga	»	26	181	1	7 686	30	42	37 467	519	15 072	21 876	—	37 467	11 674	4·87	—	
Örebro län		279	1 410	15	42 810		80	200 172	8 083	73 204	129 278	70 612	200 172	99 204	6·78	—	
Örebro läns epidemi sjukhus		11	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro stads epidemi sjukhus		110	815	6	25 332	110	29	166 361	5 382	41 424	39 943	79 612	166 361	55 234	6·57	—	
Nora	»	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lindesbergs	»	24	83	—	3 291	26	39	21 263	—	6 520	14 743	—	21 263	9 026	6·46	—	
Hallsbergs	»	36	111	—	4 063	23	37	26 737	64	8 126	18 547	—	26 737	12 693	6·58	—	
Hällefors	»	15	118	9	3 498	21	30	25 719	1 711	4 812	19 196	—	25 719	8 010	7·35	—	
Karlskoga	»	27	179	—	5 246	27	29	37 014	24	10 646	26 344	—	37 014	8 371	7·06	—	
Ljusnarsbergs s:n:s (Kopparberg)	»	10	104	—	1 380	10	13	13 078	902	1 676	10 500	—	13 078	5 870	9·48	—	
Västmanlands län		220	1 609	25	64 316		40	309 551	—	128 588	180 963	—	309 551	103 330	4·81	9 998	
Västerås epidemi sjukhus		96	1 041	22	40 818	148	39	176 931	—	81 636	95 295	—	176 931	61 109	4·33	9 035	
Köpings	»	37	261	3	9 997	41	38	58 789	—	19 994	38 795	—	58 789	20 915	5·88	905	
Ramnäs	»	12	28	77	3 932	35	51	21 690	—	7 864	13 826	—	21 690	5 953	5·52	—	
Norbergs	»	13	23	89	3 572	28	40	20 889	—	7 144	13 745	—	20 889	6 397	5·85	53	
Heby	»	14	25	141	5 997	26	42	31 252	—	11 950	19 302	—	31 252	8 956	5·21	—	
Östervåla	»	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kopparbergs län		322	1 555	10	60 992		39	334 274	14 426	20 930	208 918	—	334 274	112 031	5·46	19 615	
Falu epidemi sjukhus		48	288	5	13 772	55	48	60 299	4 011	—	56 288	—	60 299	19 296	4·38	—	
Ludvika	»	36	267	—	8 145	36	31	48 637	684	16 290	31 663	—	48 637	15 206	5·97	—	
Hedemora	»	29	227	—	9 179	37	40	36 980	—	—	36 980	—	36 980	13 753	4·02	16 942	
Borlänge	»	34	190	1	8 616	38	45	50 460	284	—	50 176	—	50 460	15 487	5·86	900	
Lilja	»	11	41	—	1 468	14	36	14 743	—	—	14 743	—	14 743	6 324	10·04	—	
Mora	»	29	210	2	8 182	38	41	42 190	851	—	41 339	—	42 190	11 308	5·16	1 143	
Särna	»	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krylbo	»	15	29	114	1	3 818	30	32	—	—	—	—	—	—	—	—	
Leksands	»	29	166	1	6 237	31	38	43 998	2 476	—	41 522	—	43 998	17 934	7·05	—	
Malunga	»	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Svärdsjö	»	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vansbro	»	10	29	52	1 575	34	30	37 017	6 120	4 640	26 257	—	37 017	12 723	6·35	630	
Älvdalens	»	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹ Frånsett utgifter för nybyggnader och nyanskaffning samt hyror. — ² Sjukhuset har med vederbörligt tillstånd till större delen använts för vanlig sjukvård, varför utgifter för sjukhuset ingår i sjukstugans stat. — ³ Epidemi sjukhuset i Trollhättan har icke varit i drift under året 1943. — ⁴ Hyror. — ⁵ Därav t. v. för vård av kroniskt sjuka 19. — ⁶ Därav 22 platser för vård av kroniskt sjuka. — ⁷ Under tiden $\frac{8}{2}$ — $\frac{18}{10}$ har en våning varit upplåten för vård av minderåriga finska barn. — ⁸ Sjukhuset har under år 1943 använts för sjukstugans räkning såsom tillfälligt BB. — ⁹ Sjukhusets nedre våning och källarvåning har under året tjänstgjort såsom sanitetsteststation för flyktingar från Norge. Sedan i mars har difteriprov utförts å samtliga flyktingar. — ¹⁰ Avser tiden $\frac{18}{8}$ — $\frac{31}{12}$ 1943. — ¹¹ Ej för epidemi sjukvård; upplåtet till lasarettet. — ¹² För epidemi sjukvård $\frac{1}{1}$ — $\frac{8}{6}$, $\frac{15}{9}$ — $\frac{29}{10}$. — ¹³ För epidemi sjukvård $\frac{18}{8}$ — $\frac{30}{4}$, $\frac{30}{9}$ — $\frac{31}{12}$. — ¹⁴ För epidemi sjukvård $\frac{1}{1}$ — $\frac{18}{7}$, $\frac{9}{9}$ — $\frac{31}{12}$. — ¹⁵ För epidemi sjukvård $\frac{1}{1}$ — $\frac{30}{6}$, $\frac{14}{10}$ — $\frac{31}{12}$. — ¹⁶ För epidemi sjukvård $\frac{2}{1}$ — $\frac{30}{2}$, $\frac{6}{11}$ — $\frac{31}{12}$.

Skellefteå epidemisjukhus . . .	38	377	1	15 784	53	42	77 807	—	—	77 807	—	77 807	21 652	4 93	2 193
Byske „ . . .	22	74	—	2 194	30	30	14 046	—	—	14 046	—	14 046	4 922	6 40	30
Dorotea „ . . .	11	22	—	291	11	26	13 356	—	—	13 356	—	13 356	5 423	4 59	—
Lycksele „ . . .	10	17	—	65	3	4	373	—	—	373	—	373	201	5 78	—
Malå „ . . .	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmalings „ . . .	26	46	—	1 066	26	23	3 955	—	—	3 955	—	3 955	687	3 71	—
Norsjö „ . . .	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sorsele „ . . .	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stensele „ . . .	20	207	2	8 068	38	39	30 147	624	—	29 523	—	30 147	8 932	3 74	—
Tärna „ . . .	4	13	—	347	4	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vilhelmina „ . . .	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åsele „ (epidemiavd. v. gamla sjukst.) . . .	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åsele epidemisjukhus (epidemi- avd. v. nya sjukst.) . . .	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län . . .	316	2 454	14	74 631		30	362 010	736	70 136	291 138		362 010	103 223	6 19	2 402
Luleå epidemisjukhus . . .	30	402	1	10 559	50	26	72 163	—	20 344	51 819	—	72 163	22 945	6 88	—
Haparanda „ . . .	26	173	2	4 461	38	23	33 384	—	8 922	24 462	—	33 384	8 672	7 48	—
Bodens „ . . .	50	460	2	16 118	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arjeplogs „ . . .	12	298	—	910	6	16	12 628	—	922	11 706	—	12 628	5 974	13 87	—
Arvidsjaurs „ . . .	21	109	—	5 196	—	48	34 971	—	10 424	24 547	—	34 971	11 202	6 78	1 562
Gällivare „ . . .	38	343	3	13 420	52	39	58 295	—	18 802	39 493	—	58 295	9 023	4 34	—
Jokkmokks „ . . .	16	82	1	2 851	—	35	22 736	—	5 702	17 034	—	22 736	7 950	7 97	—
Kiruna „ . . .	28	173	2	6 483	49	38	43 844	664	—	43 180	—	43 844	17 516	6 78	840
Nederkalix „ . . .	27	153	2	5 084	27	33	36 452	—	—	36 452	—	36 452	8 238	7 17	—
Öjebyns „ . . .	34	82	—	2 115	47	25	11 618	—	4 230	7 388	—	11 618	2 758	5 49	—
Övertorneå „ . . .	20	19	1	376	15	20	8 761	—	790	2 971	—	3 761	1 168	10 00	—
Övertorneå „ . . .	14	160	—	7 058	35	44	32 158	72	—	32 086	—	32 158	7 777	4 56	—
Summa för hela riket	6 782	46 366	525	1 503 001		82	9 554 875	456 675	2 111 264	4 628 583	2 357 853	9 554 875	3 008 121	6 44	345 472

Ann. Under rubriken för ny-, till- och ombyggnader (kol. 16) synas rätt ofta ingå kostnader för byggnaders underhåll, reparationer o. d.

¹ Frånsett utgifter för nybyggnader och nyanakaffning samt hyror. — ² Inkl. Borgarskolan. — ³ Därav 24 platser för tuberkulosavdeln. — ⁴ För epidemivård ¹/₁₁—³¹/₁₂. — ⁵ För epidemivård ¹³/₁₀—³¹/₁₂. — ⁶ För epidemivård ²⁵/₁₁—³¹/₁₂. — ⁷ Därav 269 pat. i gränskarantän.

1	Sjukvårdsområde, vårdanstalt	2 3 4			5 6 7 8 9					10 11 12 13 14				
		Antal ordinarie vårdplatser			Samtl. under året intagna					Därav för första gången vårdade för tbc.				
		vuxna	barn	S:a	vuxna		barn		S:a	vuxna		barn		S:a
		m.	k.	f.	m.	k.	m.	k.	f.	m.	k.	m.	k.	f.
I. Jubileumsfondens sanatorier.		528	—	528	563	488	14	19	1 084	257	234	12	15	518
1	Hälsleby, Jönk. l.	136	—	136	88	101	9	12	210	52	67	7	10	136
2	Spenshult, Hall. l.	132	—	132	198	138	2	3	341	100	70	2	3	175
3	Hälsahult, Örebro l.	124	—	124	108	129	—	—	237	50	58	—	—	108
4	Österåsen, Västern. l.	136	—	136	169	120	3	4	296	53	39	3	2	99
II. Landstings, kommuners etc. A-anstalter.		5 501	994	6 495	6 727	5 778	878	914	14 297	3 004	3 005	725	685	5 139
5	Stockholms stad	403	41	444	629	490	82	54	1 255	349	254	60	41	704
6	Söderby sjukhus	190	—	190	372	410	5	14	801	—	—	—	—	—
7	S:t Görans tbc.-avd.	16	—	16	77	—	1	—	78	12	—	—	—	12
8	Sabbatsbergs sjukhus, tbc.-avd.	188	44	232	271	186	38	37	532	158	128	33	34	353
9	Länssanatoriet vid Uttran	80	41	121	195	166	17	29	407	88	80	16	22	206
10	Centralsanat., akad. sjukh. i Uppsala	106	—	106	140	90	4	6	240	83	39	2	5	129
11	Länssanatoriet i Löt	50	—	50	37	19	—	—	56	20	10	—	—	30
12	Norrköpings lasarett, tbc.-avd.	234	—	234	178	149	7	10	344	100	90	6	8	204
13	Kolmårdssanatoriet	36	—	36	24	31	15	19	89	12	17	9	11	49
14	Östergöt. l. Centrallasarettet i Linköping, tbc.-avd.	140	35	175	164	157	29	25	375	127	66	33	19	245
15	Jönköpings l. Eksjö sanatorium	102	24	126	106	80	21	19	226	83	48	14	15	160
16	Kronobergs l. Länssanatoriet i Lugnet	188	49	237	148	162	34	37	381	119	97	28	31	275
17	Kalmar l. n. o. s. i Mälilla	131	66	197	301	173	67	75	616	164	107	57	59	387
18	Blekinge l. i Fur	156	25	181	196	149	20	28	393	94	88	21	18	221
19	Kristianstads l. Broby sanatorium	62	—	62	104	98	1	3	206	59	62	1	3	125
20	Malmö stad Allm. sjukhuset, tbc.-avd.	64	—	64	53	36	5	1	95	35	33	2	1	71
21	Orupasanatoriet, del av	230	14	244	156	127	13	12	368	113	83	7	5	208
22	Malmöhus l.	48	—	48	246	250	12	12	520	107	126	12	11	256
23	Hälsingborgs stad Kungshults sanatorium	36	32	68	36	51	21	21	129	21	31	12	20	84
24	Hallands l. Fagereds sanatorium	116	—	116	106	91	—	4	201	50	50	—	3	103
25	Göteborgs stad Renströmska sjukhuset i Källtorp	262	—	262	271	378	1	3	553	134	138	1	2	275
26	Barnsanatoriet i Rävlanda	—	112	112	—	—	3	57	60	120	—	—	48	94
27	Romanäs sanatorium	102	—	102	80	96	3	—	179	38	51	2	—	91
28	Göteb. o. Bohus l. Länssanatoriet & Svenshögen	184	62	246	202	200	27	29	458	137	111	40	32	320
29	Älvsborgs l. Sjö-Gunnarbo sanatorium	142	—	142	81	70	1	—	152	37	32	1	—	70
30	Kroppefjälls	120	—	120	111	118	1	3	233	64	69	1	2	136
31	Västeråsens	80	10	90	75	70	7	12	164	46	36	9	11	102
32	Skaraborgs l. Stora Ekebergs	222	32	254	186	152	20	23	381	119	96	19	11	245
33	Värmlands l. Centralsanatoriet i Arvika	133	71	204	203	208	42	42	495	118	103	37	27	285
34	Örebro l. Garphytte sanatorium	116	28	144	196	141	22	22	381	143	100	15	12	270
35	Västmanlands l. Länssanatoriet Skogsfjället	100	21	121	121	92	32	27	272	59	38	16	17	130
36	Kopparb. l. Sanatoriet Solbacken	102	—	102	96	101	—	1	198	62	65	—	1	128
37	Högbo sanatorium	207	32	239	190	153	27	19	389	106	87	24	15	232
38	Gävle stad Jonas Selmgrens sanatorium	54	6	60	63	60	5	8	136	27	30	5	5	67
39	Gävleborgs l. Länssanatoriet, Mohed	111	30	141	109	117	23	16	265	84	84	22	17	207
40	Västernorr. l. i Sundsvall	138	72	210	167	132	55	65	419	122	83	48	52	305
41	Örnsköldaviks lasarett, tbc.-avd.	68	—	68	62	56	1	1	120	43	40	1	1	85
42	Jämtlands l. Länssanatoriet Solliden	144	39	183	169	168	32	33	402	131	128	29	29	317
43	Västerbottens l. Centralsanatoriet i Hällnäs	306	54	360	281	221	56	66	624	178	136	44	50	408
44	Skellefteå lasarett, tbc.-avd.	16	—	16	51	47	3	7	108	40	34	2	5	81
45	Norrbottnens l. Centralsanatoriet i Sandträsk	318	54	372	474	380	71	71	996	212	165	48	44	469
III. Landstings, kommuners etc. B-anstalter.		1 610	252	1 862	1 411	1 072	263	259	3 005	524	401	141	146	1 212
46	Stockholms stad Tuberkulossjukstugan vid Hamra	—	40	40	—	—	43	44	87	—	—	3	4	7
47	Barnsanatoriet Tjarnan	—	100	100	—	1	83	88	172	—	1	54	59	114
48	Stockholms l. Löwenströmska lasarettet, tbc.-avd.	78	—	78	63	55	7	5	130	35	37	5	5	82
49	Knivsta tuberkulossjukstuga	18	—	18	3	1	—	—	4	—	—	—	—	—
50	Uppsala l. Prov. tuberkulossjukstugan i Uppsala	32	—	32	40	46	—	—	86	1	5	—	—	6
51	Vattholma sanatorium	26	—	26	49	26	4	3	82	1	1	—	—	2
52	Älvkarleö tbc.-sjukstuga	18	—	18	25	16	—	—	41	6	5	—	—	11
53	Södermanl. l. Blommenhofs tuberkulossjukstuga	24	—	24	27	11	—	1	39	10	2	—	1	13
54	Östergöt. l. Stråtornets sanatorium	30	—	30	20	8	—	—	25	20	8	—	—	28
55	Jönköpings l. Tbc. sjukstugan, Tenhult	17	—	17	4	4	—	—	8	—	—	—	—	—
56	Kronobergs l. Växjö stads tuberkulossjukstuga	17	—	17	28	16	—	1	45	18	10	—	—	28
57	Öjaby	14	—	14	—	31	—	—	31	—	11	—	—	11
58	Kalmar l., södra Kalmar stads	10	—	10	9	6	—	—	15	3	1	—	—	4
59	Söderåkra sjukstugas tbc.-avd.	11	—	11	9	5	—	—	14	5	3	—	—	8
60	Grönkulla tbc.-sjukstuga för barn	—	20	20	—	—	8	4	12	—	—	1	2	3

¹ Öppet ¹/₄—³/₄ 1943. — ² Inkl. 4 416 vård dagar för finska militära tuberkulospatienter, som vårdats å extra avdelning.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
Avlidna				Medelväntetid (dagar)				Antal underhålls- dagar för samtliga vårdade		Antal vårdade			Antal ut- skrivna (inkl. avlidna)		Därav med en vårdtid av				Vårdtid (dagar) i medeltal f. de ut- skrivna
vuxna		barn		Sä	vuxna		barn		i me- deltal per dag	högsta på en gång	lägsta	avlidna	högst 1 mån.	1-4 mån	4-12 mån.	mer än 1 år			
m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.		m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.											
40	45	3	2	90	22	21	10	4	196 135	538		1 077	90	344	565	78	182		
5	14	2	1	22	21	21	3	10	55 535	152	160	204	6	54	103	41	246	1	
13	12	—	1	26	21	21	3	10	47 090	129	134	338	49	110	177	2	136	2	
15	10	—	—	25	30	11	—	—	43 664	120	125	238	10	86	122	20	175	8	
7	9	1	—	17	98	93	155	197	49 846	137	143	297	25	94	163	15	168	4	
791	672	28	35	1526	22	21	10	4	2 236 612	6 117		14 645	2 504	4 999	5 609	1 233	153		
72	52	1	2	127	9	4	10	12	155 338	426	458	1 281	276	546	392	67	123	5	
48	47	1	—	96	—	—	—	—	62 998	160	191	760	278	355	119	8	71	6	
22	—	—	—	58	—	—	—	—	5 838	16	214	2	79	27	38	14	—	7	
32	25	1	—	22	12	16	17	15	82 661	226	235	520	63	200	214	43	161	8	
21	20	1	2	44	15	12	12	11	42 815	119	126	376	115	150	96	15	94	9	
22	17	—	—	39	4	5	3	3	36 401	100	106	226	36	85	86	19	152	10	
13	5	—	—	18	—	—	—	—	8 285	23	38	70	16	27	18	9	118	11	
30	27	—	1	58	20	24	23	52	80 416	220	239	350	21	110	156	63	254	12	
3	—	—	—	3	—	—	—	—	10 971	30	36	93	48	29	13	3	73	13	
25	19	1	—	45	15	10	10	15	57 216	157	174	367	77	133	119	38	157	14	
8	8	1	—	17	31	16	26	16	44 669	122	130	265	14	75	121	25	188	15	
10	16	2	—	28	36	28	22	25	82 679	227	243	409	20	116	217	56	209	16	
26	10	1	2	39	15	14	10	9	74 537	205	218	618	182	220	181	35	121	17	
24	22	1	3	50	31	27	38	23	65 563	180	184	402	113	108	120	61	162	18	
9	3	—	—	12	8	5	—	—	21 985	60	266	51	204	52	92	53	7	109	19
6	5	—	—	11	16	11	15	1	23 382	64	73	88	4	16	47	21	246	20	
21	23	—	1	45	52	40	20	8	79 105	217	237	325	19	59	186	61	268	21	
17	11	—	1	29	14	19	11	20	18 615	51	77	493	348	116	29	—	37	22	
6	6	—	—	12	13	6	—	—	20 026	55	60	45	125	14	48	53	10	156	23
14	14	—	1	29	7	10	—	10	42 164	116	121	107	194	17	62	75	40	223	24
38	39	—	—	77	—	—	—	—	93 845	256	267	549	99	147	268	35	165	25	
—	—	1	1	2	—	—	—	—	32 035	88	117	140	3	30	76	31	276	26	
10	3	—	—	13	7	6	5	—	36 671	100	103	94	173	11	63	76	23	196	27
21	23	—	—	44	—	—	—	—	83 526	229	247	486	47	153	226	60	186	28	
18	13	—	—	31	—	1	—	—	45 344	124	140	101	172	17	37	66	52	321	29
28	9	—	—	37	4	4	2	—	43 813	120	127	113	230	31	94	73	32	181	30
1	9	—	—	10	9	6	4	4	32 671	90	93	85	163	9	52	88	14	183	31
36	36	3	—	75	—	—	—	—	75 199	206	247	410	57	127	177	49	197	32	
21	27	2	5	55	11	12	8	7	75 553	207	211	174	567	97	236	213	21	133	33
11	4	1	1	17	13	12	9	8	52 583	144	152	134	388	83	128	153	24	135	34
27	17	3	2	49	29	16	19	7	45 273	124	129	116	273	46	93	106	28	175	35
19	14	—	—	33	2	6	—	20	35 751	98	103	87	199	11	62	110	16	181	36
41	30	—	1	72	12	9	10	10	71 509	196	234	165	438	40	162	197	39	181	37
11	6	—	1	18	7	4	5	4	21 329	58	62	55	133	22	31	73	7	159	38
6	20	—	1	27	41	23	16	19	50 676	139	142	132	279	13	63	185	18	189	39
11	8	2	2	23	52	36	23	36	73 932	203	209	195	413	22	90	290	11	179	40
5	6	—	—	11	44	51	—	—	25 468	70	72	62	126	6	43	67	10	199	41
10	23	1	1	35	41	21	29	16	67 629	185	189	174	390	45	116	187	42	188	42
23	38	4	4	69	37	25	26	23	125 147	343	363	284	647	50	237	268	92	197	43
5	4	—	2	11	—	—	—	—	5 832	16	16	11	110	47	56	7	—	53	44
20	13	1	1	35	10	13	9	10	126 785	347	384	257	1 144	308	394	344	48	118	45
378	298	12	8	696	—	—	—	—	571 336	1 513		3 102	507	1 163	1 044	388	184		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 329	26	35	15	101	16	61	22	2	92	46
—	—	1	—	1	—	—	—	—	31 335	—	—	—	182	10	63	91	18	—	47
19	13	1	1	34	8	12	6	17	26 346	72	78	64	132	14	46	50	22	203	48
1	1	—	—	2	—	—	—	—	1 079	12	18	16	22	3	1	3	15	47	49
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 514	30	32	11	101	11	63	24	3	94	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 071	25	28	4	80	6	43	31	—	112	51
1	2	—	—	3	15	12	11	—	5 956	16	18	10	40	3	18	18	1	108	52
3	4	1	—	8	—	—	—	—	11 191	31	27	21	41	3	16	11	11	267	53
5	5	—	—	10	8	27	—	—	10 121	28	30	25	30	1	10	10	9	43	54
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 815	16	17	13	9	—	3	6	—	174	55
12	2	—	—	14	7	5	—	—	5 556	15	17	11	45	18	20	6	1	108	56
—	—	—	—	7	—	25	—	—	4 563	14	14	3	35	6	11	12	6	116	57
3	5	—	—	8	—	—	—	—	3 182	9	10	6	17	3	6	7	1	173	58
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 956	11	11	8	14	1	3	8	2	236	59
2	4	—	—	6	86	97	—	—	6 779	19	20	14	13	—	4	4	5	334	60

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1 Gotlands l.	Tuberkulosjukstugan i Follingbo . . .	25	—	25	24	21	2	1	48	15	10	1	—	26
2	» i Visby . . .	20	—	20	38	29	1	3	71	25	12	1	3	41
3	Prov. tbc.-avd. i Visby ¹ . . .	24	—	24	14	13	—	—	27	13	9	—	—	22
4 Malmö stad	Tuberkulosvårdsanstalten . . .	27	—	27	18	43	—	1	62	10	14	—	1	25
5 Malmöhus l.	Tuberkulosjukstugan i Klågerup ² . . .	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Hallands l.	Tuberkulosjukstugan i Falkenberg . . .	—	40	40	—	—	45	37	32	—	—	31	26	57
7	St. Olofshemmets tbc.-avd., Halmstad . . .	16	—	16	16	9	—	—	25	16	9	—	—	25
8 Göteborgs stad	Vasa sjukhus, tbc.-avd.	54	—	54	72	27	—	—	99	18	12	—	—	30
9 Göteborg. o. Bohus l.	Uddavalla tuberkulosjukstuga . . .	24	—	24	14	11	—	—	25	—	1	—	—	1
10	Fören. T. Ps tbc.-sjukstuga, Strömstad . . .	20	—	20	12	5	—	—	17	2	4	—	—	6
11	Sotenäs bygdesanatorium	18	—	18	10	10	—	—	20	1	2	—	—	3
12	Liljeds s.jst. tbc.-avd. (Tjörnakom.förb.) . . .	9	—	9	5	1	—	—	6	1	—	—	—	1
13	Sunnervikens tuberkulosjukstuga . . .	30	—	30	9	5	—	—	14	6	1	—	—	7
14 Älvsborgs l.	Dalobergens »	—	40	40	—	—	28	30	58	—	—	23	26	49
15	Högsäters »	18	—	18	15	17	—	—	32	3	4	—	—	7
16	Trollbättans »	16	—	16	8	6	—	—	14	1	6	—	—	7
17	Bolltorps sanatorium, Alingsås	40	—	40	29	25	—	—	54	17	13	—	—	30
18 Värmlands l.	Säffle bygdesanatorium	26	—	26	22	18	—	—	40	6	4	—	—	10
19	Kristinehamns tuberkulosjukstuga . . .	26	—	26	27	28	—	—	55	1	5	—	—	6
20	Arb.-inr. Klaraborgs tbc.-avd., Karlstad . . .	15	—	15	8	4	—	—	12	—	—	—	—	—
21	Centrallas. Karlstad tbc.-avd.	35	—	35	45	53	—	—	98	23	26	—	—	49
22	Dalby sjukstuga tbc.-avd.	7	—	7	11	14	1	—	26	7	9	1	—	17
23 Örebro l.	Örebro stads tub.-sjukst., Adolfsberg . . .	40	—	40	32	16	—	—	48	4	4	—	—	8
24	Kopparbergs tuberkulosjukstuga	40	—	40	10	13	—	—	23	1	6	—	—	7
25	Lindesbergs »	26	—	26	28	9	—	—	37	12	2	—	—	14
26 Kopparbergs l.	Bergebo bygdesanatorium	24	—	24	12	18	—	—	30	12	18	—	—	30
27	Älvdalens »	22	—	22	18	13	—	—	31	2	4	—	—	6
28	Svärdsjö »	13	—	13	9	10	—	1	20	4	2	—	1	7
29	Malunga »	13	—	13	30	10	—	1	41	4	4	—	—	8
30 Gävleborgs l.	Sandvikens tbc.-sjst. (Fredrikskulle). . .	20	2	22	25	15	—	—	40	9	6	—	—	15
31	Delsbo bygdesanatorium	20	—	20	18	8	1	—	27	8	2	—	—	10
32	Valbo »	30	—	30	14	15	—	—	29	3	1	—	—	4
33	Tbc.-avd. vid epid.sjukh. i Hudiksvall . . .	21	—	21	20	9	1	—	30	20	9	1	—	30
34 Västernorrlands l.	Hammars bygdesanatorium	38	2	40	31	22	—	—	53	11	3	—	—	14
35	Nordhems tuberkulosjukhem	25	—	25	12	13	—	—	25	—	3	—	—	3
36	Utaneby sjukhem, Edsle	24	—	24	21	14	—	—	35	21	14	—	—	35
37	Anundsjö sjukstuga tbc.-avd.	16	—	16	18	11	—	2	31	5	3	—	2	10
38	Torps tuberkulosjukstuga	8	—	8	11	5	—	—	16	5	—	—	—	5
39	Vårdhems tbc.-sjukstuga Sundsvall . . .	13	—	13	9	5	—	—	14	2	1	—	—	3
40	Constantin Falcks sjukhem, Nyland . . .	33	—	33	43	—	—	—	43	8	—	—	—	8
41 Jämtlands l.	Ströms tuberkulosjukstuga	34	—	34	27	19	—	—	46	6	8	—	—	14
42	Hede »	34	—	34	37	16	—	—	53	6	3	—	—	9
43 Västerbottens l.	Bjurholms sjukstuga tbc.-avd.	12	—	12	14	—	—	—	14	7	—	—	—	7
44	Malå »	13	—	13	17	—	1	—	18	4	—	1	—	5
45	Stensele »	12	—	12	4	6	—	—	10	1	3	—	—	4
46	Tärna »	10	—	10	5	4	—	3	12	1	2	—	3	6
47	Dorotea »	9	—	9	6	10	—	1	17	1	4	—	—	5
48	Sorsele »	6	—	6	9	—	—	—	9	4	—	—	—	4
49	Asele fattigv.anst.	7	—	7	4	4	—	—	8	1	—	—	—	1
50	Stenfors prov. tbc.anstalt	32	—	32	35	13	—	—	48	14	3	—	—	17
51 Norrbottens l.	Landstingets tbc.-sjukhem i Boden . . .	40	—	40	24	42	—	—	66	—	—	—	—	—
52	Övertorneå bygdesanatorium	40	—	40	42	42	12	8	104	25	25	9	4	63
53	Kaptnsgårdens sanatorium	22	4	26	22	20	5	9	56	4	3	1	1	9
54	Luleå tuberkulosjukstuga	24	—	24	29	16	—	—	55	11	2	—	—	13
55	Länslasarettet i Kalix tbc.-avd.	20	—	20	18	13	—	1	32	7	3	—	—	10
56	Tuberkulosjukst. (Hälsan) i Antnäs . . .	18	—	18	10	24	1	—	35	1	2	—	—	3
57	Överkalix sjukstuga tbc.-avd.	12	—	12	12	7	2	2	23	7	5	1	—	13
58	Jokkmokks »	10	2	12	14	7	2	—	23	17	9	2	—	28
59	Arjeplogs »	10	—	10	3	10	1	—	14	—	3	1	—	4
60	Vitangi »	8	2	10	9	8	3	4	24	5	3	1	2	11
61	Pajala »	12	—	12	—	2	6	—	10	—	2	2	6	10
62	Gällivare kom.hems »	8	—	8	5	5	8	3	21	—	—	1	—	1
63	Öjebyns tbc.-sjukstuga	34	—	34	20	33	2	—	55	7	14	1	—	22
64	IV. Enskilda vårdanstalter.	74	—	74	76	53	1	3	133	39	24	1	3	67
	Sävsjö sanatorium, Jönk. l.	74	—	74	76	53	1	3	133	39	24	1	3	67

¹ Öppet fr. o. m. 9. nov. 1943. — ² Öppet endast under januari månad.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
4	2	—	—	6	10	9	12	—	8 386	23	28	14	59	8	22	26	3	192	1
11	9	—	1	21	21	23	42	8	6 554	18	21	12	68	20	31	14	3	103	2
—	1	—	—	1	—	—	—	—	1 149	22	24	8	4	4	—	—	—	13	3
5	14	—	—	19	—	—	—	—	7 650	21	28	15	62	14	31	11	6	139	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	151	5	5	—	5	—	1	1	3	508	5
—	—	2	1	3	—	—	—	—	12 485	34	45	22	89	7	38	38	6	101	6
6	7	—	—	13	—	—	—	—	5 289	14	16	9	21	5	9	3	4	107	7
40	14	—	—	54	—	—	—	—	10 406	29	36	19	109	40	38	24	7	111	8
9	7	—	—	16	—	—	—	—	7 794	21	25	1	32	6	8	9	9	355	9
5	4	—	—	9	—	4	—	—	6 365	17	20	15	19	5	5	4	5	436	10
4	1	—	—	5	—	—	—	—	5 423	15	19	10	23	4	7	7	5	85	11
3	1	—	—	4	—	—	—	—	1 943	5	8	4	8	2	2	2	2	611	12
4	1	—	—	5	—	—	—	—	9 132	25	28	23	15	2	3	4	6	600	13
—	—	1	—	1	—	—	3	2	11 325	31	40	23	52	6	8	32	6	238	14
2	3	—	—	5	—	—	—	—	5 725	16	18	10	33	2	12	14	5	226	15
3	2	—	—	5	1	2	—	—	4 703	13	15	11	16	5	7	—	4	480	16
11	6	—	—	17	4	3	—	—	13 201	33	40	28	45	8	13	15	9	27	17
10	5	—	—	15	19	2	—	—	8 881	24	27	20	45	10	17	15	3	165	18
6	10	—	—	16	10	8	—	—	8 499	23	26	18	60	7	26	22	5	148	19
3	1	—	—	4	—	—	—	—	2 007	5	9	2	10	4	2	4	—	102	20
9	7	—	—	16	2	1	—	—	7 780	21	29	13	99	32	51	16	—	79	21
1	4	—	—	5	—	—	—	—	1 633	4	7	1	23	12	6	5	—	62	22
13	6	—	—	19	20	13	—	—	13 890	38	40	32	52	5	12	19	16	31	23
7	3	—	—	10	—	—	—	—	10 459	29	40	16	40	3	7	13	17	128	24
10	6	—	—	16	16	14	—	—	6 979	19	26	11	40	7	13	11	9	325	25
5	6	—	—	11	5	3	—	—	8 184	22	24	20	31	2	14	11	4	101	26
7	4	—	—	11	—	—	—	—	7 226	20	22	17	30	6	4	13	7	118	27
2	1	—	—	3	8	13	—	4	4 918	13	15	11	18	1	8	5	4	254	28
5	3	—	—	8	5	5	—	—	4 296	12	13	8	40	11	13	13	3	102	29
6	1	—	—	7	18	—	—	—	7 277	20	21	17	42	5	12	19	6	170	30
4	1	—	—	5	16	10	15	—	6 270	17	20	11	32	3	7	19	3	203	31
2	6	—	—	8	64	25	—	—	8 243	23	27	16	21	1	7	8	5	231	32
6	3	—	—	9	23	27	12	—	7 590	21	22	18	28	5	7	13	3	173	33
9	8	—	—	17	47	73	—	—	14 491	40	41	37	53	13	9	18	13	267	34
3	5	—	—	8	38	31	—	—	8 954	25	25	22	25	—	9	9	7	301	35
3	10	—	—	8	75	25	—	—	8 690	24	24	22	35	2	14	14	5	216	36
4	6	—	—	10	—	—	—	—	4 817	13	16	10	33	7	12	9	5	204	37
—	1	—	—	1	—	—	—	—	1 512	4	8	—	18	5	9	3	1	92	38
1	1	—	—	2	9	14	—	—	4 652	13	13	11	13	3	7	2	1	158	39
11	—	—	—	11	88	—	—	—	9 203	25	32	20	33	4	9	20	—	148	40
6	5	—	—	11	—	—	—	—	12 771	35	39	26	39	3	9	19	8	299	41
5	5	—	—	10	—	—	—	—	10 998	28	35	25	47	6	19	12	10	256	42
9	4	—	—	9	—	—	—	—	3 389	9	12	6	17	2	7	7	1	242	43
4	—	—	—	5	—	—	—	—	4 946	14	18	11	20	6	9	2	3	88	44
2	2	—	—	4	—	—	—	—	4 093	11	12	9	9	2	2	2	3	270	45
1	1	—	—	3	55	9	31	12	3 561	10	10	8	11	—	6	1	4	261	46
1	2	—	—	3	—	—	—	—	2 562	7	9	4	16	1	5	7	3	116	47
1	1	—	—	2	—	—	—	—	1 941	5	6	3	10	1	4	5	—	215	48
1	4	—	—	5	—	—	—	—	2 483	7	7	5	10	5	2	1	2	221	49
6	6	—	—	12	5	49	—	—	10 927	30	32	25	49	6	17	17	9	174	50
9	20	—	—	29	3	2	—	—	14 362	39	42	35	68	10	24	24	10	228	51
7	11	—	2	21	6	8	—	—	14 059	39	42	31	107	25	44	32	6	126	52
5	3	—	1	9	—	—	—	—	8 972	25	26	15	51	4	26	19	2	149	53
14	7	—	—	21	2	1	—	—	8 339	23	24	18	54	9	22	15	8	157	54
9	5	—	—	15	—	—	—	—	5 330	15	19	10	34	9	13	9	3	42	55
1	3	—	1	5	—	—	—	—	6 343	17	21	13	30	2	12	14	2	173	56
2	1	—	—	4	19	4	—	—	4 249	12	12	8	23	5	7	6	5	192	57
2	2	—	—	4	—	—	—	—	2 962	8	12	3	22	4	7	9	2	202	58
4	1	—	—	5	—	—	—	—	8 399	9	10	7	16	2	6	4	4	209	59
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 128	9	14	4	26	8	8	10	—	130	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 410	12	12	12	10	—	2	5	3	309	61
4	—	—	—	5	—	—	—	—	1 942	5	8	1	18	7	7	1	3	45	62
5	5	—	—	10	—	—	—	—	8 345	23	35	17	72	9	27	35	1	116	63
10	7	—	—	17	—	—	—	—	23 128	63	73	51	141	20	50	62	9	154	64
10	7	—	—	17	—	—	—	—	23 128	63	73	51	141	20	50	62	9	154	64

		1	2	3	4	5	6	7	8
		Inkomster för driften							
Sjukvårdsområde, vårdanstalt		Summa kr.	Vård- avgifter	Bidrag till driften				Övriga inkom- ster	
				staten	lands- ting	kom- mun	övriga bidrag		
I. Jubileumsfondens sanatorier.		1 309 329	1 148 918	—	—	—	—	130 766 34 650	
1	Hässelby, Jönk. l. ($\frac{1}{7}$ 42— $\frac{30}{100}$ 43)	342 214	318 287	—	—	—	—	7 795 16 132	
2	Spenshult, Hall. l. , ,	315 509	265 088	—	—	—	—	45 788 4 633	
3	Hälsahlut, Örebro l. , ,	289 480	254 657	—	—	—	—	24 692 10 131	
4	Osteråsen, Västernorr. l. , ,	362 126	305 881	—	—	—	—	52 491 3 754	
II. Landstings, kommuners etc. A-anstalter.		16 150 822	4 180 175	—	—	—	—	—	
5	Stockholms stad Söderby sjukhus	1 564 978	421 679	248 379	—	894 915	—	—	
6	S:t Görans sjukhus the.-avd.	662 461	157 877	94 483	—	410 101	—	—	
7	Sabbatsbergs , ,	59 077	7 973	9 109	—	41 995	—	—	
8	Stockholms l. Länssanatoriet vid Uttran	476 611	110 191	144 435	219 948	—	—	2 037	
9	Uppsala l. Centralsanat., akad. sjukh. i Uppsala	316 654	68 667	70 360	165 286	—	—	12 341	
10	Södermanlands l. Länssanatoriet & Löt	241 249	57 467	63 702	120 080	—	—	—	
11	Norrköpings stad Norrköpings lasarett, the.-avd.	77 576	13 119	14 560	—	49 897	—	—	
12	Norrk. o. Österg. l. Kolmårdssanatoriet	499 430	139 261	136 806	223 218	—	—	145	
13	Östergötl. l. Centrallasarettet i Linköping, the.-avd.	87 402	35 329	19 201	32 872	—	—	—	
14	Jönköpings l. Eksjö sanatorium	398 729	74 833	101 014	222 011	—	—	871	
15	Kronobergs l. Länssanatoriet & Lugnet	251 088	69 548	77 901	103 634	—	—	—	
16	Kalmar l. n. o. s. , i Mälilla	522 603	143 000	144 214	230 193	—	—	102 5 094	
17	Blekinge l. , i Fur	452 086	126 372	132 888	191 085	—	—	61 1 680	
18	Kristianstads l. Broby sanatorium	486 908	96 292	120 958	269 379	—	—	279	
19	Malmö stad Allmänna sjukhuset, the.-avd.	276 571	—	36 461	—	—	—	—	
20	Malmö o. Malmöh. l. Orupssanatoriet	781 377	156 839	170 119	405 061	—	—	49 358	
21	Malmöhus l. Lunds lasarett, the.-avd.	190 990	—	32 139	—	—	—	—	
22	Hälsingborgs stad Kungshults sanatorium	229 123	26 884	35 045	—	166 597	—	425 177	
23	Hallands l. Fagerdals sanatorium	285 657	59 839	72 774	152 844	—	—	200	
24	Göteborgs stad Renströmska sjukhuset i Källtorp	782 350	201 214	155 171	—	425 219	—	746	
25	Barnasanatoriet i Rävlanda	180 054	82 741	46 910	—	44 989	—	2 673 2 741	
26	Romanäs sanatorium	292 867	65 141	63 471	—	159 176	—	5 079	
27	Göteb. o. Bohus l. Länssanatoriet & Svenshögen	514 902	103 699	143 822	267 381	—	—	—	
28	Älvsborgs l. Sjö-Gunnarbo sanatorium	394 353	69 655	76 252	248 446	—	—	—	
29	Kroppefjälls , ,	331 550	58 740	75 962	196 734	—	—	114	
30	Västeråsens , ,	255 806	40 349	53 786	161 298	—	—	373	
31	Skaraborgs l. Stora Ekebergs , ,	476 494	126 400	129 870	200 995	—	—	19 229	
32	Värmlands l. Centralsanatoriet i Arvika	629 319	103 327	121 985	399 264	—	—	4 743	
33	Örebro l. Garphytte sanatorium	350 335	70 884	91 275	188 093	—	—	133	
34	Västmanl. l. Länssanatoriet Skogsfjället	318 040	62 829	77 215	177 385	—	—	611	
35	Kopparb. l. Sanatoriet Solbacken	266 029	49 451	61 790	150 087	—	—	132 4 569	
36	Höghöb centralsanatorium	383 306	92 029	125 140	279 218	—	—	3 530 3 389	
37	Gävle stad Jonas Selmgrens sanatorium	162 837	36 854	37 326	—	87 243	—	1 414	
38	Gävleborgs l. Länssanatoriet, Mohed	337 630	86 304	87 512	163 814	—	—	—	
39	Västernorr. l. , Sundsvall	521 489	100 801	179 655	238 721	—	—	2 812	
40	Örnsköldaviks lasarett, the.-avd.	166 464	31 851	67 388	67 153	—	—	72	
41	Jämtlands l. Länssanatoriet Solliden	414 124	125 852	157 523	130 749	—	—	—	
42	Västerbottens l. Centralsanatoriet i Hällnäs	599 319	206 808	307 476	85 035	—	—	—	
43	Skellefteå lasarett, the.-avd.	50 061	7 378	13 388	29 061	—	—	234	
44	Norrbottnens l. Centralsanatoriet i Sandträsk	742 879	145 914	382 710	213 578	—	—	635 42	
III. Landstings, kommuners etc. B-anstalter.		3 739 324	1 019 300	—	—	—	—	—	
45	Stockholms stad Tuberkulossjukstugan vid Hamra	94 025	8 100	19 319	—	66 606	—	—	
46	Barnasanatoriet Tjärnan	198 231	90 930	—	—	96 831	—	10 470	
47	Stockholms l. Löwenströmska lasarettet, the.-avd.	204 479	39 057	39 404	125 886	—	—	132	
48	Knivsta tuberkulossjukstuga	7 250	1 156	1 650	—	—	—	—	
49	Uppsala l. Prov. tuberkulossjukstugan i Uppsala	55 709	14 344	14 271	27 084	—	—	10	
50	Vattholma sanatorium	74 716	14 201	13 578	44 665	—	—	2 272	
51	Älvkarleö the.-sjukstuga	35 737	5 956	8 673	21 095	—	—	13	
52	Södermanl. l. Blommenhofs tuberkulossjukstuga	58 907	16 340	12 977	29 590	—	—	—	
53	Östergötl. l. Stratontia sanatorium	55 006	12 651	15 166	27 789	—	—	—	
54	Jönköpings l. The.-sjukstugan, Tenhult	25 961	4 976	8 723	12 262	—	—	—	
55	Kronobergs l. Växjö stads tuberkulossjukstuga	26 965	19 386	7 599	—	—	—	—	
56	Öjaby , ,	24 058	4 590	6 845	12 623	—	—	—	
57	Kalmar l. södra Kalmar stads , ,	16 707	6 924	4 773	1 937	1 383	1 690	—	
58	Söderåkra sjukstugas the.-avd.	22 208	5 124	5 936	11 144	—	—	4	
59	Grönkulla the.-sjukstuga för barn	25 217	8 392	10 168	5 944	—	—	713	

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Driftkostnader													Övriga kostnader	
Summa kr.	Avlöningar, pensionsavg.	Expeditions-kostnader	Di-verse	Läke-medel	Förbrukningsart. m. u. för sjukv.	Kost-håll	Vär-me, lyse, vatten	Tvätt o. ren-håll-niug	Invent. underhåll och kom-plett.	Fastig-heters underhåll	Särsk. verk-sam-het	Kostn. för vård, kr.	Hyror	Nyan-lägga o. nyan-skaffning
1 309 329	472 426	14 552	36 626	20 949	20 878	418 621	167 495	18 129	50 310	64 384	15 959	7 12	3 508	19 501
342 214	121 637	4 188	6 044	4 411	4 974	114 429	58 108	4 571	11 857	7 462	4 533	6 16	—	— 1
315 509	125 156	3 247	4 295	10 187	4 833	96 051	47 402	4 231	3 849	12 335	3 923	6 66	2 308	19 501 2
239 480	103 771	3 188	5 130	8 181	3 516	99 582	26 402	4 835	18 445	12 456	3 914	6 63	916	— 3
362 126	121 862	3 929	21 097	7 170	7 555	108 559	35 583	4 492	16 159	32 131	3 589	7 17	284	— 4
16 150 822												7 22	240 750	888 058
1 564 973	891 577	14 022	13 189	38 146	45 811	275 096	178 231	19 409	51 492	38 000	—	10 07	3 000	84 731 5
662 461	355 779	8 590	5 173	22 493	18 270	103 947	68 650	32 464	19 838	27 257	—	10 51	8 400	22 005 6
59 077	29 048	784	1 242	3 051	2 537	12 644	4 305	2 468	1 438	1 560	—	10 11	—	59 077 7
476 611	206 129	5 156	7 773	6 677	4 509	146 997	67 535	5 718	14 381	11 139	597 5 76	4 571	—	19 487 8
316 654	125 401	2 551	4 717	8 758	15 898	93 203	43 080	10 126	7 300	2 497	3 123	7 39	—	— 9
241 249	92 192	3 910	25	5 681	3 466	70 218	37 472	3 684	12 320	12 167	114 6 62	—	—	— 10
77 576	30 653	1 831	821	4 296	4 630	19 490	9 546	2 390	2 286	1 633	—	9 36	—	— 11
499 430	190 552	3 883	7 295	17 576	7 225	171 697	48 018	6 993	25 877	14 271	6 043	6 21	6 670	789 12
87 402	34 975	1 394	1 193	1 828	3 736	20 893	15 074	940	5 050	2 319	—	7 96	—	— 13
398 729	134 560	8 640	10 931	9 267	9 335	119 153	66 432	6 885	21 126	12 400	—	6 96	1 182	11 179 14
251 083	90 645	5 152	2 784	5 257	2 732	77 243	39 192	3 384	10 956	12 498	1 240	5 62	—	— 15
522 608	191 281	7 260	16 402	5 962	8 222	173 443	73 835	7 649	20 201	14 412	3 936	6 32	5 999	— 16
452 086	155 185	6 974	9 469	7 621	5 122	122 419	93 915	9 627	19 957	17 514	3 083	6 04	6 347	43 927 17
486 908	168 282	6 655	7 919	9 700	11 523	116 931	68 886	4 808	20 519	25 623	46 062	7 42	2 255	8 828 18
276 571												12 58	—	— 19
781 377	343 084	8 828	20 293	18 887	17 164	214 045	97 463	9 395	21 215	31 053	—	7 62	—	35 086 20
190 990												10 26	—	— 21
229 128	96 583	2 903	4 399	4 643	4 740	51 059	42 062	7 705	9 513	5 516	—	11 44	953	— 22
285 657	120 135	4 184	4 644	9 428	2 936	88 899	30 426	7 863	7 112	9 518	512 6 77	—	—	— 23
782 550	405 795	8 652	12 489	19 291	19 244	168 914	87 495	19 713	12 134	28 623	—	8 38	21 112	18 133 24
180 054	82 274	2 422	5 945	2 959	1 918	56 311	12 195	3 446	6 945	5 639	—	5 62	—	— 25
292 867	115 734	4 329	8 080	4 595	3 939	71 962	42 231	13 235	10 110	17 159	1 493	7 98	—	34 868 26
514 902	174 945	5 540	5 763	11 671	8 772	164 456	69 344	7 408	24 693	41 604	706 6 16	—	—	— 27
394 353	133 196	4 948	4 613	12 483	5 882	122 880	66 135	6 701	17 644	19 511	—	8 69	4 142	— 28
331 550	108 129	4 135	1 629	7 813	3 766	109 828	52 501	5 761	15 169	22 819	—	7 56	1 004	— 29
255 806	79 765	2 505	1 994	6 964	6 191	65 418	61 251	7 216	9 549	12 107	2 846	7 82	4 495	261 404 30
476 494	149 227	6 119	13 058	9 229	10 514	141 218	70 551	5 074	26 156	40 700	4 956	6 33	1 428	14 118 31
629 819	225 274	8 235	17 021	13 506	11 222	176 758	90 342	7 669	31 057	31 489	167 46	8 32	12 267	37 454 32
350 855	133 219	5 966	13 450	3 901	10 025	104 725	37 124	3 991	13 610	16 386	7 988	6 66	—	28 500 33
318 040	95 482	4 027	2 826	11 350	10 795	90 151	57 987	14 023	21 473	8 918	1 008	7 02	4 594	— 34
266 029	95 999	3 292	5 352	4 022	5 974	79 344	36 132	3 999	13 229	14 864	3 822	7 44	—	109 716 35
508 306	173 519	7 404	9 978	12 777	17 529	146 450	61 070	19 925	19 645	34 981	27 704	—	—	13 737 36
162 537	70 250	1 957	3 976	3 225	6 308	46 832	12 540	7 819	5 310	4 620	—	7 63	31 333	11 617 37
337 630	130 309	3 470	5 745	5 804	4 361	111 078	32 911	10 636	15 574	13 026	4 716	6 66	2 503	4 199 38
521 489	171 386	5 561	5 429	8 945	15 183	165 954	95 365	5 695	21 203	22 806	3 962	7 05	12 512	2 315 39
166 464	71 994	1 448	1 492	4 466	2 365	51 475	21 939	1 518	5 110	4 657	—	6 54	4 408	— 40
414 124	159 616	5 474	7 765	10 053	7 815	119 605	62 737	13 829	12 269	14 961	—	6 12	6 977	— 41
599 819	210 047	6 263	11 483	14 322	9 931	232 374	62 440	9 122	18 197	19 117	6 017	4 79	7 65	— 42
50 061	21 082	780	680	2 328	4 104	11 316	4 790	467	2 370	1 644	—	5 58	1 683	— 43
742 879	236 301	13 007	17 184	18 684	37 620	249 034	90 131	11 728	36 371	30 062	2 757	5 86	900	16 888 44
3 739 324												6 54	—	—
94 025	50 605	812	3 404	456	3 467	17 056	10 461	2 849	2 675	2 240	—	10 08	237	— 45
198 231	101 917	1 641	9 479	898	1 140	44 616	29 936	2 200	4 798	1 676	—	6 32	—	12 000 46
204 479	91 720	2 362	5 646	3 850	963	46 790	35 032	3 491	8 116	6 309	200	7 76	520	— 47
7 250	2 261	70	120	281	50	2 698	877	182	291	420	—	6 72	33	— 48
55 709	14 597	623	252	871	2 012	20 274	8 448	1 525	4 542	2 565	—	5 85	—	— 49
74 716	22 538	858	2 090	890	413	22 092	11 410	1 462	4 584	2 685	5 754	8 24	—	— 50
35 737	13 025	740	304	1 135	152	12 129	3 681	1 362	1 399	1 870	—	6 18	—	— 51
58 907	17 441	590	865	2 681	495	18 536	11 299	2 096	3 894	1 510	—	5 26	—	— 52
55 606	18 517	396	523	1 910	36	17 853	9 072	2 233	2 200	2 435	431	5 49	—	— 53
25 961												4 46	—	— 54
26 985	8 739	274	450	1 024	128	11 934	2 488	305	1 036	607	—	4 86	—	— 55
24 058	8 074	176	2 052	963	104	7 370	3 403	215	816	885	—	5 27	—	3 720 56
16 707	4 780	190	477	318	190	6 586	2 131	1 081	318	636	—	5 25	—	— 57
22 208	8 340	208	723	899	476	6 914	2 823	353	608	580	254	5 61	—	1 984 58
25 217	8 304	335	649	11	34	10 895	1 788	760	806	1 572	63	3 71	140	— 59

	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Gotlands l.	Tuberkulosejukstugan i Follingbo . .	60 163	11 415	17 410	31 338	—	—	—
2	» i Visby	31 658	8 297	12 513	10 848	—	—	—
3	Prov. tuberkulosavd. i Visby ¹	5 198	82	1 976	3 140	—	—	—
4 Malmö stad	Tuberkulosevårdestalten	107 065	5 272	—	—	101 305	—	1 088
5 Malmöhus l.	Tuberkulosejukstugan i Klågerup ² . .	9 068	117	226	8 725	—	—	—
6 Hallands l.	» i Falkenberg	67 958	13 715	24 379	29 864	—	—	—
7	S:t Olofshemmets tbc.-avd., Halmstad .	30 092	13 065	7 933	803	8 291	—	—
8 Göteborgs stad	Vasa sjukhus, tbc.-avd.	82 268	—	—	—	—	—	—
9 Göt. o. Bohus l.	Uddeavalla tuberkulosejukstuga . . .	47 358	12 696	12 569	22 073	—	—	—
10	Fören. T.P:s tbc.-sjukstuga, Strömstad .	28 918	8 220	9 548	—	6 381	4 669	100
11	Sotenäs bygdesanatorium	25 455	—	8 259	8 329	—	8 867	—
12	Lilldals sj.st. tbc.-avd. (Tjörns komm.)	9 307	3 574	2 949	—	2 784	—	—
13	Sunnervikens tuberkulosejukstuga . . .	41 179	21 578	13 698	—	5 197	705	—
14 Älvsborgs l.	Dalobergens »	64 351	12 688	16 457	35 206	—	—	—
15	Högsäters »	37 184	6 679	8 588	21 917	—	—	—
16	Trollhättans »	32 159	4 700	7 053	20 406	—	—	—
17	Bolltorps sanatorium, Alingsås	72 882	16 698	19 629	36 390	—	—	115
18 Värmlands l.	Säffle bygdesanatorium	69 409	8 831	13 235	47 203	—	140	—
19	Kristinehamns tuberkulosejukstuga . .	76 948	8 850	13 739	54 353	—	6	—
20	Arb.-inst. Klaraborgs tbc.-avd., Karlstad	37 707	—	2 433	529	29 399	5 346	—
21	Centrallas, i Karlstad, tbc.-avd.	52 158	9 704	11 197	31 104	—	148	—
22	Dalby sjukstuga tbc.-avd.	9 749	1 752	2 450	5 540	—	—	7
23 Örebro l.	Örebro stads tbc.-sjukst., (Adolfsberg)	115 960	16 089	20 835	46 655	32 381	—	—
24	Kopparbergs tuberkulosejukstuga . . .	68 529	10 551	15 689	42 258	—	31	—
25	Lindesbergs »	55 529	7 705	12 747	35 077	—	—	—
26 Kopparbergs l.	Bergebo bygdesanatorium	51 328	8 156	12 969	30 903	—	—	—
27	Älvdalens »	45 331	7 255	10 832	27 224	—	20	—
28	Svärdsjö »	31 736	6 347	6 870	18 519	—	—	—
29	Malungs »	33 121	5 264	5 608	22 249	—	—	—
30 Gävleborgs l.	Sandvikens tbc.-sj.st. (Fredrikskulle) .	49 692	5 031	10 870	13 987	—	19 744	—
31	Delsbo bygdesanatorium	82 859	8 102	9 726	15 031	—	—	—
32	Valbo »	41 794	11 297	10 593	19 894	—	—	—
33	Tbc.-avd. vid epid.sjukh. i Hudiksvall .	35 214	10 787	6 984	17 443	—	—	—
34 Västernorrlands l.	Hamnars bygdesanatorium	103 722	—	30 766	58 465	10 775	3 716	—
35	Nordhems tuberkulosejukstuga	61 015	10 736	19 425	30 766	—	88	—
36	Utaneid sjukhem, Edselle	58 800	—	20 977	23 621	—	11 202	—
37	Anundsjö sjukstugas tbc.-avd.	23 180	13 504	10 693	—	3 983	—	—
38	Torps »	7 968	—	2 668	760	2 424	2 116	—
39	Tbc.-sjukstugan Vårdhem, Sundsvall .	37 592	12 713	10 033	372	14 396	—	—
40	Constantin Falcks sjukhem, Nyland . .	57 196	—	21 023	25 469	9 410	78	—
41 Jämtlands l.	Ströms tuberkulosejukstuga	82 337	16 936	25 415	39 986	—	1 294	—
42	Hede »	65 565	14 449	22 765	28 351	—	—	—
43 Västerbottens l.	Bjurholms sjukstugas tbc.-avd.	20 165	—	7 933	—	—	—	—
44	Malå »	25 868	—	10 961	—	—	—	—
45	Stensele »	21 447	—	9 578	—	—	—	—
46	Tärna »	21 544	—	8 366	—	—	—	—
47	Dorotea »	15 268	3 049	6 002	—	—	—	—
48	Sorsele »	13 218	—	4 537	—	—	—	—
49	Äsle fattigv.anst. »	16 189	—	5 810	—	—	—	—
50	Stenfors prov. tbc. anst.	51 241	17 068	25 569	8 604	—	—	—
51 Norrbottens l.	Landsättinget tbc.-sjukhem i Boden .	72 754	14 858	46 618	11 214	—	64	—
52	Övertorneå bygdesanatorium	90 820	14 414	45 295	31 022	—	—	89
53	Kaptensgårdens sanatorium	60 065	8 972	29 249	15 802	—	6 042	—
54	Luleå tuberkulosejukstuga	56 690	7 939	26 993	21 698	—	—	—
55	Länslas i Kalix tbc.-avd.	56 059	—	17 376	—	—	—	—
56	Tuberkulosejukst. (Hälsan) Antnäs . .	43 115	6 063	20 228	16 824	—	—	—
57	Överkalix sjukstugas tbc.-avd.	28 443	—	13 852	14 591	—	—	—
58	Jokkmokks »	21 948	2 765	9 662	9 521	—	—	—
59	Arjeplogs »	21 006	3 399	11 081	6 526	—	—	—
60	Vittangi »	22 209	—	10 191	12 018	—	—	—
61	Pajala »	30 914	6 807	14 377	9 730	—	—	—
62	Gällivare komm.hems »	14 800	—	6 331	—	7 333	1 136	—
63	Öjebyns tbc. sjukstuga	47 670	8 402	27 149	12 119	—	—	—
IV. Enskilda vårdanstalter.		340 521	335 548	—	—	—	—	4 978
64	Sävsjö sanatorium, Jönk. l.	340 521	335 548	—	—	—	—	4 973

Noter se sid. 106.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
60 163	25 137	728	1 233	1 527	881	18 402	8 126	752	726	364	2 285	7 17	192	140
31 658	10 605	377	532	1 378	578	11 664	4 747	509	1 117	151	—	4 83	1 252	315
5 198	2 125	87	56	—	—	2 020	—	235	201	474	—	4 52	229	4 099
107 665	53 489	821	994	2 447	1 203	20 621	17 181	5 457	3 206	2 246	—	14 07	—	—
9 068	2 512	136	128	348	—	1 151	1 490	1 031	1 65	2 062	45	6 00	—	482
67 958	24 474	883	650	793	2 077	21 755	8 865	3 258	1 866	3 337	—	5 44	111	—
30 092	10 196	—	1 060	—	2 652	9 520	2 941	1 842	699	1 182	—	5 68	—	—
82 266	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 29	—	—
47 338	12 856	495	851	1 840	817	14 627	7 359	1 183	4 170	3 140	—	6 07	—	—
25 918	10 698	—	679	937	372	10 975	4 012	378	520	347	—	4 54	—	—
25 455	8 476	442	165	778	13	8 999	5 299	99	403	607	174	4 69	—	—
9 307	3 029	168	215	364	217	3 217	1 371	166	452	108	—	4 79	—	—
41 179	14 231	695	615	2 006	40	16 039	5 114	733	1 071	635	—	4 50	—	—
64 351	24 115	435	1 011	562	822	16 971	11 623	2 209	2 801	3 802	—	5 68	—	—
37 184	9 170	521	246	2 399	372	13 628	3 951	2 098	1 832	3 027	—	6 49	180	—
32 159	10 414	289	470	1 205	190	8 414	3 903	1 890	1 206	4 178	—	6 83	—	3 600
72 882	22 130	711	1 378	2 042	846	22 124	12 422	2 942	2 414	5 823	—	5 51	900	34 764
69 409	26 171	1 132	839	2 197	1 047	18 770	11 062	1 498	4 375	2 318	—	7 85	2 094	—
76 948	28 333	888	1 248	1 678	604	24 767	12 729	1 779	3 335	1 587	—	9 05	2 374	2 729
37 707	11 431	362	522	2 470	200	10 124	8 739	209	1 450	2 200	—	18 78	7 388	171
52 153	23 101	342	250	1 706	28	15 671	6 068	1 216	1 436	2 176	159	6 70	753	—
9 749	2 864	1	28	704	—	2 981	1 733	400	1 038	—	—	5 96	—	—
115 960	43 070	1 589	759	4 003	812	24 011	20 285	2 395	3 704	15 332	—	8 34	—	9 000
68 529	23 260	621	1 331	2 575	448	18 953	11 517	2 536	2 328	4 960	—	6 55	—	—
55 529	20 537	795	786	1 298	970	14 757	7 847	1 473	3 538	3 578	—	7 95	—	—
51 328	19 351	404	953	1 759	1 334	14 826	7 711	2 918	1 553	519	—	6 27	2 600	—
45 331	12 181	713	1 251	1 343	823	15 150	8 235	2 083	1 104	2 448	—	6 27	—	—
31 796	10 384	302	946	960	143	9 789	4 312	1 253	2 395	1 252	—	6 45	—	1 931
33 121	12 015	—	1 160	1 205	841	9 487	4 124	1 577	1 935	777	—	7 70	—	—
49 632	17 267	363	954	1 579	907	14 860	6 001	2 523	3 023	2 155	—	6 84	—	—
32 859	12 031	400	390	557	67	12 805	3 862	1 148	716	883	—	5 24	630	129 453
41 784	13 895	897	342	439	1 118	14 632	5 943	2 508	1 417	593	—	5 06	—	11 319
35 214	9 562	228	54	1 690	436	13 869	6 961	889	464	1 061	—	4 63	—	—
103 722	29 963	1 269	2 813	2 120	790	39 034	15 250	1 038	4 895	6 550	—	7 15	1 700	11 577
61 015	22 803	879	722	1 178	934	16 446	9 599	2 411	2 523	3 520	—	6 90	769	2 174
55 800	22 937	1 023	1 306	1 190	241	18 217	4 243	2 265	2 588	1 739	—	51	6 42	—
28 190	6 918	504	598	1 400	120	12 155	2 781	1 060	1 491	1 045	108	5 85	—	—
7 968	2 867	—	477	—	—	3 754	310	560	—	—	—	5 27	—	—
37 592	11 488	952	857	2 325	552	10 902	3 566	1 743	1 825	1 912	1 470	8 08	—	—
57 196	20 284	1 273	1 577	1 369	340	22 015	7 166	776	1 137	1 259	—	6 21	—	—
82 337	22 639	1 553	2 052	2 183	1 748	25 643	15 198	1 529	2 470	7 322	—	6 44	1 236	—
65 565	17 381	877	2 190	579	196	26 898	9 447	1 358	4 820	1 666	153	5 96	—	—
20 165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 95	—	—
25 868	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 23	—	—
21 447	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 24	—	—
21 544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 05	—	—
15 268	5 245	365	32	1 116	996	3 894	2 439	140	845	183	13	5 95	—	—
13 218	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 81	—	—
16 189	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 52	—	—
51 241	17 361	668	2 250	2 710	1 329	15 492	4 144	2 468	1 983	2 263	573	4 68	—	—
72 754	25 275	973	1 089	3 395	710	28 430	6 272	3 701	2 576	328	5	5 06	10 000	—
90 820	33 495	1 690	889	4 385	785	21 034	17 683	2 696	5 375	2 788	—	6 45	—	2 895
60 065	20 824	646	1 220	1 590	1 361	20 837	8 580	3 202	1 805	—	—	6 69	6 000	—
56 630	19 224	422	871	2 558	601	19 736	5 551	3 092	1 719	2 856	—	6 79	—	—
55 059	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10 33	—	—
43 115	16 024	447	750	1 622	435	11 042	4 390	1 492	3 669	3 244	—	6 79	—	1 916
28 443	10 432	340	298	1 490	681	8 729	3 662	639	1 448	724	—	6 69	—	—
21 948	8 145	237	267	1 185	681	7 109	2 962	267	592	503	—	7 41	—	—
21 006	6 798	272	340	1 359	510	7 138	8 399	170	680	340	—	6 18	—	—
22 209	9 384	281	563	1 095	469	6 100	2 909	232	626	500	—	7 10	—	—
30 914	11 025	353	397	1 764	970	10 584	3 748	441	882	750	—	7 01	—	—
14 800	8 352	238	—	178	—	2 996	2 122	179	199	536	—	7 62	—	—
47 670	13 602	443	436	1 875	746	17 411	8 834	1 879	969	1 475	—	5 71	—	6 481
333 202	117 162	8 326	18 064	6 117	—	92 026	24 393	15 010	24 655	27 449	—	14 41	—	—
333 202	117 162	8 326	18 064	6 117	—	92 026	24 393	15 010	24 655	27 449	—	14 41	—	—

Tab. 18. Dispensärernas inkomster och utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Landstingsområde, stad	Antal		I n k o m s t e r (kr.)						U t g i f t e r (kr.)				
	Centraldis- pensärer	Distrikts- dispensärer	Staten	Landsting	Kommuner	Nationalföre- ningen	Läns- fören., gävor, räntor etc.	Summa kr.	Berättigade till statsbidrag		Ej berättigade till statsbidrag		Summa kr.
									central- disp.	distrikts- disp.	central- disp.	distrikts- disp.	
Stockholms stad	1	—	—	—	778 785	9 096	7 730	790 611	—	—	790 611	—	790 611
Stockholms län	2	20	41 514	56 700	28 595	10 747	703	186 259	40 992	55 471	—	—	122 086
Uppsala	1	10	40 276	75 421	15 379	3 000	4 922	188 908	43 316	70 571	—	—	187 820
Södermanlands	1	17	15 465	17 250	—	3 236	1 066	87 017	17 675	20 343	—	—	38 018
Norrköpings stad	1	—	—	—	55 366	6 000	395	61 761	—	—	61 761	—	61 761
Östergötlands län i övr.	2	20	29 468	52 240	—	9 293	4 443	95 444	68 138	16 043	11 263	—	95 444
Jönköpings län	1	10	31 728	64 195	11 178	8 000	—	110 101	35 207	56 639	9 498	8 757	110 101
Kronobergs	1	15	25 784	143 012	6 295	6 967	8 549	190 607	48 953	163 801	6 429	6 242	225 425
Kalmar norra	1	10	13 048	24 570	2 063	3 000	3 673	46 354	23 583	18 469	—	4 659	46 711
Kalmar södra	1	11	36 155	38 442	1 492	5 000	14 182	95 271	43 550	40 650	8 801	6 195	99 196
Gotlands	1	6	23 366	31 333	—	9 750	6 191	70 640	41 364	23 956	1 713	42	67 075
Blekinge	1	5	51 548	66 457	—	6 241	—	124 246	17 909	102 386	192	353	120 840
Kristianstads	1	24	18 813	49 327	—	3 302	2 654	74 096	15 806	51 484	6 050	—	78 840
Malmö stad	1	—	—	—	43 977	—	—	43 977	—	—	43 977	—	43 977
Hälsingborgs stad	1	—	—	—	43 051	1 000	2 979	47 030	—	—	47 030	—	47 030
Malmöhus län i övr.	1	10	36 739	99 488	—	3 195	—	139 372	32 597	72 362	29 885	9 264	144 108
Hallands län	2	5	32 418	41 090	8 855	10 221	654	93 238	26 941	52 042	81	14 301	98 985
Göteborgs stad	1	—	—	—	238 076	—	—	238 076	—	—	238 076	—	238 076
Göteborgs o. Bohus län i övr.	3	13	77 496	97 990	46 410	12 304	34 677	268 877	48 251	215 756	—	53 120	317 127
Älvsborgs län	5	11	86 667	94 239	11 707	13 637	26 533	232 783	246 140	—	3 736	—	249 876
Skaraborgs	1	19	39 160	50 660	10 746	7 907	27 899	136 372	17 109	103 706	—	7 486	128 901
Värmlands	2	23	82 587	113 957	13 172	8 000	22 924	240 040	74 124	149 636	8 440	—	232 200
Örebro	1	14	52 179	72 900	3 136	5 000	5 211	138 426	56 485	76 689	11 199	4 609	148 982
Västmanlands	1	17	17 318	19 179	—	3 000	—	39 497	19 581	21 777	—	—	41 358
Kopparbergs	2	30	54 890	62 015	—	11 976	1 699	160 580	72 236	60 608	12 586	1 214	146 644
Gävle stad	1	—	—	—	24 490	—	3 425	27 915	—	—	27 915	—	27 915
Gävleborgs län i övr.	2	26	39 308	48 365	—	8 000	—	95 678	41 836	44 581	726	530	87 678
Västernorrlands län . . .	3	28	124 503	58 323	27 963	13 660	20 677	245 126	83 351	132 727	—	24 546	240 624
Jämtlands	1	17	61 897	57 172	21 322	4 559	50 204	105 154	40 654	132 543	215	13 938	187 850
Västerbottens	3	28	135 338	308 746	11 437	20 834	—	476 355	139 173	122 786	1 069	77 759	840 787
Norrbottens	4	46	212 123	150 340	21 725	21 852	12 327	418 367	170 201	250 867	31 846	650	458 564
Hela riket	50	440	1 879 788	1 898 861	141 8220	223 777	263 717	5 178 863	1 465 172	2 055 893	185 9009	282 171	5 157 335

Tab. 19. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, avlidna och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A n s t a l t	Ordinarie antal sjuk-sängar vid årets slut	Antal patienter under året		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Med-deltal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag under året vårdade	Sjukhus-vistelsen, medeltal dagar	Summa inkomster för driften, kr.	D ä r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Kostnad pr dag och patient, kr.	Nybyggnader, nyan-skaffn.
		in-tagna	av-lidna						vård- o. poliklini- nikav- gifter	bidrag av staten (el. dess organ)	tillskott av lands-ting	tillskott av kommun	avkastning av donationer, gåvomedel			
A. Enskilda sjukhus och sjukhem	1 118	12 788	293	868 884	995	284	3 637 915	2 297 596	1088 768	22 262	32 684	196 610	3 637 915	10 01	12 270	
Ersta (Diakonissanst.) sjukhus, Stockholm	107	1 845	57	40 176	110	131	22	469 972	466 972	—	—	—	3 000	469 972	11 70	—
Sophiahemmet, d:o	99	1 673	40	28 498	78	98	17	948 958	807 982	—	—	—	140 976	948 958	33 30	—
Röda korsets sjukhem, d:o	61	1 173	28	17 215	47	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nynäs kuranstalt, Stockh. l.	250	1 448	3	88 315	242	259	61	735 366	224 246	511 120	—	—	—	735 366	8 33	9 655
Samariterh:s sjukhus (utom nervsjukh.) Upps.	75	908	67	22 062	60	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tranås kuranstalt, pensioniststys: avd.	178	1 176	5	60 826	168	180	51	512 615	138 797	373 818	—	—	—	512 615	8 43	—
privata avd.	90	1 199	—	24 217	66	87	20	162 057	162 057	—	—	—	—	162 057	6 69	—
Carlanderska sjukhemmet, Göteborg	72	1 146	54	17 263	47	15	—	312 297	276 807	—	—	—	35 490	312 297	18 09	—
Skara sjukstuga (stiftelse)	17	248	15	5 137	14	21	21	38 552	20 731	—	14 262	—	3 559	38 552	7 60	2 624
Årboga sjukhus	18	559	9	6 339	17	26	11	68 145	24 652	—	8 000	32 684	2 809	68 145	10 75	—
Äre fjällkuranstalt, Jämtl. l.	120	651	2	43 318	119	123	67	301 809	100 984	203 825	—	—	—	304 809	7 04	—
Kiruna sjukstuga (tillh. bolag), Norrb. l.	26	762	13	10 018	27	33	13	85 144	74 368	—	—	—	10 776	85 144	8 60	—
B. Barnsjukhus och barnsjukhem	1 090	18 171	588	852 020	974	194	2 811 371	564 785	189 408	23 381	1 841 681	192 121	2 811 371	18 16	23 697	
Norrulls sjukhus, barnavd., Stockholm	75	1 780	59	24 010	66	76	14	444 759	58 361	82 641	2 070	250 634	51 053	444 759	18 82	—
Barnsj. S. o. M. Sachs' minne, d:o	48	696	41	16 149	44	51	23	268 694	33 485	18 072	—	212 040	5 097	268 694	16 64	2 395
Kronprins. Lovisas vårdanst. f. sj. barn, d:o	150	3 090	75	49 726	136	163	16	778 300	209 051	22 802	—	492 662	53 785	778 300	15 85	—
Barnsjukhuset Samariterh, d:o	81	1 424	53	32 200	88	86	23	285 200	61 903	25 768	—	187 558	9 971	285 200	8 86	—
Barnavd. v. Akad. sjukhuset i Uppsala	60	1 141	52	17 718	49	71	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
v. Norrköpings lasarett	44	738	7	13 137	36	51	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
v. Centrallas. i Linköping	34	608	—	13 045	36	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—
v. Kristianstads lasarett	40	822	26	15 107	39	57	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flensborgska vårdanst. f. späda barn, Malmö	55	506	23	18 979	52	61	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö barnsjukhus (tillh. förening)	36	118	1	10 013	27	36	85	47 052	10 834	—	—	—	36 218	47 052	4 70	1 676
Barnavd. vid Lunds lasarett	66	1 107	55	30 887	85	104	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnsjukh. i Hålsjöborg (tillh. förening)	36	531	11	10 839	30	37	20	89 090	23 047	—	—	44 315	21 728	89 090	8 22	—

¹ Efter avdrag av utgifter för nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. — ² Därav hyror 81 008 kr. — ³ Därav elevavgifter 58 985 kr. — ⁴ Ingår i Tab. 11—13.

Tab. 19. (Forts.). *Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, avlidna och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1943.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A n s t a l t	Ordinarie antal sjuksängar vid årets slut	Antal patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag under året vårdade	Sjukhusvistelsen, medeltal dagar	Summa inkomster för driften, kr.	D ä r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Kostnad i per dag och patient, kr.	Nybyggnader, nyan-skaffn.
		in-tagna	av-lidna						vård- o. poliklini- kav- gifter	bidrag av sta- ten (el. dess organ)	till- skott av lands- ting	tillskott av kommun	avkast- ning av donatio- ner, gå- vomedel			
Göteborgs barnsjukhus	280	4 041	87	63 929	175	205	16	869 117	161 404	40 120	—	653 824	13 769	869 117	13·60	19 626
Barnvård. ² vid Centrallas. i Borås	30	958	56	11 864	33	50	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ammebergas barnhem (landst.), Örebro l.	20	15	—	6 680	19	.	.	29 159	6 700	—	21 311	648	500	29 169	4·87	—
Barnvård. ² vid Centrallasarettet i Umeå	24	359	20	9 537	26	33	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.
" ² Garvarens sjukh. i Boden	20	287	22	8 205	23	.	29	.	.	.	.	.	.	.	.	.
C. Sanatorier f. kirurgisk tuber- kulos	926	1 565	64	328 289	808	.	.	1 927 335	395 770	146 541	—	—	66 149	1 927 335	5·87	34 720
S:t Görans sjukhus, avd. f. kir. tbc.	62	177	6	20 124	55	63	114	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Guldbroöllopsminnet Nynäsh., Stockh. l.	23	18	—	7 415	20	23	.	46 073	6 620	19 350	—	—	19 503	46 073	6·21	—
Kronpr. Victorias kustsan., Krist. l.	250	571	12	85 641	234	253	.	565 167	142 764	422 403	—	—	—	565 167	6·59	11 990
Kustsan. Apelviken, Hall. l.	371	423	33	134 935	369	.	.	798 623	171 683	623 395	—	—	3 545	798 623	5·92	23 730
Kustsjukh. på Styrsö, Göt. o. Boh. l.	130	161	10	46 678	128	133	.	238 520	50 230	248 290	—	—	—	238 520	6·39	—
Solthems barnsjukhus, Borås	90	215	3	33 496	92	.	.	218 952	24 473	151 378	—	—	43 101	218 952	6·54	—
D. Anstalter för vanföra.	508	4 486	15	182 415	500	40·7	1 855 855	109 212	986 605	—	—	184 386	575 652	1 855 855	10·17	—
Vanförestalten, sjukvård., Stockholm	171	2 092	8	59 036	162	197	28	714 230	72 049	359 893	—	489 018	193 270	714 230	12·10	—
Eugeniahemmet, sjukvård., d:o	57	180	3	20 591	56	114	.	134 871	.	—	—	—	134 871	134 871	6·55	—
Hälsingborgs vanförestalt, sjukvård.	80	786	—	31 328	86	119	40	278 506	.	54 039	—	9 818	214 649	278 506	8·89	—
Göteborgs vanförestalt, sjukvård.	97	625	.	31 217	86	100	50	424 001	85 285	350 474	—	38 242	—	424 001	13·58	—
Härnösands "	103	803	4	40 243	110	128	50	304 247	1 878	222 199	—	47 308	32 862	304 247	7·56	—

E. Konvalescenthem		507	4 580	8	135 743	871	20 6	726 749	190 217	—	—	463 437	73 095	726 749	7 03	—
M. Gebers konvalescenthem, Stockholm . . .	117	970	1	27 986	77	29	252 670	54 917	—	—	197 753	—	252 670	9 08	—	
I. Dannströms konvalescenthem, d:o . . .	56	327	—	8 457	23	26	49 091	—	—	—	43 011	6 080	49 091	5 80	—	
Alb. o. Hulda Pålssons konv.-hem, d:o . . .	52	410	—	13 120	36	32	78 877	16 915	—	—	54 318	7 644	78 877	6 01	—	
Heijdenskjöldska konv.-hemmet, d:o . . .	30	269	—	8 428	23	31	71 036	16 411	—	—	36 980	17 645	71 036	8 43	—	
J. och G. Lamms konv.-hem, d:o	9	21	—	2 110	6	101	19 787	63	—	—	15 439	4 285	19 787	9 88	—	
Ihrfeltska barnhemmet, Stockh. l.	15	56	—	4 598	13	82	35 172	6 798	—	—	28 374	—	35 172	7 64	—	
Värby konvalescenthem, d:o	40	227	—	16 507	45	73	99 937	16 359	—	—	76 203	7 375	99 937	6 05	—	
Stockholms konv.-hem Stortorp, d:o . . .	51	439	—	13 305	36	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Högberga konv.-hem, d:o	30	339	—	9 945	27	29	54 887	38 415	—	—	—	16 472	54 887	5 52	—	
Konv.-hemmet vid Tobo, Uppsala l.	50	556	—	12 215	33	22	65 292	40 339	—	—	11 359	13 594	65 292	5 35	—	
Malmö sjukhem, konv.-avd.	15	74	7	4 824	13	15	65	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro lasarett, konv.-avd.	42	892	—	14 248	39	44	16	—	—	—	—	—	—	—	—	
F. Sjukhus vid försörjningsinrättningar		1 808	4 656	1334	585 007	1 601	2 956 262	638 936	—	—	2 310 771	6 555	2 956 262	5 05	—	
Vårdhemmet Högalid, Stockholm	328	610	70	106 596	292	324	593 317	164 819	—	—	422 052	6 446	593 317	5 57	—	
Uppsala stads förs.-inr., avd. för kroppssj.	124	87	45	40 306	110	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sandbyhovs kroppssjukhus, Norrköping . .	144	521	143	48 295	132	152	235 038	99 055	—	—	136 033	—	235 038	4 87	—	
Karlskrona förs.-inr., avd. f. kroppssj. . .	43	73	28	11 927	33	43	65 638	—	—	—	65 638	—	65 638	5 50	—	
Malmö förs.-inr., sjukavd:ar	540	1 063	300	162 624	445	478	1 074 324	54 629	—	—	1 019 586	109	1 074 324	6 61	—	
Vasa sjukhus, allm. sjukavd., Göteborg . .	389	1 890	607	125 731	344	359	880 646	292 736	—	—	587 910	—	880 646	7 00	—	
Örebro stads vårdhem	93	138	40	41 067	112	119	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerås å.-hem, sjukavd. (utom the) . . .	80	131	57	27 043	74	81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gävle stads ålderdomshem, sjukavd. . . .	67	143	44	21 418	59	67	107 249	27 697	—	—	79 552	—	107 249	5 01	—	
G. Barnbördshus		362	15 811	13	153 512	420	10 0	2 257 775	427 087	142 450	202 795	383 788	77 555	2 257 775	14 71	34 782
Allm. barnbördshuset, Stockholm	144	5 237	8	56 594	154	180	10 8	931 096	—	—	—	—	931 096	16 45	—	
Södra , d:o	26	1 773	—	19 657	54	144	11 1	360 644	42 482	36 036	—	278 842	3 284	360 644	18 84	
Sällsk: Pro Patria barnbördshus, d:o . . .	36	1 151	—	12 047	33	47	10 4	303 517	* 233 444	—	—	70 073	* 303 517	25 19	—	
Gust. Westmans barnbördshus, Linköping .	32	1 887	2	15 556	43	49	8 2	157 357	39 095	31 054	87 208	—	157 357	10 12	5 785	
Motala barnbördshus	31	1 275	—	13 381	37	—	10 5	110 320	18 620	33 054	58 646	—	110 320	8 24	2 510	
Karlskrona förlösningshem	11	359	—	3 188	9	—	8 9	33 059	5 399	8 244	—	19 416	33 059	10 87	5 000	
Hälsingborgs barnbördshus	41	2 379	3	17 294	47	60	7 3	227 590	54 935	83 177	49 880	85 530	4 068	227 590	13 16	
Barnbördshuset i Falun (tillhör förening) .	41	1 750	—	15 795	43	60	9 0	134 192	33 062	33 939	67 061	—	130	134 192	8 50	

¹ Efter avdrag av utgifter för nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. — ² Ingår i Tab. 11—13. — ³ Därav 47 platser & Amundön disp. av »Hjälpkommitten för finska barn». — ⁴ Av kommuner och enskilda. — ⁵ Därav hyror kr. 37 000. — ⁶ Därav elevavg. kr. 1 150.

Tab. 20. Å enskilda förlossningshem intagna, avlidna, underhållsdagar, inkomster och utgifter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Förlossningshem (f.h.)	Ordin. antal sjuk- säng- ar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samt- liga vårdade	Summa in- kom- ster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, (inkl. hyror) kr.	Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	dö- da			patient- avgifter	bidrag av staten	bidrag av lands- ting el. komm.	gåvor, bidrag av före- ning o. d.		
Stockholms privata sjukhus (o. f. h.; dr Gärdlund)	15	419	—	2 959	.	.	.	.	.	.	.
Dr Heijls sjuk- o. f. h., Stockholm	4	22	—	187	.	.	.	.	.	.	.
Stockholms priv. f. h., d:o	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Östermalms nya förb. h., d:o . . .	7	33	—	450	17 712	17 712	—	—	—	17 315	.
Djursholms å. h. s. f.-avd.	4	40	—	297	2 008	301	134	1 441	132	2 008	.
Norrälvs priv. f. h.	3	19	—	171	1 548	1 548	.	.	.	.	.
Dalarö kommuns för. l. r. St. l. . . .	2	28	—	244	.	.	.	.	.	.	.
Vaxholms f. h., d:o	2	62	—	559	.	.	.	.	.	.	.
Sänga s. s. f. h., d:o	2	60	—	478	4 154	590	944	2 620	—	4 154	8-69
Täby frum, d:o	2	123	—	939	9 067	939	1 460	6 548	120	8 667	9-23
Tierps priv. f. h., Upps. l.	8	41	—	446	6 745	4 045	—	—	2 700	4 100	9-11
R. korsets f. h., Björkvik, Söderm. l.	3	45	—	422	3 692	1 531	—	600	1 561	3 692	7-05
» » » (Tjärholm) Stegeborg,	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Östergötl.	2	27	—	256	2 954	542	—	2 289	123	2 954	.
Österbymo f. h., d:o	2	62	—	575	10 111	600	1 100	6 511	1 900	9 112	15-85
Borholms f. h., d:o	2	109	—	995	9 955	1 127	1 460	5 568	1 800	9 955	10-00
Valdemarsviks f. h., d:o	6	234	—	1 966	20 987	2 247	5 292	13 448	—	17 487	8-89
Tranås stads f. h.	6	241	4	2 508	.	.	.	.	.	.	.
Iverssons f. h., Växjö landskomm. .	6	88	—	1 494	.	.	.	.	.	.	.
R. korsets f. h., Alghult, Kronob. l.	4	71	—	1 054	7 777	4 725	—	1 000	2 052	7 777	7-90
Nybro f. h., (landst.)	8	128	—	1 175	20 470	2 062	3 729	14 679	—	20 470	17-51
Misterhults f. h., Kalmar l.	2	58	—	606	13 457	701	926	11 830	—	13 457	20-19
Målilla	2	96	—	839	13 287	863	3 869	8 555	—	12 637	14-93
Boda f. h. (landst.), d:o	2	59	—	531	6 909	512	—	6 397	—	6 909	13-01
Mörbylånga f. h., (landst.), d:o . .	2	104	—	995	8 879	936	—	7 943	—	8 879	8-91
R. korsets f. h., Mönsterås, d:o . .	6	98	—	789	10 485	916	1 818	7 751	—	10 485	13-28
» » » Rockneby, d:o	5	75	—	795	4 915	2 319	—	1 500	1 096	4 915	6-18
Degerhamns f. r. d:o	1	13	—	122	1 010	121	—	889	—	1 010	8-28
R. korsets f. h., Slite, Gotl. l. . . .	2	35	—	268	2 604	828	—	620	1 156	2 604	.
Klippans f. h., Krist. l.	5	9	—	132	659	659	.	.	.	1 470	.
Malmö priv.förl.- o. sjukh.	8	43	—	.	.	.	.	.	.	.	.
Göteborgs priv.f.h. (dr Mannheimer)	15	426	—	.	.	.	.	.	.	.	.
Ahlströms » » Göteborg	12	394	—	3 435	.	.	.	.	.	.	.
E. Höglunds f. h., Göteborg	10	116	—	1 912	.	.	.	.	.	.	.
Nya sjuk- o. f. h., Uddevalla	12	248	—	2 663	25 218	22 813	—	—	2 405	25 218	.
Fjällbacka f. h., Göteborg o. Boh. l.	2	34	—	316	2 393	316	—	2 017	—	2 333	6-81
Jonsreds fabr. s f. h., Partille, d:o	2	20	—	157	3 888	968	—	—	2 920	3 888	.
Herrljunga priv. f. h., Älvsb. l. . . .	7	96	—	1 050	7 328	7 328	—	—	—	7 291	.
O. Jonssons f. h., Tranemo, d:o . . .	2	44	—	374	3 309	3 309	—	—	—	2 572	6-87
Billingsfors sjukstuga f.-avd., d:o	2	95	—	657	.	.	.	.	.	.	.
Kungsåters f. h., d:o	2	29	—	290	1 450	1 450	.	.	.	1 612	.
Varnums kullens ensk. f. h., d:o . . .	2	6	—	69	552	552	.	.	.	278	3-72
Kinna f. h., d:o	10	335	—	3 490	41 042	7 057	8 894	24 991	—	41 042	11-77
Tidholms f. h. (landst.), Skarab. l.	6	278	—	2 441	.	.	.	.	.	.	.
Skara sjukhus, f.-avd.	6	265	—	2 260	16 546	2 340	—	14 206	—	16 546	7-82
Maria Alberts sjukh., f. avd. Trollh.	6	419	—	3 887	.	.	.	.	.	.	.
Sölvesborgs f. h., Stenstorp, Skarab. l.	2	9	—	87	873	873	.	.	.	870	.
Kvånums ensk. f. h., d:o	2	87	—	660	5 940	5 940	—	—	—	5 910	.

TAB. 20. (forts.). Å ENSKILDA FÖRLOSSNINGSHEM INTAGNA, AVLIDNA, UNDERHÅLLSDAGAR, INKOMSTER OCH UTGIFTER ÅR 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Förlossningshem (f.h.)	Ordin. antal sjuk- sän- gar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samt- liga vård- ade	Summa in- kom- ster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, (inkl. hyror) kr.	Kostnad per dag och patient, kr.
		in-	dö-			patient- avgifter	bidrag av staten	bidrag av lands- ting el. komm.	gävor, bidrag av före- ning o. d.		
Vara f.h., Skarab. l.	2	59	—	509	4 985	4 985	—	—	—	4 285	.
Vedums f.h., d.o	2	56	—	448	3 640	3 640	—	—	—	3 578	.
K. Sjölin's priv. f.h., Karlstad . .	6	47	—	1 098	11 311	8 651	—	—	2 660	11 308	.
Holmbergs f.h., Snane, Värml. l. .	3	18	—	156	.	—	.	.	.	.	.
Hjortkvarns f.h., Örebro l. . . .	4	27	—	213	1 943	619	—	1 324	—	1 943	8.65
Arboga sjukhus, förl.-avd.	6	305	—	2 943	.	.	.	.	.	.	.
Surahammars ensk. f.h., Västm. l. .	2	90	—	727	8 389	982	—	3 200	4 207	8 389	.
Hofors komm. f.h., Gävleb. l. . . .	6	200	—	1 779	20 061	2 006	4 713	13 342	—	22 221	11.37
Frånö ensk. f.h., Västern. l. . . .	6	78	—	747	3 800	3 800	—	—	—	3 800	.
Rätansbyns f. rum (landst.), Jämtl. l.	2	64	—	505	3 332	590	1 004	1 738	—	3 332	5.71
Jockmockks f.h., Norrb. l.	5	122	—	1 349	5 884	3 063	—	2 821	—	3 063	4.49
Porjus husmodersfören. f.h., d.o .	2	15	—	129	.	.	.	.	.	.	.
Kiruna sjukst. förl.-avd., d.o . . .	6	603	2	5 037	42 810	2 616	—	22 959	17 235	42 810	.
Summa ¹	286	7 027		6 61 660	394 019	129 722	35 443	186 787	42 067	382 396	9.47

¹ För de anstalter, som lämnat uppgifter.

118 Tab. 21. Antal patienter och underhållsdagar vid barnbörds-
anstalter år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8
A n s t a l t e r	Ordinarie antal sjuk- sängar den 31/12	Antal patienter		Underhålls- dagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet nå- gon dag vårdade	Medel- längd av sjukhus- vistelsen, dagar
		under året	intagna avlidna				
A. Barnbördshus.	362	15 811	13	153 467	420		9.7
B. Barnbördsavdelning vid lasarett.	2 215	90 758	159	864 110	2 428		9.4
S:t Eriks sjukhus ¹	117	4 126	2	45 164	124	135	10.9
Södersjukhuset ⁵	137	4 500	10	42 576	139	159	9.5
Karolinska sjukhuset ²	156	4 886	10	54 355	149	157	11.1
Löwenströmska lasarettet	14	373	—	4 042	11	16	10.8
Södertälje lasarett	25	854	—	9 104	120	35	10.7
Norrälje »	13	533	—	5 947	16	25	11.2
Östhammars »	5	258	—	2 710	—	15	10.5
Akademiska sjukhuset, Uppsala	73	2 665	2	27 202	75	100	10.2
Nyköpings lasarett	16	798	—	7 066	19	28	8.8
Eskilstuna »	35	1 500	—	14 053	38	57	9.4
Flens »	13	458	—	4 079	11	20	8.9
Kullbergsska sjh., Katrineholm	12	541	—	4 040	11	21	7.5
Finspångs lasarett	6	390	—	4 033	11	19	10.3
Kisa »	6	218	—	2 062	6	14	9.4
Norrköpings ² »	56	2 530	5	23 854	65	84	9.4
Jönköpings »	35	1 691	3	12 939	35	55	7.6
Ulfspårre-Hägerflychtska las.	12	457	—	4 264	12	20	9.3
Näsjö lasarett ³	13	575	—	4 753	13	20	8.3
Värnamo »	27	950	5	9 186	25	36	9.7
Värjö »	18	916	1	8 423	23	31	9.2
Ljungby »	18	672	—	7 112	19	30	10.6
Västerviks »	13	829	—	7 807	21	28	9.4
Kalmar »	24	892	1	9 308	26	35	10.4
Oskarshamns »	7	477	3	3 066	8	13	6.4
Karlskrona »	18	1 009	—	9 110	25	37	9.0
Karlsbamns »	17	589	1	5 104	14	20	8.7
Kristianstads »	24	1 456	3	12 988	36	41	8.9
Simrishamns »	10	575	2	4 959	14	22	8.6
Angelholms »	12	987	—	8 468	23	33	8.6
Hässelholms »	10	705	—	5 876	16	21	8.3
Lunds »	110	4 559	14	41 129	56	138	9.0
Landskrona »	14	634	2	5 844	16	21	9.2
Ystads »	9	571	1	4 121	11	19	7.2
Trelleborgs »	14	609	1	5 930	16	24	9.7
Hörby »	12	381	—	3 782	10	17	9.9
Allmänna sjukhuset, Malmö	80	4 965	14	45 232	124	127	9.1
Halmstads lasarett	16	918	—	8 370	23	28	9.1
Falkenbergs »	6	447	—	3 663	10	17	8.2
Varbergs »	11	582	—	5 833	16	25	10.0
Uddevalla »	26	1 056	3	9 693	27	35	9.2
Strömstads »	8	228	—	1 999	6	10	8.8
Mölnåls »	22	909	2	7 944	22	27	8.7
Allm. o. Sahlgrenska sjh., Göteb.	294	8 769	12	99 431	272	323	11.3
Vänersborgs lasarett	18	758	1	7 142	20	28	9.4
Alingsås »	17	707	—	5 928	16	26	8.4
Borås »	68	2 924	9	26 080	71	86	8.9
Mariestads »	16	789	1	6 207	17	28	7.9
Lidköpings »	19	886	2	7 630	21	28	8.6
Falköpings »	9	849	—	6 319	17	30	7.5
Karlsborgs garnisonssjukhus	4	140	1	1 250	3	6	8.9
Karlstads lasarett ⁴	41	1 193	1	10 258	40	46	8.6
Filipstads »	6	388	—	3 128	9	15	8.1
Torsby »	10	456	—	3 563	8	17	7.8
Ärjänga »	9	274	1	2 882	8	14	10.5
Ärvika »	9	504	—	4 435	12	22	8.8

¹ Fr. o. m. 1/1 1943 sorterar S:t Eriks barnbördshus under S:t Eriks sjukhus. — ² Avd. för kvinno-
sjukdomar medräknad. — ³ Näsö sjukstuga utvidgad till lasarett fr. o. m. 1943. — ⁴ Öppnades efter
ombyggnad 17/5 1943. — ⁵ Öppnades 1/5 1943.

TAB. 21. (forts.) ANTAL PATIENTER OCH UNDERHÅLLSDAGAR VID BARNBÖRDSANSTALTER ÅR 1943.

1		2	3	4	5	6	7	8
Anstalter		Ordinarie antal sjuk- sängar den 31/12	Antal patienter under året intagna avlidna		Underhålls- dagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet nå- gon dag vårdade	Medel- längd av sjukhus- vistelsen, dagar
Örebro	lasarett	51	2 010	4	20 128	55	57	10.0
	Karlskoga	19	774	—	7 100	19	25	9.2
	Västerås	24	1 401	2	11 023	30	44	7.9
	Sala	11	465	1	3 683	10	.	7.9
	Köpings	6	471	4	4 633	13	.	9.8
	Mora	8	461	—	4 793	13	19	10.4
	Ludvika	12	483	—	5 053	14	27	10.5
	Gävle o. Gästrikl.	36	1 455	1	12 085	33	39	8.3
	Söderhamns	12	653	—	5 086	14	26	7.8
	Hudiksvalls	19	672	—	6 447	18	28	9.6
	Ljusdals	10	539	—	4 286	12	17	8.0
	Härnösands	17	688	2	6 594	18	38	9.6
	Sundsvalls	29	1 444	6	14 312	39	50	9.9
	Örnsköldsviks	18	950	1	10 084	28	44	10.6
	Backe	6	241	—	2 599	7	13	10.8
	Sollefteå	19	635	1	5 623	15	23	8.8
	Östersunds	21	923	3	7 778	21	33	8.4
	Svegs	9	225	—	2 045	6	12	9.1
	Umeå	22	1 032	5	9 306	25	35	9.0
	Skellefteå	10	481	2	5 560	15	25	11.6
	Luleå	12	622	9	4 168	11	16	6.7
	Piteå	15	650	1	5 902	16	22	9.1
	Bodens garnissonssjukhus	10	634	2	4 583	13	.	7.2
	Gällivare lasarett	15	472	1	4 824	13	20	10.2
	Kalix	14	471	—	4 952	14	24	10.5
C. Barnbördsavdelning vid sjukstuga.		182	6 641	6	55 752	175		8.4
	Rejmyre sjukstuga	2	57	—	626	2	7	11.0
	Årvidabergs	6	200	—	1 603	4	11	8.0
	Vetlanda	8	422	1	3 660	10	19	8.7
	Kungsbacka	7	318	1	3 211	9	15	10.1
	Lysekils	6	225	—	2 255	6	13	10.0
	Ulricehamns	8	372	—	3 266	9	16	8.8
	Åmåls	6	232	—	1 844	5	11	7.9
	Trollhättans	6	419	—	3 887	11	12	9.3
	Backefors	9	384	—	4 255	12	23	11.1
	Dalby	8	120	—	1 508	4	9	12.6
	Säffle	7	326	—	2 772	8	15	8.5
	Åskersunds nya ¹	8	70	—	.	6	10	.
	Lindesbergs	8	342	—	2 764	7	11	8.1
	Ljusnarsbergs	6	175	—	1 663	5	8	9.5
	Ostervåla	6	116	—	1 272	4	8	11.0
	Grängesbergs	6	189	—	1 813	5	9	9.6
	Särna	2	78	—	757	2	6	9.0
	Älvdalens	3	123	—	967	3	6	7.9
	Sandvikens (tillh. bolag)	12	471	—	4 324	12	21	9.2
	Byske	5	216	1	2 165	.	.	10.0
	Nordmalings	7	286	1	3 184	9	16	11.1
	Robertsfors	7	211	—	2 038	6	12	9.6
	Stensele	5	198	—	1 987	5	10	10.0
	Tärna	3	49	—	450	1	5	9.2
	Vilhelmina ²	4	165	—	1 496	5	10	9.1
	Dorotea	4	128	—	1 251	3	5	9.8
	Åsele	4	148	1	1 287	4	9	8.7
	Arvidsjauras prov. BB.-avd.	4	160	—	1 516	4	.	9.5
	Arjeplogs sjukstuga	3	113	—	1 266	4	26	11.2
	Övertorneå f.h.	4	154	1	1 661	5	8	10.8
	Pajala sjukstuga	4	128	—	1 235	3	.	9.6
	Vittangi	4	46	—	544	2	5	11.8
D. Enskilda förlossnings- hem (se tab. 20).		286	7 027	6	61 660	169		8.8

¹ Öppnades 10/8 1943. — ² Öppnades 1/3 1943.

Anm. Här meddelade siffror för intagna (i regel icke innefattande gynekologiska fall) överensstämma på grund av andra bokföringsprinciper ej alltid med de i Tab. 19—21 anförda.

Grupp A omfattar kvinnor, som förests från föter, för vilket anmälningsskyldighet föreligger.
Grupp B , , , , , , , , icke föreligger.

Grupp C , , , integritet av annan anledning än förlossning eller ännu icke blivit förlösta.

¹ Änkor eller fränskilda i förekommande fall medräknade.

TAB. 22. (forts.). Å BARNBÖRDSANSTALTER INTAGNA OCH AVLIDNA,
FÖRDELADE I GRUPPER ÅR 1943.

A n s t a l t e r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	A n t a l i n t a g n a i													
	Grupp A	G r a p p B								Grupp C	A n t a l a v l i d n a i g r u p p			
		< 20 år		20—30 år		30—40 år		> 40 år			A B C			
	og.	g. ¹	og.	g. ¹	og.	g. ¹	og.	g. ¹						
Allmänna sjukhuset, Malmö	3 191	9	1	36	106	10	118	1	18	1 489	5	3	6	
Halmstads lasarett	884	—	—	—	3	—	2	—	1	28	—	—	—	
Falkenbergs »	430	—	—	—	—	—	1	—	1	15	—	—	—	
Varbergs »	568	—	—	—	2	—	1	—	—	11	—	—	—	
Uddevalla »	960	—	—	1	1	—	1	—	—	73	2	—	—	
Strömstads »	225	—	—	—	—	—	1	—	—	12	—	—	—	
Mölnåls »	871	1	—	—	3	—	3	—	—	31	2	—	—	
Allm. o. Sahlgrenska sjukh., Göteb.	5 416	26	3	73	209	33	283	4	54	2 613	3	—	5	
Vänersborgs lasarett	739	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	—	—	
Alingsås »	694	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	
Borås »	1 822	5	—	20	66	9	96	—	20	824	4	2	1	
Maricstads »	754	—	—	—	—	—	—	—	—	35	1	—	—	
Lidköpings »	861	—	—	—	—	—	1	—	—	24	3	—	—	
Falköpings »	849	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1	—	—	
Karlsborgs garnisonssjukhus . . .	132	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	1	
Karlstads lasarett	770	2	2	5	32	5	40	—	10	487	1	—	2	
Filipstads »	373	—	—	—	2	—	—	—	—	13	—	—	—	
Torsby »	435	—	—	—	—	—	1	—	—	21	1	—	—	
Arjängs »	244	—	—	—	1	—	—	—	—	23	1	—	—	
Arvika »	483	1	—	—	—	—	1	—	—	19	—	—	—	
Örebro »	1 954	5	1	13	46	7	52	1	16	533	3	—	—	
Karlskoga »	761	—	—	—	—	—	1	—	—	11	—	—	—	
Västerås »	1 363	—	—	—	2	—	—	—	1	36	2	—	—	
Sala »	442	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	—	—	
Köpings »	471	10	15	18	230	2	165	—	15	—	4	—	—	
Mora »	445	—	—	—	—	—	1	—	—	15	—	—	—	
Ludvika »	465	—	—	—	—	—	2	—	—	16	—	—	—	
Gävle o. Gästrikh. »	1 403	5	—	18	52	2	89	—	20	645	1	1	4	
Söderhamns »	653	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hudiksvalls »	673	2	—	—	4	—	1	—	—	23	1	—	—	
Ljusdals »	529	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	
Härnösands »	665	—	—	1	1	—	1	—	—	20	2	—	—	
Sundsvalls »	1 379	20	2	23	55	2	89	2	30	786	7	—	4	
Örnsköldsviks »	930	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	1	
Backe »	235	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	
Sollefteå »	633	—	—	1	1	—	—	—	1	14	1	—	—	
Östersunds »	869	—	—	—	—	—	3	—	1	34	3	—	—	
Svegs »	185	2	—	3	4	—	9	1	1	19	—	—	—	
Umeå »	993	—	—	1	3	—	—	—	—	40	5	—	1	
Skellefteå »	468	—	—	—	1	—	—	—	—	12	1	1	—	
Luleå »	584	—	—	—	—	1	4	—	—	33	9	—	—	
Piteå »	595	—	—	—	3	—	1	—	1	28	—	—	1	
Bodens garnisonssjukhus	603	—	—	—	1	—	—	—	—	22	2	—	—	
Gällivare lasarett	416	—	—	—	4	—	1	—	2	46	2	—	—	
Kalix »	449	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	
C. Barnbördsavd. v.sjukstuga.	6 201	1	—	7	12	2	19	—	7	207	9	—	—	
Rejmyre sjukstuga	55	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
Åtvidabergs »	187	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	
Vetlanda »	391	—	—	—	1	—	4	—	—	26	1	—	—	
Kungsbacka »	304	—	—	2	—	2	—	—	—	10	1	—	—	
Lysekils »	224	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ulricehamns »	359	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	
Åmåls »	222	—	—	—	1	—	—	—	—	8	—	—	—	
Trollhättans »	404	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	—	—	

¹ Se not 1 sid. 120.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
A n s t a l t e r	A n t a l i n t a g n a i										A n t a l a v l i d n a i g r u p p					
	Grupp A	G r u p p B								Grupp C						
		< 20 år		20—30 år		30—40 år		> 40 år								
		og.	g. ¹	og.	g. ¹	og.	g. ¹	og.	g. ¹	A	B	C				
Bäckefors sjukstuga	355	—	—	1	1	—	—	—	1	19	—	—	—			
Dalby »	112	—	—	—	—	—	2	—	—	6	—	—	—			
Säffle »	326	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Askersunds nya »	58	—	—	—	1	—	—	—	—	11	—	—	—			
Lindesbergs »	337	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—			
Ljusnarsbergs »	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Ostervåla »	108	—	—	—	—	—	1	—	—	7	—	—	—			
Grängsbergs »	179	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—			
Särna »	76	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—			
Älvdalens »	120	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—			
Sandvikens »	459	—	—	—	—	—	1	—	—	11	1	—	—			
Byske »	210	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—			
Nordmalings »	270	—	—	—	1	—	1	—	1	13	1	—	—			
Robertsfors »	190	—	—	—	2	—	—	—	2	17	—	—	—			
Stensele »	194	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—			
Tärna »	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—			
Vilhelmina »	159	—	—	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—			
Dorotea »	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Åsele »	140	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—			
Arjeplogs sjukstuga	100	1	—	2	2	—	1	—	3	4	1	—	—			
Övertorneå f.h.	148	—	—	—	—	—	1	—	—	5	1	—	—			
Pajala »	123	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—			
Vittangi »	39	—	—	—	—	—	4	—	—	3	—	—	—			
D. Enskilda förlossningshem.	4 169	12	2	92	166	27	162	—	22	127	1	—	—			
Stockholms privatsjukhus (o. f.h.; dr Gårdlund)	261	2	—	30	26	14	26	—	4	56	—	—	—			
Dr Heijls sjuk- o. f.h., Stockholm	11	—	—	1	—	—	—	—	—	10	—	—	—			
Stockholms priv. f.h., d:o	258	1	—	1	3	—	6	—	1	—	1	—	—			
Östermalms nya förb.h., d:o	31	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—			
Vaxholms f.h., Stockh. l.	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Sänga kommuns f.h., d:o	60	4	1	7	33	—	14	—	1	—	—	—	—			
Borholms f.h., Söderm. l.	99	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—			
Valdemarsviks f.h., d:o	220	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
R. korsets f.h., Älgshult, Kronob. l.	70	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—			
Nybro f.h. (landst.)	132	1	1	8	70	1	47	—	—	—	—	—	—			
Böda f.h., d:o	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Mörbylånga f.r., d:o	101	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—			
R. korsets f.h., Rockneby, Kalmar l.	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Malmö priv. förl- o. sjukh.	41	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—			
Göteborgs priv. f.h., (dr Mannheim)	413	—	—	1	—	—	2	—	1	9	—	—	—			
Ahlströms » , Göteborg	226	3	—	40	32	12	61	—	12	8	—	—	—			
E. Höglunds f.h., d:o	109	1	—	2	1	—	1	—	2	—	—	—	—			
Nya sjuk- o. f.h., Uddevalla	243	—	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—	—			
Billingsfors sjukstugas f. avd., Älvsb. l.	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kinna f.h., d:o	326	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—			
Maria Alberts sjukst., f. avd., Trollh.	404	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	—	—			
Arboga sjukhus, f. avd.	297	—	—	—	—	—	1	—	—	7	—	—	—			
Surahammars ensk. f.h., Västmanl. l.	84	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—			
Hofors komm. f.h., Gävleb. l. . . .	199	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kiruna sjukstugas f. avd., Norrb. l.	293	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—			
Övriga enskilda förlossningshem .	2 377	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Samtliga barnbördsanstalter	97 952	145	37	422	1 894	120	1 726	14	335	14 536	188	10	52			

¹ Se not 1 sid. 120.

Tab. 23. Å barnbördsanstalter födda och avlidna barn år 1943.

A n s t a l t e r	1	2	3	4	5	6	7	A n s t a l t e r	1	2	3	4	5	6	7
	Antal under året födda								Antal under året födda						
	Fullgångna			Ofullgångna					Fullgångna			Ofullgångna			
	Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹	Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹			Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹	Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹	
A. Barnbörds-hus.															
Allmänna barnb.h., Stockholm	36 3	141	13	25	162	19		Halmstads lasarett	12	850	5	8	24	2	
Södra " d:o	13	765	4	4	25	2		Falkenbergs " "	14	415	4	2	3	2	
Sällsks Pro Patria barnb.-h., d:o	19	976	2	1	18	2		Varbergs " "	7	531	3	11	28	10	
Gust. Westmans barnb.h., Link.	25	1550	4	13	52	4		Uddevalla " "	19	915	6	4	32	12	
Motala " "	19	1087	1	8	54	11		Strömstads " "	5	213	3	1	11	2	
Karlskrona förl.h. " "	4	331	—	1	9	—		Mölnåls " "	11	844	3	3	22	5	
Hälsingborgs barnb.-hus " "	24	1840	7	11	83	17		Allm. o. Sahlgrenska sjh., Göteborg	77	5 189	42	36	181	50	
Barnbörds-h. i Falun " "	19	1575	11	9	92	13		Vänersborgs lasarett	13	705	5	6	13	8	
B. Barnbördsavd. v. lasarett.															
S:t Eriks sjukhus, Stockholm	60	3 598	12	21	125	11		Alingsås " "	17	669	7	4	11	4	
Södersjukhuset, d:o	65	3 828	10	35	161	33		Borås " "	24	1 745	5	11	67	4	
Karolinska sjukhuset " "	47	2 411	11	15	92	12		Mariestads " "	10	721	5	6	23	8	
Löwenströmska lasarettet " "	12	346	2	1	11	4		Lidköpings " "	15	783	5	11	64	18	
Södertälje lasarett " "	18	769	7	4	41	7		Falköpings " "	12	800	12	7	14	15	
Norrälje " "	10	466	4	3	24	8		Karlsborgs garnisonssjukhus	—	133	—	—	—	—	
Östhammars " "	4	241	5	5	6	2		Karlstads lasarett	15	718	5	5	43	2	
Akadem. sjukhuset, Uppsala	36	2 323	10	8	55	3		Filipstads " "	8	348	1	5	15	5	
Nyköpings lasarett " "	9	735	4	7	18	3		Torsby " "	7	421	5	2	11	5	
Eskilstuna " "	21	1 394	8	9	39	18		Ärjunga " "	7	226	2	2	11	1	
Flens " "	7	417	3	1	18	2		Ärvika " "	4	469	5	4	15	5	
Kullbergska sjukh., Katrineholm	9	510	1	6	12	4		Örebro " "	34	1 848	7	18	59	24	
Finspångs lasarett " "	2	363	2	1	27	6		Karlskoga " "	8	718	2	8	40	9	
Kisa " "	—	199	3	1	12	3		Västerås " "	18	1 293	5	9	59	7	
Norrköpings " "	31	1 702	9	11	87	16		Sala " "	5	424	4	7	12	3	
Jönköpings " "	16	1 571	4	17	88	16		Köpings " "	13	447	8	3	3	1	
Ulfspårre-Hägerflychtska las.	8	395	3	3	16	9		Mora " "	12	406	1	7	25	5	
Nässjö lasarett " "	9	530	2	1	21	4		Ludvika " "	6	438	1	5	25	—	
Värnamo " "	15	773	3	8	21	8		Gävle o. Gästrikh. " "	32	1 321	8	11	52	14	
Vaxjö " "	17	832	3	6	38	9		Söderhamns " "	8	628	5	1	23	6	
Ljungby " "	11	616	5	6	22	5		Hudiksvalls " "	12	622	6	8	32	8	
Västerviks " "	31	701	4	11	59	8		Ljusdals " "	4	507	3	3	17	1	
Kalmar " "	19	833	9	9	26	10		Ärnösands " "	5	637	7	13	21	5	
Oskarshamns " "	9	437	3	2	22	3		Sundsvalls " "	19	1 317	14	15	49	22	
Karlskrona " "	4	331	—	1	9	—		Örnsköldsviks " "	7	896	5	8	31	6	
Karlshamns " "	11	542	3	7	20	3		Backe " "	1	232	4	2	2	2	
Kristianstads " "	18	1 328	3	8	33	6		Sollefteå " "	10	609	5	9	14	10	
Simrishamns " "	9	542	4	2	14	1		Östersunds " "	26	813	4	9	47	11	
Ängelholms " "	11	924	6	6	12	11		Sregs " "	3	176	2	1	7	3	
Hässelholms " "	9	631	2	11	35	10		Umeå " "	20	951	5	8	24	5	
Lunds " "	41	2 318	7	15	129	16		Skellefteå " "	7	409	3	7	41	13	
Landskrona " "	9	591	5	3	26	9		Luleå " "	13	550	1	7	25	4	
Ystad " "	5	539	2	5	1	8		Piteå " "	17	531	7	8	29	11	
Trelleborgs " "	2	572	4	1	39	10		Bodens garnisonssjukhus	10	582	2	2	21	3	
Hörby " "	10	330	2	—	10	3		Gällivare lasarett	12	389	4	5	17	4	
Allmänna sjukh., Malmö	34	3 121	15	31	54	21		Kalix " "	6	428	1	5	14	5	
C. Barnbördsavd. v. sjukstuga.															
Rejmyre sjukstuga	—	54	—	—	1	—		Årvidabergs " "	6	177	1	1	4	1	
Årvidabergs " "	—	177	1	1	4	1									

¹ Efter förlösningen.

1	2 3 4 5 6 7						1	2 3 4 5 6 7						
	Antal under året födda							Antal under året födda						
	Fullgångna			Ofullgångna				Fullgångna			Ofullgångna			
	Anstalter	Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹	Dödfödda	Lev. födda		Anstalter	Dödfödda	Lev. födda	Avlidna ¹	Dödfödda	Lev. födda	
Vetlanda sjukstuga	3	379	3	5	390	6	Boxholms f.h. Östergöt. l.	2	95	—	1	3	—	
Kungsbacka »	2	294	3	4	7	2	Valdemarsviks f.h. d:o	3	216	1	—	2	1	
Lysekils »	1	210	—	—	223	2	Tranås stads f.h. d:o	2	234	4	1	5	—	
Ulrichehamns »	3	351	1	1	12	3	Iverssons f.h., Växjö landskom.	1	84	1	—	5	—	
Åmås »	2	212	1	—	8	3	R. Korsets f.h., Alghult, Kronob. l.	1	65	—	—	5	—	
Trollhättans »	6	393	2	2	6	3	Nybro f.h. (landst.)	1	127	—	—	—	—	
Bäcke-fors »	7	333	1	4	19	6	Misterhults frum, Kalmar l.	—	58	—	—	—	—	
Dalby »	1	105	1	—	7	3	Målilla » , d:o	—	94	1	—	1	—	
Säffle »	9	292	1	3	10	6	Böda f.h. (landst.), d:o	2	55	—	—	1	—	
Askersunds nya »	—	55	1	—	3	—	Mörbylånga f.r., d:o	1	97	—	1	3	—	
Lindesbergs »	3	317	1	4	14	2	R. korsets f.h., Mönsterås, Kalm. l.	—	93	1	—	2	—	
Ljusnarsbergs »	6	163	2	—	7	2	» » » , Rockneby, d:o	2	73	1	—	2	1	
Ostervåla »	—	105	1	—	3	—	Degerhamns f.r., d:o	—	12	—	1	1	—	
Grängsbergs »	—	176	—	—	4	1	R. korsets f. h., Slite, Gotl. l.	—	34	2	—	1	—	
Särra »	2	75	—	—	—	—	Klippan f.h., Krist. l.	1	8	—	—	—	—	
Ålrdalens »	—	121	—	—	1	1	Malmö priv. förl. o. sjukh.	2	39	1	1	—	—	
Sandvikens »	6	439	1	2	14	5	Göteborgs priv. f.h. (dr Mannheimer)	6	390	1	1	21	—	
Byske »	3	207	—	1	1	—	Ahlströms priv. f.h., Göteborg	3	222	1	3	4	—	
Nordmalings »	3	258	1	1	10	—	E. Höglunds f.h., d:o	2	105	—	1	3	1	
Robertsfors »	2	187	1	—	6	1	Nya sjuk- o. f.h., Uddevalla	4	237	1	—	3	1	
Stensele »	1	192	2	2	2	2	Fjällbacka f.h., Göteborg o. Boh. l.	1	33	—	—	—	—	
Tärna »	—	47	—	—	22	—	Jonsereds fabr.s f.h., Partille, d:o	1	18	—	—	—	—	
Vilhelmina »	1	143	—	—	7	1	Herrljunga priv. f.h., d:o	3	85	1	—	—	1	
Dorotea »	3	124	1	1	1	—	O. Jonssons f.h., Tranemo, d:o	1	42	—	—	1	—	
Åsle »	3	138	—	—	1	—	Billingsfors sjukstugas f. avd., d:o	1	94	—	—	—	—	
Arjeplogs »	—	97	—	1	2	2	Kungsåters f.h., d:o	—	29	1	—	—	—	
Övertornea »	5	145	1	1	2	2	Varnumskulles ensk. f.h., d:o	—	6	—	—	—	—	
Pajala »	6	121	4	—	—	—	Kinna f.h., d:o	1	319	2	1	7	2	
Vittangi »	3	41	1	—	—	—	Tidaholms f.h. (landst.), Skarab. l.	4	261	—	1	1	—	
							Skara sjukhus, f. avd.	5	243	3	1	12	—	
							Maria Alberts sjuk-h. f. avd., Trollh.	6	393	2	2	6	3	
D. Enskilda förlossningshem.	89	6 233	34	28	156	18	Sölvesborgs f.h., Stenstorp, Skarab. l.	—	9	—	—	—	—	
Stockholms privata sjukhus (o. f.h.; dr Gårdlund)	4	255	2	1	5	—	Kvävums ensk. f.h., d:o	1	84	—	—	2	—	
Dr Heijls sjuk- o. f.h., Stockh.	2	9	—	—	—	—	Vara f.h., d:o	1	54	1	2	—	—	
Stockholms priv. f.h., d:o	2	337	—	1	5	—	Vedums f.h., d:o	—	56	—	—	1	1	
Djursholms å.h.s f. avd.	—	40	—	—	—	—	K. Sjölin priv. f.h., Karlstad	—	46	—	—	1	—	
Norrälje privata f.h.	1	17	—	—	1	1	Holmbergs f.h., Sunne, Värml. l.	—	19	—	—	—	—	
Dalarö komm. f.h., Stockh. l.	—	26	1	—	—	—	Hjortkvarns f.h. Örebro l.	—	26	—	—	—	—	
Vaxholms f.h., d:o	1	59	—	—	2	—	Arboga sjukhus ² , f. avd.	7	289	—	1	2	1	
Sänga kommuns f.h., d:o	2	54	—	—	5	—	Surahammars ensk. f.h., Västm. l.	1	77	2	—	4	1	
Täby frum, d:o	1	113	—	—	7	1	Hofors kommun f.h., Gävleb. l.	1	188	—	1	13	1	
Tierps f.h., Uppsala l.	—	40	—	—	1	—	Frånö ensk. f.h., Västern. l.	—	78	—	1	—	—	
R. korsets f.h., Björkvik, Söderm. l.	—	43	—	—	2	—	Rätansbyns frum (landst.), d:o	1	61	1	1	—	—	
» » » , Stegeborg, Österg. l.	—	28	—	—	—	—	Jokkmoks f.h., Norrb. l.	1	119	2	1	2	1	
Österbymo f.h., d:o	—	56	—	—	3	—	Porjus husmodersfören. f.h., d:o	—	15	—	—	—	—	
							Kiruna sjukstugas f. avd. d:o	7	274	1	4	12	1	

Samtliga barnbördsanstalter 1541 9478 520 719 340 787

¹ Efter förlossningen.² Heijkensköldska sjukhuset.

Tab. 24. Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem Ålderdomshem (å.h.) Försörjningsanstalt (f.a.) Kommunalhem (k.h.) Vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal- vårdade pr dag	Summa inkomster för driften, kr.	D ä r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Därav avlö- ningar, pens.- avg.	Kostnad ² per dag och patient, kr.	Nybygg- nader, nyan- skaffn.
		vårda- de ¹	döda				vård- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor				
Stockholms stad	1 746	3 327	912	548 557	1 504	4 363 288	1082 764	100 521	—	2523 651	20 372	4 363 288	1904 598	7-95	—
Vårdhemmet Stureby	427	779	196	136 073	373	1 256 356	264 315	100 521	—	886 893	4 627	1 256 356	718 756	9-01	—
Sabbatsbergs vårdhemsavd.	272	486	137	90 634	249	620 001	215 459	—	—	390 500	14 042	620 001	317 587	6-84	—
Stigbergets sjukhus	242	874	406	46 691	128	471 420	111 877	—	—	359 543	—	471 420	276 829	10-10	—
Vårdhemmet Södermannagatan 2	110	200	54	37 116	102	255 759	83 735	—	—	171 942	82	255 759	111 448	6-89	—
Diakonissanstaltens sjukhem	16	16	2	5 591	15	43 699	36 684	—	—	—	7 015	43 699	20 803	7-82	—
Stockholms sjukhem	175	265	70	61 522	169	626 980	—	—	—	—	—	626 980	—	10-19	—
Rosenlunds vårdhem	504	687	47	170 930	468	1 089 073	370 694	—	—	714 773	3 606	1 089 073	549 175	5-87	—
Stockholms län	265	578	169	104 224	259	440 851	146 656	66 183	133 394	87 291	7 327	440 851	171 087	5-25	700
Stockholms l:s sjukhem, Hammarby	30	60	21	10 584	29	52 278	19 478	9 526	18 012	—	5 262	52 278	19 571	4-94	—
Nacka ålderdomshem	28	59	22	(20 179)	28	—	—	—	—	—	—	—	—	5-68	—
Södertälje å.h:s sjukavd.	17	28	10	6 194	17	29 821	9 804	5 575	13 085	1 357	—	29 821	14 513	4-81	—
Lidingö å.h:s sjukavd.	7	13	4	2 328	6	11 884	4 813	2 095	471	4 505	—	11 884	4 434	5-10	—
Sundbybergs sjukhem	15	25	8	4 837	13	27 826	13 512	3 444	1 191	9 679	—	27 826	12 003	5-75	—
Osthammars	18	30	8	6 504	18	33 406	9 886	5 500	17 998	—	22	33 406	14 114	5-14	—
Norrtälje	28	58	15	10 180	28	52 932	17 259	9 000	26 673	—	—	52 932	20 466	5-20	—
Vaxholms	35	79	22	12 656	35	67 635	21 171	11 380	35 059	—	25	67 635	24 405	5-34	700
Färingsö	19	52	19	6 678	18	32 175	10 891	6 000	14 886	—	398	32 175	12 251	4-82	—
Huddinge å.h:s sjukavd.	10	14	2	3 650	10	18 204	7 058	3 275	648	7 223	—	18 204	7 487	4-99	—
Knivstaortens ² å.h:s sjukavd.	8	24	10	2 733	8	8 387	3 443	2 460	864	—	1 620	8 387	3 301	3-06	—
Nynäshamns å.h:s sjukavd.	8	18	4	2 395	7	9 460	4 004	2 094	3 362	—	—	9 460	2 600	3-95	—
Solna å.h:s sjukavd.	24	76	17	8 753	24	58 603	13 750	—	—	44 853	—	58 603	25 104	6-70	—
Sorunda å.h:s sjukavd.	5	15	2	1 825	5	5 630	—	1 579	426	3 625	—	5 630	2 680	3-08	—
Spånga (Fristad)	13	27	5	4 728	13	32 610	11 587	4 255	719	16 049	—	32 610	8 158	6-90	—
Uppsala län	145	279	113	48 600	132	229 118	103 588	36 532	61 283	27 756	9	229 118	84 641	4-71	—
Uppsala sjukhem (landstingets)	54	90	31	18 223	50	75 835	41 403	13 821	20 602	—	9	75 835	30 570	4-16	—
” å.h:s sjukavd.	30	72	39	9 919	27	50 362	31 687	7 989	—	10 686	—	50 362	14 954	5-08	—
Enköpings sjukhem	32	66	28	11 473	31	70 610	21 060	10 155	39 395	—	—	70 610	26 607	6-15	—
Films å.h:s sjukavd.	8	9	4	1 821	5	7 419	4 579	—	574	2 266	—	7 419	2 516	4-07	—
Lena	9	18	8	2 996	8	8 363	—	1 277	260	6 826	—	8 363	3 000	2-79	—
Ålvkarleby	12	24	3	4 168	11	16 529	4 809	3 290	452	7 978	—	16 529	6 994	3-97	—

¹ Här avses i regel samtliga vårdade (inkl. fr. föreg. år kvarliggande). — ² Efter fråndragande av utgifter för nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. —

³ Knivsta, Laggå, Östuna och Alsike kommuner.

126

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem Äldersdomhem (å.h.) Försörjningsanstalt (f.a.) Kommunalhem (k.h.) Vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för santliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Summa inkomster för driften, kr.	D r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Därav avlö- ningar, pens.- avg	Kostnad ³ per dag och patient, kr.	Nybygg- nader, nyan- skaffn.
		vårda- de ¹	döda				vård- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor				
Södermanlands län . . .	210	344	101	74 016	203	330 624	122 945	49 851	142 201	13 295	2 332	330 624	118 821	4 47	—
Nyköpings sjukhem . . .	66	103	25	23 961	65	114 179	40 189	19 598	54 392	—	—	114 179	40 355	4 76	—
Öskilatauna sjukhem (landstingets) . . .	70	148	51	24 561	68	116 192	38 895	20 878	56 419	—	—	116 192	39 041	4 78	—
Strängnäs sjukhem . . .	18	23	5	6 545	18	29 476	10 425	5 526	13 525	—	—	29 476	13 997	4 50	—
å.h:s sjukavd.	6	7	1	2 184	6	10 194	3 703	1 966	300	4 225	—	10 194	1 950	4 66	—
Katrineholms	12	16	9	3 039	8	15 798	4 201	1 883	644	9 070	—	15 798	4 811	5 20	—
Flens sjukhem (stiftelse)	38	47	10	13 723	38	44 785	25 532	—	16 921	—	2 332	44 785	18 667	3 26	—
Östergötlands län . . .	299	488	142	103 975	285	485 496	197 898	63 819	93 238	65 435	65 606	485 496	199 423	4 67	500
Östergötlands sjukhem, Söderköping . . .	41	58	16	15 383	42	68 175	25 229	13 198	29 748	—	—	68 175	18 270	4 43	500
Vadstena	30	45	13	10 918	30	51 149	20 787	8 493	21 929	—	—	51 149	21 045	4 40	—
Linköpings stads f.a:s sjukavd.	47	130	30	14 918	40	72 800	29 125	12 073	3 230	28 372	—	72 800	29 836	4 88	—
Motala stads å.h:s sjukavd.	14	28	3	4 665	13	20 391	6 040	4 360	2 507	7 484	—	20 391	7 529	4 37	—
Motala sockens å.h:s sjukavd.	24	60	22	7 955	22	35 216	12 017	—	4 297	18 902	—	35 216	11 954	4 42	—
Borgs hem f. kr. sj., Norrk.	5	5	3	7 798	5	7 048	3 542	1 618	—	1 888	—	7 048	2 679	3 92	—
Krokeks v.h:s sjukavd.	6	22	8	1 681	5	7 802	3 045	1 513	—	3 044	—	7 802	2 318	4 52	—
Risinge sjukhem	16	23	8	4 559	13	15 501	4 688	4 103	965	5 745	—	15 501	4 832	3 40	—
Vallahemmet (stift.), Linköping	35	91	16	12 742	35	65 268	17 964	11 468	30 562	—	5 274	65 268	27 308	5 12	—
J. o. M. Lennings sjukh. (stift.), Norrk. . .	81	26	23	29 356	80	142 346	74 961	7 053	—	—	60 332	142 346	73 652	4 85	—
Jönköpings län . . .	230	335	80	61 452	199	284 622	100 221	47 429	85 846	17 280	33 846	284 622	98 269	4 63	362
Jönköpings epid.sjukh., avd. f. kr. sj. (landstingets) ³	70	97	24	9 538	52	61 845	15 211	8 584	38 050	—	—	61 845	23 132	6 48	—
Sävsjö epid.sjukh. (länet) ⁴	24	32	6	5 115	19	32 720	7 668	4 604	19 080	—	1 368	32 720	11 466	6 40	—
Huskvarna å.h:s sjukavd.	13	24	6	4 586	13	19 945	6 506	4 127	—	—	9 312	19 945	5 942	4 85	362
Ekasjö	10	9	2	2 649	7	10 755	4 725	—	583	5 447	—	10 755	2 457	4 06	—
Näsasjö	12	19	6	4 133	11	19 608	6 232	3 719	894	8 763	—	19 608	5 402	4 74	—
Långaryds	12	32	7	4 076	11	6 032	1 870	3 668	494	—	—	6 032	1 630	1 48	—
Nobynäs sjukhem (förening)	59	79	16	21 410	59	79 008	32 150	19 291	26 600	490	477	79 008	27 624	3 69	—
Åkers å.h:s sjukavd.	12	22	8	3 644	10	15 287	9 126	3 436	145	2 580	—	15 287	4 800	4 20	—
Sjh. A. Kjellbergs minne (stift.), Jönk. . .	18	21	5	6 301	17	39 422	16 733	—	—	—	22 689	39 422	15 816	6 26	—
Kronobergs län . . .	106	187	49	34 754	96	157 167	54 608	28 132	44 487	29 940	—	157 167	54 567	4 52	—
Hemmet f. kron. sjuka (landst.), Växjö . .	41	65	20	14 820	41	78 224	25 050	13 870	39 804	—	—	78 224	28 211	5 28	—
Växjö stads vårdhem	20	39	3	7 244	20	32 079	10 875	6 466	1 944	13 254	—	32 079	13 132	4 48	—

Algutshoda å.h:s sjukavd.	7	13	5	2 635	7	6 617	3 685	—	1 430	1 482	—	6 617	1 030	2 51	—
Berga „ „ (Vecka)	10	20	7	2 498	7	12 133	4 930	1 679	—	5 524	—	12 133	4 223	4 86	—
Ekeberga „ „	7	3	—	774	2	3 071	825	697	310	1 239	—	3 071	509	3 97	—
Hovmantorps å.h:s sjukavd.	4	4	—	1 426	4	4 664	1 030	1 283	96	2 255	—	4 664	1 424	3 27	—
Hälleberga å.h:s sjukavd.	5	9	4	1 697	5	6 874	2 410	1 343	—	3 121	—	6 874	1 994	4 05	—
Linnaryds „ „	4	8	—	1 095	3	3 503	1 376	985	417	725	—	3 503	986	3 20	—
Markaryds „ „ (Tallbacka)	8	31	10	2 565	7	10 002	4 927	2 309	426	2 340	—	10 002	3 358	3 90	—
Kalmar län	206	361	103	68 522	189	304 561	96 231	45 261	116 424	39 814	6 831	304 561	115 385	4 48	14 190
Kalmar lasarett, avd. f. kr. sj.	16	23	5	3 742	10	23 333	5 613	3 368	14 352	—	—	23 333	6 371	6 24	—
Kalmar å.h:s sjukavd.	22	32	7	7 439	21	38 357	10 502	6 695	2 203	18 957	—	38 357	10 020	5 16	—
Hultfreds sjukhem (länets)	79	148	45	28 607	78	133 023	43 454	25 746	63 823	—	—	133 023	57 329	4 65	13 896
Iljorteds sjukhem	40	63	17	14 239	39	57 877	20 651	—	30 420	—	6 806	57 877	23 914	4 06	—
Nybro å.h:s sjukavd.	7	14	4	2 437	7	8 445	4 200	2 193	325	1 727	—	8 445	2 390	3 47	—
Halltorps „ „ (Stora Rör)	10	19	5	2 846	8	10 756	1 658	2 297	2 136	4 665	—	10 756	2 589	3 78	—
Högsby å.h:s sjukavd.	8	24	9	2 862	8	10 678	4 039	2 604	808	3 227	—	10 678	4 695	3 73	—
Solgårdens vårdhem, Päråd	8	20	7	2 832	8	10 543	—	2 358	14	8 171	—	10 543	4 892	3 72	—
Söderåkra å.h:s sjukavd.	6	6	2	1 955	5	7 249	2 644	—	2 060	2 545	—	7 249	2 449	3 70	—
Fagerhults å.h:s f. kr. sjuka	10	12	2	1 863	5	4 300	3 470	—	283	522	25	4 300	736	2 30	294
Gotlands län	122	204	60	48 987	121	165 235	53 846	17 874	73 014	—	20 501	165 235	61 701	4 94	1 264
Mariahemmets A o. B-avd., Vishy	57	104	35	20 036	55	112 865	26 865	17 874	68 126	—	—	112 865	42 561	5 63	1 117
Mariahemmets C-avd., d:o	9	20	6	3 121	9	14 861	9 973	—	4 888	—	—	14 861	4 160	4 76	—
Fristads å.h:s sjukavd., d:o	28	50	17	10 516	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gotlands sjukhem (stiftelse)	28	30	2	10 314	28	37 509	17 008	—	—	—	20 501	37 509	14 980	3 64	147
Blekinge län	86	175	56	28 936	79	126 033	49 895	23 820	1 835	50 488	—	126 033	48 146	4 36	—
Karlskrona f.a:s sjukavd.	27	47	15	9 621	26	52 804	19 699	7 229	—	25 876	—	52 804	19 742	5 49	—
Karlshamns f.a:s sjukavd.	10	22	9	3 377	9	12 184	7 001	3 039	250	1 894	—	12 184	3 252	3 61	—
Sölvesborgs sjukhem	10	40	13	3 068	8	21 928	5 908	2 027	—	13 993	—	21 928	8 318	7 15	—
Asarums sjukhem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bräkne-Hoby f.a:s sjukavd.	13	22	6	4 581	13	11 419	6 662	4 123	607	27	—	11 419	3 200	2 50	—
Johannishus å.h:s sjukavd. (Iljortoberga)	5	8	3	1 778	5	7 475	—	1 542	410	5 523	—	7 475	1 625	4 20	—
Ramdala å.h:s „	5	7	3	1 573	4	4 841	3 182	1 145	140	374	—	4 841	2 702	3 08	—
Konneby s:s å.h:s sjukavd.	16	29	7	4 938	14	15 382	7 443	4 715	428	2 796	—	15 382	4 237	3 12	—
Kristianstads län	180	319	94	47 927	182	210 909	67 128	48 008	100 041	732	—	210 909	87 700	4 40	—
Mansdala sjukhem (landstingets)	68	149	36	24 691	68	112 166	34 238	21 877	56 051	—	—	112 166	48 828	4 54	—
Gyllebo „ „	30	42	13	10 876	30	46 102	14 837	9 760	21 505	—	—	46 102	18 363	4 24	—
Åstorps „ „	33	121	44	10 662	29	46 986	14 658	9 843	22 485	—	—	46 986	18 641	4 41	—
Ängelholms å.h:s sjukavd.	5	7	1	1 698	5	5 655	3 395	1 528	—	732	—	5 655	1 868	3 33	—
Malmö stad	159	132	105	57 454	157	482 275	125 139	25 623	—	331 513	—	482 275	236 413	7 74	1 574
Malmö sjukhem, avd. f. kr. sjuka ⁵	159	132	105	57 454	157	482 275	125 139	25 623	—	331 513	—	482 275	236 413	7 74	1 574

¹ Se tabellens första sida, not 1. — ² D:o not 2 — ³ I bruk endast tiden $\frac{1}{7}$ — $\frac{31}{12}$ 1943 = 181 dagar. — ⁴ I bruk endast tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{6}{10}$ 1943 = 279 dagar.
⁵ Räkenskaperna avse hela sjukhemmet.

Tab. 24 (Forts.). Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem Äldersdomshem (å.h.) Försörjningsanstalt (f.a.) Kommunalhem (k.h.) Vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- dade pr dag	Summa inkomster för driften, kr.	D ä r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Därav avlö- ningar, pens.- avg.	Kostnad ² per dag och patient, kr.	Nybygg- nader, nynn- skaffn.
		vårda- de ¹	döda				vård- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor				
Malmöhus län	826	507	150	114 619	285	583 808	245 933	94 109	153 281	10 234	80 301	583 808	255 258	5 09	7 895
Anderslövs sjukhem (landstingets) .	26	38	8	9 466	26	38 849	16 216	8 519	14 114	—	—	38 849	16 032	4 10	—
Billesholms » » » » »	16	16	7	5 829	16	29 631	10 556	5 246	13 829	—	—	29 631	15 191	5 08	—
Höganäs sjukhem (landstingets) .	27	40	7	9 469	26	38 427	15 913	8 522	13 992	—	—	38 427	16 955	4 06	—
Sjöbo » » » » »	20	22	2	7 292	20	40 346	13 296	6 563	20 487	—	—	40 346	16 254	5 53	7 895
Skurups » » » » »	25	35	8	9 092	25	36 159	15 473	8 183	12 503	—	—	36 159	16 071	3 98	—
Svedala » » » » »	18	26	6	6 547	18	32 687	11 369	5 832	15 426	—	—	32 687	15 465	4 99	—
Teckomatorps » » » » »	24	36	8	8 735	24	40 482	15 899	7 862	16 721	—	—	40 482	17 149	4 68	—
Ystad » » » » »	16	41	19	4 281	12	24 272	11 986	4 669	7 617	—	—	24 272	8 032	5 67	—
Landakrona sjukhem, avd. f. kr. sj. .	22	42	15	7 906	22	41 511	16 987	7 246	1 600	9 595	6 083	41 511	19 297	5 25	—
Ribbingska sjukhemmet i Lund . . .	87	155	55	30 663	54	169 923	99 365	17 602	33 588	639	18 729	169 923	75 046	5 54	—
Fam. Romares stiftelse, ³ Hålsingborg	25	36	14	8 621	24	65 276	7 747	7 759	—	—	49 770	65 276	30 024	7 57	—
Osterhemmet » » » » »	20	20	1	6 718	18	26 245	11 126	6 046	3 354	—	5 719	26 245	9 742	3 91	—
Hallands län	151	407	137	51 805	144	261 731	111 328	46 266	5 377	95 548	3 242	261 731	75 904	5 05	—
Halmstads f.a.s sjukavd. (Olofshemmet)	49	154	57	17 752	49	91 373	37 330	15 977	1 749	36 317	—	91 373	26 689	5 15	—
Falkenbergs å.h.s sjukavd.	27	71	19	8 473	23	29 917	17 162	8 177	2 324	2 254	—	29 917	7 965	3 53	—
Varbergs sjukhem (Övergården) . .	31	56	15	9 515	26	64 478	16 835	7 208	1 304	35 925	3 206	64 478	15 752	6 78	—
Kungsbacka » » » » »	17	55	22	6 051	19	34 536	12 279	5 485	—	16 772	—	34 536	12 684	5 71	—
Eldsberga å.h.s sjukavd.	7	19	8	2 548	7	7 814	4 553	2 293	—	968	—	7 814	2 444	3 07	—
Laholms sjukhem	20	52	16	7 466	20	33 643	23 169	7 126	—	3 312	36	33 643	10 370	4 51	—
Göteborgs stad	237	345	155	85 676	142	585 981	165 863	46 647	—	308 270	65 201	585 981	275 539	6 84	1 509
Vasa sjukhus, sjukavd.	142	345	155	51 830	142	428 835	73 918	46 647	—	308 270	—	428 835	218 167	8 27	1 509
Göteborgs sjukhem (stift.)	95	—	—	33 846	—	157 146	91 945	—	—	—	65 201	157 146	57 372	4 64	—
Göteborgs och Bohus län	193	364	97	64 082	176	275 760	74 310	54 957	5 037	116 243	25 213	275 760	78 040	4 80	1 333
Uddevalla f.a.s sjukavd.	20	25	7	5 749	16	29 681	8 558	5 413	1 548	14 162	—	29 681	8 250	5 16	—
Uddevalla sjukhem (stift.)	13	15	3	4 275	12	20 501	10 418	—	—	—	10 083	20 501	6 212	4 80	—
Lysekils sjukhem	8	12	4	2 920	8	17 020	3 944	2 620	—	10 456	—	17 020	4 374	5 88	—
Mölnåls å.h.s sjukavd.	16	39	16	5 573	15	29 208	9 443	5 246	152	14 367	—	29 208	7 206	5 24	213
Kungälv f.a.s sjukavd. (Fridhem) .	10	16	4	3 081	8	12 266	184	2 774	—	9 308	—	12 266	4 393	3 98	—
Strömstads sjukhem	10	35	12	3 283	9	12 159	6 018	2 998	49	3 094	—	12 159	3 918	3 70	—
Backa sjukhem	14	28	3	4 522	13	14 798	5 902	4 217	268	4 411	—	14 798	3 979	3 27	—
Brastads å.h.s sjukavd.	6	7	1	2 156	6	9 064	3 040	1 940	144	3 940	—	9 064	2 613	4 20	—
Bro » » » » »	3	9	1	1 095	3	4 405	1 371	986	217	1 831	—	4 405	1 139	4 02	—

Jonsereds å.h. (Partille)	11	17	5	3 705	10	21 583	—	3 335	—	5 558	12 690	21 583	4 709	5 883	—
Krokstads sjukhem	7	7	—	2 555	7	7 734	2 855	2 241	469	2 169	—	7 734	1 750	3 08	—
Liljedaals å.h.s sjukvård. (Källskärr) . .	9	18	2	2 726	7	11 467	4 089	2 461	—	4 917	—	11 467	3 009	4 21	—
Råda	10	21	7	3 451	9	12 677	—	3 106	—	9 571	—	12 677	3 400	3 67	160
Ske	6	21	8	2 141	6	7 957	1 095	1 927	203	2 297	2 435	7 957	3 100	8 72	—
Tanums	10	12	2	3 505	10	8 677	4 408	3 155	296	818	—	8 677	3 400	2 48	—
Tossene	6	8	2	2 178	6	7 600	2 275	1 960	156	3 209	—	7 600	2 015	3 49	—
Trolltorps å.h.s. (Orust)	16	18	2	5 429	15	17 082	—	5 088	878	11 116	—	17 082	4 362	3 16	—
V. Frölunda å.h.	18	56	18	5 739	16	31 881	10 710	5 490	657	15 019	5	31 881	6 109	5 56	960
Älvsborgs län	262	455	192	85 204	223	394 123	126 299	77 066	130 733	87 487	22 538	394 123	134 173	4 62	522 520
Ulrichehamns sjukhem (landstingets) .	31	58	27	10 342	28	50 373	15 516	9 298	25 559	—	—	50 373	20 392	4 87	—
Sjukhemmet i Ulrichehamn (förening)	37	68	23	12 328	34	50 836	16 627	11 586	—	85	22 538	50 836	15 993	4 12	—
Alingsås vårdhem (landstingets) . .	30	76	27	9 666	26	36 174	14 541	8 699	12 934	—	—	36 174	11 872	3 74	—
Alingsås stads å.h.s sjukvård. . . .	10	14	2	1 928	9	15 160	3 125	1 735	—	10 300	—	15 160	8 823	7 86	522 520
»Haralds minne», Alingsås (landst.)	20	36	4	5 158	4	33 012	7 737	4 644	20 631	—	—	33 012	10 191	6 40	—
Trollhättans vårdhem (landstingets) .	40	62	18	13 784	38	70 907	20 903	12 422	36 882	—	—	70 207	22 198	5 09	—
Fritsla å.h.s sjukvård.	10	17	5	3 302	9	8 247	5 200	2 924	—	123	—	8 247	2 580	2 50	—
Melleruds vårdhem (landstingets) .	26	36	3	9 352	26	41 801	14 028	8 417	19 356	—	—	41 801	14 755	4 47	—
Vassända-Naglums f.s.s sjukvård. . .	6	8	1	1 831	5	13 600	2 231	1 600	—	9 769	—	13 600	2 933	7 43	—
Skene vårdhem (landstingets) . . .	26	45	12	8 507	20	35 071	12 761	7 655	14 655	—	—	35 071	12 470	4 12	—
Starrkärr å.h.s sjukvård.	5	6	1	1 561	4	10 090	2 538	1 405	190	5 957	—	10 090	2 570	6 46	—
Sunnanå (Holm) . . .	7	7	—	2 555	7	11 035	3 832	2 300	—	4 903	—	11 035	2 640	4 32	—
Örby å.h.s sjukvård.	6	11	3	1 993	5	7 016	2 924	1 779	526	1 787	—	7 016	3 098	3 51	—
Kullinge-Skövde vårdhem (Värgårda)	8	11	—	2 891	8	11 501	4 336	2 602	—	4 563	—	11 501	4 158	3 98	—
Skaraborgs län	229	568	177	79 695	219	350 699	154 469	54 453	80 563	47 862	13 352	350 699	110 983	4 40	—
Mariestads sjukh. (länet; i epid.sjukh.)	19	94	23	5 971	16	36 145	11 356	3 430	21 359	—	—	36 145	10 596	6 04	—
Mariestads å.h.s sjukvård.	12	46	19	4 350	12	24 030	15 800	2 601	260	5 369	—	24 030	5 875	5 52	—
Lidköpings sjukh. (i epid.sjukh.) . .	22	68	20	7 940	22	38 883	16 975	1 823	19 585	—	—	38 883	12 889	4 83	—
Lidköpings å.h.s sjukvård.	12	39	11	4 214	12	21 608	7 816	3 015	857	9 920	—	21 608	6 454	5 13	—
Skara sjukhem	18	43	22	6 377	17	26 587	9 549	5 327	494	11 217	—	26 587	8 790	4 17	—
Skövde å.h.s sjukvård.	12	17	5	3 814	10	17 849	7 266	3 150	23	7 410	—	17 849	5 933	4 68	—
Falköpings sjukh. (län, landstingets)	20	57	22	7 290	20	36 395	12 448	5 079	18 868	—	—	36 395	11 171	4 99	—
Tidaholms sjukhem	18	47	17	6 060	17	23 976	12 335	2 787	515	8 339	—	23 976	8 016	3 96	—
Fägre å.h.s sjukvård.	4	17	6	1 334	4	5 472	1 694	1 165	—	2 293	320	5 472	1 200	4 10	—
Sjöryds sjukhem, Iljo	41	73	20	14 456	40	58 886	28 684	12 600	16 102	—	1 500	58 886	20 664	4 07	—
Ilaga sjukhem, sjukvård., Tidholm .	29	44	10	10 248	28	27 900	16 674	7 912	—	3 314	—	27 900	7 230	2 72	—
Skaraborgs län sjukh. (stift.), Skövde	22	23	2	7 641	21	33 468	13 872	5 564	2 500	—	11 532	33 468	12 165	4 38	—
Värmlands län	191	475	150	55 224	152	306 509	61 758	51 250	111 592	81 827	73	306 509	115 001	5 56	1 597
Arvika sjukhem (länets)	22	33	7	7 191	20	51 788	9 567	6 314	35 894	—	13	51 788	22 229	7 20	—
Hemmet för kroniskt sjuka, Karlstad	34	66	11	11 855	32	62 441	—	10 669	978	50 794	—	62 441	21 762	5 27	1 158
Filipstads å.h.s sjukvård.	18	51	21	4 210	12	19 755	8 651	3 810	490	6 804	—	19 755	7 378	4 63	—

¹ Se tabellens första sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ Tillhör Hälsingborgs stad. — ⁴ Nytt ålderdomshem i bruk fr. o. m. den 1 juni 1943. — ⁵ Exkl. hyror, 10 000 kr.

Tab. 24 (Forts.). *Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1943.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem Aldersdomshem (ä.h.) Försörjningsanstalt (f.a.) Kommunalhem (k.h.) Vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- dade pr dag	Summa inkomster för driften, kr.	D ä r a v					Summa utgifter för driften, kr.	Därav avlö- ningar, pens.- avg.	Kostnad ² per dag och patient, kr.	Nybygg- nader, nyan- skaffn.
		vårda- de ¹	döda				vård- argifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor				
Eda ä.h:s sjukavd.	15	24	7	2 873	8	13 175	2 728	2 343	806	7 298	—	13 175	2 980	4 59	—
Ekshärads „ „	11	34	18	3 068	8	14 703	7 229	3 330	664	3 436	44	14 703	5 345	4 79	—
Färnebo „ „	8	9	2	2 137	5	7 138	2 317	1 923	1 212	1 686	—	7 138	1 838	3 34	—
Kroppa „ „	12	19	6	2 920	8	11 285	3 350	3 627	1 224	3 084	—	11 285	5 102	3 86	—
Norra Råda „ „	12	23	13	3 404	10	12 169	4 042	3 306	—	4 821	—	12 169	2 527	3 67	—
Nyeds „ „ (Backa)	12	24	7	2 921	8	12 787	5 213	2 766	904	3 904	—	12 787	4 194	4 88	—
Torsby sjukhem (länet)	19	72	26	5 355	15	32 418	7 048	4 828	20 534	—	8	32 418	15 179	6 05	—
Hemmet f. kron. sjuka, Kristinehamn	28	120	41	9 290	26	68 850	11 613	8 343	48 886	—	6	68 850	26 467	7 41	4 39
Örebro län	100	215	56	38 306	105	168 767	40 009	32 162	5 799	90 373	424	168 767	52 803	4 41	2 093
Örebro stads vårdh., avd. f. kr. sjuka	38	56	12	13 772	38	62 874	1 299	12 395	—	48 756	424	62 874	24 217	4 57	—
Vegerfors ä.h:s sjukavd.	11	27	5	5 102	14	23 383	6 353	3 296	1 136	12 598	—	23 383	6 294	4 58	2 093
Hannarna ä.h:s sjukavd.	13	23	11	4 367	12	17 427	9 197	3 971	789	3 470	—	17 427	6 324	3 99	—
Ljusnarsbergs „ „ (Rällså)	14	34	7	7 098	19	29 122	10 451	5 110	1 170	12 891	—	29 122	6 076	4 10	—
Nora k.h:s sjukavd. (Älvsborg)	10	37	7	3 312	9	17 155	4 693	3 071	1 348	8 043	—	17 155	3 477	5 18	—
Linde sjukhem, Ö. Bohr	14	38	14	4 655	13	18 806	8 016	4 319	1 356	5 115	—	18 806	6 415	4 04	—
Västmanlands län	134	342	116	48 885	134	259 788	81 993	38 049	88 739	2 611	48 391	259 788	97 529	5 31	1 028
Västerås sjukh. m. konv. h. (landstingets)	126	321	113	46 010	126	249 418	77 098	35 478	88 451	—	48 391	249 418	95 129	5 42	1 028
Köpings ä.h:s sjukavd.	8	21	3	2 875	8	10 365	4 895	2 571	288	2 611	—	10 365	2 400	3 61	—
Kopparbergs län	132	244	68	37 080	123	192 367	47 843	30 196	87 121	27 197	10	192 367	57 784	5 19	2 662
S:a Dalarnes sjukh. (landst.), Hedemora	30	66	20	10 478	29	56 130	12 568	9 429	34 123	—	10	56 130	14 897	5 36	—
Västerdalarnes sjukh. (landst.), Vansbro	22	37	9	4 081	17	37 017	6 120	4 610	26 257	—	—	37 017	12 723	6 54	—
Älvgårdens sjukhem (landst.), Djurås	20	35	7	6 786	19	29 162	8 143	6 107	14 912	—	—	29 162	11 267	4 30	—
Grangårde vårdhem, sjukavd.	15	38	11	4 956	14	22 854	6 516	4 460	1 964	9 914	—	22 854	4 786	4 61	—
Krylbo sjukhem (landstingets) ²	22	24	3	2 197	21	12 193	2 636	2 719	6 838	—	—	12 193	4 306	5 55	—
Malungs vårdhem, sjukavd.	9	19	10	3 132	8	15 418	4 807	2 841	885	6 885	—	15 418	4 260	4 92	—
Rättviks „ „ (Uthy)	14	25	8	5 450	15	19 593	7 053	—	2 142	10 398	—	19 593	5 545	3 59	2 662
Gävleborgs län	179	411	136	53 670	148	229 777	60 559	48 004	8 882	112 332	—	229 777	73 901	4 28	1 835
Gävle stads sjukhem	22	89	40	7 133	19	35 750	10 279	6 185	—	19 286	—	35 750	9 328	5 01	—
Söderbarns ä.h:s sjukavd.	13	17	2	4 494	12	19 188	—	4 045	1 483	13 660	—	19 188	5 653	4 27	—
Hudiksvalls „ „	15	31	10	4 374	12	19 318	9 021	3 936	847	5 514	—	19 318	5 943	4 42	1 050
Färila „ „	5	7	2	1 028	3	5 500	1 699	925	—	2 876	—	5 500	1 542	5 35	—

Hanebo k.h:s sjukavd.	10	22	12	3 090	8	11 676	3 764	2 780	873	4 259	—	11 676	2 998	3 78	—
Hedesunda å.h:s sjukavd.	4	7	3	1 288	4	4 143	1 326	1 159	347	1 311	—	4 143	1 323	3 21	—
Illebo å.h:s sjukavd.	9	3	1	875	3	5 155	1 148	787	219	3 001	—	5 155	2 200	5 89	—
Järvsö f.a:s	8	26	7	2 846	8	11 688	5 251	2 217	406	3 814	—	11 688	3 248	4 10	—
Ljusdals å.h:s	11	30	5	3 402	9	17 163	4 479	3 402	2 027	7 255	—	17 163	4 485	5 06	—
Näs sjukhem (Storvik)	38	91	20	11 503	32	40 266	8 179	10 353	1 528	20 206	—	40 266	15 804	3 51	—
Sandvikens å.h:s sjukavd.	10	22	7	3 351	9	15 884	6 660	3 098	—	6 126	—	15 884	5 355	4 74	785
Särstads sjukhem (Hollnäs)	20	39	13	6 383	18	23 936	3 528	5 813	808	13 787	—	23 936	9 192	3 75	—
Söderala å.h:s sjukavd.	10	20	11	2 769	8	16 254	3 554	1 514	344	10 842	—	16 254	6 479	5 87	—
Oster-Färnebo å.h:s sjukavd.	4	7	3	1 134	3	3 856	1 671	1 790	—	395	—	3 856	851	3 40	—
Västernorrlands län	208	520	147	73 296	201	306 911	98 063	26 229	75 068	107 551	—	306 911	75 066	5 56	9 900
Härnösands å.h:s sjukavd.	45	89	16	18 061	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjukh. Fristad (stift.), Härnösand	24	38	9	9 078	25	43 020	43 020	—	—	—	—	43 020	10 030	4 74	—
Sundsvalls sjukhem, avd. f. kr. sj.	32	87	33	10 448	29	71 076	24 710	8 857	2 833	34 676	—	71 076	11 832	6 80	—
Alnö å.h:s sjukavd.	10	22	7	3 404	9	18 582	5 169	—	2 707	10 706	—	18 582	4 833	5 46	—
Anundsjö sjukstugas sjukavd.	9	32	10	2 135	6	12 490	4 200	1 898	—	6 392	—	12 490	3 066	5 85	—
Nätra å.h:s sjukavd.	12	21	6	3 933	11	12 844	5 115	3 540	111	4 078	—	12 844	3 377	3 26	—
Torps sjukhem (Hammar)	15	52	15	4 077	11	21 486	7 988	3 669	1 686	8 143	—	21 486	7 939	5 27	—
Själervads vårdanstalt f. kr. sjuka	10	14	2	3 650	10	16 808	4 506	3 285	877	8 140	—	16 808	4 840	4 62	—
Gudmundrå sjukhem, Frånö	51	165	49	18 510	51	110 605	3 355	4 980	66 854	35 416	—	110 605	29 089	5 98	9 900
Jämtlands län	36	61	7	12 738	36	58 884	19 559	11 169	22 182	5 974	—	58 884	20 609	4 62	—
Östersunds å.h:s sjukavd.	11	18	5	3 752	11	12 607	5 628	3 377	—	3 602	—	12 607	3 810	3 36	—
Kvarnsveds sjukhem (landstingets)	20	38	2	7 204	20	39 277	10 817	6 505	21 955	—	—	39 277	15 117	5 45	—
Ströms å.h:s sjukavd. (Tullingsås)	5	5	—	1 782	5	7 000	3 114	1 287	227	2 372	—	7 000	1 742	3 98	—
Västerbottens län	30	65	23	11 272	31	43 318	14 141	9 399	—	19 778	—	43 318	11 662	3 84	—
Skellefteå å.h:s sjukavd. (Sannanå)	14	34	16	5 025	14	20 491	7 569	4 408	—	8 514	—	20 491	6 583	4 08	—
Byske	8	12	1	2 917	8	12 504	4 841	2 504	—	5 159	—	12 504	3 027	4 29	—
Åsele	8	19	6	3 330	9	10 323	1 731	2 487	—	6 105	—	10 323	2 052	3 10	—
Norrbottnens län	68	125	31	24 714	68	122 277	35 930	22 195	21 072	43 080	—	122 277	50 064	4 95	125
Luleå k.h:s sjukavd.	14	19	4	5 110	14	27 615	8 318	4 599	1 497	13 231	—	27 615	12 055	5 41	125
Arjeplogs å.h:s sjukavd.	6	6	—	2 190	6	7 215	1 939	1 971	1 385	1 920	—	7 215	1 535	3 29	—
Arvidsjäurs å.h:s sjukavd.	12	38	14	4 279	12	13 908	5 180	3 790	2 780	2 158	—	13 908	4 897	3 25	—
Gällivare k.h:s sjukavd.	16	19	3	5 835	16	32 097	8 559	5 265	8 692	9 581	—	32 097	16 250	5 50	—
Jokkmokks å.h:s sjukavd.	10	26	8	3 650	10	21 311	5 656	3 285	1 655	10 715	—	21 311	7 541	5 84	—
Nederkalix sjukhem	10	17	2	3 650	10	20 101	6 278	3 285	5 063	5 475	—	20 101	7 786	5 51	—
Hela riket	6 186	11 833	3 575	2 058 970	5 543	117 20904	3 538 426	1190213	1647159	4293557	424 569	117 20904	4746267	5 83	571 087

Anm. Utgifter för hyror, merendels obetydliga, ingår.

¹ Se tabellens första sida, not 1. — ² D:o not 2. — ³ I bruk endast under tiden 1/7—15/10 1943.

Tab. 25. Å enskilda (mindre) sjuk- och vilohem intagna, avlidna och underhållsdagar år 1943.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
Sjukhem (sj.h.) Vilohem (v.h.)	Ordinarie antal sjukdagar d. st./år	Antal patienter under året	in- lämnade	av- lidna	Vårdagar för samtliga vårdade	Sjukhem (sj.h.) Vilohem (v.h.)	Ordinarie antal sjukdagar d. st./år	Antal patienter under året	in- lämnade	av- lidna	Vårdagar för samtliga vårdade
D:r Larssons privatklin., Stockh.	6	95	2	1 364	Syster Klaras sj.h., Uppsala ¹ . .	14	6	2	789		
Betanisasystrarnas sjukhem, d:o . .	45	1183	26	13 364	Linköpings priv. sjukhem . . .	6	40	1	4 752		
Privata sjukhemmet, d:o	22	162	—	5 654	Blåklintehemmet, Linköping . .	18	41	—	6 326		
Vasahemmet, d:o	21	40	30	6 314	Syster Elisabeths sj.h., Norrk. .	12	68	22	2 381		
Syster A. Nordbergs sj.h., d:o . . .	17	270	5	3 455	Berghems sj.-o. v.h., Gränna . .	13	19	2	2 651		
Elisabethsysterns sj.h., d:o	23	262	9	5 605	Solgårdens v.h., Bor, Jönk. län .	22	44	1	4 126		
Syster Tillys sj.h., d:o	11	123	7	3 251	Sj.h. Solhöjden, Berga, Kalmar l.	55	422	—	20 281		
E. von Essens klinik, d:o	12	95	—	2 136	Stift. Hemmets sjukhem, d:o . . .	18	24	2	6 430		
Sjukhemmet Mosebacketorg, d:o . .	15	185	21	3 685	Berga sjukhem, Lund	10	25	—	—		
Syster Alice sj.- o. v.h., d:o	19	42	—	3 622	Lilldals sjukhem, Tjörn, Gbg o.						
Stockholms privatklinik, d:o . . .	21	66	21	6 224	Bohus l. ²	5	87	4	—		
Sjukh. Skinnarviksringen 5, d:o . .	8	46	2	2 372	Privata sjukhemmet, Göteborg .	20	389	3	2 120		
Sj.h. Riddargatan 35—37, d:o . . .	23	134	27	7 089	S:t Sigfridsgården, d:o	12	130	5	3 638		
Birgittahemmet, d:o	17	173	13	6 175	Ahlströms priv. sjukhem, d:o . . .	8	—	—	2 895		
Östermalms sj.-, diet- o. v.h., d:o .	12	29	8	3 910	Skaraborgs läns sjukhem ³ (stift.).						
Sjuk- o. vilohemmet Bethel, d:o . .	11	92	13	2 951	Skövde	20	20	—	7 610		
Sjukhemmet S:t Erikaplan, d:o . . .	25	46	25	8 421	Suruhammars sj.h., Västmanl. l.	6	67	1	948		
Fanny Hirsch's minne, d:o	21	66	—	4 450	Bäckgårdens v.h., Hedemora . .	15	70	1	4 633		
Lidingö sjukhem, Lidingö	13	45	9	2 545	Bärilns sj.h. och konv.h., Gävle .	18	72	12	5 729		
Djursholms sjukhem	19	9	4	6 376	Elisabethsysterns sj.h., d:o . .	10	68	26	3 256		
Solsunda v.h., Skurn, Stockh. l.	80	142	—	13 948	Sjukhärb., Dikanäs, Västerb. l. .	6	46	—	1 170		
Betaniastifts sj.h., Stocksund, d:o	20	56	15	7 414	» , Saxnäs, d:o	6	32	—	845		
Sigridsgårdens sj.h., Uttran, d:o	41	167	—	12 866	» , Ammarnäs, d:o	2	5	—	44		
Stift. Andr. And's minne, Upps.	16	4	3	4 578							
Fredrikro sjuk- o. viloh., Sundsv.	15	28	6	4 615							
					Summa	829	5 235	328	221	838	

¹ Verksamheten vid hemmet nedlagd 1 nov. 1943.

² Akuta avdelningen.

³ Allmänna avdelningen.

Tab. 26. Å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans natur och tillkomstsätt år 1943.

	Intagna			Skadans påföljd		
	M.	Kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
I. Skadans natur.¹						
Kontusion (<i>Contusio</i>)	2 229	911	3 140	5	37	3 098
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	5 347	1 498	6 845	27	180	6 638
Skada å muskel, sena eller nerv	1 271	210	1 481	—	315	1 166
» » större kärl	45	8	53	1	5	47
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	374	90	464	1	20	443
Ledvrickning (<i>Distorso, Luxatio</i>)	1 406	515	1 921	2	108	1 811
Utgjutning i led <i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	517	162	679	—	13	666
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	396	35	431	—	34	397
Benbrott i armens och { <i>Fractura simplex</i>	1 833	1 274	3 107	7	383	2 717
skuldergördels ben { <i>Fractura complicata</i>	288	59	347	1	152	194
Benbrott i benets och { <i>Fractura simplex</i>	4 199	3 628	7 827	293	1 181	6 353
bäckengördels ben { <i>Fractura complicata</i>	471	100	571	21	181	369
1—2 fingrar	245	24	269	—	218	51
3—5 fingrar, hand	196	11	207	1	195	11
Krossning, avhuggning, { <i>Arm</i>	38	2	40	1	34	5
avslitning (<i>Amputatio</i> { <i>Tår eller fot</i>	95	7	102	—	61	41
<i>traumatica, Laceratio</i>) { <i>Ben</i>	58	4	62	5	49	8
Andra kroppsdelar	20	4	24	—	8	16
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>) ²	3 357	1 427	4 784	49	85	4 650
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	365	107	472	76	40	356
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	959	204	1 163	16	47	1 100
» » » » med skada å hjärnan	103	23	126	49	24	53
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg ³	637	199	836	59	121	656
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	314	208	522	8	13	501
Skada å öra: <i>Commotio labyrinthidis</i>	5	2	7	—	1	6
<i>Ruptura membr. tympani</i>	42	8	50	—	20	30
Skada å ögonlock och tårvägar	89	17	106	—	11	95
» » orbitan	38	4	42	—	17	25
» » bulben: Ytliga ej perforerande sår (<i>Vulnus</i>)	419	51	470	—	120	350
Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)	354	45	399	—	250	149
Contusio bulbi utan ruptur av bulben	391	50	441	—	96	345
» » » » med	91	7	98	—	88	10
Främmande kropp i bulben (<i>Corpus alienum</i>)	235	8	243	—	155	88
Brännskada el. frätskada å ögat (<i>Combustio bulbi</i>)	178	18	196	—	55	141
Övriga skador å ögat	61	7	68	—	24	44
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthållans organ	613	135	748	8	10	730
Öppnande (<i>Vulnus perforans</i>) av bröst- eller bukhålan	59	4	63	10	4	49
Skada å lunga, hjärta	69	8	77	15	3	59
» » magsäck, tarin	110	29	139	29	2	108
» » lever, mjälte	61	13	74	16	1	57
» » njure, urinblåsa, urinrör	168	30	198	3	9	186

Anm. Tabellen avser samtliga i Tab. 11 upptagna lasarett och i Tab. 14 upptagna sjukstugor samt garnisonsjukhusen (civila fall). — I tabellen medrägas ej endast olycksfall utan även skador genom annans förvållande samt självmordsförsök. — Har person erhållit två eller flera viktigare skador, upptages han å grupp I (skadans natur) på var och en av dem, däremot såsom avliden endast en gång; i följd härav kunna slutsummor för grupp I överstiga slutsummor (utom döda) för grupp II, som upptager antalet skadade personer. Intagna trafikolycksfall ingå dels i denna tabell, dels i Tab. 27, varvid bör iakttagas, att denna tabell omfattar endast på sjukvårdsanstalter intagna olycksfall.

¹ Skador med infektion uppföras under resp. rubrik för den primära skadan. — ² Härå inräknas också Contusio cerebri, intrakraniell blödning utan brott på skallens ben. — ³ Härå inräknas ej brotten å korsbenet; dessa föras under brott å bäckengördels ben.

	Intagna			Skadans påföljd		
	M.	Kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
Förbränning (<i>Combustio</i>)						
Fingrar, hand	178	65	243	—	14	229
Ansikte	238	74	312	6	11	295
Andra kroppsdelar	557	357	914	68	35	811
Förfrysning (<i>Congelatio</i>)						
Fingrar, hand	8	3	11	—	3	8
Ansikte	5	1	6	—	2	4
Tår, fot	34	10	44	2	12	30
Andra kroppsdelar	7	6	13	1	1	11
Förgiftning med arsenik	8	3	11	3	1	7
sublimat	3	3	6	2	—	4
andra metallsalter	1	4	5	—	—	5
lysol, karbolsyra, kreolin	1	2	3	—	—	3
alkohol	204	39	243	—	1	242
metylalkohol	5	1	6	—	1	5
morfin, opium	10	14	24	—	1	23
antipyrin, veronal, trional, chloral, phenomal, etc.	203	250	453	50	2	401
kolas	139	34	173	1	1	171
gengas	55	76	131	7	—	124
lysgas	9	8	17	2	—	15
salpetersyra eller saltsyra	36	16	52	1	2	49
andra syror eller alkalier	152	95	247	7	3	247
andra ämnen	97	1	98	—	—	97
Ormbett	45	61	106	—	—	106
Insektsstyg	33	31	64	—	—	64
Andra skador	254	98	352	8	22	322
Summa	30 028	12 398	42 426	861	4 483	37 082

II. Skadans tillkomstsätt.¹

A. Olycksfall		Summa	26 413	11 028	37 441	778	4 063	32 600
Vid hanterande av yxa, såg			2 190	103	2 293	4	267	2 022
kniv, sax, nål etc.			389	149	538	2	62	474
lie, skära, tjuga etc.			155	45	200	1	12	187
hammare, slägga			331	9	340	—	133	207
järnspekt, hacka, spade			142	8	150	1	15	134
Genom ras, nedfallande föremål			2 221	184	2 405	28	246	2 131
fall från höjd (stege, trappa etc.)			2 781	1 358	4 139	93	341	3 705
halkning, omkullfallande			3 609	4 236	7 845	275	927	6 643
stöt, slag eller bett av hund			141	59	200	—	2	198
stöt, slag eller bett av annat djur			1 281	389	1 670	23	105	1 542
inträngande föremål såsom träflisor, glasskärvor, spikar m. m.			1 627	560	2 187	8	280	1 899
bett vatten, ånga			385	307	692	27	16	649
sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen			527	23	550	18	233	299
skjutvapen			404	20	424	9	149	266
tröskverk, hackelsemaskiner			178	26	204	2	87	115
cirkelsågar			161	7	168	—	104	64
ångmaskiner			18	—	18	—	5	13
motorer			206	4	210	—	50	160
transmissioner			123	8	131	2	42	87
elektriska ledningar			53	10	63	6	15	42
hissar, lyftkranar			102	5	107	5	31	71
andra maskinella anordningar			320	67	387	11	116	260
smält eller het metall, glas etc.			173	29	202	5	21	176
syror, alkalier			207	50	257	6	52	199

¹ Skador, uppkomna under idrott, sport, rusets inflytande, vid slagsmål och i följd av sjukdom, upptagas under någon av dessa rubriker oavsett det sätt, på vilket skadan i övrigt tillkommit.

		Intagna			Skadans påföljd		
		M.	Kv.	Summa	Dö- den	Kvar- stå- ende men	Över- gående men
Genom förgiftningar . . .	arsenik	6	1	7	2	1	4
	sublimat	2	1	3	—	—	3
	andra metallsalter	1	1	2	—	—	2
	lysöl, karbolsyra, kreolin	4	1	5	—	—	5
	alkohol	207	35	242	—	1	241
	metylalkohol	5	1	6	—	1	5
	morfin, opium	6	9	15	—	1	14
	antipyrin, veronal, trional etc.	109	88	197	9	2	186
	kolos	129	31	160	1	1	158
	gengas	90	1	91	—	—	91
	lysgas	33	35	68	4	—	64
	salpetersyra eller saltsyra	2	1	3	—	—	3
	andra syror eller alkalier	32	10	42	1	2	39
	andra ämnen	139	75	214	4	3	207
	gymnastik	104	43	147	1	6	140
	fotboll	485	5	490	—	14	476
	segling	4	—	4	—	1	3
Vid idrott, sport	badning	37	9	46	4	—	42
	ridning	48	24	72	2	5	65
	jakt	11	11	22	—	4	7
	skidåkning, kälåkning	361	114	475	2	32	441
	skridskoåkning, -segling	42	10	52	—	2	50
	annan idrott	231	25	256	—	7	249
	lek	563	186	749	1	81	667
Under rusets inflytande		470	22	492	4	16	472
Vid slagsmål, överfall		325	32	357	6	20	331
I följd av sjukdom (epilepsi)		75	58	133	3	7	123
Vid trafik ¹		4 502	2 372	6 874	181	446	6 247
Övriga olycksfall		666	182	848	27	99	722
B. <i>Självmodersförsök</i> Summa		266	343	609	83	18	508
Med skjutvapen, sprängskott		27	2	29	8	5	16
» skärande vapen		52	19	71	3	3	65
Genom hängning, kvävning		4	9	13	1	—	12
» dränkning		5	6	11	—	1	10
» nedstörtande från höjd		4	10	14	7	5	2
» förgiftning	lysgas	34	51	85	6	—	79
	kolos	6	5	11	—	—	11
	morfin	1	4	5	—	—	5
	antipyrin, veronal, trional etc.	109	195	304	47	2	255
	arsenik	—	2	2	1	—	1
Övriga	sublimat	2	2	4	3	—	1
	andra ämnen	4	18	22	1	—	21
	Summa	18	20	38	6	2	30
Summa		26 679	11 371	38 050	861	4 081	33 108

¹ Här medtagas på sjukvårdsanstalten intagna olycksfall, vilka även ingå i Tab. 27.

Tab. 27 a. Samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall, fördelade efter skadans natur, tillkomstsätt och påföljd år 1943.

(Enligt uppgifter från samtliga lasarett, sjukugor och garnisonssjukhus.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Skadans natur	Skadans tillkomstsätt											Skadans påföljd		
	Skador å personer, som färdats med något av nedannämnda färdmedel eller under gång											döden	kvarstående men	öfverlevande men
	Infartsvagn	järnvägsvagn	spårvagn	personauto-nombus	lastautonombil	motorcykel	motorcykel	hjulvis-motorcykel	trampcykel	andra färd-medel	foljgare	Sa skador		
Kontusion (<i>Contusio</i>)	5	45	59	124	56	23	3	3 056	200	603	4 174	2	10	4 162
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>) .	3	44	73	161	51	20	6	3 789	196	506	4 849	2	17	4 830
Skada å muskel, sena eller nerv . . .	—	1	1	7	3	1	—	71	10	19	113	—	17	96
» » större kärl	—	—	—	2	1	—	—	3	2	2	10	—	2	8
Genom huden inträngd främ. kropp	—	—	6	—	—	—	—	18	1	—	25	—	—	25
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>) .	4	16	25	35	15	19	1	1 511	121	152	1 899	—	22	1 877
Utgjutning i led (<i>Synov. traum. Haemarthrosis</i>)	1	1	—	3	1	2	—	273	18	30	329	—	1	328
Öppnande av större led (<i>Vulnus perf.</i>)	—	—	—	1	—	1	—	15	2	1	20	—	3	17
Benbrott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
armens o. skul- (<i>Fractura simplex</i>)	1	10	29	44	33	10	2	1 554	163	202	2 048	—	57	1 991
dergördels ben (<i>Fractura compl.</i>)	1	2	—	2	5	1	—	58	5	17	91	1	11	79
benets och båg- (<i>Fractura simplex</i>)	3	16	20	49	35	26	1	1 211	226	370	1 957	22	177	1 758
kengördels ben (<i>Fractura compl.</i>)	—	8	3	4	4	15	1	59	26	38	158	8	42	108
Krossning, avhuggning, avalltning (<i>Amputatio traumatica. Laceratio</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
finger, hand, tår eller fot	—	9	2	3	—	1	1	15	6	12	49	—	26	23
arm, ben	—	26	—	1	2	—	1	5	1	9	45	6	25	14
andra kroppsdelar	—	—	1	—	—	—	—	5	2	1	9	1	2	6
Hjärnskakning ¹ (<i>Commotio cerebri</i>) .	5	40	44	118	49	37	2	1 749	165	340	2 559	26	36	2 497
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fract. baseos cranii</i>)	2	1	3	20	13	5	2	167	32	50	295	62	19	214
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	1	5	8	19	10	5	—	300	34	60	442	4	15	423
med skada å hjärnan	—	1	—	2	1	—	—	19	9	15	47	23	8	16
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med el. utan skada å ryggmärg ²	7	10	4	7	5	4	—	67	47	20	171	10	25	136
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	—	—	—	1	3	—	—	50	9	9	72	1	1	70
Skada å öra	—	—	—	1	1	2	—	10	1	2	17	—	2	15
» » öga	—	—	—	—	3	—	—	9	2	—	14	—	1	13
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthållans organ	2	12	11	25	13	1	3	400	98	96	661	3	5	653
Öppnande (<i>Vulnus perf.</i>) av bröst, bukhåla	—	—	1	1	1	—	—	2	5	2	12	2	1	9
Skada å lunga, hjärta	—	—	1	2	3	1	—	12	6	11	36	11	1	24
» » magsäck, tarm, lever, mjälte	—	2	—	3	1	1	—	31	12	6	56	13	1	42
» » njure, urinblåsa, urinrör	—	1	—	2	4	1	—	26	6	13	53	4	1	48
Brännskada (<i>Combustio</i>)	—	1	—	2	1	—	—	1	—	3	5	—	1	7
Övriga skador	—	—	—	3	1	1	—	35	1	2	43	1	2	40
Summa	35	251	291	642	315	177	23	14 521	1 406	2 591	20 262	202	531	19 529

Anm. De å sjukhusen intagna trafikolycksfallen medräknas såväl i Tab. 26 som i denna tabell. — Om en patient blivit behandlad för två eller flera här anförda skador, upptages han på var och en av dem. I följd härav kommer givetvis summa skador (Tab. 27 a) att öfverstiga summa skadade personer (Tab. 27 b). — Skada med infektion uppföres å rubrik för den primära skadan. — Ingen må upptagas såsom död på mer än ett ställe. Tabellen innefattar icke å garnisonssjukhus vårdad militär personal.

¹ Här inräknas också *Contusio cerebri*, intrakraniell blödning utan brott på skallens ben. — ² Här inräknas ej brotten å korsbenet; dessa föras under brott å bäckengördels ben.

Tab. 27 b. Samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall, fördelade efter skadans tillkomstsätt och påföljd år 1943.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
		Antal skadade personer vid färd med													Skadade fotgängare			Summa	
»Subjekt» vid skadan, trafikolycksfalls- orsak och påföljd	Infallstyp	luftfart- fartyg	järnvägs- vagn	spårvagn	omnibus bil	person- auto- bil	passa- gerare	last- auto- bil	passa- gerare	cykel	motor- cykel	lättvikts- motorcykel	trampcykel	andra färd- medel					
															<10 år	10- 60 år	>60 år		
<i>a. Kollision.</i>																			
Luft- fartyg	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
	kvarstående men	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	övergående »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Järnvägs- vagn	döden	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	10	3	19
	kvarstående men	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	25	3	33
	övergående »	—	53	—	4	2	7	7	—	—	—	—	—	4	4	6	45	3	135
Spårvagn	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	7
	övergående »	—	—	13	1	6	1	2	—	—	—	—	—	51	1	12	33	13	133
Pers.bil, omnibus	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	18	1	5	12	16	53
	kvarstående men	—	2	—	1	3	—	—	—	3	—	—	—	23	8	1	18	7	66
	övergående »	—	5	3	17	100	6	2	14	—	7	—	—	693	56	155	367	80	1 505
Last- automobil	döden	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	11	1	3	5	3	25
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	13	1	2	6	4	33
	övergående »	—	1	1	4	5	4	7	9	1	—	—	—	257	17	63	197	37	603
Motor- cykel	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	4
	övergående »	—	—	—	—	1	—	—	—	6	1	—	—	16	2	2	19	—	47
Lättvikts- motorcykel	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	övergående »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Tramp- cykel	döden	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	4	11
	kvarstående men	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	11	1	5	9	12	40
	övergående »	—	—	6	7	7	4	3	1	1	—	—	—	852	10	125	286	144	1 546
Andra färdmedel	döden	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	2	7
	kvarstående men	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	11	3	21
	övergående »	—	1	—	1	2	1	—	2	—	—	—	—	43	29	41	121	22	263
<i>b. Annan orsak.</i>																			
Kull- körning	döden	—	—	—	—	—	1	—	2	3	—	—	—	34	7	—	—	—	47
	kvarstående men	—	—	—	3	2	1	2	5	—	—	—	—	140	20	—	2	—	176
	övergående »	—	7	—	41	101	14	33	74	8	13	9	143	303	1	8	4	9 750	
Fall från färdmedlet	döden	—	4	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	15	—	—	—	23
	kvarstående men	—	14	12	—	4	2	6	—	1	—	—	—	10	33	—	6	—	88
	övergående »	—	3	51	162	2	96	10	92	—	2	—	—	329	524	2	66	—	1 342
Under färd med	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	övergående »	—	11	22	4	1	—	—	—	—	—	—	—	34	8	—	—	—	80
Påkörning av föremål	döden	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	2	10
	kvarstående men	—	3	—	1	2	—	2	—	—	—	—	—	5	7	—	7	1	28
	övergående »	—	2	7	3	15	24	7	7	1	—	—	—	225	72	10	34	6	411
Övriga orsaker	döden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	kvarstående men	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	övergående »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	23	7	—	1	1	33
Summa	döden	—	7	1	2	1	5	2	3	3	—	—	—	74	27	11	33	33	202
	kvarstående men	—	2	23	12	5	12	3	13	10	5	2	208	74	10	88	30	—	497
	övergående »	—	13	132	210	95	345	54	153	107	13	20	11 671	1 034	417	1 277	310	—	15 851
Inalles		15	162	223	102	358	62	168	120	21	22	11 953	1 135	438	1 396	373	—	—	16 550

Tab. 28. De statliga sinnessjuk-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukhus	Medel att täcka totalkostn. för driften		Kostnader för									
	Vårdavgifter	Statsmedel (utöver vårdavgifter)	Personalkostnader		Resersättningar	Expenser		Inventarier	Tvätt o. renhållning	Utspisning	Linne, gång- o. sängkläder	Läkemedel m. m.
			Avlöningar	Sjukvård m. m.		Bränsle, lyse o. vatten	Skrivmaterialier m. m.					
Medicinalstn	—	175 209	3 720	1 992	1 839	2 320	33	1 815	2 666	—	—	—
Psykiatriska sjh.	205 028	629 884	624 950	2 584	1 791	97 789	3 158	2 377	4 124	126 553	543	9 160
Ulleråkers	896 647	2 130 611	2 211 854	5 576	10 067	214 975	7 874	19 529	9 148	445 172	37 506	31 171
S:t: Annas	167 310	445 262	408 120	2 631	1 130	36 384	2 399	3 261	3 609	93 884	8 554	3 132
Sundby	577 887	1 323 582	1 348 197	4 149	5 035	149 769	7 097	11 204	15 598	409 809	13 004	24 644
Birgittas	568 237	1 101 838	1 142 115	5 405	5 470	88 247	4 750	13 567	8 266	316 583	3 155	22 894
Ryhovs	854 058	1 756 378	1 845 188	8 477	5 068	226 680	6 967	11 300	14 188	495 637	11 645	32 861
S:t Sigfrids	667 010	1 602 412	1 556 079	11 507	6 189	203 904	6 527	11 944	11 793	346 820	7 610	27 329
S:t Gertruds	728 573	1 645 171	1 750 664	8 320	2 555	220 535	5 065	22 752	9 932	339 155	24 614	22 136
S:t Olofs	174 844	444 750	392 410	1 079	3 054	77 171	2 889	8 987	507	93 401	9 398	6 296
S:t Lars	901 119	1 814 042	1 971 581	7 309	2 493	159 153	6 991	18 622	16 795	439 954	28 381	47 358
Vipeholms	472 306	1 002 596	977 958	4 817	1 044	104 235	4 683	4 855	63 613	255 301	48 415	9 974
S:t: Maria	846 986	1 689 766	1 847 887	7 142	3 385	152 996	7 792	19 759	10 189	494 088	19 946	34 945
S:t Jörgens	415 199	933 641	990 046	3 133	1 283	144 691	4 733	12 553	6 738	180 047	21 881	19 497
Restads	774 524	1 698 363	1 635 263	8 777	4 450	310 597	6 527	12 129	17 902	437 229	40 218	25 803
Källshagens	577 466	970 056	1 081 439	4 309	2 541	111 625	5 322	13 738	15 658	304 261	21 812	12 187
Mariebergs	610 532	1 472 675	1 464 586	6 176	3 504	167 118	6 369	13 789	11 552	355 342	30 207	27 682
Västra Marks	191 589	480 750	461 593	2 401	511	59 099	3 011	5 180	4 017	124 191	9 435	7 786
Salberga	268 691	670 324	582 550	1 903	2 072	85 103	4 341	4 986	3 854	174 894	11 972	12 041
Säters	721 136	1 830 054	1 713 555	5 069	3 500	304 330	5 093	15 073	11 848	435 454	44 406	26 076
Sidsjöns	371 351	1 516 593	1 330 736	1 769	13 905	247 836	16 484	3 393	5 608	263 418	—	25 528
Gådeå	182 306	630 806	596 454	3 005	1 893	59 166	2 732	3 124	1 772	121 840	10 917	7 499
Frösö	499 369	1 480 274	1 454 289	4 968	6 556	182 814	10 189	5 546	7 345	339 983	34 621	19 359
Umedalens	650 799	1 245 419	1 323 988	7 085	5 518	137 428	6 941	12 064	11 111	361 222	20 743	32 160
Furunäsets	438 156	1 163 908	1 130 412	3 606	3 738	112 188	5 074	10 585	5 304	206 116	22 551	15 803
Summa	12761123	29 854 364	29 845 634	123 189	98 611	365 6153	143041	262732	273137	7180354	491534	503321

¹ Utgör kostnader för luftskyddsanordningar samt, i särskilt angivna fall för viss utrustning av sjukhuset, ⁴ D:o 2 747 kr. — ⁵ D:o 792 286 kr. — ⁶ D:o 3 843 kr. — ⁷ D:o 9 170 kr. samt vissa om- och tillbyggnader

husens driftkostnader år 1943.

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
sjukvården					Särskilda upp- börds- medel m. m.	Över- skott av träd- gårds- o. jord- bruks- drift	Netto- kostna- der för sjuk- vården	Fastigheterna		Total- kostnad för driften	Medelkostnad för sjuk o. dag vård i familje- sambeten			Övriga kost- nader ¹
Fa- milje- vård	Auto- mo- biler o. trans- porter	Patien- ternas syssel- sättn. o. förströ- else	Di- verse	Summa				In- komster	Ut- gifter					
—	61	—	5 034	19 480	—	—	19 480	2 273	158 002	175 209	—	—	—	56 125
—	1 842	5 066	1 216	881 753	16 331	6 580	858 842	43 829	19 899	884 912	7 44	—	7 47	58
81 354	19 722	22 490	6 833	3 123 271	39 454	30 522	3 053 295	98 518	72 481	3 027 258	5 83	2 88	5 67	321
5 014	602	3 344	2 301	574 385	5 163	8 297	560 925	12 065	63 712	612 572	5 94	2 06	5 85	141
1 699	5 270	15 001	4 655	2 015 131	28 599	76 767	1 909 765	72 595	64 299	1 901 469	5 29	1 52	5 29	61 475
26 261	10 850	18 231	4 873	1 670 667	19 883	20 080	1 630 704	26 626	65 997	1 670 075	4 83	2 11	4 75	—
—	8 559	20 256	4 238	2 691 064	35 147	24 902	2 631 015	69 834	49 255	2 610 436	5 03	—	5 04	—
66 897	11 135	26 386	5 042	2 299 162	18 614	28 874	2 251 674	51 796	69 544	2 269 422	5 99	2 07	5 46	23 399
10 360	4 459	16 944	4 406	2 461 897	40 265	47 105	2 374 527	71 594	70 811	2 373 744	5 28	2 29	5 25	3 414
31 772	1 897	4 728	1 783	635 372	6 893	3 987	624 492	17 489	12 591	619 594	6 03	2 65	5 65	20 438
21 322	12 149	24 927	4 943	2 761 978	42 765	46 238	2 672 975	45 727	87 913	2 715 161	5 26	1 84	5 19	7 038
—	2 362	5 821	3 588	1 486 666	18 312	5 314	1 463 040	26 202	38 064	1 474 902	4 80	—	4 80	7 749
—	13 635	26 004	4 267	2 642 085	34 930	38 924	2 568 231	76 781	45 302	2 536 752	4 48	—	4 49	1 442
—	5 155	8 588	3 362	1 401 707	11 583	37 241	1 352 883	34 554	30 511	1 348 840	7 32	—	7 35	—
—	9 269	12 487	3 829	2 524 480	19 125	39 042	2 466 313	47 906	54 480	2 472 887	4 99	—	5 01	—
24 831	9 351	18 095	4 362	1 629 531	23 604	47 441	1 558 486	40 535	29 571	1 547 522	4 28	1 42	4 12	—
28 476	11 080	19 424	5 785	2 151 090	21 138	45 288	2 084 664	50 080	48 623	2 083 207	5 64	1 94	5 49	—
—	2 145	5 457	2 186	687 012	6 601	8 551	671 860	20 428	20 907	672 339	5 28	—	5 28	320
41 578	6 936	11 698	2 136	946 064	6 001	10 111	929 952	19 700	28 763	939 015	5 86	1 88	5 32	—
14 653	5 511	19 837	12 445	2 616 850	20 033	43 902	2 552 915	41 124	39 399	2 551 190	5 59	2 04	5 55	—
—	3 676	13 113	5 211	1 930 677	23 848	166	1 906 663	99 845	81 126	1 887 944	8 27	—	8 29	2792 286
—	147	5 219	1 893	815 661	5 718	6 851	803 092	16 391	26 411	813 112	6 63	—	6 63	—
8 401	9 121	14 623	11 789	2 109 604	68 987	47 721	1 992 896	47 760	34 507	1 979 643	6 36	1 79	6 31	63 891
16 743	13 366	11 048	5 265	1 964 682	20 136	31 696	1 912 850	45 382	28 750	1 896 218	4 60	2 17	4 57	—
81 220	7 657	9 811	3 294	1 617 359	10 893	14 169	1 592 297	32 234	42 001	1 602 064	6 11	2 52	5 67	7 12 502
460581	176007	338598	114736	48657628	544023	669769	42443836	1111268	1282919	42615487	546	217	539	967599

provisoriska paviljonger och vissa om- och tillbyggnader. — ² Därav för utrustning 403 kr. — ³ D:o 414 kr. — 3 332 kr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	G r u p p									
	För vård				För observation enl. kap. 4 ssjl					
	I allt		Därav på egen ansökan		I allt		Därav på egen ansökan		Efter observ. till vård överförda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Statens sinnessjukhus .	4 188	3 657	959	965	201	103	187	100	55	30
Psykiatriska sjukhuset ¹ i Stockholm	97	67	17	18	1	—	—	—	—	—
Ulleråkers sjukhus vid Uppsala . .	398	318	71	77	10	7	9	7	6	2
S:ta Annas sjukhus i Nyköping . .	61	56	27	30	38	5	36	5	5	1
Sundby sjukhus vid Strängnäs . . .	295	269	65	35	4	9	4	9	—	2
Birgittas sjukhus i Vadstena	214	196	55	43	14	5	13	5	5	4
Ryhovs sjukhus i Jönköping	196	238	63	101	8	1	7	1	2	1
S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö . . .	118	119	31	38	6	6	6	6	1	3
S:ta Gertruds sjukhus i Västervik . .	157	179	50	56	11	4	8	3	3	1
S:t Olofs sjukhus i Visby	43	50	25	34	1	—	1	—	—	—
S:t Lars sjukhus i Lund	220	207	77	57	11	5	11	4	2	1
Vipeholms sjukhus i Lund	83	19	—	—	—	—	—	—	—	—
S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg . .	222	216	85	17	9	5	9	5	—	—
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg . .	78	84	23	36	4	1	4	1	2	—
Restads sjukhus vid Vänersborg . .	156	195	24	29	2	5	2	5	—	2
Källshagens sjukhus i Vänersborg . .	227	79	1	1	—	—	—	—	—	—
Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn	149	139	31	46	10	9	10	9	4	3
Västra Marks sjukhus i Örebro . . .	—	63	—	—	—	—	—	—	—	—
Salberga sjukhus i Sala	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säters sjukhus	185	193	57	54	16	10	15	9	5	2
Sidsjöns sjukhus i Sundsvall	683	513	91	107	12	9	10	9	5	—
Gådeå sjukhus i Härnösand	38	33	2	12	2	—	2	—	—	—
Frösö sjukhus vid Östersund	189	148	83	79	17	11	17	11	6	4
Umedalens sjukhus vid Umeå	218	213	67	77	21	11	21	11	7	4
Furunäsets sjukhus vid Piteå	65	63	14	18	4	—	2	—	2	—
Vissa städers sinnessjukhus .	1 137	1 243	560	542	37	26	35	25	5	2
Beckomberga sjukhus (Stockholm) . .	657	605	415	336	24	22	23	21	3	—
Långbro sjukhus (d:o)	218	208	83	75	—	—	—	—	—	—
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessj. (d:o)	22	71	—	4	—	—	—	—	—	—
Norrtulls sjukhus, » » » (d:o)	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—
Rånäs sjukhus (d:o)	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö östra sjukhus (Malmö)	74	66	27	30	12	—	12	—	1	—
Lillhagens sjukhus (Göteborg)	166	260	35	97	1	4	—	4	1	2
Summa	5 325	4 900	1 519	1 507	238	129	222	125	60	32

Grupp B. För vård intagna samt efter observation enl. 4 kap. ssjl resp. undersökning enl. tillhörigt staten eller stad, som övertagit hela sin sinnessjukvård.

Grupp C. Ånjo intagna, ej ovan under B medräknade.

Grupp D. Under grupp B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna

Grupp E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus, som ovan sagts.

¹ Klinikpatienter medräknade i grupp A.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
A										Grupp D				Grupp E	
För undersökn. enl. kap. 6 ssjl				Summa för gr. A		Grupp B		Grupp C							
I allt		Efter slutf. undersökn. till vård överförda								I allt		Därav ej förut sinnessjuka			
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
41	11	—	2	4 480	3 771	2 695	2 555	208	238	2 356	2 033	1 624	1 554	1 341	896
1	—	—	—	99	67	34	34	1	4	25	21	9	12	62	29
1	2	—	—	409	327	196	183	3	2	150	145	143	132	205	135
—	—	—	—	99	61	54	46	9	10	46	32	46	32	3	—
29	6	—	—	328	284	154	159	—	—	114	114	99	88	140	112
—	—	—	—	228	201	110	121	19	18	88	98	62	73	91	61
—	—	—	—	204	239	183	220	12	17	161	184	110	141	3	2
—	—	—	—	124	125	110	112	3	3	80	87	34	45	6	7
—	—	—	—	168	183	138	159	6	21	103	125	93	101	16	—
4	2	—	2	48	52	43	50	—	2	34	36	34	35	—	—
—	—	—	—	231	212	208	202	2	1	146	132	126	107	12	5
—	—	—	—	83	19	76	17	4	2	76	17	—	—	3	—
—	—	—	—	231	221	177	156	35	58	164	136	115	101	10	2
2	—	—	—	84	85	60	67	12	15	55	45	43	33	8	2
—	—	—	—	158	200	108	160	6	17	94	128	81	98	42	20
1	—	—	—	228	79	137	46	—	—	113	21	19	21	90	33
—	—	—	—	159	148	111	114	—	—	86	84	74	70	42	28
—	—	—	—	—	63	—	60	—	2	—	56	—	—	—	1
2	—	—	—	98	—	79	—	—	—	77	—	—	—	17	—
—	—	—	—	201	203	152	138	1	—	132	114	73	67	38	58
—	—	—	—	695	522	166	135	36	33	157	113	140	100	486	345
1	1	—	—	41	34	20	27	1	—	18	22	14	16	17	6
—	—	—	—	206	159	150	114	22	18	129	101	118	89	23	20
—	—	—	—	239	224	170	176	29	11	155	173	144	147	26	30
—	—	—	—	69	63	59	59	7	4	53	49	47	46	1	—
—	—	—	—	1 174	1 269	1 056	1 104	64	45	705	672	605	532	43	118
—	—	—	—	681	627	617	593	46	11	396	377	374	361	18	23
—	—	—	—	218	208	210	202	2	2	155	126	129	73	6	4
—	—	—	—	22	71	8	19	—	—	5	15	3	11	14	52
—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	86	66	61	46	13	20	51	27	48	25	1	—
—	—	—	—	167	264	160	244	3	12	98	127	51	62	4	6
41	11	—	2	5 604	5 040	3 751	3 659	272	283	3 061	2 705	2 229	2 086	1 384	1 014

6 kap. ssjl till vård överförda med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus

å sjukhus, som ovan sagts.

142 Tab. 30. Antal under år 1943 avgångna, ävensom vid årets slut be-
städer som övertagit hela

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A v g å n g n a												
Vid in- tagnin- gen ej i behov av vård (17 § ssjl)	Åter- ställda (17 § ssjl)		För- bättrade (17 § ssjl)		På gr. av bristande ut- rymme el. för vård utom sjukhuset (18 § ssjl)		För- flyttade till annat sinnes- sjukhus		Efter slutförd observa- tion (4 kap. ssjl)			
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Statens sinnessjukhus . .	50	43	628	699	805	885	133	152	1 275	852	136	71
Psykiatriska sjukhuset ¹ i Stockholm .	—	1	7	7	11	18	12	7	55	22	2	—
Ulleråkers sjukhus vid Uppsala . . .	—	1	52	32	88	124	6	6	250	191	4	5
S:t Annas sjukhus i Nyköping . . .	3	1	11	18	18	17	2	4	10	4	31	5
Sundby sjukhus vid Strängnäs	3	1	50	46	51	38	2	17	154	146	5	7
Birgittas sjukhus i Vadstena	3	—	24	48	26	32	3	1	105	78	9	1
Ryhovs sjukhus i Jönköping	6	7	26	53	53	35	11	24	69	22	4	—
S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö	2	—	39	22	47	34	13	19	5	4	5	2
S:t Gertruds sjukhus i Västervik . . .	1	4	88	70	6	38	1	5	23	16	8	4
S:t Olofs sjukhus i Visby	2	2	1	7	14	11	9	6	2	—	1	—
S:t Lars sjukhus i Lund	5	4	57	44	80	145	5	8	15	3	9	4
Vipeholms sjukhus i Lund	—	—	—	—	21	2	—	—	2	1	—	—
S:t Maria sjukhus i Hälsingborg . . .	—	5	25	63	95	82	14	16	38	15	8	5
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg . . .	1	—	21	31	14	19	12	4	21	3	2	1
Restads sjukhus vid Vänersborg . . .	—	2	26	70	16	24	—	19	88	50	1	2
Källshagens sjukhus i Vänersborg . .	—	—	—	1	24	3	2	1	116	49	—	—
Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn .	—	2	37	37	27	51	2	—	57	52	6	6
Västra Marks sjukhus i Örebro	—	—	—	—	—	20	—	—	—	12	—	—
Salberga sjukhus i Sala	—	—	—	—	24	—	3	—	28	—	—	—
Säters sjukhus	9	3	41	35	37	53	5	6	93	84	11	8
Sidsjöns sjukhus i Sundsvall	—	1	13	11	15	20	9	3	21	6	6	8
Gådeå sjukhus i Härnösand	—	—	3	14	20	14	1	—	22	7	2	—
Frösö sjukhus vid Östersund	1	1	59	56	41	32	13	3	54	42	11	6
Umedalens sjukhus vid Umeå	12	8	30	12	70	69	7	1	20	15	9	7
Furunäsets sjukhus vid Piteå	2	—	18	22	7	4	1	2	27	30	2	—
Vissa städers sinnessjukhus . .	12	7	282	306	465	477	79	99	62	118	30	23
Beckomberga sjukhus (Stockholm) . .	6	4	157	161	321	244	30	51	26	66	19	22
Långbro sjukhus (d:o)	1	1	86	54	62	58	15	28	15	8	—	—
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessj. (d:o)	—	—	1	1	5	17	2	—	10	25	—	—
Norrstulls sjukhus, , , (d:o)	—	—	—	1	—	4	—	6	—	13	—	—
Rånäs sjukhus (d:o)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö östra sjukhus (Malmö)	5	1	9	17	23	28	5	6	6	—	11	—
Lillhagens sjukhus (Göteborg)	—	1	29	72	54	126	27	8	5	6	—	1
Summa	62	50	910	1005	1270	1362	2 012	151	1 337	970	166	94

¹ Klinikpatienter medräknade.

fintliga samt exspektanter å sinnessjukhus, tillhöriga staten eller
sin sinnessjukvård.

143

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35					
								Den 31 dec. befintliga												Ex-spek-tanter d. 31 dec.						
Efter slutförd under- sökning (6 kap. ssjl)	Andra under året av- gångna	Av- lidna		Summa		För vård	Därav			För ob- serva- tion (4 kap. ssjl)	För under- sök- ning (6 kap. ssjl)	Summa		m.	kv.											
		m.	kv.	m.	kv.		i kon- trollerad familje- vård	försöks- utskrivna	m.			kv.														
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.					
38	9	194	142	683	558	3	942	3	411	14076	11381	413	266	2190	1664	8	3	5	1	14089	11385	1296	681			
—	—	—	—	6	6	93	61	181	170	—	—	32	6	—	—	1	—	—	—	182	170	5	23			
1	2	2	2	50	39	453	402	1042	818	35	50	205	167	—	—	—	—	—	—	1042	818	52	25			
—	—	3	5	9	10	87	64	205	194	4	3	55	64	3	—	—	—	—	—	208	194	11	11			
30	6	—	—	28	46	323	307	624	491	3	—	135	23	—	—	—	1	—	—	624	492	57	8			
—	—	21	21	43	24	234	205	639	472	17	20	86	71	1	—	—	—	—	—	640	472	11	6			
—	—	24	8	47	48	240	197	941	910	—	—	223	228	—	—	—	—	—	—	941	910	212	57			
—	—	3	3	32	23	146	107	566	633	92	63	76	86	—	1	—	—	—	—	566	634	99	78			
—	—	9	13	31	36	167	186	689	606	10	4	41	29	—	—	—	—	—	—	689	606	98	21			
1	—	5	3	7	9	42	38	183	206	17	20	43	47	—	—	3	—	—	—	186	206	4	4			
1	—	1	1	34	25	207	234	814	782	28	12	93	67	—	—	—	—	—	—	814	782	23	33			
—	—	—	—	57	8	80	11	678	191	—	—	15	6	—	—	—	—	—	—	678	191	132	159			
—	—	12	14	45	41	237	241	902	796	—	—	99	93	1	—	—	—	—	—	903	796	75	84			
1	—	6	11	13	12	91	81	291	273	—	—	44	34	—	—	1	—	—	—	292	273	7	22			
—	—	2	2	30	26	163	195	750	704	—	—	62	50	1	—	—	—	—	—	751	704	155	3			
1	—	—	—	35	21	178	75	989	315	41	2	297	6	—	—	—	—	—	—	989	315	55	—			
—	—	23	10	36	21	188	179	563	535	31	16	26	40	1	—	—	—	—	—	564	535	72	14			
—	—	—	—	—	6	—	38	—	465	—	—	—	118	—	—	—	—	—	—	—	465	—	54			
2	—	—	—	12	—	69	—	703	—	60	—	235	—	—	—	—	—	—	—	703	—	57	—			
—	—	—	—	47	27	213	216	719	545	15	5	54	56	—	—	—	—	—	—	719	545	52	46			
—	—	6	11	18	14	88	74	606	447	—	—	64	42	1	1	—	—	—	—	607	448	49	3			
1	1	—	—	9	10	58	46	207	153	—	—	21	14	—	—	—	—	—	—	207	153	—	1			
—	—	7	—	28	26	214	166	603	457	9	4	73	144	—	1	—	—	—	—	603	458	8	20			
—	—	69	38	45	62	262	212	667	822	8	20	111	231	—	—	—	—	—	—	667	822	34	—			
—	—	1	—	21	18	79	76	514	396	43	47	100	42	—	—	—	—	—	—	514	396	28	9			
—	—	73	35	132	172	1	135	1	237	2	386	2	972	—	3	172	188	3	—	—	2	389	2	974	25	66
—	—	46	11	70	49	675	608	950	930	—	—	114	99	2	—	—	—	—	—	952	930	5	6			
—	—	2	2	29	39	210	190	515	557	—	—	32	40	—	—	—	—	—	—	515	557	—	—			
—	—	—	—	3	28	21	71	57	343	—	—	1	18	—	—	—	—	—	—	57	345	—	—			
—	—	—	—	7	—	31	—	—	157	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	157	—	—			
—	—	—	—	3	—	3	—	—	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	—	—			
—	—	7	8	9	7	75	67	272	289	—	—	11	5	1	—	—	—	—	—	273	289	20	60			
—	—	18	14	21	39	154	267	592	590	—	—	14	23	—	—	—	—	—	—	592	590	—	—			
38	9	267	177	815	730	5	1077	4	648	16462	14353	413	269	2362	1852	11	3	5	1	16478	14359	1321	747			

Tab. 31. Antal vårdplatser, medeltal vårdade, underhållsdagar och kostnaden för sjukhus- och familjevården vid statens sinnessjukhus år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sjukhus	Antal vård- platser å sjukh. (fast- ställt antal)	Medel- tal vård- ade per dag	Antal underhållsdagar				Summa	Kostnad för sjukvården		Total- kostnad för hjälp- verk- samhet, kr.
			rums- pati- enter	salspatienter		av- gifts- fria		Summa, kr.	per vård- dag, kr.	
				med full avgift	med halv avgift					
Sjukhusvården	18 439	20 970	33 510	535 581	7 074 830	9 654 7	653 575	41 787 674	5.46	103 791
Medicinalstyrelsen	—	—	—	—	—	—	—	19 480	—	—
Psykiatriska sjukh.	312	306	—	25 321	86 229	181	111 731	855 082	7.65	3 760
Ulleråkers sjukhus	¹ 1 282	1 376	4 560	51 426	444 746	1 512	502 244	2 955 076	5.88	7 060
S:t Annas	206	280	—	6 952	94 970	108	102 030	554 561	5.44	935
Sundby	850	980	—	26 378	330 797	499	357 674	1 901 757	5.32	5 813
Birgittas	² 812	928	365	26 311	311 850	335	338 861	1 698 338	4.72	5 787
Ryhovs	1 220	1 418	—	43 641	473 551	296	517 488	2 623 695	5.07	7 320
S:t Sigfrids	910	982	—	25 781	332 442	172	358 395	2 127 310	5.94	5 762
S:t Gertruds	986	1 224	365	32 161	413 350	719	446 595	2 358 073	5.28	3 768
S:t Olofs	216	264	—	7 415	88 420	592	96 427	586 137	6.08	3 224
S:t Lars	1 306	1 399	8 450	47 973	453 056	1 107	510 586	2 645 112	5.18	5 536
Vipeholms	762	841	—	7 895	299 069	—	306 964	1 463 040	4.77	—
S:t Maria	1 229	1 546	351	47 057	515 915	1 125	564 448	2 561 904	4.54	6 327
S:t Jörgens	365	503	19 334	20 525	143 654	28	183 541	1 346 916	7.34	5 967
Restads	1 080	1 353	—	24 726	468 660	349	493 735	2 457 041	4.98	9 272
Källshagens	870	970	—	9 455	344 309	179	353 943	1 527 563	4.92	—
Mariebergs	848	992	—	29 111	332 660	297	362 068	2 042 409	5.64	8 033
Västra Marks	350	349	—	411	126 904	4	127 319	671 860	5.28	—
Salberga	384	418	—	2 344	150 146	27	152 517	884 993	5.80	—
Säters	984	1 240	85	21 375	430 954	312	452 726	2 532 341	5.59	5 552
Sidsjöns	918	624	—	20 212	207 179	302	227 693	1 901 076	8.35	5 587
Gådeå	279	336	—	5 742	116 633	225	122 600	803 092	6.55	—
Frösö	³ 788	846	—	24 863	283 826	138	308 827	1 977 535	6.40	6 643
Umedalens	918	1 116	—	18 718	388 114	548	407 380	1 889 219	4.64	6 445
Furunäsets	564	679	—	9 788	237 396	599	247 783	1 504 064	6.07	1 000
Familjevården		697	—	6 409	248 163	—	254 572	552 371	2.17	—
Ulleråkers sjukhus		87	—	1 288	30 332	—	31 620	91 159	2.88	—
S:t Annas		7	—	—	2 632	—	2 632	5 429	2.06	—
Sundby		4	—	—	1 440	—	1 440	2 195	1.52	—
Birgittas		34	—	365	12 219	—	12 584	26 579	2.11	—
Korsberga fam.-vård		157	—	2 555	54 647	—	57 202	118 602	2.07	—
S:t Gertruds sjukh.		15	—	—	5 550	—	5 550	12 686	2.29	—
S:t Olofs		36	—	365	12 878	—	13 243	35 131	2.65	—
S:t Lars		33	—	745	11 410	—	12 155	22 327	1.81	—
Källshagens		60	—	—	21 788	—	21 788	30 923	1.42	—
Mariebergs		48	—	—	17 633	—	17 633	34 222	1.94	—
Salberga		66	—	415	23 558	—	23 973	44 959	1.88	—
Säters		20	—	—	7 349	—	7 349	15 022	2.04	—
Frösö		13	—	—	4 866	—	4 866	8 718	1.79	—
Umedalens		22	—	179	7 723	—	7 902	17 186	2.17	—
Furunäsets		95	—	497	34 138	—	34 635	87 233	2.52	—

¹ Därav 36 platser å sekundärsjukhuset i Enköpings. — ² Därav 48 platser å sekundärsjukhuset i Mjölby.
— ³ Därav 55 platser å Järvsö sjukhus.

Tab. 32. Antal befattningshavare den ³¹/₁₂ 1943 och kostnader per patient under år 1943 vid statens sinnessjukhus.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Sjukhus	Antal befattningshavare vid årets slut (enl. av medicinalstyrelsen fastställda stater)										Medelkostnad (kr.) för år och sjuk											Portionskost- nad per dag	
	Läkare	Sjukhus- kontorpersonal	Uppsyningsmän	Förordningskor	Övrig sjuk- vårds- personal		Ekonomi- personal exkl. portv.		Antal vårdplatser per befattnings- havare tillhörande sjukvårdsers.	Antal vårdplatser 1 % av samtl. vårdspersonal å motsvar. månad.	Personal	Rese- kostnader	Bränsle, lyse o. vatten	Skrimmate- rialer m. m.	Inventarier	Tvätt o. rehabilitering	Utsippling	linne, gång- o. slängkläder	Läkemedel	Autombiler o. transporter	Pats sarsellin. o. förtörelse	för rums- pa- tient, öre	för sals- pa- tient, öre
					m.	kv.	m.	kv.															
Psykiatriska sjh.	3	3	—	1	22	61	18	24	3-8	47-6	2 050-76	5-85	319-57	10-32	9-78	13-48	413-57	1-77	29-93	6-02	16-56	—	113-3
Ulleråkers "	10	6	4	7	140	224	68	61	3-5	28-6	1 515-67	6-88	156-23	5-38	14-19	6-65	323-53	27-26	22-65	13-48	16-34	155-2	88-0
S:t Annas "	2	2	—	2	30	36	11	14	3-1	25-0	1 431-19	4-01	129-94	8-86	11-65	12-89	355-80	30-55	11-19	2-10	11-94	—	92-0
Sundby "	6	6	1	4	76	151	46	43	3-7	31-5	1 374-34	5-12	152-83	7-21	11-43	15-92	418-17	13-27	25-15	5-86	15-81	—	114-6
Birgittas "	5	5	2	4	75	130	37	43	4-0	33-6	1 192-84	5-69	95-09	4-94	14-62	8-91	341-15	3-40	24-67	11-28	19-65	185-0	94-3
Ryhovs "	8	6	1	7	110	231	42	56	3-6	38-9	1 307-24	3-57	159-86	4-91	7-97	10-01	349-53	8-21	23-17	6-04	14-28	—	95-5
S:t Sigfrids "	6	5	2	5	125	171	41	46	3-1	21-4	1 376-28	5-43	207-64	5-73	12-16	12-01	353-18	7-73	27-88	9-78	26-86	—	93-4
sjh. (fam.-v.)	—	—	—	2	—	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t Gertruds sjh.	6	6	4	4	135	170	48	49	3-2	22-0	1 419-68	2-66	180-18	4-09	18-59	8-11	293-48	20-11	18-08	3-60	13-84	80-5	80-5
S:t Olofs "	2	3	—	2	26	45	9	18	3-0	25-7	1 311-63	1-02	292-31	9-63	3-40	1-92	353-79	35-60	23-85	6-32	17-91	—	96-9
S:t Lars "	9	6	2	7	100	263	52	56	3-6	46-0	1 381-91	1-74	113-76	4-88	13-81	12-01	314-48	20-29	33-85	8-48	17-82	154-9	90-3
Vipholms "	2	4	1	2	114	76	24	32	4-0	24-0	1 168-58	1-24	123-94	5-57	5-77	75-84	303-57	57-57	11-86	2-81	6-92	—	83-2
S:t Maria "	9	6	1	8	94	258	42	47	3-5	47-2	1 199-89	2-19	98-96	5-04	12-78	6-59	319-59	12-90	22-60	8-85	16-82	—	87-6
S:t Jörgens "	4	4	1	4	53	100	30	30	2-4	30-1	1 974-51	2-55	287-66	9-41	24-96	13-40	357-95	43-50	38-76	10-25	17-07	232-7	82-2
Restads "	6	6	1	6	116	172	54	48	3-8	23-7	1 215-11	3-29	229-56	4-82	8-96	13-28	323-16	29-78	19-07	6-85	9-23	—	88-6
Källshagens "	4	5	2	3	73	113	37	34	4-7	41-6	1 054-12	2-47	115-08	5-17	14-16	16-14	313-67	22-49	12-56	9-08	18-65	—	86-0
Marieberg "	6	5	2	3	103	123	44	40	3-8	8-0	1 414-19	3-37	168-47	6-12	13-90	11-65	358-21	30-45	27-91	10-65	19-58	—	98-1
Västra Marks "	2	3	—	2	—	75	12	17	4-7	—	1 329-60	1-46	169-84	8-63	14-84	11-51	355-85	27-03	22-31	6-15	15-64	—	97-5
Salberga "	2	3	2	—	89	2	18	17	4-2	2-2	1 207-55	4-28	203-60	8-97	11-93	9-22	418-41	28-64	28-81	14-33	27-99	—	114-7
Säters "	6	6	4	4	139	155	55	49	3-3	13-1	1 363-99	2-78	245-43	4-04	12-16	9-55	351-17	35-81	21-08	4-87	16-00	96-2	96-6
Sidsjöns "	7	5	2	5	113	158	34	39	3-4	29-8	2 135-42	2-23	397-17	26-42	5-44	8-99	422-14	—	40-91	5-89	21-01	—	115-7
Gådeå "	2	2	1	2	43	49	15	19	3-0	12-2	1 784-10	5-63	176-09	8-13	9-80	5-27	362-62	32-49	22-32	0-44	15-63	—	99-4
Frösö "	6	4	2	3	105	116	39	43	3-6	19-8	1 698-79	7-63	216-09	11-86	6-56	8-68	401-87	40-92	22-88	10-62	17-28	—	136-6
Umedalens "	6	5	1	5	82	171	36	45	3-6	34-9	1 169-66	4-85	123-14	6-10	10-81	9-96	323-68	18-59	28-82	11-75	9-90	—	88-7
Furunäsets "	4	4	2	4	69	100	30	32	3-3	24-2	1 465-14	4-83	165-23	6-56	15-59	7-81	303-56	33-21	23-27	9-89	14-45	—	83-2
Summa	123	110	38	96	2 032	3 154	848	904	3-6	27-4	1 882-96	4-55	174-86	6-60	12-53	18-03	842-43	22-96	24-00	8-12	16-15	150-8	96-5

Tab. 33 a. Intagna, döda samt den 31 dec. befintliga med fördelning efter *sjukdomsform* å statens och vissa städers sinnessjukhus (se Tab. 29) år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
S j u k d o m s f o r m	Intagna (enl. tab. 29)				Döda		Den 31 december befintliga	
	grupp B		grupp D					
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom	407	628	256	375	47	49	862	1 211
Schizofren sinnessjukdom	950	887	691	601	344	286	9 790	8 444
Kronisk förryckthet	17	8	15	10	1	2	79	57
Epileptisk sinnessjukdom	88	55	67	45	16	13	328	256
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder								
presenil form	95	322	79	243	37	70	381	1 269
senil form	194	244	183	213	123	143	388	535
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar	120	113	110	101	65	64	162	131
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan	154	70	131	59	38	28	282	111
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion								
paralytisk form	55	21	39	14	21	7	239	79
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	12	3	10	2	1	—	25	9
Sinnessjukdom på grund av annan infektion . .	35	31	30	28	9	8	79	61
Sinnessjukdom på grund av förgiftn. av alkohol	251	14	166	6	3	—	184	10
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning .	63	41	48	32	—	3	25	15
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation . .	20	72	20	62	10	10	7	71
Paykogen sinnessjukdom								
hysterisk form	22	78	18	59	—	2	21	88
annan form	197	279	181	237	2	2	114	159
Abnorm personlighet	649	496	524	356	15	8	1 104	560
Sinnessvagheter	306	211	279	182	28	18	1 677	954
Sinnesslöhet	86	51	85	50	55	15	727	334
Vid intagningen icke sinnessjuka	30	35	29	30	—	—	1	3
Annan eller okänd diagnos	—	—	—	—	—	2	3	2
Summa	3 751	3 659	2 961	2 705	815	730	16 478	14 359

Ann. Pour les noms latins des maladies voir Tabl. 36.

Tab. 33 b. Ålder vid första insjuknandet hos de enligt Tab. 29, grupp D, intagna år 1943.

	x-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-70	70-80	Okänd ¹	Summa
Män	554	246	314	258	253	219	175	148	230	195	152	217	2 961
Kvinnor	299	213	256	258	289	223	186	192	284	188	180	187	2 705
Summa	853	459	570	516	492	442	361	340	514	383	332	404	5 666

¹ Inkl. icke sinnessjuka patienter.

Tab. 34. Orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses ha uppkommit hos de å statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B, år 1943.

1	2	3	4	1	2	3	4
O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma	O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Involution och ålderdom . . .	226	459	685	Autointoxikationstillstånd			
Åderförkalkning	113	107	220	Morbus Basedowii	—	7	7
Syfilis i centrala nervsystemet . .	69	22	91	Diabetes mellitus	1	1	2
Skador å huvudet	66	9	75	Andra endocrina rubbningar .	13	25	38
Commotio, contusio cerebri . . .	7	—	7	Skrämsel, sinnessrör.. olycksfall	2	2	4
Hæmorrhagia, embolia cerebri . .	20	18	38	Arbetslöshet, arbetstvist . . .	11	4	15
Övriga förändringar av hjärnan . .	28	20	48	Bekymmer, motgångar	31	22	53
Epilepsi	38	20	58	Sorg, ångslan, oro, grubbel . .	5	11	16
Encephalitis	51	37	88	Anhörigs sjukdom, död	9	31	40
Influenta	14	7	21	Själmord inom släkten	3	6	9
Övr. infektions- o. a. sjukd. . . .	41	15	56	Olyckliga familjeförhållanden .	18	23	41
Utmattning, inkl. kroniska kon- sumtionsstillstånd	10	23	33	Överanstängning, svårigheter .	9	14	23
Havandeskap, barnsäng, digivn. Förgiftning	—	54	54	Erotiska misräkningar	13	19	32
Misbruk av sprit	299	19	318	Olycklig kärlek, ol. äktenskap .	1	3	4
Morfin, opiat, narcotica	45	16	61	Reaktion mot militärtjänst . .	57	—	57
Fenopromin	11	6	17	Kriget, politiska händelser . .	14	3	17
Koloxid	7	1	8	Ärftlig, psykopatisk belastning i	903	971	1 874
Övriga förgiftningar	14	17	31	Sinnessjukdom eller annat psy- kiskt abnormtillstånd hos den sjukes syskon	399	570	969
				Andra orsaker	96	153	249

¹ Sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon (specif. se följ. tabell).

Tab. 35. De i Tab. 34 med ärftlig psykopatisk belastning upptagna med fördelning efter sjukdomsform år 1943.

1	2	3	4	1	2	3	4
S j u k d o m s f o r m	Män	Kvin- nor	Sum- ma	S j u k d o m s f o r m	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Manisk-depressiv sinnessjukdom .	117	162	279	Sinnessjukdom på grund av an- nan infektion	6	4	10
Schizofren sinnessjukdom	292	308	600	Sinnessjukdom på grund av för- giftning av alkohol	33	3	36
Kronisk förrethet	4	2	6	Sinnessjukdom på grund av an- nan förgiftning	5	6	11
Epileptisk sinnessjukdom	19	16	35	Sinnessjukdom på grund av autointoxikation	1	27	28
Sinnessjukd. under involutions- åren och vid hög ålder				Psyko-gen sinnessjukdom			
presenil form	13	60	73	hysterisk form	4	21	25
senil form	20	25	45	annan form	45	65	110
Sinnessjukdom på grund av ar- teriosklerotiska förändringar . .	14	13	27	Abnorm personlighet	162	135	297
Sinnessjukdom på grund av andra grovre förändringar i hjärnan . .	22	14	36	Sinnessvaghet	104	81	185
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion				Sinnesslöhet	38	21	59
paralytisk form	4	7	11	Annan diagnos	—	—	—
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	—	1	1	Summa	903	971	1 874

Anm. Ärftlig psykopatisk belastning kända hos tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon. Rörande sjukdomarnas latinska benämning se Tab. 36. Pour les noms latins des maladies voir Tabl. 36.

Tab. 36. Uppgifter ang. de under år 1943 återställda å statens och vissa städers sinnessjukhus.

A. Sjukdomens *beständ* hos de under året återställda.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukdomsform	0—1 månad	1—6 månader	6—12 månader	1—3 år	Mer än 3 år	Okänt	Summa		Summa		Summa		Summa		Summa
	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	
	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	
Manisk-depressiv sinnessjukdom <i>Psychosis manico-depressiva</i>	27	33	58	116	40	74	47	73	21	30	12	11	205	337	542
Schizofren sinnessjukdom <i>Dementia praecox, Schizophrenia</i>	21	22	50	55	29	47	56	38	32	20	6	2	194	184	378
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3	—	3
Epileptisk sinnessjukdom <i>Insania epileptica</i>	—	1	4	—	—	—	—	1	1	1	—	1	5	4	9
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder															
präsenil form <i>Insania et dementia praesenilis</i>	2	1	6	18	7	17	5	22	5	6	—	—	25	64	89
senil form <i>Dementia senilis</i>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	2
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar <i>Dementia arteriosclerotica</i>	1	—	2	3	—	—	1	—	—	—	—	—	4	3	7
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan <i>Insania et dementia e lesione cerebri</i>	3	—	7	1	3	1	1	—	1	2	—	—	15	4	19
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion	—	—	2	—	—	—	3	—	1	—	—	—	6	—	6
paralytisk form <i>Dementia paralytica</i>	—	—	2	—	—	—	3	—	1	—	—	—	6	—	6
annan form av syfilis i centrala nervsystemet <i>Insania et dementia luetica</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis ex infectione</i>	6	2	8	2	3	2	1	1	—	—	1	—	19	7	26
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	58	5	22	—	4	—	11	—	9	1	—	—	104	6	110
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	11	6	13	3	3	6	9	2	3	1	1	2	40	20	60
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	4	1	1	20	—	9	—	9	—	—	—	1	5	40	45
Psyko-gen sinnessjukdom															
hysterisk form <i>Hysteria</i>	3	4	2	14	1	7	1	4	3	6	1	3	11	38	49
annan form <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	59	38	50	77	7	22	8	8	2	2	—	1	126	148	274
Abnorm personlighet <i>Psychopathia</i>	33	27	28	52	15	17	12	17	47	24	7	4	140	141	281
Okänd diagnos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8	4	8	12
Summa	229	140	255	361	113	202	156	176	126	93	31	33	910	1 005	1 915

B. Återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Den återställd intogs före redovisningsåret det	9:de året	8:de året	7:de året	6:te året	5:te året	4:de året	3:dje året	2:dra året	1:sta året	Redovisningsåret
eller år	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Hela antalet återställda	1 643	1 874	1 834	1 853	1 971	2 088	1 919	1 633	1 597	1 126
Samtliga intagna enl. Tab. 29, grupp B	6 125	7 281	7 546	7 293	7 204	7 189	6 540	6 304	6 397	7 410
Återställda på 100 intagna	27	26	24	25	27	29	29	26	25	15

Anm. Här medtagas principiellt *alla* återställda, även bland sådana sjuka, som överförts från annat sinnessjukhus, för de sjukhus, som finnas upptagna i Tab. 30. Emellertid hava för äldre år en del provisoriska sjukhus bortfallit (Katarina sjukhus i Stockholm, Malmö kommunala sinnessjukhus samt förvrt. Vårdhemmet Gibraltar i Göteborg), vadan de å dessa sjukhus återställda ej numera ingå (före 1936). För beräkning av procentsiffran återställda hava här så vitt möjligt ur samtliga intagna uteslutits de å dessa sjukhus intagna.

Tab. 37. De å statens och vissa städers sinnessjukhus (se Tab. 29) intagna, grupp B, med fördelning efter *hemort* år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Län, stad	Lands- bygd		Städer		Summa		Län, stad	Lands- bygd		Städer		Summa	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Stockholms stad .	—	—	816	772	816	772	Älvsborgs län	87	105	34	42	121	147
Stockholms län .	115	75	40	34	155	109	Skaraborgs »	62	96	21	22	83	118
Uppsala »	52	51	22	31	74	82	Värmlands »	83	77	25	33	108	110
Södermanlands »	69	66	40	40	109	106	Örebro »	56	58	32	42	88	100
Östergötlands »	83	78	54	64	137	142	Västmanlands »	59	55	26	20	85	75
Jönköpings »	89	90	50	44	139	134	Kopparbergs »	123	100	23	22	146	122
Kronobergs »	83	83	10	7	93	90	Gävleborgs »	80	71	42	36	122	107
Kalmar »	100	75	30	47	130	122	Västernorrlands »	131	137	20	25	151	162
Gotlands »	34	41	7	10	41	51	Jämtlands »	57	64	21	14	78	78
Blekinge »	38	31	17	23	55	54	Västerbottens »	137	118	12	16	149	134
Kristianstads »	92	107	21	18	113	125	Norrbottens »	64	62	12	14	76	76
Malmöhus »	82	81	157	131	239	212	Utlandet och okänt	41	14	55	34	96	48
Hallands »	47	26	18	16	65	42							
Göteborg o. Bohus »	85	88	197	253	282	341	Summa	1 949	1 849	1 802	1 810	3 751	3 659

Tab. 38. Dödsorsaker för de å statens och vissa städers sinnessjukhus avlidna år 1943.

1	2	3	1	2	3
	M.	Kv.		M.	Kv.
Morbi senectutis	57	56	Abscessus, Gangrena pulm.	15	15
Febris typhoidea	3	—	Alii morbi organ. respirationis	10	8
Erysipelas	2	3	Ulcus ventriculi, duodeni	2	4
Septicæmia. Pyosepticæmia	8	9	Gastroenteritis	11	3
Encephalitis epidemica	4	5	Appendicitis ac.	—	2
Tuberculosis pulmon.	216	143	Ileus	7	7
» aliorum organorum	7	9	Morbi viarum biliarum c. calculis . . .	—	—
Syphilis	1	1	» » sine »	2	3
Anæmia perniciosa	—	2	Alii morbi organ. digest.	3	5
Diabetes mellitus	2	2	Nephritis ac., chron.	12	9
Alii morbi nutrit. et. secret. int. . . .	1	—	Cystopyelonephritis	4	1
Hæmorrhagia cerebri, meningum . . .	32	34	Alii morbi organ. uropoet.	3	3
Epilepsia	6	3	Hypertrophia prostate	3	—
Alii morbi systematis nervosi	5	6	Arthritis	—	1
Dementia paralytica	18	1	Carcinoma ventriculi	15	10
Alii morbi mentis	5	18	» mammæ	—	13
Pericarditis	3	—	» organ. alior.	27	25
Endo-, myocarditis chronic.	69	72	Sarcoma	4	—
Arteriosclerosis. Cardiosclerosis . .	95	96	Alii tumores	9	8
Aneurysma aortæ	—	1	Causa mortiferi	11	6
Thrombosis. Embolia	8	8	Suicidium	15	4
Bronchitis ac.	4	3	Alii morbi	19	14
Bronchopneumonia ac.	36	77	Okänd	3	1
Pneumonia ac. lobaris	52	37			
Pleuritis. Empyema	6	2	Summa	815	730

Tab. 39. Antal intagna, utskrivna m. m. vid kommunala (grupp b) och enskilda sinnessjukhus år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Sjukhus (anordnat vid fattig- vårdsanstalt = F)	Antal sjuk- sän- gar d. 31/12	In- tagna för vård	U t s k r i v n a										D. 31/12 befint- liga	Under- hålls- dagar				
			Enl. 17 § ssjl	Enl. 18 § ssjl	Till an- nat sinnes- sjukhus	Vid slut- förd (resp. oavslutad) observ.	Av- lidna	Samt- liga										
			m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.										
Kommunala sinnessjukhus, grupp b.																		
Väddö F	19	6	3	—	—	1	—	1	—	—	—	1	2	3	2	13	7	6 518
Uppsala F	29	6	3	1	—	—	—	3	1	—	—	5	3	6	4	21	15	13 266
Nyköping F	20	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	7	1	12	9	7 148
Eskilstuna F	50	11	3	2	2	—	—	6	3	—	—	2	1	10	6	27	29	18 660
Linköping F	65	4	7	—	1	—	—	3	3	—	—	3	2	6	6	32	33	21 943
Motala s:ns sjukhem F	14	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	7	7	4 987
Norrköping (Sandbyhov)	52	21	31	15	18	2	—	3	23	—	—	1	2	21	43	31	20	20 404
Jönköping F	38	2	2	—	—	1	1	4	1	—	—	1	—	6	3	19	16	13 846
Växjö vårdhem . . . F	30	5	2	—	2	—	—	3	—	—	—	3	1	6	3	11	15	9 873
Markaryd F	12	3	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	2	1	7	5	4 219
Karlskrona F	32	8	13	3	8	—	—	5	5	—	—	—	3	8	16	16	13	10 597
Höganäs F	9	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	4	2 508
Lund F	53	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	24	29	18 107
Hälsingborg F	92	7	4	1	1	—	2	1	—	—	—	5	3	7	6	42	54	35 670
Landskrona F	40	3	3	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	2	20	16	13 142
Ystad F	28	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	15	12	8 892
Halmstad F	78	15	9	6	3	—	—	7	3	—	—	3	7	16	13	37	37	28 241
Varberg F	28	6	—	1	—	—	—	4	1	—	—	1	—	6	1	11	12	8 996
Mölnådal F	14	—	4	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	4	7	6	4 926
Uddevalle F	31	13	12	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	11	10	7 970
Borås F	48	14	14	11	3	—	—	5	10	—	—	1	—	17	13	21	30	19 024
Trollhättan F	14	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	1	8	5	5 001
Lidköping F	16	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	8	8	5 554
Skara F	35	3	9	—	3	1	—	—	5	—	—	3	1	4	4	12	17	11 304
Tidaholm (Haga) . . F	13	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	14	—	4 939
Karlstad F	24	4	4	1	—	—	—	1	3	—	—	1	2	3	5	15	15	11 069
Kristinehamn F	19	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	9	10	6 855
Ekshärad F	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	5	5	3 984
Fryksände F	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	8	6 833
Grava (Berg) F	16	4	3	1	1	—	—	2	1	—	—	—	1	3	3	8	7	5 829
Norra Råda F	29	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	10	12	8 238
Nyed (Backa) F	17	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	2	9	5	5 535
Örebro F	102	5	7	—	—	—	—	1	3	—	—	1	2	2	5	43	62	37 684
Karlskoga F	19	—	3	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	1	3	10	10	7 423
Ljusnarsberg F	28	4	1	—	—	—	—	5	—	—	—	1	3	6	3	20	13	13 089
Vedevåg (O. Bohr) . .	22	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	9	18	8 324
Västerås F	37	14	10	2	—	3	4	2	3	—	—	3	3	10	10	19	18	13 152
Falun ¹ F	18	1	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	1	4	2	—	2	1 521
Grangärde F	16	7	4	1	1	—	1	4	2	—	—	1	1	6	5	10	10	7 850
Gävle F	46	24	36	2	—	3	4	14	13	—	—	4	1	23	18	23	33	20 822
Härnösand F	62	5	11	3	2	2	—	4	3	—	—	10	9	9	15	22	31	20 716
Sundsvall F	85	10	8	5	7	—	—	4	1	—	—	5	5	14	13	37	49	30 493
Ostersund F	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	11	7 665
Gällivare F	23	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	15	8	9 460
Summa	1478	228	226	58	55	14	14	96	91	—	—	57	69	225	230	714	781	532 277
Enskilda sinnessjukhus.																		
Lunnagårds	26	1	11	—	4	—	—	1	2	—	—	—	1	1	7	5	17	6 673
Betaniastifts	30	42	91	15	50	13	17	3	22	—	—	3	3	34	92	47	84	8 352
Summa	56	43	102	15	54	13	17	4	24	—	—	3	4	35	99	52	101	15 025

¹ Nedlagt fr. o. m. september 1943. — ² Därav försöksutskrivna 39. — ³ D:o 71.

Tab. 40. Antal intagna, utskrivna m. m., fördelade efter sjukdomsform, vid kommunala (grupp b) och enskilda sinnessjukhus år 1943.

Sjukdomsform	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
			U t s k r i v n a															
	In- tagna för vård		Enl. 17 § ssjl	Enl. 18 § ssjl	Till annat sinnes- sjukhus	Vid slut- förd (resp. oavslutad) observ.	Av- lidna	Samt- liga	D. ³¹ 12 för vård be- fintliga									
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Kommunala sinnessjukhus, grupp b.																		
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	12	14	4	13	—	—	6	12	—	—	1	3	11	28	18	24		
Schizofren sinnessjukdom	77	70	23	17	5	6	59	47	—	—	11	17	98	87	472	431		
Kronisk förryckthet	2	4	—	1	—	1	—	2	—	—	2	3	2	7	26	40		
Epileptisk sinnessjukdom	6	—	2	1	1	—	2	1	—	—	—	1	5	3	15	12		
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder																		
präsenil form	2	7	—	4	—	—	3	3	—	—	—	3	3	10	8	31		
senil form	53	66	11	2	3	3	4	9	—	—	20	28	38	42	59	98		
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	12	13	3	—	—	1	—	1	—	—	7	8	10	10	11	15		
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	7	3	1	—	—	—	1	—	—	—	3	—	4	1	7	4		
Sjld. p. gr. av syfilitisk infektion																		
paralytisk form	9	2	1	—	—	—	2	2	—	—	5	—	8	2	19	1		
annan form i centr. nervsyst. . . .	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1		
Sjld. p. gr. av annan infektion . . .	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	3	1		
» » » förgiftn. av alkohol	4	—	2	—	—	—	4	—	—	—	1	—	7	—	2	1		
» » » annan förgiftning	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
» » » autointoxikation	1	2	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1	4	2	—	—		
Psykoen sinnessjukdom																		
hysterisk form	1	5	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	8		
annan form	4	6	—	2	2	—	3	—	—	—	1	—	3	5	1	2		
Abnorm personlighet	19	22	6	8	3	—	6	4	—	—	—	—	15	12	15	12		
Sinnessvaghet	14	8	1	3	—	1	7	4	—	—	1	1	9	9	38	27		
Sinnesslöhet	1	3	—	1	—	2	1	1	—	—	4	2	5	6	17	23		
Icke sinnessjuk vid intagningen	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—		
Summa	228	226	56	55	14	14	96	92	—	—	57	69	225	230	714	731		
Enskilda sinnessjukhus.																		
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	11	29	6	16	4	4	1	3	—	—	—	—	11	23	19	30		
Schizofren sinnessjukdom	8	16	1	11	4	3	2	9	—	—	1	—	8	23	8	21		
Kronisk förryckthet	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Epileptisk sinnessjukdom	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder																		
präsenil form	5	13	2	7	1	3	—	6	—	—	—	1	3	17	5	8		
senil form	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	1		
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	6	16	2	10	—	2	1	2	—	—	—	3	3	17	6	13		
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—		
Sjld. p. gr. av syfilitisk infektion																		
paralytisk form	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
annan form i centr. nervsyst. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sjld. p. gr. av annan infektion . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
» » » förgiftn. av alkohol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
» » » annan förgiftning	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3		
» » » autointoxikation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Psykoen sinnessjukdom																		
hysterisk form	3	12	—	3	1	3	—	3	—	—	—	—	1	9	3	11		
annan form	4	13	2	6	1	1	—	1	—	—	—	—	3	8	4	12		
Abnorm personlighet	—	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	3	1	1	2		
Sinnessvaghet	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sinnesslöhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Icke sinnessjuk vid intagningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Summa	43	102	15	54	13	17	4	24	—	—	3	4	35	99	52	101		

Tab. 41. Antal platser och vård dagar samt inkomster och utgifter vid kommunala vårdhem för sinnessjuka år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vårdhem	Ordinarie antal platser d. 31/12	Summa vård-dagar för samtliga vårdade	Inkomster, kr.				Utgifter för drift, kr ¹			
			Summa	Vård-avgifter	Stats-bidrag	Kom-munens tillskott	Summa	Därav för		Kostnad pr vårdad
								avlö-ningar	kost-håll	
Norrby (Häverö) . .	70	25 033	74 310	36 498	31 291	6 521	74 810	12 397	30 249	2.97
Ulvsunda	126	45 829	212 621	51 919	57 138	103 564	212 621	78 973	68 218	4.64
Norrkälje	56	19 935	59 473	24 810	24 905	9 758	59 473	19 945	20 056	2.98
Aspa	20	7 193	22 167	7 367	8 991	5 809	22 167	7 778	8 032	3.68
Gnesta	26	12 225	41 873	12 033	15 273	14 567	41 873	10 771	12 198	3.43
Katrineholm	30	12 514	39 352	12 870	15 642	10 840	39 352	12 532	12 887	3.14
Oxelösund	25	9 118	29 726	9 812	11 397	8 517	29 726	9 171	9 155	3.26
Trosa	30	11 811	34 794	11 202	14 764	8 828	34 794	9 536	11 226	2.95
Norrköping (Sandby-hov)	52	17 830	82 825	23 617	22 288	36 920	82 825	40 160	19 533	4.65
Ingelstad (Risinge:s:n)	42	15 289	47 721	15 796	19 111	12 814	47 721	16 308	20 727	3.12
Kisa	33	12 028	36 374	12 074	15 035	9 265	36 374	12 126	13 210	3.02
Tjällmo	22	8 030	28 345	8 228	10 037	10 080	28 345	8 145	11 032	3.53
Vadstena	16	5 816	21 102	5 924	7 703	7 908	21 102	3 493	9 081	3.63
Eksjö	38	13 446	44 626	13 133	16 806	14 687	44 626	11 351	21 318	3.32
Gislaved	28	9 120	40 244	8 968	11 400	19 876	40 244	9 563	14 161	4.41
Tranås	28	9 973	38 355	10 682	12 464	15 209	38 355	10 313	13 119	3.85
Herrstad	70	21 578	66 586	14 915	27 470	24 201	66 586	15 342	28 685	3.09
Ingelshov (Kronob. l)	50	18 074	51 587	21 060	24 028	6 499	51 587	18 077	18 132	2.85
Lenhovda	37	14 302	47 754	17 112	18 170	12 472	47 754	16 813	17 976	3.34
Högsby	26	12 800	45 476	13 596	15 225	16 655	45 476	13 767	16 880	3.78
Kalmar	43	17 792	67 061	20 848	22 240	23 973	67 061	25 468	27 986	3.77
Mörebgyden (Nybro)	34	14 887	47 711	13 553	17 984	16 174	47 711	20 754	16 934	3.22
Ronneby	199	75 763	190 846	83 557	90 794	16 495	190 846	75 313	69 436	2.52
Barkåkra	30	10 915	45 162	9 694	13 170	22 298	45 162	20 206	12 949	4.14
Bommeryd	23	9 080	30 201	10 117	10 269	9 815	30 201	16 302	8 465	3.33
Borrby	30	10 921	41 883	7 876	13 614	20 393	41 883	14 110	16 585	3.84
Areslöv	58	21 154	75 023	23 561	24 215	27 247	75 023	32 466	28 367	3.55
Kristianstad	99	36 697	162 253	42 208	40 003	30 042	162 253	55 152	66 017	4.42
Hörby	33	11 985	36 707	12 447	14 994	9 266	36 707	10 985	12 433	3.06
Värnhem (Malmö)	140	54 389	266 245	71 742	—	194 503	266 245	120 412	73 849	4.90
Landakrona	63	22 924	88 864	25 717	28 634	34 513	88 864	17 800	44 263	3.88
Ramösa	61	20 422	98 780	19 584	35 278	43 918	98 780	37 608	26 997	4.84
Ystad	63	22 985	90 474	23 083	28 731	38 660	90 474	18 247	47 164	3.94
Kungälv	45	16 406	64 952	17 483	20 503	26 966	64 952	15 956	25 578	3.96
Falkenberg	70	23 236	111 765	24 931	28 929	57 905	111 765	42 222	30 294	4.81
Vänersborg (Torpa-gården)	106	38 651	173 441	42 160	48 241	83 004	173 441	43 242	60 555	4.49
Aspö (Skövde)	54	19 414	54 637	24 786	23 590	6 261	54 637	16 400	18 388	2.81
Hjo (Sjöryd)	59	13 888	55 079	15 007	17 360	22 712	55 079	17 310	18 355	3.97
Sala	51	14 380	64 874	16 611	7 743	40 520	64 874	18 669	21 521	4.51
Hovgården (St. Tuna)	116	39 166	132 759	43 620	48 958	40 181	132 759	31 527	52 268	3.39
Folkarbo (Krylbo)	40	9 148	68 892	6 861	11 435	50 596	68 892	16 128	12 508	7.53
Hudiksvall	27	8 919	36 668	9 154	11 206	16 308	36 668	9 316	16 744	4.11
Söderhamn	31	9 214	55 726	7 358	9 870	38 498	55 726	19 776	17 973	6.05
Gysinge ²	79	1 180	20 534	—	2 065	18 469	20 534	4 378	3 494	—
Umeå (Flurmark)	120	43 401	146 808	56 305	53 679	36 824	146 808	40 915	55 207	3.38
Grannäs Buttråsk	42	15 153	47 514	19 624	18 904	8 986	47 514	17 531	16 712	3.14
Ojebyn	49	17 876	76 214	14 347	22 345	39 522	76 214	18 026	33 927	4.26
Summa	2 590	900 780	3 416 384	993 850	1 043 459	1 379 075	3 416 384	1 112 780	1 211 894	3.79

¹ Frånsett utgifter för hyror samt nybyggnader och nyanskaffning av inventarier.

² Togs i bruk den 15/11 1943.

Tab. 42. Omsättningen vid kommunala vårdhem för sinnessjuka år 1943.

Vårdhem Sjukdomsform	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19	
	Från föreg. år kvar- ligg.		Intagua för vård		U t s k r i v n a																		D. 31/12 befint- liga															
					Åter- ställda		För- bättrade		Oför- bättrade		Till sinnes- sjukhus		Av- lidna		Samt- liga																							
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.		
Norrby (Häverö)	58	10	31	—	—	—	—	12	—	14	—	4	—	1	—	31	—	58	10																			
Ulvsnunda	59	67	64	72	—	—	—	29	30	22	23	8	10	7	7	66	70	57	69																			
Norrtälje	—	50	—	40	—	—	—	11	—	19	—	1	—	5	—	36	—	54	—																			
Aspa	—	19	—	15	—	1	—	3	—	1	—	—	9	—	—	14	—	20	—																			
Gnesta	26	—	26	—	1	—	6	—	4	—	—	7	—	—	—	18	—	34	—																			
Katrineholm	35	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	2	—	6	—	33	—																			
Oxelösund	—	25	—	12	—	—	—	3	—	1	—	—	7	—	1	—	12	—	25																			
Trosa	—	33	—	6	—	—	—	3	—	—	—	—	4	—	—	—	7	—	32																			
Norrköping (Sandbyhov)	25	24	13	18	1	4	2	2	1	—	—	7	14	1	—	12	20	26	22																			
Ingelstad (Risinge)	42	—	10	—	1	—	3	—	—	—	—	5	—	1	—	10	—	42	—																			
Vadstena	—	16	—	5	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	5	—	16																			
Tjällmo	22	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	22	—																			
Kisa	—	33	—	8	—	—	—	1	—	1	—	—	4	—	2	—	8	—	33																			
Eksjö	38	—	4	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—	—	—	6	—	36	—																			
Gislaved	—	26	—	7	—	—	—	1	—	1	—	—	5	—	1	—	8	—	25																			
Tranås	—	28	—	9	—	—	—	—	—	2	—	—	8	—	—	—	10	—	27																			
Herrestad	58	—	14	—	—	—	—	1	—	—	—	11	—	—	—	12	—	60	—																			
Ingelshov (Kronob. l.)	28	26	5	7	1	1	—	2	—	—	—	8	2	—	2	9	7	24	26																			
Lenhovda	25	14	12	2	—	—	—	1	—	—	—	11	2	—	1	12	3	25	13																			
Högsby	15	12	2	5	—	—	—	—	—	1	—	1	3	1	2	2	6	16	16																			
Kalmar	23	26	2	2	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	—	2	3	23	25																			
Mörebygden (Nybro)	20	20	3	5	—	—	—	2	2	—	—	—	3	1	—	3	5	20	20																			
Ronneby	102	101	28	38	1	3	7	6	3	10	7	8	7	9	25	36	105	103	—																			
Barkåkra	30	—	6	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	—	6	—	30	—																			
Bommeryd	25	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	25	—																			
Borrby	30	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	—	30	—																			
Areslöv	—	58	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	5	—	58																			
Kristianstad	54	45	9	7	—	—	—	1	2	—	—	2	1	5	1	8	4	55	48																			
Hörby	—	30	—	8	—	1	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—	6	—	32																			
Värnhem (Malmö)	—	153	—	60	—	—	—	5	—	32	—	—	6	—	21	—	64	—	149																			
Landskrona	32	31	6	3	—	—	—	2	—	—	—	4	1	2	—	6	3	32	31																			
Ramlösa	22	26	19	6	—	—	—	—	2	—	—	2	2	7	1	11	3	30	29																			
Ystad	32	31	4	2	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—	4	2	32	31																			
Kungälv	45	—	9	—	—	—	—	1	—	1	—	8	—	—	—	10	—	44	—																			
Falkenberg ¹	—	—	46	56	—	—	—	1	8	—	—	6	1	7	11	14	20	32	36																			
Vänersborg (Torpagården)	59	47	10	10	—	—	—	2	3	—	—	8	5	1	2	11	10	58	47																			
Aspö (Skövde)	51	—	18	—	—	—	—	4	—	—	—	6	—	5	—	15	—	54	—																			
Hjo (Sjöröd)	—	26	—	35	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	2	—	8	—	53																			
Sala	—	9	—	59	—	—	—	—	6	—	6	—	7	—	2	—	21	—	47																			
Hovgården (St. Tuna)	106	—	17	—	—	—	—	1	—	5	—	5	—	6	—	17	—	106	—																			
Krylbo	—	—	40	—	—	—	—	—	1	—	4	—	1	—	—	—	6	—	34																			
Hudiksvall	—	27	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	—	—	27	8	—																			
Söderhamn	25	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	4	—	29	—																			
Gysinge	—	—	31	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	5	—	26																			
Umeå (Flurkmark)	114	—	40	—	—	—	—	8	—	1	—	21	—	5	—	35	—	119	—																			
Grannäs	—	42	—	19	—	—	—	—	5	—	1	—	9	—	4	—	19	—	42																			
Ojebyn	49	—	27	—	3	—	10	—	—	—	—	14	—	—	—	27	—	49	—																			
Summa	1 250	1 055	452	592	8	12	94	100	56	107	162	156	69	78	389	453	1314	1199																				

Tab. 43. Omsättningen vid kommunala vårdhem för sinnessjuka, med fördelning efter sjukdomsform, år 1943.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Sjukdomsform	Från föreg. år kvarligg.		Intagna för vård		Utskrivna													
					Återställda		Förbättrade		Oförbättrade		Till sinnessjukhus		Avlidna		Samtliga		D. ^{31/12} befintliga	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom	27	36	26	50	2	4	10	14	—	5	11	11	1	—	24	34	29	52
Schizofren sinnessjukdom . . .	876	588	237	216	2	3	39	30	23	23	108	82	23	22	195	160	918	644
Kronisk förryckthet	14	8	1	5	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	2	2	13	11
Epileptisk sinnessjukdom . . .	19	20	3	22	—	—	—	3	6	—	5	1	3	3	7	17	15	25
Ssjd under involutionsåren och vid hög ålder																		
preseuil form	46	135	12	66	—	1	1	17	4	9	3	13	1	6	9	46	49	155
senil form	100	110	63	92	—	—	9	6	11	10	10	18	18	28	48	62	115	140
Ssjd p. gr. av arteriosklerotiska förändringar	18	25	17	27	—	1	3	1	—	4	2	1	13	14	18	21	17	31
Ssjd p. gr. av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	21	12	11	9	—	—	—	1	—	5	7	1	2	1	9	8	23	13
Ssjd p. gr. av syfilitisk infektion																		
paralytisk form	11	3	5	2	—	—	—	—	1	—	3	2	2	—	6	2	10	3
annan form i centr. nervsyst.	1	2	3	2	—	—	—	—	1	—	2	2	—	—	2	3	2	1
Ssjd p. gr. av annan infektion	5	10	3	5	—	1	—	—	1	1	—	4	1	—	2	6	6	9
» » » förgiftn. av alkoh.	7	—	15	—	1	—	10	—	1	—	—	—	2	—	14	—	8	—
» » » annan förgiftning	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
» » » antointoxikation	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1
Paykogen sinnessjukdom																		
hysterisk form	—	5	1	10	—	—	1	5	—	4	—	3	—	—	1	12	—	3
annan form	2	1	2	7	1	—	1	6	1	—	—	1	—	—	3	7	1	1
Abnorm personlighet	44	32	24	23	1	—	14	7	4	9	8	8	1	—	28	24	40	31
Sinnessvaghet	46	54	26	48	—	—	1	5	10	27	4	6	—	2	15	40	57	62
Sinnesslöhet	13	13	2	6	—	—	1	—	—	2	2	2	1	1	4	5	11	14
Icke sinnessj. vid intagn.	1	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Summa	1251	1060	452	592	8	12	94	100	56	107	162	156	69	78	389	453	1814	1199